

Затишний і теплий любовно-фентезійний роман
Бестселер USA Today

ЕШЛІ ПОСТОН

З різницею
у сім
років

Затишний і теплий любовно-фентезійний роман
Бестселер USA Today

ЕШЛІ ПОСТОН

З різницею
у сім
років

ЕШЛІ ПОСТОН

З різницею
у сім років

Присвячується всім гурманам, які щоразу спалюють попкорн у мікрохвильовій печі: ми були б неймовірними, якби ще й вміли готувати.

МОЯ ЛЮБА КЛЕМЕНТИНО

— Ця квартира чарівна, — якось сказала тітонька Анелія. Вона сиділа у блакитному кріслі, із заколотим срібною шпилькою волоссям. Вона сказала це мені з пустотливим блиском в очах, ніби хотіла, щоб я запитала, що саме вона мала на увазі. Мені тоді щойно виповнилося вісім років, і я вважала, що знаю все на світі.

Звичайно, ця квартира була чарівною. Моя тітонька мешкала в старезному будинку Верхнього Іст-Сайду, з кам'яними левами на карнизах, пощербленими часом, і невідомо, як вони там трималися. У ній усе було чарівним: вранці кухнею розливалось світло, золоте, як жовток. А в кабінеті, здавалося, вміщувалося більше книжок, ніж це було можливо. Ними були вщерть заставлені полиці високих шаф, через що з крайнього вікна майже не пробивалося світло. На дальній цегляній стіні у вітальні висіли мапи різних країн світу. Ванна кімната була *бездоганним* місцем для малювання, з ідеально високим вікном, всіяним візерунками, що відбивало веселки на стінах кольору неба, та ванною на фігурних ніжках. Там мої акварелі оживали, фарба стікала з пензликів, поки я уявляла місця, де ніколи ще не бувала. А вечорами у вікнах тітчиної спальні місяць видавався таким близьким, що, здавалося, я майже могла його вхопити.

Квартира справді була чарівною. І ніхто б не зміг переконати мене в протилежному. Я вважала, що чарівною цю квартиру зробила моя тітонька — те, як вона жила, щасливо та вільно, й цим просякалося все, до чого вона торкалася.

— Ні, ні, — сказала вона, махнувши рукою, у якій тримала цигарку марки «Мальборо». Дим розвіявся у відчинене вікно, сполохавши двох голубів, що воркотали на підвіконні, та здійнявся в безхмарне небо. —

Моя люба Клементино, це все не вигадки. Спочатку ти можеш не повірити, але я тобі присягаюся, що це правда.

Потім вона нахилилася ближче, і грайлива усмішка торкнулася її блискучих карих очей. Затим вона розповіла мені таємницю.

ОБІД ВИДАВНИЦЬ

Моя тітонька говорила: якщо ти не вписуєшся в компанію, вдавай, що ти тут своя, поки відчуєш, що це так.

Вона також говорила, що варто завжди вчасно оновлювати паспорт, поєднувати червоні вина з м'ясом, а білі — з усім іншим, шукати роботу, що дає поживу для розуму й серця, і закохуватись, тільки-но любов постукає у двері, адже кохання — це про випадковості. А ще вона казала йти на поклик своїх мрій.

Завжди, *завжди* йти на поклик своїх мрій.

Ці поради, мабуть, допомагали їй, адже хоч би де тітонька була, вона всюди почувалась як удома. Вона вальсувала по життю так, наче відвідувала кожну вечірку, навіть ту, на яку її не запрошували. Вона закохувалась у кожне самотнє серце, що потребувало тепла, і завжди мала легку вдачу. Від неї випромінювала ця аура — туристи запитували в неї шлях, коли вона сама перебувала за кордоном, офіціанти цікавились її думкою про вина та вишукані віскі, а знаменитості розпитували подробиці її життя.

Одного разу, відвідуючи Лондонський Тауер, ми з тітонькою випадково опинилися на закритій вечірці в королівській каплиці Святого Петра в кайданах і *залишилися* там завдяки влучному компліментові та фальшивому намисту. Там ми познайомились із принцом Уельським, чи Норвезьким, чи кимось іншим, хто підпрацьовував діджеєм. Я мало що пам'ятаю з тієї вечірки, бо переоцінила здатність свого організму щодо вживання надто дорогого шотландського віскі.

Проте кожна пригода з тітонькою була подібною до цієї. Вона майстерно всюди була своєю.

Якщо ви не знаєте, якою виделкою користуватися під час вишуканої вечері, повторюйте за людиною поруч. А якщо загубились у своєму ж місті, вдайте із себе туриста. Навідалися в оперу вперше? Кивайте і хваліть неперевершене вібрато виконавців. Сидите в ресторані, відзначеному зіркою Мішлен, попиваючи червоне вино, що коштує більше, ніж ваша місячна плата за оренду квартири? Робіть висновки та вдавайте, що куштували смачніше.

У моєму разі було саме так.

Навіть вино за два долари з магазину «Треjder Джо» було кращим, ніж це. Однак закуски поліпшили ситуацію. Нас частували фініками, загорнутими в смужки бекону, смаженим козячим сиром, политим лавандовим медом, та оладками з копченої форелі, що танули в роті. І все це в чудовому маленькому ресторанчику з м'яким жовтим світлом, відчиненими вікнами, що впускали звуки міста, в'юнкими рослинами у вазонах і вічнозеленими папоротями, що звисали над нами з бра, тимчасом як кондиціонер обдував плечі. Стіни тут були оздоблені червоним деревом, а сидіння оббиті м'якою шкірою, яка, хай би як обережно в цю червневу спеку я поводитись, могла б позирати шкіру з моїх стегон. Місце було затишне, столики розташовувалися на такій відстані один від одного, щоб не було чути приглушених розмов інших гостей через легкий гомін із кухні.

Якби можна було закохатися в ресторан, то я б це зробила.

Фіона, Дрю та я сиділи за маленьким столиком у відзначеному зіркою Мішлен ресторані «Оливкова гілка», що в Сохо. Дрю протягом тижня *вмовляла* нас відвідати його.

Зазвичай мені не до вподоби тривалі посиденьки, але на роботі був вихідний і, правду кажучи, я була в боргу перед Фіоною, дружиною Дрю¹, оскільки минулого тижня не склала їм компанію на виставу, на яку хотіла піти Дрю. Дрю Торрес була редакторкою та воліла знайти унікальних і талановитих авторів, тож вона водила нас із Фіоною на найдивніші концерти, вистави та місця, де я коли-небудь бувала. А це вже багато про що говорить, адже з тітонькою ми відвідали сорок три країни, де вона блискуче відшукувала дивні місцини.

Проте ідея піти в цей ресторанчик була дивовижною.

— Це справді найкращий обід, на якому я загалом коли-небудь була, — оголосила Фіона, кладучи до рота ще один фінік, загорнутий у бекон.

Поки що це була єдина страва з нашого замовлення, яку вона могла вживати. Про недосмажені шматочки м'яса вагю не могло бути й мови для жінки на сьомому місяці вагітності. Фіона була висока й худорлява, з волоссям кольору барвінку та блідою порцеляною шкірою, з виразним ластовинням на щоках. Вона завжди носила екстравагантні сережки, які щовихідних знаходила на блошиних ринках. Її сьогоднішньою фішкою стали металеві змійки з роззявленими пащами, у яких містився напис: «Відвали». Вона була кращою дизайнеркою в «Штраус енд Едер».

Поруч із нею сиділа Дрю, настромлюючи на шпажку ще один шматочок вагю. Вона нещодавно здобула посаду головної редакторки в цьому ж видавництві. У Дрю були довгі темні кучері та смаглява шкіра. Вона завжди одягалася так, ніби надворі був 1910 рік, а вона збиралася мандрувати на розкопки до Єгипту. І нині її образ не був винятком: легкі коричневі штани, підтяжки та біла сорочка на гудзиках.

Сидячи поряд із ними, я ловила себе на думці, що недостатньо подбала про свій зовнішній вигляд. На мені була футболка з написом «Ячня», що дісталася безоплатно з улюбленого ресторанчика моїх батьків, світлі джинси та червоні черевики із заклеєними підошвами, котрі я носила ще із часів коледжу. Вже третій день я не мила голову й поклала марні надії на сухий шампунь. Проте зранку запізнювалася на роботу, тож надто цим не переймалася. Я працювала старшою піарницею у видавництві «Штраус енд Едер», увесь час щось планувала, і якось зовсім не спланувала підготуватися до цього обіду. Щиро кажучи, я взагалі не думала, що у вихідний хтось прийде до офісу.

— Тут справді гарно, — погодилась я. — Значно краще, ніж на тих поетичних читаннях у Вілліджі.

Фіона кивнула, затим мовила:

— Хоча мені сподобалося, що всі напої були названі на честь померлих поетів.

Я скорчила гримасу.

— Від коктейлю «Емілі Дікінсон» у мене було *жахливе* похмілля.

Дрю ж мала самовдоволенний вигляд.

— Це місце неймовірне. Пам'ятаєш ту статтю, що я тобі надіслала? З «Гурмана». Її автор, Джеймс Ештон, працює тут шеф-кухарем. Цій статті вже кілька років, але вона досі цікава.

— І ти хочеш, щоб він написав щось для нас? — запитала Фіона. — Щось на кшталт кулінарної книги?

Дрю, здавалося, неабияк образили ці слова.

— За кого ти мене маєш? За простачку? Звичайно, ні. Написання кулінарної книги лише б змарнувало час того, хто є таким майстерним у слові.

Ми з Фіоною презирнулися. Дрю говорила те саме про виставу, на яку я не потрапила минулого тижня через переїзд до квартири моєї покійної тітоньки на Верхньому Іст-Сайді. У суботу, поки я заносила програвач до ліфта, Фіона сказала мені, що більше ніколи на таке не погодиться.

Водночас Дрю могла розгледіти в людині її можливості, зокрема те, що вона *здатна* написати, попри те, що вже було нею написано. Вона бачила в людях потенціал. І це було запорукою успіху.

Саме таке її вміння заряджало енергією. Вона завжди вірила в людей та допомагала їм проявити себе.

— Що за вирази облич? — запитала Дрю, пильно дивлячись то на мене, то на Фіону. — Моя інтуїція не підводить. Згадайте лише того музиканта з острова Говернорс, якого ми бачили минулого місяця.

— Люба, — терпляче відказала Фіона, — я досі намагаюся прийти до тями після вистави, яку ми відвідали минулого тижня, про чоловіка, який мав роман із самицею дельфіна².

Дрю здригнулася.

— Це була... помилка. Але ж із тим музикантом я не прогадала! Так само й з тим тітокером, котрий написав трилер про парк розваг. Ця історія матиме великий успіх. І цей шеф-кухар... Я знаю, що у ньому

точно щось є. Я хочу дізнатися більше про літо, коли йому виповнилося двадцять шість років. Він побіжно згадував про це в «Гурмані», але цього було недостатньо.

— Гадаєш, із того вималюється якась історія? — запитала Фіона.

— Я впевнена в цьому. Еге ж, Клементино?

Вони очікувально глянули на мене.

— Я... я взагалі-то не читала, — зізналась я.

Фіона, як завжди, зойкнула. Ох, її дитина точно заїкатиметься. Я від зніяковіння схилила голову.

— Ти мусиш це прочитати, — відповіла Дрю. — Він, як і ти, об'їздив увесь світ. Мені подобається його вміння пов'язувати їжу з дружбою та спогадами. Він нам потрібен. — Вона перевела свій зголоднілий погляд на кухню та додала: — Боже, як він нам потрібен. — Щоразу, коли в її очах з'являвся цей вогник, її вже було не спинити.

Я зробила ще один ковток цього надто сухого вина й почала обирати десерт. Попри те, що ми зазвичай обідали разом — це такий привілей працювати з найкращими друзями в одній будівлі, — більшість часу ми не виходили за межі Мідтауну. А заклади там, ну...

Мені соромно зізнатись, скільки сендвічів і макаронів із сиром я з'їла. Улітку Мідтаун переживав навалу туристів, тому знайти місце, де б можна було смачно поїсти, вдавалося зрідка. Майже у всіх закладах, окрім вагончиків із фаст-фудом та газону в Браянт-парку, треба було резервувати столик.

— Що ж, коли доберешся до шеф-кухаря, то заодно передай йому, що я маю запитання щодо десертного меню, — сказала я, вказуючи на першу назву в списку. — Що в дідька таке цей деконструйований лимонний пиріг?

— О, це його фірмова страва, — розповіла Дрю. Фіона вихопила меню з моїх рук, щоб поглянути самій. — Я неодмінно хочу це скуштувати.

— Якщо це просто посипана цукром скибочка лимона на крекері, то я вмру зо сміху, — хмикнула Фіона.

Я перевірила час на телефоні.

— Хай там як, нам, мабуть, потрібно замовити його й повертатися до офісу. Я обіцяла Ронді, що повернусь о першій.

— Та сьогодні ж п'ятниця, — відповіла Фіона, розмахуючи переді мною десертним меню. — Влітку ніхто не працює в п'ятницю. Особливо у видавництвах.

— А я працюю, — відказала я.

Ронда Едер була моєю начальницею, директоркою із маркетингу та реклами, а також співвидавчиною. Вона була однією з найуспішніших жінок у цьому бізнесі. Якщо вона бачила, що книжка стане бестселером, то вже знала, як цього досягнути, що вже само собою талант. Я пояснила дівчатам:

— У мене зараз троє авторів у турі, й там обов'язково щось піде не за планом.

Дрю кивнула на знак згоди.

— Закон Мерфі: якщо є ймовірність того, що якась прикрість може трапитися, то вона *обов'язково* трапиться.

— Саме так, закон Мерфі, — повторила я. — Та і Джульєтт зранку через свого хлопця виплакала море сліз, тож я намагаюсь не завантажувати її роботою.

— Хай іде до дідька той її Ромео-Роб, — з інтонацією промовила Дрю.

— *До дідька* його, — погодилась я.

— *До речі*, про стосунки.

Фіона трохи випрямила спину й поклала лікті на стіл. Я вже знала, про що йтиметься, й подумки силкувалася не зітхати. Вона нахилилася до мене і глянула, вигнувши брови.

— Що там у вас із Нейтом?

Я перевела погляд на келих вина, аби не дивитись їй у вічі. Але що довше вона дивилася на мене, чекаючи на відповідь, то менше в мене лишалося терпіння. Отож, зітхнувши, я відповіла:

— Ми розійшлися минулого тижня.

Фіона зойкнула, ніби її особисто образили.

— Минулого *тижня*? До чи *після* твого переїзду?

— Під час. Того вечора, коли ви пішли на виставу.

— І ти нам не сказала? — запитала більш допитлива, ніж її стривожена дружина, Дрю.

— Ти нам не сказала! — слізно повторила Фіона.

— Це ж *важливо!*

— Насправді не так уже й важливо. — Я знизала плечима. — Ми розійшлися через повідомлення. Гадаю, що він уже зустрічається з кимось із застосунку для знайомств.

Мої подружки жалісливо подивилися на мене, але я мовила далі:

— Справді, зі мною все гаразд. У нас все одно не було майбутнього.

І це було правдою, але це ще я не розповідала про нашу сварку, яка сталася до того листування. Хоча «сварка» — це перебільшення. Щось більш схоже на знизування плечима й білий прапор, кинутий на вже полишеному полі бою.

— Знову? Ти *знову* допізна на роботі? — запитав він. — Ти ж знаєш, що це важливий для мене вечір. Я хотів, щоб ти була поруч.

Правду кажучи, я взагалі забула, що тоді було відкриття виставки, де були його роботи. Він був митцем, створював ковані вироби, і для нього це відкриття було справді важливим.

— Нейте, вибач. Це терміново.

Так і було. І я справді так думала, хоча зараз і не згадаю, чому я тоді затрималася на роботі.

Запала тиша, а потім він запитав:

— Це так буде завжди? Клем, я не хочу бути на другому місці після твоєї роботи.

— Це не так.

Це так. Це саме так і було. Я тримала його на відстані витягнутої руки, бо звідти він би не побачив, яка я була розбита. Я воліла б і далі брехати. Я могла продовжувати вдавати, що зі мною все гаразд, — тому що зі мною все *було* гаразд. Принаймні мало б бути. Мені не подобається, що люди переймаються мною, коли в них самих є безліч інших речей, через які потрібно непокоїтися. Це був мій шарм, розумієте? Вам не потрібно хвилюватися за Клементину Вест. Вона завжди сама все вирішить.

Нейт важко зітхнув, що аж усім тілом здригнувся.

— Клем, скажи правду.

І це було фатальною помилкою.

— Ти настільки замкнена, що прикриваєшся своєю роботою. Здається, що я тебе геть не знаю. Ти не хочеш мені відкритися. Не можеш побути *вразливою*. Що сталося з тією дівчинкою з фото? Тією, котра мала акварелі під нігтями?

Її вже не було. І він це добре знав. Він мене зустрів, коли її вже не було. Гадаю, він не покинув мене після того, як я знехтувала ним вперше, через те, що увесь час намагався знайти ту дівчину з аквареллю під нігтями, яку одного разу він побачив на фотографії у моїй старій квартирі. Дівчину з минулого.

— Ти хоч кохаєш мене? — правив він своє. — Я не пам'ятаю, щоб ти бодай раз це сказала.

— Ми зустрічаємося лише три місяці. Тобі не здається, що ще зарано?

— Якщо кохаєш, то кохаєш.

Я стиснула губи.

— Тоді, мабуть, я не знаю.

Ось і все.

Це був кінець стосунків. Я поклала слухавку, перш ніж сказати щось, про що пошкодую. Потім написала йому, що між нами все скінчено. Я вислала йому його зубну щітку. Бачить Бог, що я не хотіла їхати до Вільямсбурга без нагальної причини.

— Крім того, — додала я, беручи до рук вишукану пляшку вина, щоб наповнити свій келих, — я думаю, що мені не потрібні зараз ніякі стосунки. Хочу сконцентруватися на кар'єрі. У мене обмаль часу на стосунки з хлопцями, яких через три місяці, можливо, доведеться кидати через повідомлення в месенджері. Та й секс у нас був посередній.

Я зробила великий ковток вина, щоб запити *своє* одкровення.

Дрю похитала головою та з подивом глянула на мене.

— Поглянь-но на неї, жодної сльозинки.

— Я ніколи не бачила, щоб вона плакала через якогось хлопця, — відказала дружині Фіона.

Я спробувала заперечити, що ні, насправді *плакала*, але вирішила притримати язика, бо... їхня правда. Справді, я зрідка лила сльози, а через хлопців — узагалі ніколи. Фіона постійно казала, що це тому, що мої стосунки зводилися до того, що всіх своїх хлопців я називала «теперішній» — людина, ім'я якої не варто запам'ятовувати.

— Бо ти ніколи не кохала по-справжньому, — сказала вона колись. І, мабуть, я таки не кохала.

Цитую Нейтові слова: «Якщо кохаєш, то кохаєш».

Я навіть не знала, як це — кохати когось.

Фіона махнула рукою.

— Менше з тим. Отже, він не вартий стосунків із фінансово стабільною дівчиною, яка розвиває круту кар'єру й має квартиру у Верхньому Іст-Сайді, — мовила далі вона. І тут їй на думку спала ще одна тема для розмови, яку я б не хотіла обговорювати.

— До речі, як там справи з квартирою?

Просто «з квартирою». Ще в січні Фіона і Дрю припинили називати її «квартира твоєї тітоньки», а я досі не звикну. Я знизала плечима.

Мені складно зізнатися, що кожного разу, коли я переступала поріг, то сподівалася побачити свою тітоньку в її блакитному кріслі, але ті часи вже минули. Крісла вже немає.

І тітоньки також.

— Усе чудово, — відповіла я.

Фіона та Дрю переглянулись, ніби не йняли віри моїм словам. Мали рацію, адже я не дуже вміла брехати.

— Кажу ж, усе чудово, — повторила я. — Годі говорити про мене. Час уже витягти того знаменитого шеф-кухаря з кухні та переманити його на темний бік, — я потягнулася за останнім фініком, аби покласти його до рота.

— Так, звісно. Лише спершу треба зловити нашу офіціантку, — пробурмотіла Дрю, роззираючись навколо в надії привернути увагу персоналу. Втім, вона була надто ввічливою та смиренною, щоб наважитися на щось більше, ніж на багатозначний погляд.

— Мені лишень здійснити руку, чи як там заведено у дорогих ресторанах?

Упродовж останніх місяців Дрю активно шукала нових авторів. З цією метою були відвідані концерт на острові Говернорс, вистава, на яку я, на жаль, не змогла потрапити, було здійснено похід до опери минулого місяця. А ще ми зустрілися з інфлюенсером тіктоку в книгарні в районі Вашингтон Хайтс і відвідали виставку художника, який замість пензлів малював власним тілом. Цікаво, чи всі ці виходи у світ допомогли мені відволіктися від пережитого горя? Проте минуло пів року, і я вже оговталася.

Справді, оговталася.

Але це складно пояснити людям, які були свідками того, як я, п'яна, мов чіп, ридала о другій ночі, сидячи на підлозі у ванній кімнаті після похорону своєї тітоньки.

Навіть побачивши мене в найгіршому, найжахливішому вигляді, вони все одно не видалили мого номера телефону. Зі мною не завжди було легко ладнати, і той факт, що Фіона з Дрю досі зі мною дружили, означав для мене більше, ніж можна це собі уявити. До того ж останні кілька місяців вони постійно витягували мене розвіятись.

Тож найменше, що я могла зробити для Дрю, це покликати офіціантку.

— Я покличу, — запропонувала я, підвела руку й гукнула офіціантку, коли та відвернулася від іншого столика. Я не впевнена, що саме так заведено в дорогих закладах, але це спрацювало, і вона швидко підійшла.

— Можна замовити, гм... — Я глянула на меню десертів.

Фіона підхопила:

— Деконструйований лимонний пиріг, чи як його там.

— Ось цей, — додала я, — а ще, чи можемо ми поспілкуватися із шеф-кухарем?

Дрю швидко дістала свою візитівку, щоб дати офіціантці.

— Скажіть йому, будь ласка, що ми з видавництва «Штраус енд Едер» і прийшли з діловою пропозицією — щодо книжки, якщо бути точними.

Офіціантка, здавалося, зовсім не здивувалася проханню, бо взяла візитівку й засунула її в кишеню свого чорного фартуха. Вона сказала,

що подивиться, що можна зробити, і швидко пішла, щоб зробити замовлення на десерт.

Дрю тихенько плеснула в долоні.

— Ну, поїхали! Ух, відчуваєте цей запал? Завжди, як уперше.

Її піднесення заразило й мене, попри те, що мені до цього шеф-кухаря не було діла.

— Жодного запалу, — сказала я, і раптом у моїй сумочці пролунав телефонний дзвінок.

Я дістала телефон й перевірила сповіщення від авторів. Чого б це один із них писав?

Фіона прихилилася до дружини.

— А як щодо того, щоб познайомити Клем із нашим новим сусідом?

— А він симпатичний, — погодилася Дрю.

— Дякую, але ні. — Я відкрила свою електронну пошту. — Не хочу так швидко після Нейта поринати в нові стосунки.

— Ти ж казала, що вже відійшла.

— Я ще досі в жалобі... От дідько! — додала я, прочитавши повідомлення, і підхопилася зі стільця. — Мушу бігти.

Фіона схвильовано запитала:

— Щось трапилося? Ще ж навіть десерт не подали.

Я дістала гаманець зі своєї підробленої сумки бренду «Кейт Спейд» і витягла кредитку компанії. Теоретично це був робочий обід.

— Одна з авторок, що в турі, застрягла в Денвері, а Джульєтт не відповідає на повідомлення. Заплатите цією карткою, і побачимось уже на роботі, — вибачившись, сказала я і віддала картку Дрю.

Вона здавалася приголомшеною моєю поведінкою.

— Стривай, що?

Дрю перевела очі на кухню ресторанчика і знову на мене.

— Ти впораєшся, — сказала я, коли отримала ще одне панічне повідомлення від письменниці з Денвера.

Я обійняла їх обох, поцупила останню кульку козячого сиру, запила її вином і кинулася до виходу.

— Обережно! — вигукнула мені навздогін Дрю.

Фіона зойкнула.

Уже було пізно.

Я зіткнулася з офіціантом, який проходив повз мене. Десерт, що він тримав у руках, полетів в один бік, а офіціант — в інший.

Я простягла руку, щоб вхопити десерт, а офіціант — щоб ухопити мене. Я спіткнулася, і він зловив мене, міцно стиснувши мою руку.

— Спритно піймали! — щиро сказав він.

— Дякую, я... — цієї миті я зрозуміла, що друга моя рука лежить на його міцному торсі. — Ой! — я хутко віддала йому врятований десерт і відступила. — Перепрошую.

На моїх щоках миттю спалахнув рум'янець. Мені було соромно глянути на нього. Достоту я задовго тримала свою руку на торсі незнайомого чоловіка.

— Чи бажаєте скуштувати пиріг? — запитав він.

— Так, це наш десерт, але, вибачте, мені вже час іти, — поспіхом відповіла я. Мені здавалось, що я була червона як рак.

Ми швидко розминулись, я побажала друзям удачі та вийшла.

Два дзвінки до авіакомпанії та чотири квартали потому, і я нарешті забронювала авторці нашого видавництва квитки на літак, щоб вона дісталася до останнього міста в турі. Спустившись у метро, з думкою нарешті повернутися до Мідтауна — на роботу — я намагалась викинути з думок відчуття доторку сильних рук того чоловіка, міцність його торса, те, як він нахилився до мене, адже він нахилився до мене, чи не так? Ніби ми були знайомі. Я ж це не вигадала?

¹ 13 грудня 2022 року Джоозеф Байден як президент США підписав указ про легалізацію одностатевих шлюбів на федеральному рівні. — *Тут і далі прим. ред.*

² Імовірно, в основу вистави лягла історія американця Малкольма Бреннера, який 1971 року мав романтичні стосунки із самицею дельфіна.

«ШТРАУС ЕНД ЕДЕР»

Коли я вперше увійшла крізь кам'яну арку до будівлі, що на 34-й вулиці, і піднялась у хромованому ліфті на сьомий поверх, то уже вкотре відчула, що у видавництві «Штраус енд Едер» є щось особливе. Увійшовши, ви потрапляєте до невеличкого вестибюля з білими полицями, заставленими книжками, виданими тут, і тими, які вподобали працівники видавництва. Перед вами постають шкіряні крісла з потертостями, що надять уместитися в них, розгорнути роман та поринути у вир слів.

«Штраус енд Едер» — невеличке, але успішне видавництво Нью-Йорка, що спеціалізується на художній літературі для дорослих, мемуарах, літературі про стиль життя: книжки для саморозвитку, кулінарні книги та практичні посібники. Але найбільше видавництво відоме своїми туристичними путівниками. Коли ви шукали путівник далекими краями, то натрапляли на видання з логотипом перехрещених молоточків видавництва «Штраус енд Едер», у яких містилася інформація про найкращі ресторани в найвіддаленіших куточках світу, де б ви почувались як удома.

Я могла займатися рекламою деінде і, мабуть, заробляла б більше, але у величезних технологічних компаніях чи піар-фірмах із шаленим графіком не видають безоплатних туристичних путівників. Було щось таке правильне і дивовижне в тому, аби щодня проходити коридором, заставленим книжками про Рим, Бангкок та Антарктиду, відчувати чарівний запах застарілого паперу, наче парфумів. Я не хотіла писати книжок, але мені подобалося думати про якийсь давно забутий путівник, у якому йдеться про давні собори та святині забутих богів. Мені подобалося, як книжка, оповідь, набір слів у реченні, що

побудовані у правильному порядку, змушує читача сумувати за місцями, у яких він ніколи не був, і за людьми, яких ніколи не стрічав.

Офіс видавництва мав відкрите планування і від підлоги й аж до стелі був з усіх боків оточений полицями романів. Його простір — білий, світлий та охайний. Кожен працівник мав власну крихітну кабінку-кабінет, де стояв стіл із різноколірними дрібничками: картинами, фігурками та книжковими колекціями — усе це додавало затишку робочому місцю. Моє місце розташовувалося найближче до кабінету шефині. Вище ж керівництво мало кабінети зі скляними дверима, що створювало ілюзію такої ж відсутності приватного простору, як і в моєї сусідки по кабінці Джульєтти, котра ридма ридала через свого хлопця Ромео-Роба, який то з'являвся, то зникав. (Хай йому грець!)

Принаймні навіть у їхніх охайних скляних кабінетах можна було побачити, як щопонеділка після обіду вони абстрагувались від роботи, як і всі ми.

Хай там як, але всіх нас об'єднувала любов — любов до книжок.

До того як Фіона повернулася до офісу, я вже встигла розіслати кілька запитів на інтерв'ю.

— Десерт був справді фантастичним, як і шеф-кухар, — сказала вона, підійшовши, щоб віддати мені кредитку. Її, як і решту дизайнерів, заслали до тьмяного, зарослого павутинням кутка, куди керівники компаній зазвичай поміщають усіх творчих людей, щоб ті проростали, як гриби після дощу. Щонайменше три наші дизайнери почали приймати вітамін Д, настільки там було темно.

— Шкода, що я його не скуштувала, — відповіла я.

Фіона знизала плечима та віддала мені картку.

— Це ж із ним ти зіткнулась.

Я задумалася. Саме він, цей міцний чоловік, із сильними руками, міцною хваткою. Теплим, міцним торсом.

— То був шеф-кухар?

— Еге ж. Він неймовірний скарб. До того ж такий приємний. О, що там із твоєю письменницею? Чи вдалося її врятувати від пекла аеропорту?

— Аякже! — відказала я, намагаючись викинути шеф-кухаря з голови. — Ви з Дрю сумнівались у моїх силах?

Фіона захитала головою та мовила:

— Я тобі заздрю.

Я завагалась.

— Чому?

— Щоразу, коли ти маєш якусь завдання, то береш і виконуєш. Одразу, без вагань. Думаю, саме тому Дрю так захоплюється тобою. — Затим трошки тихіше вона додала: — У твоїй голові все впорядковано, як в електронній таблиці, чого не скажеш про мене, бо я — хаос.

— Мені лишень до вподоби порядок, — сказала я, і Фіона продовжила свою розповідь про те, що було вже без мене в ресторані.

Очевидно, що й інші видавництва висловлювали шеф-кухарю власні пропозиції щодо написання книжки: навідувались із «Фоу» (Паркер Деніелс, як здогадалася Дрю), а також із «Саймон енд Шустер». «Гарпер Колінз» запропонувало видати дві книжки, а «Макміллан» ще одну. І можливо, це лише початок.

— У Дрю чимала конкуренція, — сказала я і тихенько присвиснула.

— Отож. Чекаю не дочекаюсь, коли вона тільки й говоритиме про це, — промовила Фіона. Вона глянула на свій смартгодинник і тяжко зітхнула: — Я, мабуть, уже повертатимуся до своєї печери. Глянемо кіно ввечері? Здається, що та комедія про двох закоханих кілерів уже вийшла в прокат.

— А може, якимось іншим разом? Я ще досі не розклала речі після переїзду. І чек, будь ласка.

Фіона витягла із сумочки рахунок за наш обід і рушила в морок та пітьму дизайнерської частини поверху. Я хотіла віддати рахунок Ронді, але в офісі її не було.

Керівники, зокрема Реджинальд Штраус, у своїх кабінетах зазвичай мали чимало різних фотографій: сімейних, із відпусток, пам'ятних моментів. Натомість у кабінеті Ронди було повно світлин зі знаменитостями на презентаціях книжок та на червоних доріжках, а на полицях, де мали б стояти подарунки онуків, вишикувалися нагороди за досягнення. Це свідчило про те, що вона віддавала перевагу кар'єрі.

Коли я заходила до її кабінету, то щоразу уявляла, як сиджу в такому самому помаранчевому кріслі та живу таке саме життя.

Скляні двері офісу прочинилися, і у всій своїй красі ввійшла Ронда Едер.

— А-а, Клементина! Працюєш у п'ятницю, все як завжди, — весело промовила вона.

Ронда в чорному брючному костюмі, на підборах із квітковим принтом мала приголомшливий вигляд. Її сиве боб-каре було зібране позаду шпилькою.

Коли Ронда заходила до кабінету, всі погляди були прикуті до неї, а будь-які розмови припинялися. Мені це неабияк імпонувало.

Ронді Едер не бракувало ні краси, ні розуму. Тепер директорка з маркетингу й реклами та співвидавчиня, вона починала свій шлях зі скромної піар-фірми в Сохо, спростовуючи наклепи в таблоїдах і відповідаючи на дзвінки телевізійників. Нині ж вона займалася плануванням та координуванням книжкових промокампаній для найвідоміших людей в індустрії. Вона була іконою серед видавців, людиною, на яку рівнялися всі. І я не виняток. Ронда жила своє краще життя. Це жінка, яка мала план, мала мету і знала, як саме досягати результатів.

— Вітаю, Рондо. Даруйте, що так довго обідала, — випалила я.

Вона махнула рукою.

— Не хвилюйся. Я знаю, що ти вже допомогла Адейр Лін із ситуацією в аеропорту.

— Їй чомусь справді не щастить у цьому турі.

— Треба буде надіслати їй квіти, коли повернеться додому. — Вона витягла із шухляди коробку з мигдалем у шоколаді.

— Неодмінно. До речі, я оплатила обід корпоративною карткою, — додала я, поклавши рахунок і саму картку на стіл.

Вона звела брову.

— Дрю в пошуках автора для нонфікшну.

— Цукерочку будеш? — Ронда посунула коробку до мене.

— Дякую. — Я взяла одну, сіла на скрипучий стілець навпроти неї й вирішила ввести її в курс справ: забронювала місця на подкаст,

переглянула зустрічі, нам затвердили книжкові заходи.

Ми з Рондою працювали, як злагоджений механізм. Недарма всі казали, що я була її правою рукою, тож сподіваюся, що одного дня стану її наступницею. Усі подекують, що так і буде.

Ронда відклала мигдаль і повернулася до роботи. З огляду на це, я подумала, що наша розмова завершилась, і вирішила йти, коли раптом вона заговорила:

— Я бачила, що ти видалила запит на серпневу відпустку. Є якась вагома причина?

— А-а, це... — Розгладжуючи комірець своєї блузки, я намагалась залишатися спокійною. Щороку наприкінці літа ми з тітонькою їздили у відпустку за кордон. За роки спільних подорожей у моєму паспорті вже майже не лишилось місця для нових печаток. Одного літа ми полетіли до Португалії, іншого — до Іспанії, затим до Індії, Таїланду, Японії. Відтоді, як я почала працювати у видавництві «Штраус енд Едер», я щороку брала відпустку на один і той самий тиждень серпня, тож, звісно, Ронда помітила, що цього року я нікуди не їду.

— Я подумала, що тут, можливо, я буду потрібніша, тому й не їхатиму нікуди.

І ніколи більше не поїду.

Вона здивовано глянула на мене:

— Серйозно? Клементино, ти увесь рік працюєш без відпочинку.

— Ну, що сказати? Просто люблю свою роботу, — усміхнулась я.

І це була чистої води правда. Я любила свою роботу, і вона допомагала мені відволіктися від... усього. І якщо я з головою поринала в роботу, то часу на страждання посеред ночі в мене не було.

— Я теж люблю свою роботу, однак це не завадило мені провести відпустку на Мальдівах. Там так добре роблять масаж. Якщо все-таки вирішиш туди поїхати, можу дати номер масажистки.

Нібито я можу собі це дозволити. Ну, можливо, тепер, коли я успадкувала тітчину квартиру, то зможу. Я натягнуто посміхнулась.

— Правда, зі мною все гаразд, і до того ж на наступний тиждень запланований вихід книжки «Бостон восени», а її автор такий

прискіпливий. Я краще сама розберусь із ним, ніж покладатиму це на Джульєтт...

— Клементино, — урвала мене Ронда, — використай свою клятву відпустку. Вона для цього й створена.

— Але...

— Твоє прохання скасувати запит на відпустку відхилено.

— У будь-якому разі я не поїду, — намагаючись не панікувати, сказала я. — До того ж я вже повернула квитки!

Вона глянула на мене крізь окуляри в червоній оправі.

— Ну, тоді в тебе є два місяці на те, щоб подумати, чим ти ще зможеш займатися. Половина наших книжок — це туристичні путівники. Позич один примірник. Упевнена, що ти щось знайдеш. Зрештою, тобі не завадить відпочити.

— Гадаю, що мені це не знадобиться.

У відповідь Ронда зітхнула, знову повернулася до мене і зняла окуляри. Вони звисали на бісерному ланцюжку на її шиї.

— Гаразд. Зачини двері, Клементино.

Тільки не це! Я тихенько, хоч і дещо нерішуче, виконала її прохання. Востаннє, коли вона попросила мене зачинити двері, я дізналася, що вона звільнила маркетингового дизайнера. Я обережно присіла на стілець.

— Щось... Щось трапилося?

— Ні. Хоча так, але нічого поганого. — Ронда переплела пальці й довго дивилася на мене. Вона завжди користувалася темною тушшю для вій та ще темнішою підводкою, що робило її погляд ще виразнішим.

— Присягнися нікому не казати, поки не настане час.

Я випросталась на стільці. Отож це щось важливе. Нова книжка? Мемуари якоїсь знаменитості? Штраус продає видавництво? Майкл із відділу кадрів нарешті звільнився?..

Вона сказала:

— Я планую вийти на пенсію наприкінці літа, але хочу залишити видавництво, знаючи, що воно в надійних руках.

Я завагалася, чи правильно все почула.

— Як це? На пенсію?

— Так.

Я розгубилася.

Мені забракло слів, щоб описати свій глибокий смуток. Чи розчарування? «Штраус енд Едер» без Ронди — це як тіло без душі, як книжкова шафа без книжок. Вона будувала це видавництво разом зі Штраусом. Кожен бестселер за останні двадцять років був її заслугою.

І ця людина хоче вийти на пенсію?

— Не дивись так на мене, — нервово засміявшись, сказала Ронда.

Я ніколи не бачила, щоб вона нервувала. Отже, це не жарт. Вона казала правду.

— Я вже відпрацювала своє. Однак не хочу залишати це місце, якщо після цього компанія піде на дно. Це справа всього мого життя, — додала вона, ніби із запізненням згадавши про те, що її прізвище є в назві видавництва.

— Зараз про це знаєш лише ти та Штраус, а я б не хотіла, щоб про це дізнався хтось іще. Хто знає, яких піраній зацікавить ця новина, коли вийде у світ.

У мене аж у роті пересохло.

— Ну... гаразд.

— А поки що я хочу, щоб ти очолила більшість нових проєктів цього літа, щоб глянути, як ти із цим впораєшся. Звісно, я буду присутня на всіх зустрічах. Тож назвімо це умовно «репетицією».

— Щоб побачити, чи я потім впораюся без вас?

Вона спантеличено подивилася на мене, а потім засміялась та мовила:

— О ні, люба, щоб посісти моє місце!

Якби я не сиділа, в мене б одразу підкосилися ноги. Я? Посісти місце Ронди? Я слухала одним вухом її розповіді про те, яка я старанна, як чудово працюю, що я схожа на неї в молодості й що це саме та нагода, за яку вона готова була вбити. Що наступне молоде покоління потрібно виховувати, лише надавши їм шанс спробувати власні сили.

— Ну, скажімо, половину моєї посади. Коли ми зі Штраусом заснували видавництво, я стала директоркою з реклами та маркетингу,

а також співвидавчиною, адже більше не було кому. І я нікому такого не побажала б. Зрештою, вони — не я, не всім це до снаги, — додала вона.

— Залежно від того, як ти себе проявиш цього літа, хоча в будь-якому разі я маю намір рекомендувати тебе на посаду директорки з реклами. Ти працюєш тут найдовше з усіх у відділі, тому я вважаю, що це принаймні справедливо — не кажучи вже про те, що я була б ідіоткою, якби обрала когось іншого.

Я... я й не знала, що сказати.

Проте вона й не чекала, що я щось скажу, бо знову наділа окуляри й повернулася до комп'ютера.

— Гадаю, ти розумієш, що маєш взяти відпустку до того, як почнеш працювати на новій посаді. Я все ж таки поділюся з тобою контактами масажистки на Мальдівах.

Я була шокована. Аж пискнула. Від усієї цієї інформації голова йшла обертом.

— Можеш надіслати мені розклад зустрічей на наступний тиждень? Маю відчуття, що Джульєтт забуде це зробити. Як завжди.

Це був момент, щоб вийти з кабінету.

Коли я вставала, то молилася, щоб мої ноги не підкосилися.

— Я зараз же вам його принесу, — відповіла я та покинула кабінет.

Спочатку мене змушували взяти відпустку, а потім Ронда обмовилася, що може вийти на пенсію? І я можу зайняти її місце на посаді керівника відділу?

Складно навіть уявити це.

Мій стіл стояв прямо через коридор від її дверей, приблизно за три метри. Він був чистим та ідеальним — Дрю називала мій мінікабінет «звільненням однієї коробки». Це означало, що якби мене звільнили з роботи, то мені вистачило б лиш однієї коробки, щоб зібрати всі свої бебехи перед тим, як піти. А я і не збиралась нікуди йти. Я працюю тут уже сім років і не маю нічого особливого, чим могла б прикрасити своє робоче місце. Мала лише кілька фотографій і намальованих мною листівок із різних частин міста — озеро в Централ-парку, Бруклінський міст із Дамбо, кладовище у Квінсі. Ще в мене була

лялька Шекспіра з непропорційно великою головою, колекційне зібрання творів сестер Бронте й екслібрис, підписаний автором, імені якого я вже не пам'ятала та й навіть вимовити раніше не могла.

Я сповзла по спинці крісла, почуваячись заціпенілою і трохи не у своїй тарілці. Зі мною таке вперше трапилося за багато років. Виходить... Ронда виходить на пенсію.

І вона захотіла віддати мені своє місце. Моє серце почало шалено калатати.

Кілька хвилин потому Джульєтт, мініатюрна дівчина із зібраним у хвіст білявим волоссям, великими невинними очима й вишнево-червоною помадою на губах, повернулася до себе за стіл уся в сльозах. Вона опустила на стілець і промовила:

— Ми знову розійшлися...

Я спокійно дістала з-під столу коробку серветок і простягнула їй.

— Подруго, це жахливо.

ДІМ, МИЛИЙ ДІМ

Не те щоб я не хотіла відпочити — я хотіла. Протягом останніх семи років я щороку брала тиждень відпустки й вирушала у якийсь далекий куточок світу. А зараз, зараз я не хотіла поглядом вишукувати в аеропорту жінку в блакитному пальті, з лунким сміхом, яка махала мені великими окулярами у формі сердець.

Тому що тієї жінки не стало.

Як і дівчинки, яка любила її понад усе.

Цю дівчинку замінила жінка, яка щоп'ятниці проводила вечори на роботі; жінка, яка воліла відвідувати робочі наради замість романтичних побачень, яка мала запасні колготи й дезодорант у шухляді столу на випадок, якщо працюватиме всю ніч (хоча поки що не доводилось). Вона завжди останньою виходила з офісу, а світло від датчиків руху не реагувало на її присутність, і її це влаштовувало.

Вона була щасливою.

Я нарешті вимкнула свій робочий комп'ютер, підвелася зі стільця і розім'ялася. Флуоресцентне світло наді мною знову почало мерехтити.

Приблизно о пів на дев'яту я мала вийти з офісу, поки охоронці не почали обхід, бо тоді вони б повідомили про це Штрауса та Ронду. А вона була проти того, щоб працівники надовго затримувались у п'ятницю. Тож я схопила свою сумочку, переконалась, що в Ронди на столі є все необхідне для ранкової зустрічі в понеділок, і рушила до ліфта.

Я пройшла повз одну з книжкових шаф, у якій зберігались безоплатні примірники для працівників: романи, біографії, кулінарні книги й туристичні путівники. Більшість із них я вже читала, але одна назва привернула мою увагу.

«Пункт призначення: Нью-Йорк»

Цю книжку, здається, поставили сюди нещодавно. Та й було щось іронічне в тому, щоб читати путівник про місто, у якому ти живеш. Моя тітонька говорила, що можна прожити в якомусь місті все життя, і все одно воно матиме, чим тебе здивувати.

На швидкоплинну мить я подумала про те, що було б добре взяти один примірник для неї. Проте коли я взяла книжку із шафи й уже поклала її до сумочки, реальність знову наздогнала мене, ударивши в саме серце.

Я хотіла поставити путівник на полицю, але мені стало так ніяково від того, що я забула, що тітоньки вже немає, тож мигцем побігла до ліфта. На вихідних я занесу його до книгарні. Єдина охоронниця на вході в будівлю глянула на годинник на своєму телефоні, коли я промайнула її, анітрохи не переймаючись тим, що я працювала допізна.

Я дійшла до станції метро і звідти поїхала до Верхнього Іст-Сайд, де вийшла на своїй зупинці та витягла телефон. Дорогою до тітчиної квартири я вже рефлекторно телефонувала батькам. Я ніколи так не робила, але після смерті тітоньки Анелії дзвінки рідним заспокоювали мене. До того ж наші розмови, здається, також допомагали мамі. Анелія була її старшою сестрою.

Після другого гудка мама взяла слухавку зі словами:

— Скажи своєму батькові, що немає нічого жахливого в тому, щоб перенести мій велотренажер до твоєї старої кімнати.

— Я не мешкаю там уже одинадцять років, тож це цілком нормально, — сказала я, оминувши пару, що роздивлялася гуглмапи.

Мама скрикнула, що я аж здригнулась:

— БАЧИШ, ФРЕДЕ! Я ж тобі казала, що їй байдуже!

— Га? — ледь чутно пролунав голос на тлі.

Батько перехопив слухавку на кухні й запитав:

— Доню, а якщо ти повернешся додому? Що, як так складуться обставини?

— Не складуться! — почула я відповідь мами. — А якщо так уже станеться, то вона завжди може поспати на дивані. Чи не так?

Я закотила очі. Попри те, що я переїхала з дому ще у вісімнадцять років, мій тато досі не міг із цим змиритися. А мама любила повторювати одне й те саме безліч разів. Мої батьки були створені одне для одного.

— Але якщо... — перебив її тато.

Нарешті я вирішила втрутитися:

— Ви можете робити з моєю кімнатою все, що заманеться. Хоч на червону кімнату її перетворіть.

— Червону?.. — почала мама.

— Це ти про кімнату для утіх із того фільму?

— ФРЕДЕ! — скрикнула мама й додала: — О, це ідея.

Тато зітхнув, так ніби те зітхання назбиралося за всі тридцять п'ять років подружнього життя, і сказав:

— Гарзд. Можеш поставити свій тренажер туди, але ліжко ніхто звідти не прибере.

Я копнула ногою якесь сміття на хіднику.

— Ви не мусите його там лишати.

— Але ми так захотіли, — відповів тато.

У мене забракло сміливості зізнатися, що їхній двоповерховий синій вініловий будинок на острові Лонг-Айленд уже не є для мене домом. І давно не був. Але домом не була й та квартира, до якої я йшла чимдалі повільніше й повільніше з кожною хвилиною, ніби зовсім і не хотіла там бути.

— Сонечко, а розкажи, як минув твій день?

— Добре, — випалила я блискавично. — Насправді... Ронда збирається вийти на пенсію наприкінці літа і хоче підвищити мене до посади рекламної директорки.

Я почула, як мої батьки зойкнули.

— Вітаємо, любя! — мама пустила сльозу. — Ми так тобою пишаємось.

— І це всього лише за сім років! — додав тато. — Це нечуваний успіх. Мені знадобилося цілих вісімнадцять років, щоб стати

партнером в архітектурній компанії.

— Це немов подарунок до твого тридцятиріччя, — радісно промовила мама. — Ох, ми неодмінно маємо це відсвяткувати.

— Мене ще не призначили на посаду, — уточнила я, переходячи вулицю до будинку, у якому розташовувалася квартира моєї тітоньки. — Я впевнена, що й інші претендуватимуть на неї.

— Чи загалом рада ти цій новині? — запитав тато. Він завжди міг побачити в мені те, чого не помічала мама.

Мама іронічно засміялася, затим сказала:

— Аякже, Фреде! Звичайно, що вона в захваті.

— Марто, це лише запитання. Просте запитання.

Це було просте запитання, еге ж? Очевидно, що я мала б чудово почуватися, та щось на те не було схоже.

— Мені здається, що я більше радітиму, коли нарешті закінчу з переїздом, — сказала я. — Залишилося розібрати кілька коробок.

— Якщо хочеш, ми можемо приїхати на вихідних і допомогти, — запропонувала мама. — Я впевнена, що в моєї сестри була купа непотрібного мотлоху.

— Ні, ні, дякую. Я все одно працюватиму на вихідних. — Це, мабуть, було правдою, бо я точно знайду собі заняття. — Добре тоді, я вже підходжу до будинку. Поговоримо пізніше. Бувайте. Люблю вас, — додала я та поклала слухавку.

Повернувши за рік, я побачила височенну будівлю з назвою «Монро», у якій і була маленька квартира, що колись належала моїй тітоньці.

А тепер, всупереч моїй волі, вона належала мені.

Я намагалася триматись від неї якомога далі, але коли мій орендодавець вирішив підвищити орендну плату за квартиру, яку я винаймала в районі Грінпойнт, то в мене не залишилося вибору. Успадкована мною квартира тітоньки, в одному з найпрестижніших будинків Верхнього Іст-Сайду, стояла пустою.

Отож я збрала всі свої речі в маленькі коробки, продала диван і переїхала.

«Монро» був схожий на будь-який інший столітній багатоквартирний будинок цього міста — кістяк з вікон і дверей, у якому жили люди,

давно померлі й давно забуті. Це — сірувато-біла будівля з оздобленням, що віддалено нагадує стиль середини двадцятого століття, з крилатими левами на карнизах, що пощерблені часом, а також утомленим привітним консьєржем, який зустрічає всередині, відразу за обертовими дверима. Він там стільки, скільки я себе пам'ятаю. Сьогодні ввечері він сидів за стійкою реєстрації, злегка опустивши капелюх на очі, і читав новий роман Джеймса Паттерсона³. Коли я увійшла, він підвів очі та усміхнувся.

— Клементино, — озвався він, — з поверненням!

— Добрий вечір, Ерле. Як ваші справи? Як книжка?

— Цей Паттерсон знає свою справу, — весело відповів він і побажав мені доброї ночі, поки я підходила до ліфта. На очі навернулися сльози від того, наскільки все тут було знайомим, затишним, домашнім. У цьому будинку завжди пахло старістю — це єдине, як би я могла його описати. Не затхлістю чи пліснявою, а саме... старістю.

Цей будинок був обжитим, залюбленим.

Двері ліфта прочинилися, і я зайшла всередину. Ліфт, як і вестибюль, був позолочений латунню, яку потрібно було добре полірувати, з акцентними гербовими ліліями на плінтусах і мутним дзеркалом на стелі, у якому я побачила своє втомлене й розмите відображення. Каштанове волосся до плечей, закручене від літньої вологості, з коротким чубчиком, який завжди мав вигляд, немов підстрижений о третій ночі кухонними ножицями, та з розбитим серцем.

Коли я вперше гостювала у тітоньки, мені було вісім років, і вся ця будівля видавалася мені казковою. Як щось таке, про що я читала в маленькій домашній бібліотеці, щось схоже на місце, де б жила шпигунка Гаррієт, чи героїня однойменної історії — Елоїза. І я уявляла, що виросту такою ж, як вони.

Зрештою, ім'я Клементина могла б мати дивакувата персонажка дитячої книжки.

Уперше, коли я підіймалася цим химерним ліфтом, в одній руці я тримала завелику, як для мене, вишневу торбу, а в другій — іграшкового Кролика-Пухнастика, якого досі щиросердно бережу. Поїздки до невідомих місць завжди лякали мене, однак мої батьки

вирішили, що мені буде краще провести літо в тітоньки, поки вони займались переїздом із міста Райнбек на Лонг-Айленд, де живуть і досі. Уже тоді, роздивляючись дзеркало на стелі ліфта, я знайшла місце, де воно було вигнуте і викривляло обличчя, закручувало руки, наче дзеркало з парку розваг.

Моя тітонька змовницьки говорила:

— Це твоє минуле озирається на тебе. Вас розділяє лише мить.

Я розмірковувала, що б я сказала тій собі, яка була на частку секунди в минулому.

Тоді я ще вірила в тітчині оповідки та вигадки. Я була наївною та зачарованою речами, надто дивовижними, аби бути правдою. Вони чимось вирізнялися з буденності. Дзеркало, що показувало тебе в минулому, пара безсмертних голубів, книжка, написана сама собою, коридор, що вів на інший кінець світу, до чарівної квартири...

Тепер ці оповідки відгукувались кислим присмаком у роті, але все одно, дивлячись на своє відображення в дзеркалі, я тішилася йому, мов дитина.

— Вона збрехала, — сказала я своєму відображенню, його вуста повторили за мною.

Якщо у відображенні я була колишньою, то ці слова мали б її шокувати, попри те, що вона не подала знаку.

Бо вона вже також це знала.

Ліфт дзеленькнув, і я вийшла на четвертому поверсі. Квартири були позначені літерами. За перше літо, яке я тут провела, мені довелося вивчити абетку у зворотному порядку.

І, И, З, Ж, Є, Е, Д...

Я повернула. Цей коридор зовсім не змінився. Гобелен із вицвілим візерунком, занедбані бра, забиті павутинням. Я провела рукою по молдингу, декоративних планках, що оздоблювали стіни, відчуваючи кінчиками пальців шорстку деревину.

Г, Г, В...

4Б.

Я зупинилася біля вхідних дверей і дістала ключі із сумочки. На годиннику була майже дев'ята тридцять, але я була настільки

втомлена, що хотіла відразу лягти спати. Я відчинила двері та роззулась. У моєї тітоньки було лише два правила в цій квартирі. Перше — завжди роззуватися біля вхідних дверей. Коли я переїхала сюди минулого тижня, мій погляд завжди зупинявся на довгих тінях, ніби я очікувала побачити привида. Певною мірою я хотіла, або ж, можливо, він хотів, аби бодай одна з історій моєї тітоньки була правдою. Звісно ж, це неможливо.

Зайшовши до квартири, я навіть не підіймала голови. Я не оберталася на світло, що відбивалося з вулиці, не вивчала тіні, щоб побачити, чи не з'явилося серед них нових.

Тітонька говорила, що ця квартира чарівна, але зараз вона відчувалася порожньою.

— Це наш секрет, — з усмішкою якось сказала тітонька, притискаючи палець до губ. Дим від її цигарок розвіявся у відчинене вікно. Я досі пам'ятаю той день, ніби це було вчора. Безхмарне небо, спекотне літо й фантастичні історії моєї тітоньки.

— Лишень нікому про це не кажи, бо якщо скажеш, дива більше може не статися.

— Я нікому не скажу, — пообіцяла я і дотримувалась свого слова двадцять один рік. — Не скажу жодній живій душі.

Отож вона пошепки розповідала мені щось, її карі очі загадково світилися, і я їй вірила.

Сьогодні у квартирі пахло, як і завжди, — лавандою та цигарками. Крізь великі вікна у вітальні проникало місячне світло, два голуби, що кублилися на кондиціонері, вместилися у своєму насидженому гнізді. Меблі були дуже схожими на свої тіні, усе стояло так, як я пам'ятала. Я поклала сумочку на стілець, ключі на стіл, а сама впала в обійми синього оксамитового дивана. Він досі мав запах її парфумів. Як і вся квартира. Навіть через пів року після того, як я замінила більшість її меблів на свої.

Я стягнула плетену ковдру зі спинки дивана, скрутилася клубочком і сподівалася, що зможу заснути. Тепер ця квартира стала для мене чужою, ніби тут бракувало чогось важливого. Проте тут я найбільше

почувалася як вдома. Я наче знала це місце, але це мене більше не тішило.

Я воліла б зненавидіти цю квартиру, у якій, здавалося, й досі жила моя тітонька. Ніби вона могла вийти зі своєї спальні, усміхнутися мені та сказати:

— Люба, ти вже лягаєш спати? У холодильнику на мене ще чекає пів пляшечки вина. Вставай, ніч тільки починається. А я приготую тобі яєчню. Пограймо в карти?

Але її вже немає, а квартира, разом з усіма її вигадками, які вона шепотіла мені на вушко, лишилася. Якщо ця квартира і справді була чарівною, то чому вона досі не повернула мене до тітоньки, адже я безліч разів заходила і виходила крізь ці двері протягом останніх шести місяців?

Чому я й досі була тут, сама, на цьому дивані, дослухаючись до звуків міста, яке рухалося лише вперед, дедалі вперед, поки я оплакувала минуле?

Це була брехня. Це була така ж звичайнісінька квартира, як і 4А, або 13К, або 11Б. І я вже була досить дорослою, щоб повірити, що квартира перемістить мене в час, якого більше не існує.

Її квартира.

Але тепер моя.

³ Джеймс Б. Паттерсон (1947 р.н.) — американський письменник; автор творів у жанрі трилер і детектив. Широко відомий завдяки серії романів про інспектора Алекса Кросса.

ЗУСТРІЧ ПОЗА МЕЖАМИ ЧАСУ

Чиясь рука, що лежала на моєму плечі, розбудила мене.

— Ще п'ять хвилинок, — пробурмотіла я, змахнувши її з себе. Шия затерпла, а в голові стугоніло так, що хотілося заритися в диван разом з усіма крихтами від чипсів і більше ніколи звідти не виринати. Навколо була така тиша, що мені здалося, ніби я чую голос із кухні. Тітонька щось там наспівувала. Вона, певно, взяла свою улюблену надщерблену чашку з написом «До дідька патріархат» і поставила кавник на плиту.

Звуки були схожими на ті, що я їх чула, коли поверталася глупої ночі, напившись доп'яну, й вже була не в змозі дістатися до своєї квартири в Брукліні. Я завжди засинала на дивані, а вранці прокидалась із гидким присмаком у роті та склянкою води на журнальному столику переді мною. Тітонька чекала мене за жовтим кухонним столом, щоб я розповіла їй усі вчорашні плітки. Про авторів, котрі зверхньо поводяться, колег, які нарікають на відсутність стосунків, агента, що закрутив роман із письменником, та останнє побачення наосліп, на яке мене підбурили Дрю та Фіона.

Але коли я розплющила очі, з бажанням розповісти тітоньці про вихід Ронди на пенсію, чергові невдалі стосунки, а також про шеф-кухаря, з яким Дрю планує підписати контракт...

Я згадала.

Тепер я тут сама.

Рука знову торкнулася мого плеча. Дотик був лагідним, але рішучим. Потім я почула ніжний та лункий голос:

— Агов, подружко, прокидайся.

Тоді мені спало на думку дві речі.

По-перше, моя тітонька давно померла.

А по-друге, у її квартирі був якийсь чоловік.

Із жахом я змусила себе підвестися, розмахуючи в повітрі руками. Я вгатила тому зловмиснику в обличчя. Чоловік закричав, затиснувши носа, коли я зіп'ялася на ноги, стоячи на дивані з декоративною подушкою з китицями та обличчям Джеффа Голдблюма замість щита.

Незнайомиць розвів руками.

— Я неозброєний!

І я засадила в нього подушкою.

Потім ще раз, і ще раз, поки він не відступив майже до кухні, здійнявши руки на знак капітуляції.

Саме тоді в напівсонному стані «бий або тікай» я змогла добре його розгледіти.

Він був молодим, приблизно двадцяти років, гладенько поголений і з вирячкуватими очима. Моя мама назвала б його хлопчиком-красунчиком. Він був одягнений у темну розтягнуту футболку з принтом мультяшного огірочка з банки та написом «Нажлуктишся, зателефонуй» та в потерті сині джинси, які, поза сумнівом, були не першої свіжості. Його руде волосся було розпатлане, а очі настільки світло-сірими, що здавалися майже білими на блідому, всіяному ластовинням вродливому обличчі.

Я знову наблизила подушку до нього, водночас незграбно перелізла через спинку дивана й окинула оком свого супротивника. Він був трохи вищим за мене, довгов'язим, а в мене в арсеналі були довгі нігті й бажання жити.

Я могла б із ним упоратись.

Фільм «Міс Конгеніальність» навчив мене правила «ССПСНП» — (Сонячне сплетіння, підйом стопи, ніс, пах), тому я була підготованою, розчарованою в житті міленіалкою.

Він завагався, затим глянув на мене, досі тримаючи руки вгорі.

— Я не хотів тебе налякати, — перепросив він. У його голосі відчувався легкий південний акцент. — Я так розумію, ти Клементина?

Почувши своє ім'я з вуст незнайомця, я підійняла подушку вище.

— Звідки ти знаєш?

— Ну, я взагалі-то...

— Як ти зайшов?

— Гм, крізь двері, але...

— Як довго ти тут? Ти спостерігав, як я сплю? Що ти за збочен...

Він урвав мене, голосно промовивши:

— Усю ніч. Тобто я не спостерігав за тобою, коли ти спала. Я був у спальні, тоді одягнувся, вийшов сюди й побачив тебе на дивані. Моя мама — подруга твоєї тітки, у якої я винаймаю квартиру на літо. Вона попередила мене, що тут може мешкати хтось іще.

Це геть якась нісенітниця. Як таке могло статися?

— Що?

— Твою тітоньку звати Анелія Колінз, — нерішуче додав він, перш ніж полізти до задньої кишені: — Ось, бачиш?..

— Не смій поворухнутись! — вигукнула я, і він миттю завмер.

Потім повільно знову здійняв руки та мовив:

— Добре, я маю записку від неї.

— Дай-но мені її.

— Ти сказала не рухатись.

Я лише глипнула на нього.

Він кашлянув і сказав:

— Можеш сама взяти. У задній лівій кишені.

— Я нічого сама не братиму.

Він роздратовано глянув на мене.

А-а, я ж наказала йому не рухатися.

— Гаразд.

Я повільно підійшла й почала обмацувати його задню ліву кишеню.

— А тут ми можемо побачити рідкісний вид джентльмена в дикій природі, — іронічно промовив він із дуже сильним австралійським акцентом. — Обережно. Не налякайте його...

Я зітхнула.

Він скинув бровами.

Я дістала вміст його кишені та швидко відійшла на відстань витягнутої руки. Відходячи, я впізнала ключ до тітчиної квартири. Це був її ключ, адже на ньому був невеличкий дармовис, який вона придбала в аеропорту Мілана багато років тому. Тоді ми летіли на

відпочинок після мого випускного вечора. Я вважала, що цей ключ загубився. Разом із ним була записка, складена у формі журавлика.

Я розгорнула її.

Айвене, чудово, що ти приїхав! Перекажуй мамі від мене вітання й щодня перевіряй пошту. Якщо Воркотуни стукатимуть у вікна, не пускай. Вони брешуть. Сподіваюся, тобі припаде до душі Нью-Йорк. Улітку там неймовірно, хоч і трохи спекотно. Бувай!

Цілую, А. К.

(P.S. Якщо побачиш літню жіночку, яка блукає коридорами, то, будь ласка, відведи міс Норріс до її квартири 6E).

(P.P.S. Навздогін. Якщо приїде моя племінниця Клементина, будь ласка, скажи їй, що влітку також поживеш у моїй квартирі. І нагадай їй про літо за кордоном)».

Я розглядала цю записку довше, ніж, мабуть, було потрібно. Попри купу листівок до дня народження, валентинок і різдвяних привітань від неї, що я берегла в скриньці для прикрас у спальні, бачити нові слова, написані її рукою, було нестерпно. Адже я не думала, що колись побачу ще якийсь лист від тітоньки.

Як же це безглуздо. Я знала, що безглуздо.

Але це було ще однією згадкою про неї на цьому світі.

Літні подорожі...

Незнайомець розвіяв мої думки, впевнено запитавши:

— Тепер тобі зрозуміло?

У мене відвисла щелепа:

— Ні, не зрозуміло.

Його впевненість розвіялась:

— Як це?

— Так це.

Міс Норріс померла три роки тому, і до її квартири переїхало молоде подружжя. Вони викинули всі її антикварні музичні шкатулки та

скрипку, позаяк вона не мала, кому їх заповісти. Моя тітонька хотіла забрати щось собі, але все зіпсувалося під дощем.

— Я не знаю, що ти розумієш під фразою «влітку поживеш у квартирі», але вона не означає, що тобі дозволено завалюватися сюди будь-якого літа, коли тобі заманеться.

Він роздратовано насупив брови.

— Що означає, «будь-якого літа»? Та я з нею минулого тижня про це розмовляв.

— Аж ніяк не смішно, — огризнулась я, притискаючи до себе вкриті блискітками обличчя Джеффа Голдблюма.

Він кліпнув очима й повільно кивнув.

— Гарзд, дозволь мені зібрати речі, і я піду, гарзд?

Я намагалася не видавати, що я надто задоволена, коли відповіла:

— Чудово.

Він нарешті опустил руки та спокійно пішов до тітчиної спальні. У кімнаті я очікувала побачити своє ліжко на чорному металевому каркасі з «Ікеї», а натомість побачила ковдру, яку не бачила відтоді, як спакувала її пів року тому. Я хутко відвернулася. Це не її ковдра, лише схожа. Не може бути.

Щось стислося в грудях, але я намагалася відігнати ці думки. Це сталося пів року тому. Її вже немає.

Коли він збирав свої речі, я почала ходити туди-сюди вітальною. Я завжди так чинила, коли нервувала. Квартира видалася мені світлішою, ніж завжди. Сонячне світло лилося крізь великі вікна.

Я натрапила на світлинку на стіні, на якій моя тітонька усміхнено позувала перед театром Річарда Роджерса після вистави «Справи сердечні». Я пам'ятала, що зняла зі стіни це фото, коли переїхала сюди тиждень тому. Воно лежало в коморі разом із вазою, котра зараз стояла на столі, та різноколірними порцеляновими павичами, які тітонька привезла з Марокко та які тепер були на підвіконні.

А потім я помітила календар на журнальному столику. Я могла б запрягтися, що викинула його. І знала, що тітонька втратила лік дням, але ж не на сім років...

— Я вже зібрав свої речі. Лишаю продукти у холодильнику, — додав він, перекинувши сумку через плече. Він вийшов із тітчиної кімнати, але я не дивилась на нього. У грудях стислося.

Я ледве дихала.

Сім років тому. Чому календар був розгорнутий саме на тій сторінці?

І де взагалі мої речі? Де ще нерозпаковані коробки, що стояли в кутку? Де картини, які я розвісила на стінах?

Він попереносив мої речі? Десять їх заховав, щоб познущатися з мене?

Він стояв у вітальні.

— Ти... у нормі?

Ні. Ні, я не в нормі.

Я поволі сіла на диван, стискаючи подушку настільки міцно, що блискітки почали морщитися. Я завважила різні дивні деталі, бо моя тітонька ніколи нічого не змінювала у своїй квартирі, тож коли щось зникало чи змінювалося, це було легко помітити. Наприклад, штори, які вона викинула три роки тому після того, як на них сховався кіт, підібраний нею з вулиці. Свічка на журнальному столику, якою вона випадково підпалила свій халат із боа. Вона ж була вижбурнула у вікно і свічку, і халат. Плетена ковдра, якою я вчора накривалася і яка вже була складена в шафі в передпокої.

У квартирі було безліч її речей, яких уже не мало тут *бути*.

Разом з тим...

Мій погляд впав на відкидне крісло блакитного кольору. Крісло, якого більше там не було. Його *не мусило б* там бути. Тому що в ньому сиділа моя...

— Моя тітонька. Вона не сказала тобі, куди поїхала? — тремтливим голосом запитала я. Хоча я вже знала. Якщо це все відбувалося сім років тому, то вона мала б поїхати до...

Він почесав потилицю.

— Гм, здається, вона поїхала до Норвегії.

До Норвегії. Там вона втікала від моржів, фотографувала льодовики й паралельно шукала квитки на потяг до Швейцарії та Іспанії, пила витримане вино, яке придбала біля нашого хостела.

Перед моїми очима почали з'являтися темні плями. Я не могла нормально дихати. Було відчуття клубка в горлі. Мені бракувало повітря, мої легені відмовлялися працювати, і...

— Дідько, — прошепотів він, випустивши з рук сумку. — Що сталося? Тобі якось допомогти?

— Повітря, — задихаючись, мовила я. — Я хочу, я хочу на свіже... я хочу.

Піти звідси й ніколи не повертатись. Продати цю квартиру й переїхати на інший кінець світу.

За два кроки він опинився біля вікна.

Я стривожено похитала головою.

— Ні, не треба!

Він відчинив його навстіж.

Те, що сталося далі, було чимось схожим на кадри з фільму «Птахи» Альфреда Гічкока. Бо моя тітонька давала ім'я всім тваринкам, яких приручила. Щур, який роками жив у її стінах: Стіногриз. Вуличний кіт, що ходив на її штори: Вільний Віллі. Ціле покоління голубів, яке гніздилося на її кондиціонері стільки, скільки я себе пам'ятаю...

Дві сіро-блакитні пташки з диким воркотанням влетіли до квартири.

— Воркотуни! — скрикнув хлопець, затуляючи обличчя руками.

Вони влетіли, мов кажани з пекла, як щури посеред ночі, мстиві жахіття.

— Голуби! — заверещала я.

Один із них із важким стукотом приземлився на стіл, а другий зробив коло по вітальні, перш ніж приземлитися на моїй голові. Кігтями він дряпав шкіру, заплутуючись у моєму й без того скуйовдженому волоссі.

— Забери його! — верещала я. — Забери його від мене!

— Не руш! — вигукнув він.

Хлопець схопив голуба за тулуб та обережно витягнув його з мого волосся. Голуб щосили чіплявся за нього. На секунду мені спало на думку, що варто постригтися налісо. Хлопчина мав ніжні руки, що допомогло моєму панічному серцю трохи битися спокійніше.

— Усе гаразд, чудово, молодчинка, — прошепотів він м'яким низьким голосом, хоча я так і не зрозуміла, до кого він звертався, — до голуба чи до мене.

Добре, що він не побачив, як рум'янець заливав мої щоки. Тоді він остаточно звільнив мене. Я заховалася за диваном, поки він тримав голуба на відстані витягнутої руки.

— Що зробимо з ним?

— Відпустимо.

— Та я ж щойно лише його впіймав.

Я показала руками: «У ВІКНО, ДУРНЮ!»

Голуб завертів головою, як дівчинка з «Екзорциста», й моргнув йому оком. Хлопець скривився і випустив птаха у вікно. Голуб здійнявся в повітря і полетів на сусідній дах. Хлопчина тяжко видихнув. Другий голуб, воркочучи, підійшов до краю столу та почав клювати сьогоднішню пошту.

— Гм, я так, розумію, що, це — Воркотуни? — запитав він.

Я пригладила волосся і мовила:

— Тепер ти зрозумів цю частину записки?

— Можна було й уточнити, що то про голубів, — відповів він і пішов по другого. Голуб подався навтьоки, а хлопець, прицмокнувши язиком, почав ганятися за ним.

Я схвильовано спостерігала за цим дійством.

Сім років тому я мала вирушити в тур Європою зі своїм тодішнім хлопцем, але ми розійшлися перед самим від'їздом. Я більше сумувала через те, що так і не поїхала в тур, ніж через розірвані стосунки. А потім моя тітонька завітала до будинку моїх батьків. Вона мала довгий шалик, зав'язаний на голові, окуляри у формі сердець і вже була з валізою. Вона усміхнулася мені з ганку та сказала:

— Гайда за мріями, моя люба Клементино.

Так ми й вчинили.

Навіть вона не знала, куди ми поїдемо, не кажучи вже про мене.

У нас із тітонькою ніколи не було плану. Ми з легкістю рушали назустріч пригодам.

Чи говорила вона тоді, що здає комусь квартиру? Я не могла згадати. Те літо було згадкою про дівчину без мапи, маршруту чи пункту призначення.

«Ця квартира чарівна», — пролунав у моїх вухах тітчин голос. Але це ж усе вигадки. Це *не може* бути правдою.

— Я... я вже мушу йти, — пробурмотіла я, взявши свою сумочку з дивана. — Коли повернуся, щоб тебе тут уже не було.

І я хутко вийшла за двері.

РОЗМИТІ МЕЖІ ЧАСУ

Я вийшла з ліфта, хапаючи повітря ковток за ковтком, намагаючись змусити легені працювати. Заспокоїтись. Дихати.

Зі мною все гаразд, усе гаразд.

Зі мною все гаразд.

— Клементино, доброго ранку! — сказав Ерл, опустивши капелюх.
— Сьогодні щось так мрячно... З тобою все гаразд?

Я б хотіла йому сказати, що ні, не все гаразд. У моїй квартирі перебуває незнайома людина.

— Піду трохи прогуляюся, — протараторила я з легкою усмішкою, що мала б приховати мій реальний стан, і вийшла в похмурий сірий ранок.

Надворі було душно, волога, здавалось, стала мені другою шкірою. До того ж місто було надто гучне як на дев'яту тридцять ранку.

Лише зараз я завважила, що не змінювала одяг від учора. Обсмикнула свою блузку, зібрала волосся в маленький хвостик і сподівалася, що по обличчю не розтеклася туш. А якби й розтеклася, то я була впевнена, що є ті, у кого ще гірший вигляд.

Зрештою, це було місто, яке ніколи не спить.

Чому я не сказала Ерлу про незнайомця у квартирі? Він міг би вивести його звідти.

Це тому, що ти віриш у цю історію.

Моя тітонька вміла розповідати історії, і та, що про чарівність цієї квартири, ніколи не виходила мені з голови.

Звичайно, її квартира була із цікавинкою: голуби, що поколіннями жили на кондиціонері, сьома підлогова дошка у вітальні, що скрипіла без жодної на те причини, і, борони Боже, відкрити воду в крані та в душі водночас.

— А ще, — серйозно сказала вона того літа, коли мені виповнилося вісім років, і я думала, що знаю чому ця квартира чарівна, хоча це було не так, — вона викривляє час, коли ти найменше цього очікуєш. Це подібно до сторінок книжки, що поєднують пролог зі щасливим фіналом, епілог із трагічним початком, дві середини, дві кульмінації, дві історії, які ніколи не перетинаються в реальному світі.

— Однієї миті ти перебуваєш у реальному часі, у коридорі, — вона вказала на вхідні двері, наче вже переживала такий досвід, відтворюючи свою подорож крок за кроком, — а потім ти відчиняєш ці двері й переміщаєшся у минуле. На сім років тому.

Затим тітонька повторила трошки тихіше:

— Завжди на сім років у минуле. Або — в майбутнє.

Коли вона вперше розповідала мені цю історію, сидячи у своєму блакитному кріслі із цигаркою «Мальборо» в руці, то говорила лише про хороше. Зрештою, мені тоді було вісім років, і моє перше літо з тітонькою постало переді мною, ніби це було вчора.

— Двадцять років тому, ще задовго до твого народження, літо було спекотним, і містом прокотилася гроза. Небо аж світилося від блискавок.

Моя тітонька майстерно розповідала історії. Вона змушувала мене повірити у все, що вона говорила, навіть коли я дізналася, що Санта Клауса не існує.

Як же я довідалася про те, що квартира чарівна? Вона нещодавно придбала цю квартиру, і моя мама допомагала їй із переїздом, отож ретельно підписані довгим закрученим почерком коробки з речами були складені вздовж стін. «Кухня», «спальня» та «музика». Тітонька щойно завершила свою кар'єру — після головної ролі в бродвейському шоу «Справи сердечні». Їй було двадцять сім, тому всі були спантеличені цією новиною.

За словами моєї тітоньки, квартира була порожньою, як кімната без книжок. Вона придбала цю квартиру задешево, очевидно, попередні власники намагалися швидко її позбутися. А моя тітонька була не з тих, хто дивиться дарованому коню в зуби. Вона пішла по продукти, бо мала намір провести перший вечір у новій квартирі в компанії

надувного матраца, сиру брі та пляшечки червоного вина, однак коли повернулася, у квартирі щось було не так.

У вітальні не лишилося жодної коробки. І вона була заставлена меблями. Усюди стояли вазони, на стінах висіли платівки легендарних гуртів, а під вікнами стояла величезна стереосистема з програвачем. Тітоньці здалося, що вона помилилась квартирою, тож вона розвернулася та вийшла.

Але ні, це була її квартира — 4Б.

Вона знову повернулася всередину, але нічого не змінилося.

Крім того, вона побачила молоду незнайомку, яка сиділа на підвіконні з відчиненим вікном, намагаючись бодай якось врятуватися від задущливої спеки нью-йоркського літа. Волога висіла в повітрі, а після нещодавньої грози на небі не було ні хмаринки. Дівчина була одягнена в завеликі шорти тілесного кольору та яскравий топ, наче з телевізійного фітнес-шоу. Її біляве волосся було зібране у хвіст яскраво-синьою шпилькою. Вона годувала двох голубів на підвіконні, тихенько воркочучи з ними. Потім вона помітила мою тітоньку, загасила цигарку в кришталевій попільничці та здивовано здійняла брови.

Як говорила моя тітонька, то була найгарніша жінка, яку вона коли-небудь бачила. Вона ніби світилася. Саме в цей момент тітонька закохалася.

— Ти завжди пам'ятаєш, — казала вона мені. — Ти завжди пам'ятаєш момент, коли закохався.

Жінка розгублено глянула на мою тітоньку і промовила:

— О, знову.

— Що знову? Що *відбувається*? Хто ви? — запитала тітонька Анелія, ледь підібравши слова. Вона була впевнена, що не помилилася квартирою. І взагалі, вона не мала часу на ці ігри. Літня спека розсердила її ще більше, взуття було промокле від дощу, і треба було покласти молоко до холодильника, поки воно не зіпсувалося.

Незнайомка повернулася до неї та, усміхнувшись, сказала:

— Історія дивна, але ти схожа на людину, яка може в неї повірити.

— У мене настільки наївний вигляд?

Вона широко розплющила очі, потім мовила:

— Це зовсім не те, що я мала на увазі. Ти ж лише переїхала, так? До «Монро», якщо вони ще не змінили назву.

— А чому б це мали змінити?

Жінка задумливо приклала пальці до вуст.

— Рано чи пізно все змінюється. Мене звати Віра. Я колись проживала в цій квартирі, — сказала вона і простягнула руку.

— Колись проживала?

— Теоретично досі живу. В моїй реальності. — Віра усміхнулася ще ширше й жестом показала на продукти моєї тітоньки.

— Можеш покласти їх у холодильник. Я саме збираюся приготувати фетучині. Якщо залишишся, я тобі все поясню.

Моя тітонька роздратовано попрямувала до дверей.

— *Не* залишуся.

Тож вона знову вийшла з квартири й попросила консьєржа про допомогу. Він відчинив ті самі двері квартири, з якої вона щойно вийшла — 4Б (що означало, що тітонька нічого *не переплутала*) і впустив її до маленького порожнього приміщення. Біля стін знову стояли коробки. Консьєрж оглянув усе, щоб заспокоїти її, однак він так і не знайшов зловмисницю, а моя тітонька так і не побачила жодних ознак наявності там меблів, програвача чи вазонів.

Подальші кілька місяців минули без пригод. На той час тітонька Анелія вже не спала на матраці та придбала блакитне розкладне крісло, яке відразу розмістила в кутку вітальні. Її холодильник був забитий вином і сиром, а на кухонній стільниці лежав розгорнутий путівник Малайзією.

Якось вона вийшла з квартири на хвилину, щоб забрати листи з поштової скриньки на першому поверсі, а коли повернулася, то знову опинилася в тій дивній квартирі, з платівками на стінах і рослинами у вазонах, яким уже було замало простору, бо тепер ними були заповнені й підвіконня.

Та сама жінка, але вже з коротшою стрижкою, відпочивала на пошарпаному дивані, що вийшов із моди ще в шістдесятих роках. Вона виглянула з-за примірника «Джейн Ейр» і швидко виструнчилася.

— О, ти повернулася.

Ця жінка, Віра, певно, була рада бачити мою тітоньку. Що видавалось Анелії дивним, адже після того, як вона зруйнувала собі кар'єру, здавалося, люди дивилися на неї лиш із подивом, або легким презирством. Моя тітонька не знала, куди їй податися і що робити. Може, знову вийти й покликати консьєржа?

— Звичайно, цього разу я *не кликала* його, — засміялась моя тітонька й зневажливо помахала рукою. — Він навіть не зміг *вивести щурів* у квартирі. Хіба я могла подумати, що він зможе вигнати людину? Нізащо.

Натомість тітонька Анелія прийняла запрошення Віри на фетучині — страву, що завжди смакує трохи інакше. Віра ніколи не зважувала інгредієнти, тому її макарони завжди мали різний смак. А спостерігати за нею на кухні було все одно, що дивитися на ураган. Вона була всюди й одночасно, бездумно витягала речі з шафи, клала на стіл і забувала про їхнє існування, забувала про каструлю води, що кипіла, в останню хвилину вирішувала приготувати салат і не могла обрати, з якою *заправкою*, — і під час цього всього розповідала тітці цю неймовірну історію.

Про квартиру, яка іноді переміщала тебе на сім років уперед або назад.

— Це як криза семи років? — уїдливо запитала тітонька.

Віра розгубилася, бо ніколи не думала про це.

— Ні, сім — це щасливе число. Воно щасливе, раз ти тут.

Моя тітонька присягалася, що ніколи в житті не хвилювалась, а тут вона навіть і слів не могла дібрати. Вони провели години за розмовами, пастою аль денте й теплим салатом. Говорили, аж поки не зійшло сонце. Вони сміялися і пили дешеве вино. І моя тітонька аж світилася від щастя, коли згадувала про свою молодість і кохання. У мене ніколи не виникало сумнівів, що вона кохала Віру.

Вона кохала так міцно, що називала її «моє сонечко».

Саме тут вона закінчувала цю історію про дива та чарівність квартири, що подорожує в часі. І коли я була дитиною, мене це повністю влаштовувало. Гепі енд. Я також намагалася прослизнути в

невідоме минуле або навіть майбутнє. Чи буду я успішною через сім років? Чи буду відомою? Вродливою?

Як складеться моє життя? Чи закохаюсь я?

Або якби я перемістилася в минуле, чи зустріла б я свою тітоньку, якою я її бачила на світлині з мого дня народження? Тиху, стриману жінку, яка на тих фотографіях незрозуміло чому мала дещо розгублений вигляд.

Мені знадобилося кілька років, щоб зрозуміти, що того першого літнього дня, коли вона намагалася заповнити тишу, вона розповіла мені лише найкраще.

Мені було дванадцять, коли вона нарешті розповіла мені й сумну частину цієї історії. Тітонька попрохала уважно її слухати, адже сумна частина є не менш важливою.

Був прохолодний літній вечір, у небі спалахували блискавки, а ми їли фетучині, що завжди смакують трохи інакше. Цю історію я знала вздовж і впоперек та мріяла, щоб щоразу, коли я заходжу до квартири, мене переносило в часі.

— Я хотіла зробити їй пропозицію.

Вона тихо сказала це після третього келиха вина, поки ми грали в «Скрабл» у ніч перед нашим вильотом до Дубліна. Я так добре пам'ятаю ту вечерю. Так буває, коли в мозку застряє якась сцена, і він повторює її знову і знову роками, злегка змінюючи якісь деталі, але ніколи не змінюючи результату.

— Двадцять із лишком років тому знайти людину було трохи складніше. Ми зустрічались десь поза межами часу так часто, що я пам'ятала лінії на її долонях. Я вивчила веснянки на її спині, з'єднувала їх у сузір'я. Квартира завжди збирала нас разом, коли ми переживали життєві складнощі. Їх було так багато: у кар'єрі, в особистому житті, у дружбі. Ми витягали одна одну. Ми потребували підтримки одна одної.

У тітоньки був такий задумливий погляд.

— Я думала, що мені пощастить знайти її, що це буде легко. Це як побачити когось, кого ти добре знав, на переповненій вулиці, ваші погляди зустрінуться, і час зупиниться. Але час ніколи не стоїть на

місці, — з гіркотою в голосі додала вона. — Багато чого може змінитися за сім років.

І вона не помилилася. Через сім років я вступлю до коледжу. Через сім років у мене будуть перші стосунки й перше розставання. Через сім років у мене буде більш зношений і потертий паспорт, ніж у більшості дорослих, яких я зустрічала. Я могла тільки уявити, що відбулося між моєю тітонькою та Вірою через сім років.

Та й мені цього не треба було.

Історія була прозаїчна й сумна: коли тітонька знайшла Віру у теперішньому часі, вона вже була інакшою. Вона поступово змінювалася, як це часто буває з роками, а моя тітонька з усією любов'ю до нових і цікавих пригод боялася, що те, що вони мали в тій квартирі поза часом, не триватиме довго. Вона боялася, що вже ніколи не буде так добре, як було колись. Що спільне життя прокисне, що другий шматочок ніколи не буде таким смачним, як перший, що їхня любов зачерствіє, як хліб, а серця охолонуть.

Зрештою, Віра хотіла сім'ю, а Анелія — цілий світ.

— Тож я її відпустила, — сказала моя тітонька, — щоб вона не зів'яла біля мене.

І Віра жила собі далі. Народила двійко дітей. Повернулася до рідного міста, щоб виховувати їх. Повернулася до коледжу. Стала юристкою. Вона подорослішала, змінилась і стала іншою, як завжди стається із часом. Віра ніколи не озиралася назад.

Увесь цей час моя тітонька залишалася незмінною, вона не запрошувала у своє життя щось надовго, адже побоювалася, що воно може зіпсуватися.

У цій квартирі було лише два правила:

1. Завжди роззуватися біля входних дверей.
2. Ніколи не закохуватися.

Тому що кожен, кого ти міг тут зустріти, не міг залишитися.

У цій квартирі ніхто не залишався.

Ніхто й ніколи.

То чому ж квартирі потрібно зараз мене з кимось знайомити? Чому не повернути мене до тітоньки, до людини, яку я найбільше воліла б

побачити? Навіщо переміщати мене в той час, де її немає, а тітчина квартира здана в оренду якомусь чарівному незнайомцеві з найпронизливішими сірими очима?

Це не мало значення. Коли я повернуся, його вже там не буде. Квартира просто помилилась, або в мене дахівку зносить. У будь-якому разі це не мало значення, тому що його там уже не буде.

Я усвідомила, що йду трохи далі, ніж планувала. Я завжди йшла до музею мистецтва Метрополітен, коли відчувала стрес чи розгубленість. Позачасові портрети, розлогі барвисті пейзажі, погляд на світ крізь заляпані фарбою окуляри. Поки я пройшлася галереями, за цей час мені вдалося трохи зібратися на силі. І придумати план. На зворотному шляху я придбала маккіато в італійському кафе навпроти «Монро», одним махом випила його, викинула стаканчик у смітник біля будинку й попрямувала туди, де мені хотілось найменше бути.

ДРУГИЙ ШАНС

Шлях від ліфта до квартири моєї тітоньки на четвертому поверсі здавався надзвичайно довгим. Нерви починали здавати — приблизно так, як це було щоразу, коли я підходила до дверей її квартири («твоеї квартири», — почула я голос Фіони). Від страху зайти всередину та побачити знову того незнайомця у мене скрутило живіт. Я дуже сподівалася, що він пішов із квартири.

Я зупинилася біля 4Б. Мідна дверна клямка з фігуркою лева в напіврику-напівгарчанні очікувально дивилася на мене.

— Добре, план такий: якщо він досі там, то треба скористатися бейсбольною битою із шафи. А якщо пішов, то й супер, — пробурмотіла я собі під ніс, витягаючи ключі із сумочки. — Не нервуй, як того разу. Дихай.

Чомусь це прозвучало значно легше, ніж було насправді.

Мої руки тремтіли, коли я вставила ключ у замок і повернула його. Я не була забобонною людиною, але в моїй голові крутилося: «Не лишайся тут, лишайся тут», ніби я ворожила, відриваючи пелюстки на ромашці.

Двері на іржавих петлях зі скрипом відчинилися, і я заглянула всередину.

Там нікого не було.

Можливо, він уже пішов.

— Агов? — гукнула я. — Містере Убивце?

Ніхто не відповів.

Хоча не думаю, що якби він справді був убивцею, то відповів би. Я щось забагато думала про це все. Прослизнула всередину й зачинила за собою двері. У квартирі було тихо, пообіднє світло пробивалося

золотими й помаранчевими променями крізь кольорові штори з тафти у вітальні. У сонячних променях пританцьовували порошинки пилу.

Я поклала сумочку на стілець та перевірила кімнати. І хлопець, і його речі зникли.

Однак після ретельного огляду квартири моє полегшення розвіялося. Календар усе ще був розгорнутий на сторінці, актуальній сім років тому. Портрети досі висіли на стіні, ті, що зняла моя тітонька, або роздала, або знищила, і ті, що я зберігала у шафі в коридорі. У спальні замість мого ліжка стояло її, у кабінеті на полицях були хаотично складені її книжки, хоча я була впевнена, що вже розклала більшість із них по коробках.

А ще була записка, написана на звороті чека довгим кострубатим почерком, який я вперше бачила.

Вибач, що налякав...

А.

Я перевернула чек. Дата була семирічної давності. Чек був із крамнички на розі, на місці якої зараз розташований дорогий бутик із меблями в стилі прованс.

У мене знову стислося в грудях.

— Ні, ні, ні, ні! — благала я.

Двоє голубів сиділи на підвіконні, притиснувшись до скла, ніби хотіли опинитися у квартирі, щоб подивитися на це шоу зблизька. Вони надулися.

— Ні.

Голуби підтримали мене воркотанням.

Я стиснула щелепи, зім'яла чек у руках і кинула його назад на тумбочку. Схопила сумочку і вийшла з квартири. Позаду мене з грюкотом зачинились двері.

Я увійшла ще раз.

Чек досі лежав на тому ж місці.

Я розвернулася, вийшла і знову увійшла до квартири.

Нічого не змінилося.

— Я можу ходити туди-сюди цілісінький день, — сказала я квартирі, а потім захотіла дати собі стусана за те, що розмовляю з неживим об'єктом.

Натомість мені здавалося, що в такий спосіб я розмовляю зі своєю тітонькою. Такі жарти достоту були в її стилі. Ми завжди сперечалися, хоча я її дуже любила. Вона казала, що я надто правильна, як і мої батьки.

Я просто не любила безладу. Мені подобалося жити за планом, знати, що й коли буде.

Тож такі жарти — це саме те, що зробила б моя тітонька.

За шостим разом я побачила зім'ятий чек і голубів, що дивилися на мене, як на дурепу. Я знову розвернулася й зустрілася поглядом із незнайомцем.

— О, — сказав він, здивовано розплющивши очі, — ти вже повернулася.

Я відскочила назад, підіймаючи перед собою сумочку.

— Присягаюся...

— Я вже йду, йду, — обережно додав він, підвівши руки вгору, — я просто забув свою зубну щітку.

Я насупилася.

— Можна забрати?

Я опустила сумочку.

— Оскільки ти так ввічливо просиш... — Я відійшла вбік, щоб впустити його до квартири.

Сумка в нього була перекинута через плече, а на ремінці досі висіла багажна квитанція з аеропорту. Він пішов у ванну кімнату, а я чекала у вітальні, тарабанячи пальцями. Хлопець вийшов із ванної кімнати, переможно тримаючи щітку в піднятій руці.

Я замислилася. Можливо, якщо він зараз остаточно піде, то квартира поверне мене в мою реальність.

— Це може здаватися дивним, — розмахуючи щіткою, сказав він, — але я мав її забрати.

— Я теж дуже прискіплива щодо цього. Мені подобаються щіточки з гумовими насадками на краях, — погодилась я, перш ніж згадала, що

мала б викликати охорону, адже незнайомиць знову повернувся. Але ж по зубну щітку, а це святе.

— Ті, що для масажу ясен? — запитав він. — Мені теж подобаються.

— І неабияк дратує, коли хтось пропонує тобі скористатися щіткою, яка в нього десь завалаялась. Я так не можу.

Він підніс руки догори.

— Скажи? І я теж. Ну добре, я забрав свою неповторну щітку, то вже йтиму. І якщо знайдеш ще щось із моїх речей, то можеш просто надіслати їх за цією адресою, — додав він, узяв кулькову ручку зі стаканчика на тумбочці, записав адресу на серветці та простягнув її мені. Навіть якщо він і помітив, що я зім'яла його записку на чеку, то не сказав нічого.

Я глянула на його кострубатий почерк.

— Ти з Північної Кароліни?

— Так, із Зовнішніх Мілін.

— Далеко ж ти від дому.

Він зніяковіло знизав плечима.

— Подорожувати — це про дивовижне відчуття балансу між тим, до чого ми звикли, і незвіданою територією, яка на нас чекає.

Я повернула голову, намагаючись згадати, чиї це слова.

— Це Ентоні Бурден?

Правий кутик його рота поповз угору. В іншій ситуації я б уже розтанула від цієї усмішки.

— Побачимось.

— Мабуть, ні, — відповіла я.

— Мабуть, — ніяково погодився він і мило помахав на прощання щіткою.

Я опустила погляд, і він упав на календар, що лежав на журнальному столику. Сім років.

Він рушив до дверей.

Я заплющила очі.

«Квартира завжди збирала нас разом, коли ми переживали життєві складнощі», — говорила тітонька про себе з Вірою.

Тож, мабуть, і ми із цим хлопцем тут неспроста. Мені було байдуже, які складнощі на мене чекають. Я згадала, як моя тітонька прийшла до нашого дому сім років тому й покликала мене в подорож, ніби часу загалом не існувало. Ніби вона знала, що щось має статися.

Або, можливо, це через те, що вона мені колись розповіла.

Про те, як час стискається, як час зливається, наче акварелі, якими я колись малювала.

Він жив у світі, де моя тітонька була жива, і якби я могла тут залишитися — неважливо, як довго. Навіть якщо лиш у цій квартирі. Навіть якщо це буде лиш раз. Навіть якщо наступного разу, коли я вийду звідси, квартира відправить мене назад.

У цій квартирі вона досі була жива, вона досі була тут.

Я нагадала собі, що ця чарівна квартира лише поглибить мій біль. Однак це не мало значення, адже частинка мене, що розквітала щоліта пригодами й дивами, шепотіла мені: «Тобі немає чого втрачати».

Не знаю, як так сталося, але я прокрутилася на місці й сказала хлопцю, що вже підійшов до дверей:

— Можеш залишитися.

Він відпустив ручку дверей зі щирим подивом в очах. Вони нагадали мені колір хмар перед тим як над ними здіймається літак.

— Серйозно? — запитав він із легким південним акцентом.

— Так, але я також тут лишуся. Поки що, — сказала я, згорнула серветку з його адресою та поклала до задньої кишені. Пам'ятаючи розповіді тітоньки про Віру, я розуміла, що в підсумку квартира поверне мене до моєї реальності.

— Моя квартира, у ній... — Я зробила паузу, щоб придумати щось правдиве. — ...у ній зараз не можна жити. Там... — Я кинула оком на підвіконня. Голуби Воркотуни сиділи на кондиціонері, причепурившись після тяжкого ранку. — Там голуби.

Він здивовано глянув на них.

— Я не думав, що із цим можуть бути якісь проблеми.

— Ох. Їх же неспроста називають небесною напастю.

Боже, як можна було так жахливо брехати? Але він, здавалося, купився на це, серйозно кивнувши головою. Якщо він повірив, то які ж

тоді голуби там, звідки він родом?

— Тож поки моя тітонька не вдома, вона попросила мене приглянути за її квартирою, і я подумала, що залишуся тут на кілька днів, поки все не владнається.

Я нарешті перевела погляд на нього.

— Вибач, якщо я була трохи загруба спочатку. Ти просто ошелешив мене. Але якщо тітонька дозволила тобі тут залишитися, то...

— Дякую! Дуже дякую! — сказав він, благально склавши руки. — Присягаюся, ти навіть не помітиш мене тут.

Я сумнівалася, що так буде, адже його було майже неможливо не помітити.

Він був схожий на гомінку людину, але за цим також було приємно спостерігати. Він поводився безтурботно. Здавалося, що йому все одно, що про нього думають інші. Це було заразливо. Я нерішуче звелася на ноги, зрозумівши, що це все відбувається насправді й моя тітонька не збрехала. Я роками мріяла про це. Я відчиняла двері, затамовувала подих і чекала, коли квартира перемістить мене в часі.

А це сталося лише зараз, коли тітоньки не стало, а я втратила віру в дива.

Чому я не могла зустріти когось менш прекрасного? Здавалося, що цей хлопець всюди почувався як удома, як моя тітонька, як людина, якою я б хотіла бути.

— Почнімо все з початку, — сказав він і по-хлоп'ячому схилив голову набік. — Я приготую нам вечерю.

«Нам». Це мене здивувало. Струни мого серця натягнулися. Я швидко відвела погляд.

— Чому б ні. Здається, у коморі є соус до спагеті.

— Це непогано, але я придумав дещо інше. — Його усмішка стала ширшою. Вона була яскравою, трохи грайливою та, о ні, такою чарівною, ніби в куточках його губ ховалася сотня секретів, що їх він хотів мені розповісти. — Один із моїх улюблених рецептів. До речі, мене звати Айвен.

Досі з сумкою на плечі, він простягнув мені руку.

Я глибоко вдихнула й потиснула йому руку. Кінчики його пальців були твердими й мозолястими. Він мав шрами на пальцях та опіки на руках. Його долоні були теплими, а рукостискання міцним, що мало подіяти на мене заспокійливо. Можливо, усе не так уже й погано.

— Клементина, — відповіла я.

— Як у тій пісні⁴.

Я дужче стиснула його руку й промовила:

— Якщо ти заспіваєш хоч слово, мені доведеться тебе вбити.

Він розсміявся.

— Навіть і на думці не мав.

Я відпустила його руку, він нарешті поклав сумку на диван і пішов готувати. Я почимчикувала за ним. Айвен засукав і без того короткі рукави, узяв дошку для нарізання і майстерно прокрутив її.

Це була жахлива ідея. Найгірша з моїх ідей. Чим я взагалі керувалася?

Він озирнувся на мене й запитав, чи не хочу я випити склянку води або чогось міцнішого, поки чекаю на вечерю.

— Чогось міцнішого, — вирішила я, відірвавши погляд від цього красеня на кухні моєї тітоньки. Я почала відчувати, що щойно допустилася серйозної помилки. — Добряче міцнішого.

⁴ Ідеться про американську народну пісню «*Oh My Darling, Clementine*» («О моя люба Клементино»).

КРАЩЕ ЗНАЙОМСТВО

Сидячи на барному стільці, я спостерігала за тим, як Айвен хазяйнує на тітчиній кухні. Зазвичай ми з тітонькою Анелією вечеряли перед телевізором або їли не вдома. Увесь останній тиждень після переїзду я замовляла їжу з мого улюбленого тайського ресторанчика. Я заходила на кухню лише для того, щоб через неї дістатися до спальні або щоб долити собі ще вина. Я вміла готувати щось просте, моя мама подбала про це перед моїм від'їздом до коледжу. Вона ж не хотіла, щоб її дитина вмерла з голоду. Однак я ніколи не цікавилася мистецтвом приготування їжі. Натомість Айвен, здавалося, дуже гармонійно вписався в кухонний простір, ніби він уже знав, де й що там лежить. Він дістав зі своєї сумки, яку вже заніс був до спальні, набір ножів у шкіряному чохлі й розгорнув його на стільниці.

— Тож, ти кухар, чи як? — запитала я, пригубивши келих дешевого рожевого вина, яке тітонька купила перед тим, як поїхати у відпустку.

Він дістав із холодильника пакет з овочами. Я навіть не підозрювала, що він уже напхав його продуктами. Цей холодильник не бачив нічого, крім їжі з ресторанів та залишків цієї ж їжі.

Він жестом указав на свій чохол із ножами.

— Це так очевидно?

— Трошки. Знаєш, ножі були підказкою. І я сподіваюся, що ти справді кухар, адже в альтернативній версії ти маніяк, і мені краще б вшиватися звідси.

Він показав на себе:

— Хіба я схожий на того, хто зіпсує свої смакові рецептори шматком людської вирізки?

— Може. Я тебе заледве знаю.

— Ну, це легко виправити, — сказав він, поклавши руки по обидва боки дошки й нахилившись до стільниці. З внутрішнього боку його руки було татуювання вузької стежки, оточеної соснами.

— Я отримав стипендію в Університеті Північної Кароліни в Чепел-Гілл, планував вступати на юридичний факультет, як моя мама й сестра, але через три роки кинув навчання.

Він знову знизав одним плечем.

— Я працював на кількох кухнях і весь час намагався зрозуміти, до чого я маю хист. Знаєш, кухня була єдиним місцем, де я почувався вільно. Мій дідусь куховарив, а я спостерігав за ним, і вже з дитинства багато чого навчився. Тож я вирішив вступити до КІА.

— Кулінарного...

Він усміхнувся:

— Кулінарного інституту Америки.

— Саме так я і хотіла сказати, — кивнувши, відповіла я.

— Провчився там два роки й ось зараз шукаю роботу.

— Тож ти йдеш на поклик своїх мрій, — пробурмотіла я і згадала про свій шлях. Чотири роки в коледжі на факультеті мистецтвознавства, а потім ще сім років повільного просування кар'єрною драбиною у видавництві «Штраус енд Едер».

— Іду на поклик?

Зніяковівши, я відповіла:

— Це слова моєї тітоньки. Одне з її головних життєвих правил. Знаєш, щось на кшталт завжди оновлювати паспорт, поєднувати червоні вина з м'ясом, а білі — з усім іншим... — загинала я пальці. — Знайти роботу до душі, закохуватися і йти на поклик своїх мрій.

Він усміхнувся, відпиваючи ковток бурбона.

— Слушні поради.

— Напевно. А тобі скільки років? — я швидко зміряла його поглядом. — Двадцять п'ять?

— Двадцять шість.

— Овва, яка я стара.

— Ти не можеш бути набагато старшою.

— Мені двадцять дев'ять, майже тридцять, — замружившись, відповіла я. — Однією ногою вже в могилі. Нещодавно знайшла в себе сиву волосину і вже думала, чи не висвітлити всю голову.

Він розсміявся.

— Я не знаю, що робитиму, коли почну сивіти. Мій дід не ходив сивим. Може, поголюся і я налісо.

— Гадаю, із сивиною ти матимеш солідніший вигляд, — зауважила я.

— «Солідніший», — повторив він, смакуючи це слово. — Я передам дідусяві, що ти так сказала. Загалом мій послужний список не дуже стійкий. Коли я сказав, що хочу вступити до КІА, моя мама була шокована. Мені лишався всього один рік до отримання диплома бізнесмена, але я не бачив свого майбутнього в офісі. Тож натомість я обрав бути тут, — він розмахнув руками, наче показав якийсь магічний трюк, а далі з блиском в очах додав: — В одному доволі відомому ресторані з'явилась вакансія, і я хочу туди влаштуватися.

— Шеф-кухарем?

Він серйозно відповів:

— Посудомийником.

Я ледь не поперхнулася вином.

— Ти жартуєш?

— Головне туди потрапити, а далі буду йти на підвищення, — відповів він, знову знизавши плечима, й дістав із пакета перший інгредієнт.

Айвен узяв помідор і почав нарізати його кубиками, вийнявши великий гострий кухарський ніж із чохла. Він різав швидко, без вагань, срібло леза виблискувало в жовтувато-білому світлі жахливої різноколірної люстри, яку моя тітонька «врятувала» з вулиці.

— Отже, — продовжував він, не припиняючи роботи, — тепер ти чимало знаєш про мене. А що ти розкажеш про себе?

Я зітхнула.

— Ой, навіть і не знаю. Виросла в Гудзонській долині, потім переїхала на Лонг-Айленд, і вже пів життя я тут. Навчалася в Нью-Йоркському університеті на мистецтвознавця, потім влаштувалася у видавництво.

— Ти завжди хотіла працювати у видавництві?

— Ні, але мені подобається моя робота. — Я зробила ще один ковток вина, розмірковуючи, чи варто йому розповідати ще щось про себе — про мої подорожі, про мій вщент забитий печатками паспорт, що вразив би будь-якого мандрівника. Але щоразу, коли я показувала його комусь, то створювалося враження, ніби я людина-хаос, тоді як насправді я просто була наляканою дівчинкою, котра трималася за тітчине блакитне пальто, коли та тягала мене за собою по всьому світу. Я хотіла показати йому справжню себе, дівчину, яка ніколи не виїжджає за межі міста, навіть щоб відвідати батьків. Дівчину, яка має офісну роботу, на вихідних дивиться повторення шоу «Останній герой» і навіть не могла виділити кілька годин, щоб піти на мистецьку виставку свого колишнього хлопця.

Тож я вирішила нічого більше не розповідати й сказала:

— Якщо коротко про себе: мистецтвознавиця, яка стала піарницею у видавництві.

Він тяжко глянув на мене і стиснув губи. У нього була веснянка з лівого боку нижньої губи, і було майже неможливо не дивитися на неї.

— Чомусь мені здається, що ти недооцінюєш себе.

— Гм...

— Я так відчуваю, — сказав він, діставши ще один помідор, і знову знизав плечима. — Я добре розбираюся в людях.

— Гм?

— Насправді я майже визначив твій улюблений колір.

— Це...

— Ні! — урвав він мене, повернувши ніж у мій бік. — Не кажи. Я сам вгадаю.

Це мене розвеселило. Я пильно вдивлялась у кінчик ножа, допоки Айвен завважив, що ніж розташований надто близько до мене, і швидко його прибрав.

— Та невже?

— Це моя єдина суперсила. Дозволь мені тебе вразити нею.

— Ну гаразд, гаразд, — сказала я, адже була впевнена, що він не здогадається.

Зрештою, в мене був досить непересічний улюблений колір. Я спостерігала, як він відсуває нарізані кубиками помідори на край дошки й чистить цибулю. Він вправно працював, що зачаровувало. Я могла б спостерігати за ним годинами.

— Ну що? — запитала я. — Який мій улюблений колір?

— Гадаєш, я вже можу сказати? — сором'язливо відповів він. — Я тебе майже не знаю.

— Знати особливо нічого. — Я знизала плечима, дивлячись, як він нарізає цибулю. — В мене нудне життя. Якщо до когось треба йти по цікаві історії, то це до моєї тітоньки.

— А ви з нею близькі? — запитав він.

Я не почула запитання, бо здивилася на його руки.

— Повтори.

Він підвів на мене погляд, щоб зустрітися з моїм. Його очі були найдивовижнішого світло-сірого кольору, темніші в центрі й такі сьайливі, що треба було підійти дуже близько, щоб розгледіти їх.

— Здається, ви з тіткою багато часу проводите разом?

Від слів про тітоньку в теперішньому часі поза моєю спиною пробігли мурашки. Це було так неочікувано, наче мене облили холодною водою. Гаразд, в його часопросторі вона досі жива, десь зі мною в Норвегії бігає пляжем від моржів. На мить мені здалося, що я відчуваю її присутність. Фізичну присутність. Наче в будь-який момент вона може зайти у квартиру, міцно мене обійняти, і я знову відчую аромат її цигарок, парфумів та лавандовий пральний порошок. «Моя люба Клементино, — сказала б вона. — Як я рада тебе бачити».

Я відчула, як до горла підкотився клубок.

— Так, гадаю, ми доволі близькі.

Він поклав нарізану цибулю в окрему миску і, насупившись, глянув на мене.

— Знову цей погляд.

Я примружилась, вириваючись зі своїх думок, й навмисно зробила серйозне обличчя.

— Який погляд?

— Ніби ти лимон проковтнула. Ти не вперше так дивишся.

— Не розумію, про що ти, — зашарілась я і притиснула руки до обличчя. — Зі мною щось не так?

Він ніжно усміхнувся й поклав ніж.

— Ти хмуриш брови. Можна я просто...

— Е-е... ага.

Він нахилився до мене й торкнувся великим пальцем між моїх брів, щоб розгладити зморшки.

— Ось тут. Ніби ти зараз заплачеш.

Наші погляди зустрілись, і я відчула, як мої щоки заливає рум'янець. Я швидко відхилилась назад.

— Ні, це не так, — відказала я. — Ти щось собі придумав.

Він знову взяв до рук ножа й почав чистити болгарський перець.

— Як скажеш, Лимончику.

Я різко глянула на нього.

— Клементина, і ніяк інакше.

— Кли-ли-ли-лимонтина.

— Щось ти мене вже дратуєш.

Він зареготав, упустивши ножа, й лягнув себе по грудях.

— Коли я встиг, Лимончику? Дочекалася б вечері.

— А це буде вишукана вечеря?

Він прицмокнув.

— Ой, пробач. Я не привіз із собою вишуканий порцеляновий посуд. Тільки вишукані ножі. — Він знову підняв свого кухарського ножа. — Знайомся, це Берта.

Я вигнула брови.

— Ти даєш імена своїм ножам?

— Авжеж.

Потім він показав на інші ножі, розкладені на столі.

— Рочестер, Джейн, Софі, Адель...

— Так це ж імена персонажів із «Джейн Ейр».

— Це ножі мого дідуся, — відповів він, ніби це все пояснювало.

Я подивилася на ніж у його руках. Його руків'я було трошки потерте, а блиск леза тьмяним. Хоча було видно, що про ножі добре дбали.

— Він був шеф-кухарем?

— Ні, але хотів ним стати, — тихо відповів він, і я відчула, що це складна для нього тема. Чи був його дідусь ще живим? А чи Айвен успадкував ці ножі, як і я цю квартиру?

Хоча я була впевнена, що його ножі не призначені для подорожей у часі.

— Що ж, — сказала я, допиваючи вино, — шкода, що не буде вишуканих тарілок. Мабуть, я так і не окультурюся у споживанні їжі.

Він хмикнув.

— Дехто з моїх друзів посперечався б, що неможливо бути необізнаним у культурі споживання їжі, адже страви високої кухні все одно походять від усіх відомих рецептів.

Брутальність, з якою він промовив ці слова, була неймовірно привабливою. Якщо він такий вправний у словах, то наскільки він має бути вправним у...

— Отже, я необізнана? — запитала я, намагаючись відволіктися.

— Ти така, яка є, і можеш їсти, що забажаєш і як забажаєш, — без сарказму відповів він. — Ти є ти, і це чудово.

— Звідки ти знаєш, що це чудово?

Він прицмокнув, роздивляючись мене темнішими, ніж були до того, очима.

— Я думаю, що жовтий твій улюблений колір, — промовив він і побачив, як на моєму обличчі промайнуло здивування. — Але не яскраво-жовтий, а швидше золотисто-жовтий. Як соняшник. Можливо, це навіть твоя улюблена квітка.

Від подиву в мене відвисла щелепа.

— Я так розумію, що вгадав? — запитав він тихим голосом, що мене аж звело від задоволення.

— Пощастило, — відповіла я, і його очі радісно заблищали. — А який твій?

Він криво усміхнувся і знову хмикнув.

— Лимончику, так нечесно, — сказав він. — Ти маєш сама здогадатися.

Потім він відштовхнувся від стільниці й продовжив готувати. У цей момент напруження між нами луснуло, як мильна бульбашка, хоча я

все ще відчувала запаморочення від того, як близько він був.

Я взяла пляшку рожевого вина й налила собі ще один келих. Він був мені потрібен. Здається, сьогодні я пережила більше, ніж узагалі могла. Якщо йому зараз двадцять шість, то в моїй реальності йому скільки, десь тридцять три? Напевно, він винаймає житло в якомусь районі на кшталт Вільямсбурга. Якщо він узагалі лишився в Нью-Йорку. Щонайменше має дівчину та пса (здається, що він більше любить собак).

На руці в нього не було обручки, але за сім років багато чого може змінитися.

Ой, як багато.

Історія моєї тітоньки не виходила мені з голови. Перше правило — завжди роззуватися біля вхідних дверей.

Друге — ніколи не закохуватися в цій квартирі.

Але цим я чомусь не дуже переймалася.

Він узяв сковорідку та прокрутив її в руці, ледь не влучивши собі в скроню. Айвен спробував удати, нібито щойно ледве не вирубався, а потім поставив сковорідку на ліву конфорку.

— Я не питаю, — сказав він. — Але хочеш фахітас на вечерю?

Я вдала, що мене вразили ці слова, і стиснула своє уявне перламутрове намисто.

— І що, ніякого горохового супу для моїх ніжних смакових рецепторів?

— До дідька гороховий суп, — згодом сказав він і тихіше додав: — Я приготую його завтра.

РОМАНТИКА В ШОКОЛАДІ

Фахітас був, на диво, чудовий.

— Навіть і не знаю, радіти мені, чи ображатися на те, що вечеря тебе аж так вразила, — пробурмотів він, наливаючи собі ще одну склянку бурбона (яким він також змащував смужки м'яса, коли готував).

Ми сиділи за жовтим кухонним столом моєї тітоньки та їли найсмачніший фахітас, який мені доводилося коли-небудь куштувати. Яловичина була ніжна — напевно, це була вирізка. Вона була така соковита, що танула в роті, з димчастим посмаком бурбона. Маринад був солоденьким і гострим водночас, достатня кількість спеції чилі чудово балансувала з каєнським перцем. Болгарський перець і цибуля були хрусткими та ще шипіли на сковорідці, яку він поставив у центр столу до теплих тортилій, сметани, гуакамолє й гострого соусу.

Айвен сказав, що навчився готувати цю страву у свого сусіда по кімнаті в тому його модному інституті й що це особливий сімейний рецепт, тож він триматиме його у секреті, навіть якщо мені все неабияк сподобається.

— Колись я переконаю його відкрити ресторан або хоча б фудтрак, — упевнено додав він, колупаючи залишки болгарського перцю на тарілці. — І він ще подякує мені.

— Ще б пак, — усміхнулась я.

З'ївши останній шматочок страви, я зрозуміла, що наїлася донесхочу, й, зітхаючи, відсунула тарілку.

— Добре, якщо ти так готуватимеш щодня, то можеш залишатися у квартирі стільки, скільки захочеш.

Він відірвав шматочок тортильї, узяв трохи болгарського перцю, стейка й поклав до рота.

— А це небезпечна заява, Лимончику.

— Небезпечна чи геніальна? Я завжди хотіла мати шеф-кухаря, як у кінозірок. Боже мій, як же це класно мати когось, хто готуватиме замість тебе. Зголодніли? — і я рукою подала сигнал уявному офіціантові. — Будь ласкавий, я б хотіла скуштувати равликів на терасі біля басейну на задньому дворі.

Він пирхнув зо сміху.

— Ти собі смієшся, а я знаю кухарку в Лос-Анджелесі, яка задовольняє такі потреби, — сказав він. — Вона ненавидить прислуговувати, але їй платять добре, то вона залишається. Я б не зміг. Вони завжди хочуть щось низьковуглеводне, низькокалорійне, кето, дієтичне, веганське, ще якесь там. Це для мене надто бездушно. Геть не авантюрно.

— Отже, ти хочеш працювати в ресторані, де щодня готуватимеш одне й те саме, я правильно розумію?

Він закотив очі.

— Щодня готуватимеш одне й те саме, — повторив він, зробивши повітряні лапки.

Айвен підсунув стілець ближче, його очі сяяли захопленням. Їхній сірий колір нагадував вир урагану, у якому так легко загубитися, що я майже піддалася цій спокусі.

— Лимончику, по-перше, меню змінюють щосезону, а по-друге, практика породжує майстерність. Як ще можна навчитися готувати неперевершені страви?

Мені стало цікаво. Яка їжа могла викликати в нього такий вогонь в очах? Я запитала, нахилившись над столом:

— Що робить страву неперевершеною?

— Уяви, — почав він солодким та м'яким, як іриска, голосом. — Мені вісім, і я вперше їду до Нью-Йорка з мамою, сестрою та дідусем. Поки мама водила сестру місцями своєї молодості, ми з дідусем пішли до маленького ресторанчика в Сохо. Він був у захваті. Все своє життя мій дідусь пропрацював на фабриці з виробництва джинсів, хоча завжди мріяв стати шеф-кухарем. Він старанно читав кожен кулінарний журнал, готував для друзів, родини — на дні народження, вечірки, ювілеї, п'ятниці — за будь-якої нагоди. І скільки я себе

пам'ятаю, він завжди хотів відвідати цей ресторан. Тоді я ще не розумів, що це ресторан світового рівня, з мішленівськими зірками на стіні. Я лише знав, що мій дідусь обожнював шеф-кухаря цього закладу — Альбера Готьє, генія кулінарної науки. Але мені було однаково, мені було лишень вісім років, і мене годували, однак мій дідусь неабияк тішився. Йому подали щось на кшталт тартару. — Вуста Айвена смикнулися у ніжній усмішці під час згадування минулого, а очі заблищали від щастя. — А мені — картоплю фрі, що змінила все моє життя.

— Картопля?..

— Картопля фрі, Лимончику. Так, це була картопля фрі.

Я глипнула на нього.

— Твоє життя змінила якась картопля фрі?

Він зареготав, гучно й заливисто, і, на мій величезний подив, промовив:

— Життя змінюється тоді, коли ти цього найменше очікуєш.

Серце на мить стислося, бо моя тітонька сказала б те саме. Таке ж кліше, як те, що часто звучить у різдвяних фільмах про кохання.

— Загалом, — промовив він, відкинувшись на спинку стільця, — мій дідусь ніколи не мав змоги відкрити свій ресторан, але він любив готувати й прищепив цю любов мені.

Його голос не змінився, але він відвів очі та сказав:

— Торік йому діагностували деменцію. Дивно спостерігати, як цей чоловік із нестримною енергією, на якого я завжди рівнявся, потрошки стає дедалі меншим і меншим. Не фізично, а просто... ти розумієш.

Я згадала останні місяці життя моєї тітоньки й думала так само. Здавалося, що вона ставала дедалі меншою і меншою, ніби в один момент світ став завеликим. Я проковтнула клубок, що застряг у мене в горлі, та стиснула пальці в кулаки під столом, опираючись бажанню обійняти його, хоча було схоже, що він цього потребував.

— Мені шкода.

— Що? — здивовано перепитав Айвен і раптово перетворив свої емоції на приємну усмішку. — Ні, ні, все гаразд. Ти питала, що робить страву неперевершеною. Ось усе це. Перед твоїми очима. — Він

указав на наші майже порожні тарілки. — Їжа — це витвір мистецтва. А неперевершена страва — це те, що ти не просто їси, а те, чим ти насолоджуєшся. З друзями, з родиною, можливо, навіть із незнайомцями. Їжа — це про досвід. Ти смакуєш її, насолоджуєшся нею, відчуваєш історію, повідану через різні поєднання смаків, що грають із твоїми рецепторами... Це чарівно. Романтично.

— Романтично, аж так?

— Звичайно, — відповів він майже замріяно. — Розумієш, про що я говорю? Про маслянистий чизкейк, який ти мрієш скуштувати. М'яке сьайво свічок, сирну тарілку і вишукане вино. Запаморочливість тушкованої яловичини. Легкі, як хмаринка, булочки бріош.

Пристрасть у його голосі дурманила, і я стримувала усмішку, коли він змальовував мені цю картину словами й захопливо розмахував руками. Його піднесеність змусила моє серце затьохкати так, як ще ніколи воно не тьохкало. Ніби із тугою за чимось, чого я ніколи раніше не відчувала.

— Про запаморочливий лимонний пиріг, від якого аж зуби скрегочуть. Або про шматочок шоколаду наприкінці вечора. Смачно і просто.

Потім він устав із-за столу, узяв щось із полицки в холодильнику й кинув мені.

Я зловила загорнутий у фольгу шоколад.

— Романтика, Лимончику, — сказав він. — Розумієш?

Я покрутила шоколадку в руках. «Не розумію, але, можливо, хотілося б», — подумала я, дивлячись на цього дивакуватого рудого чоловіка у футболці з розтягнутою горловиною, потертих джинсах, з татуванням гілочок кінзи та інших трав на руці.

І це ще одна небезпечна думка.

Раніше в мене були незабутні приймання їжі, але я не могла б описати жодне із них як романтичне — принаймні не так, як це робив Айвен. Біганина аеропортами з фаст-фудом в одній руці та квитком у другій, пізні вечері в дощову погоду під навісом, тому що в ресторані не було місця, кренделики від вуличних торговців, круасани з

безіменних пекарень, учорашній обід в «Оливковій гілці», запитий надто сухим вином.

— Мабуть, я ніколи не вживала неперевершеної страви, — нарешті вимовила я, поклавши шоколад на край столу. — Я завжди відчувала себе не у своїй тарілці щоразу, коли відвідувала один із тих вишуканих закладів, про які ти, певно, говориш. Я постійно боюся скористатися не тією ложкою, замовити не ту страву. Поєднати не те вино з не тим шматком стейка.

Він похитав головою.

— Я взагалі не про це говорю. Ресторан не обов'язково мусить бути вишуканим, з майстерно розмазаними мазками кулі та бер блану...

— Що це таке?

— Це неважливо. Ти можеш поїсти в забігайлівці так само смачно, як у ресторані з зіркою Мішлен.

— І з першим варіантом не треба буде сушити собі голову. Або, стривай, я можу просто лишитися вдома і з'їсти бутерброд з арахісовою пастою та варенням.

— Можеш, але що, коли це буде твоїм останнім вживанням їжі?

Я примружилась...

— Овва! Говорили-балакали, сіли та й заплакали.

— Якби все ж ти це знала, то залишилась би вдома й обрала б саме бутерброд?

Я насупилась і на мить замислилась. А потім кивнула.

— Думаю, що так. Моя тітонька жахливо готувала, тому щоразу робила мені такі бутерброди, коли я була в неї в гостях. Вона завжди накладала на хліб більше арахісової пасти, ніж варення, тож паста постійно приставала до мого піднебіння.

Айвен випростався.

— Ось тобі й неперевершена страва!

— Я б не сказала, що це неперевершена, але...

— Ти щойно сказала, що це було б останнє, що ти з'їла б. Еге ж?

Він мав рацію.

— Ох, — видихнула я, нарешті зрозумівши, про що йдеться. — Отже, річ не стільки в їжі, скільки в...

— ...спогадах, — водночас завершили ми фразу. Він усміхнувся, і очі в нього заблищали.

Я відчула, як моїм обличчям розповзається рум'янець.

— Це те, що я хочу створювати. Неперевершені страви, — сказав він, спираючись ліктями на край столу. Рукави його футболки обтягували біцепси. Не те щоб я дивилась. Ні, аж ніяк.

Можливо, на мене вплинула смачна їжа або ж три келихи вина, але я подумала, що йому це б вдалося. Хтозна, у моїй реальності він, можливо, вже це здійснив. Я намагалась уявити його у формі шеф-кухаря, у білому кітелі, що прикривав татуювання, котрі час від часу показувались на його руках, мов запізнілі думки, але мені ніяк не вдавалося сфокусувати чітку картину. Він не був схожим на людину, яка грає за звичайними правилами. Він радше був винятком.

Він розгорнув шоколад, поклав його до рота й покатав по щоці, щоб той розтанув сам собою.

— А як щодо тебе?

Мої плечі розправилися від несподіваного запитання.

— А що я?

— Чому ти захотіла стати піарницею у видавництві?

— Просто... собі захотіла, та й годі.

Він трохи роздратовано підвів брову. Здебільшого хлопці лише кивали, коли дізнавались, ким я працюю, а далі відразу змінювали тему розмови.

— Як ти починала? — запитав він. — Ти ж вивчала історію мистецтв, еге ж? А отже, ти не завжди хотіла цим займатися?

— Ні... — зізналась я, відвела погляд і зосередилася на відлущуванні шматочка облупленої жовтої фарби на столі, щоб оголити сандалове дерево під ним. — Я не знаю. Мабуть... Того літа після коледжу ми з тітонькою подорожували Європою. — Взагалі-то цього літа. Літа, коли він жив у цій квартирі. Я не знала, навіщо все це розповіла йому. Здається, я вирішила про подорожі не розповідати. — Упродовж останнього року навчання у коледжі я думала про те, чим хочу займатися, і насправді мені не хотілося бути мистецтвознавицею, але... Я любила книжки. Здебільшого путівники. Ми з тітонькою

завжди купували їх, хоч би куди мандрували. Як у мемуарах є секрети й зізнання в романах, так і в хорошому путівнику є непохитна певність, розумієш?

— Як і в хорошій кулінарній книзі, — кивнувши, відповів він. — Немає нічого ліпшого за це.

— Справді немає, — погодилась я, намагаючись згадати час, коли я вирішила стати піарницею. — «Штраус енд Едер» видають одні з найкращих туристичних путівників. Отож я вирішила спробувати свої сили і з'ясувала для себе, що я цілком успішна у цій справі, — додала я. — Я організовую інтерв'ю та подкасти, відповідаю за маршрути авторів з міста до міста, пропоную їх для участі в теле- та радіошоу, влаштовую їм презентації в книжкових клубах. Я вигадую нові способи змусити вас перечитувати класику удвадцятье, навіть якщо ви знаєте ті твори як свої п'ять пальців. І мені це до вподоби. Тобто мені це мусить бути до вподоби, — додала я із сором'язливим сміхом. — Бо у видавничій справі платять так собі.

— У ресторані теж, — сказав він, захоплено спостерігаючи за мною, що змусило мене на якусь мить відчувати, що те, чим я займаюсь, справді є цікавим. Айвен роздивлявся мене своїми неймовірними сірими очима, і я задумалася про те, як би я їх намалювала. Можливо, кількома шарами темно-синього кольору, змішаного із чудовим відтінком сланцю.

— Отже, у певному сенсі, — задумливо сказав він, насупивши брови, — ти сама створюєш путівники. Для ваших авторів.

— Я ніколи не задумувалася про це з такого погляду, — зізналась я.

Він похитав головою.

— Бо ти не бачила себе такою, якою бачать тебе інші люди.

Інші люди? Чи ти? Мені дуже кортіло запитати про це в нього, адже було сміливо з його боку думати, що він знає мене після кількогадинної розмови й видирання голуба з мого волосся.

— Приємно це чути, — сказала я йому, — але це не так уже і складно. Я лише добре сприяю продажеві книжок. І знаюся на електронних таблицях, розбираюся в розкладах. Я вмю довго й

наполегливо вести перемовини з людьми, щоби врешті отримати бажане інтерв'ю.

— А чим ти займаєшся на дозвіллі?

Я розсміялася.

— Ти подумаєш, що я найнудніша людина у світі.

— Нізащо не подумаю! Я ніколи раніше не зустрічав піарниці, та ще й з іменем Клементина, — сказав він, підперши підборіддя рукою і нахилившись до мене, всміхаючись. — Це дуже навіть цікаво.

Я вагалася, крутячи рукою шоколадку на столі.

— Я люблю сидіти перед картинами Ван Гога в музеї Метрополітен.

Насправді це його здивувало.

— Просто сидіти?

— Саме так. Просто сидіти й дивитися на них. У цьому є щось заспокійливе: тиха галерея, люди потоками, то входять, то виходять. Насправді я роблю це щороку на свій день народження. Кожного другого серпня йду в «Метрополітен», сідаю на лаву і просто... — Я знизала плечима. — Не знаю. Я ж казала тобі, що це безглуздо.

— Кожного дня народження, — пробурмотів він, дивуючись. — І відколи?

— Узагалі-то ще з коледжу. Я добре вивчала творчість його та інших художників-постімпресіоністів, але чомусь саме Ван Гог припав мені до душі. Тітонька також його любила... любить, — швидко виправилась я, намагаючись зберігати спокій. — У музеї зберігається одна картина з його соняшників, один із його автопортретів та ще кілька творів, — сказала я та замислилась. Я ходжу вже близько десяти років. Я ніщо інше, як дитина послідовності та рутини.

Він прицмокнув.

— Отже, ти з тих людей, які дотримуються рецепту на звороті коробки з тістечками брауні, чи не так?

— Цей рецепт поміщений туди не просто так, — практично відповіла я. — Випічка — це точне мистецтво.

Він закотив очі.

— Лимончику, ти ніколи не малюєш за межами ліній?

«Ні», — подумала я, хоча це було не зовсім так. Раніше я так чинила, але більше так не роблю.

— Я попереджала тебе, — сказала я, допиваючи келих вина і збираючи тарілки, щоб віднести їх до раковини. — Я нудна.

— Ти постійно повторюєш це слово. Я не впевнений, що ти розумієш його значення, — сказав він, кепсько спародіювавши Ініго Монтоя.

Тож тепер я закотила очі. Вино зігріло мене зсередини, і вперше за весь тиждень я розслабилась.

— Гаразд, тоді придумай інше слово, що означає «нудний», «нецікавий», «втомливий»...

— Ти теж це чуєш? — урвав він мене.

Я поставила його тарілку на свою і зупинилася, задерши голову, щоб прислухатися. Через вентиляційний отвір долинав звук мелодії. Міс Норріс грала на скрипці. Я вже й забула, коли востаннє чула її гру. Струни звучали солодше, ніж я пам'ятала.

Він нахилив голову, щоб прислухатися.

Потрібно було лише кілька тактів, щоб упізнати мелодію, і моє серце стислося.

— О, я знаю цю пісню! — захоплено вигукнув він, клацнувши пальцями. — «За покликом серця», «Питання серця», або... ні, чекай, «Справи сердечні», га? Моя мама обожнює цей старий мюзикл.

Він доволі непогано промугикав у такт скрипці.

— Хто це грає?

— Це, мабуть, міс Норріс, — відповіла я, вказуючи на стелю. Чому з усіх пісень вона вибрала саме цю? — Вона багато років грала в оркестрі Бродвейського мюзиклу, перш ніж вийти на пенсію.

— Це чудово. Щоразу, коли моя мама вмикала цю пісню, вона ставила мене навшпиньки, і так ми кружляли кухнею. Вона не дуже любить мюзикли, але цей їй подобався.

Я уявила собі маленького Айвена, який танцює з мамою в кухні.

— Знаєш, моя тітонька грала в цьому мюзиклі, — сказала я, дивлячись у стелю.

— Справді? Отже, вона відома?

— Ні, це була її єдина вистава на Бродвеї. Подейкували, це тому, що вона була надто самовпевнена, щоб наслідувати Бетт Мідлер чи Бернадетт Пітерс. Такий перспективний молодий таланти після багатьох років роботи дублеркою раптово кидає своє мистецтво? Вони її не зрозуміли, — додала я трохи м'якше, трохи ніжніше, тому що моя тітонька була різною — люблячою та авантюркою, але разом із тим вона була живою людиною зі своїми проблемами. Це було те, чого я так і не збагнула до самого кінця.

Легкі й ніжні ноти скрипки нагорі долинали крізь стелю. Це була пісня про кохання. Я бачила відео поганої якості на ютубі із цього мюзиклу.

Моя тітонька була неперевершена та яскрава у своєму блискучому вбранні та екстравагантних прикрасах. Вона вклала у спів усю душу. Це був єдиний раз, коли я бачила її по-справжньому — неймовірно — щасливою.

— Якщо чесно, — мовила далі я, не зрозумівши, чи вино змусило мене говорити про неї, чи те, як Айвен слухав — вельми уважно, ніби моя тітонька і для нього була дуже важливою. — Вона завжди боялась, що все, що буде після «Справ сердечних», виявиться гіршим. Отож вирішила спробувати себе в чомусь іншому. Я заздрю цьому. Все своє життя я хотіла бути, як вона, але я не така. Я ненавиджу все нове. Мені до вподоби стабільність.

— Чому?

Я знову перевела на нього погляд, щоб роздивитися цього незнайомця, якому не варто було дозволити залишитися у тітчиній квартирі, та ще й вислуховувати всі його запитання.

— Починати щось нове — лячно.

— Не обов'язково лячно.

— Невже?

— Наприклад, у мене є деякі улюблені справи, якими я ще ніколи не займався.

— Тоді звідки ти знаєш, що вони твої улюблені?

У відповідь він встав із-за столу й простягнув мені руку.

Я глянула на неї.

— Не бійся, Лимончику, — сказав він тихо, із нотками південного акценту.

Я знову кинула погляд на його простягнуту руку, потім на нього, і мені дещо спало на думку. Я заперечливо похитала головою.

— О ні. Я знаю, що ти пропонуєш. Я не танцюю.

Він почав пританцьовувати під звуки скрипки й тихенько наспівувати приспів.

— *На мить биття серця не чути, на мить час спинився, не йде.*

Тітонька Анелія інколи наспівувала ці рядки, коли складала білизну або завивала волосся. Ці спогади були настільки свіжими, що взяв за серце щем.

— Коли ти востаннє пробувала щось нове? — запитав він, ніби провокуючи мене.

Та, окрім того, що я була песимісткою, яка любить одноманітність, я ніколи не відступала перед викликом. Я відказала:

— Запевняю тебе, я танцювала раніше.

— Але не зі мною.

Не з ним.

І — попри його наполегливість — це лякало, але не через те, що це було чимось новим чи спонтанним. Це було страшно, бо насправді я цього хотіла, а Вести ніколи нічого спонтанно не чинили. Це було притаманно лише моїй тітоньці. А втім... ось я простягнула свою руку й поклала в його.

Це все через вино. Достеменно через вино.

На його обличчі з'явилася усмішка, коли він сплів свої пальці з моїми й підняв мене на ноги. Його хватка була сильною, кінчики пальців — мозолистими, коли він кружляв мене кухнею. Я трохи спіткнулася, бо не була вправною в танцях, але він не сказав ні слова. Ми знайшли ритм: одна його рука тримала мою, друга лягла мені на поперек. Від його несподіваного доторку я мимоволі ахнула.

Він швидко прийняв руку.

— Вибач, опустив занизько?

«Так. І це вже надто. Я не танцюю на кухні із незнайомцями», — хотіла сказати я, але всі виправдання застрявали у мене в горлі, тому

що водночас мені хотілося бути ближче. Айвен був таким ніжним, а його дотик таким легким та дбайливим, що мені хотілося, щоб він тримав мене міцно та впевнено, як тримав свої ножі.

Це було не схоже на мене. А втім...

На його подив, я повернула його руку собі на поперек і зосередила погляд на його підборідді, намагаючись не зашарітися. Проте це означало те, що я могла бачити лише усмішку на його вустах, і коли він притягнув мене ближче до себе, наші тіла притулилися одне до одного, моєю шкірою побігли мурашки. Він був твердим і теплим, музика тужливою, а моє серце шалено билося в грудях.

Ми кружляли захаращеною бірюзовою кухнею моєї тітоньки під пісню про страждання та щасливий фінал, і було так спокусливо просто дозволити собі розслабитися. Уперше за час, який здався вічністю.

— Бачиш? — прошепотів він мені на вушко. — Спробувати щось нове не завжди погано.

Остання нота скрипки долинула до нас крізь вентиляційний отвір, і магія вмить щезла. Я раптом отямилась і зрозуміла: хоч би що я думала про це, це не могло — не могло — закінчитися добре.

Я відпустила його руки й відступила крок назад, витираючи долоні об джинси. Було відчуття, ніби мій шлунок скрутився у вузол. Тепло всередині враз перетворилося на кригу.

— Я... — Я проковтнула клубок у горлі. — Гадаю, ти все неправильно зрозумів.

ПЕРШЕ ВРАЖЕННЯ

Він розгублено глянув на мене.

— Ти про що? Тут так спекотно, чи це лише мені?

— Я не думаю, що ми... це... — Я мусила прояснити все. Мусила окреслити чіткі кордони. — Я не збираюся з тобою спати, — випалила я.

Його брови здивовано поповзли вгору. Рум'янець швидко залив його щоки, він кашлянув.

— Я... я не збирався... ні, ні, усе гаразд. Лимончику, я навіть не думав про це.

— Ой. Чудово. — Я відвела погляд. Мені стало ніяково. От дурепа. Я дивилася куди завгодно, лиш не на нього. — Це для уточнення, щоб нам було зрозуміло.

— Звичайно, — відповів він, швидко прийшовши до тями. — Мені шкода, якщо я справив на тебе таке враження.

— Ні, ти цього не зробив! Я лише... я не вважаю, що це було б нормально. Ти зараз мешкаєш у моєї тітоньки, я теж зараз тут... — мовила я і подумки додала: — «Лиш із різницею в сім років». — Я справді не хочу ускладнювати ситуацію. Вибач, — повела далі я, бо не могла цього допустити з різних причин, але передусім через те, що він був красенем і дуже мене приваблював, а ще був своєрідним сюрпризом, на який я не очікувала. Ох, і нас розділяли сім років.

Нічого доброго із цього вийти не могло.

«Правило номер два», — нагадала я собі.

Я схопила наші тарілки й поставила їх до раковини — як мені слід було вчинити замість того, щоб танцювати з ним. Це була помилка.

Над нами міс Норріс грала твір бродвейського композитора Стівена Сондхайма. Я взяла губку.

Айвен зірвався зі свого стільця:

— Ти не мусиш...

— Ти готував, — сказала я, жестом запрошуючи його сісти знову. — А я митиму посуд. Таке правило.

— А що, коли я хочу попрактикуватися для моєї майбутньої роботи?

— Якщо в тебе такий кепський стан справ, — сказала я, давши воді трохи стекти, поки вона стала гарячою, — то не хочу тебе засмучувати, але тобі, можливо, доведеться почати шукати нову професію.

Він пирснув зо сміху:

— Як грубо!

— Однак це правда. — Я поставила тарілки в раковину й повернулася до нього: — Айвене, вечеря була чудовою, дякую. Я майже не шкодую, що не вигнала тебе із квартири.

Він із подиву розтулив рота, коли я пішла витягувати ковдри із шафи для білизни. Айвен усе ще дивився на мене з таким самим подивом, коли я повернулася з двома подушками та пледом під пахвами.

— Майже? — запитав він.

— Хтось спатиме на дивані, — відповіла я і вирішила, що це випадє мені.

Він підхопився на ноги.

— У жодному разі.

— Будь ласка, тільки не починай щось на кшталт: «Ти дівчина, тому маєш спати в ліжку». Гендерні ролі й стереотипи — це не моє.

— Я і не буду. Я лише використаю аргумент про те, що в нас є цілком нормальне ліжка й ми двоє дорослих людей. — Він упер руки в боки, вдаючи із себе суворого батька для переконливості.

Я вже розтулила рота, але він так глянув на мене, ніби хотів узяти мене на слабо.

Я пробурмотіла:

— У тебе зараз такий вигляд, ніби ти збираєшся піти на батьківські збори.

— Можемо навіть покласти подушку між нами, — правив він своє, ігноруючи мої слова. — Адже тобі не хочеться спати на дивані, чи не так? І ти мені точно не дозволиш...

Ні, я б не дозволила.

— Я поміркую, поки митиму посуд, — додала я, відчуваючи, що він має намір продовжити суперечку.

Але потім він підніс руки на знак поразки та вклонився, щоб першим сходити у ванну кімнату.

Річ у тім, що він мав рацію. Ми обоє були дорослими, а в тітчиній спальні стояло чудове двоспальне ліжко, на якому ми, звісно ж, могли поміститися. З дивана нікому не було жодної користі: у будь-якому разі він завжди стояв більш для краси, ніж для відпочинку на ньому. Але це не означає, що мені це має подобатися.

Нарешті я взяла зі столу шоколадку, розгорнула її та поклала до рота. Затим розгладила обгортку з фольги, на якій було написано: «Твоє майбутнє тут».

Брехня.

Я сублімувала всі свої емоції в миття посуду й прибирання. В голові паморочилося від випивки, але останні кілька хвилин мене добряче протверезили. Я випила склянку води та прийняла дві таблетки від головного болю, і коли попрямувала до тітчиної кімнати, щоб узяти собі піжаму з шафи, то побачила, що Айвен вийшов із ванної кімнати.

Я завмерла.

Тому що витріщилася на його голий торс. Не те щоб я ніколи раніше не бачила чоловіка з оголеним торсом, але... це було трохи неочікувано. Його тіло було хаотично всипане татуюваннями. Крім тих, що були на руках, ще одне було на грудній клітці, й ще одне — ліворуч від пупка. А ще, трохи нижче ключиці, у нього була родимка у формі півмісяця.

Я запитала із серйозним виразом обличчя:

— Де твоя футболка?

— Я не беру її в постіль, — спокійно відповів він і відступив убік, щоб пропустити мене до ванної кімнати. — Не заперечуєш?

«Ну, я ж не святенниця».

— Ні, гаразд, — холодно відповіла я.

— Гаразд.

Запала незручна тиша.

Тоді я запитала:

— Ти впевнений, що не хочеш, щоб я спала на дивані?..

Він закотив очі:

— Якщо хтось і спатиме на дивані, так це я.

— Ні, я не дозволю. Ти в гостях у моєї тітоньки.

Він схрестив руки на грудях, і я намагалась не дивитися на те, як рухаються його м'язи під шкірою. На те, як він тримав праве плече трохи вище за ліве. Як же мені хотілося торкнутися вустами до родимки у формі півмісяця.

— Ну тоді ми в безвихідній ситуації, — сказав він.

— Добре, — пробурмотіла я, нарешті відірвавши від нього погляд, схопила з тітчиної шафи футболку й кілька бавовняних шортів і зачинилася у ванній.

Я плюхнула собі в обличчя холодною водою і рішуче вирішила забути про те, який він вигляд має без футболки. Не те щоб я витріщалася на його рельєфні м'язи, що зникали під синіми піжамними штанами... Не те щоб я агресивно скрабувала обличчя, намагаючись викинути ці хтиві думки з голови...

Серйозно, мої вуста на його родимці? Фу!

Хоча моя тітонька вже пішла в засвіти, я могла заприсягтися, що чую, як вона сміється з мене, хай би де вона зараз була.

«Бачиш, любя? — сказала б вона. — Ти можеш планувати все у своєму житті, і все одно будеш заскочена зненацька».

І — що ще гірше — цей сюрприз починав мені подобатися. Це лякало мене найбільше. Лякало й те, що я постійно замислювалась, як же намалювати його очі — можливо, більш блакитними, накладеними шарами після того, як розбавлений сірий колір висохне. Я не могла забути, якими мозолястими й ніжними були його руки. Як він однією рукою проводив по моїй спині, поки ми танцювали. Дедалі нижче й нижче.

Якийсь... якийсь добре продуманий план.

І все це: те, якими я б намалювала його очі, дотик його руки до моєї талії, його усміхнені губи, відчуття метеликів у моєму животі, яке виникало щоразу, коли ми зустрічалися поглядами, — це все мене лякало.

— Ще раз, — пробурмотіла я, виповзаючи з ванної, та схопила сумочку й ключі. — Спробую ще раз.

З тітчиної кімнати не долинало жодного звуку, отож я вирішила, що Айвен уже заснув. Якби я вийшла, зачинила двері та повернулася — можливо, його вже не було б. Можливо, квартира більше не відправить мене у цей час.

Так я і вчинила.

— Бувай, — прошепотіла я, дещо засмутившись, що не скажу йому це в обличчя. Але так буде краще. Мені потрібно було піти. Нічого доброго не станеться, якби я залишилася.

Я відчинила двері та вийшла.

— Раз, два, три, — уголос я полічила до семи. Щасливе число.

Потім я встромила ключ, повернула його в замку і, затамувавши подих, відчинила двері й увійшла досередини.

І коли двері зачинились, я збагнула масштаб халепи, у яку вскочила. Тому я прокралася коридором у спальню і ковзнула на вільний лівий бік ліжка. Айвен уже глибоко дихав, повернувшись на бік. Місячне сяйво кидало білі відблиски на його руде волосся, перетворюючи цей колір на вогненний. У його лівому вусі були дірочки, де, як я припускала, раніше були сережки, а за вухом було татуювання у вигляді крихітного вінчика, і я зрозуміла, що він не той хлопець, який мені потрібен, і я, поза сумнівом, не та дівчина, яка йому сподобалася б. Розгублена й занепокоєна, розбита, з роєм думок у голові, я вибудувала такі високі мури, що вже й забула, від чого забарикадувалася.

— Лягай спати, Лимончику, — пробурмотів він сонним голосом зі своїм південним акцентом.

Збентежена, я швидко ковзнула під ковдру, повернулася до нього спиною і почала чекати, поки сон чи смерть прийде до мене.

МІЖ ТЕПЕРІШНІМ І МИНУЛИМ

Ранкове світло пробивалося крізь штори у спальні. В голові паморочилося, ковдра наполовину сповзла з ліжка вночі. Я обхопила руками подушку, що лежала посеред дивана, й уткнулася в неї головою. Було тепло, й у квартирі панувала тиша. Мені наснився такий дивовижний сон: я вечеряла із чоловіком, який справді вмів готувати. Я ніколи не зустрічалась із кимось, хто вмів приготувати щось складніше за смажений на грилі сир. Він також мав чудову усмішку й гарні очі, і мене розвеселило те, що вві сні я робила такі речі, яких би ніколи не дозволила собі в реальному житті. Я б не дозволила йому залишитись у тітчиній квартирі, не танцювала б із ним на кухні, ми б не спали в одному ліжку, поклавши між нами подушку.

Подушку, котру я певно обіймала тієї миті.

І раптом я втямила, що це все реальність. Я різко прокинулася, сіла і схопила годинник на тумбочці. На годиннику була 10:04. Я роззирнулася довкола. Це справді була спальня моєї тітоньки. У кутку була її зів'яла монстера, на стіні висів гобелен, привезений з Лівану.

Учорашній день мені не наснився.

О ні.

Я ще глибше уткнулася головою в подушку і глибоко зітхнула.

— Вставай! — сказала я собі.

Айвен мав бути десь тут, у квартирі. Відбиток його тіла досі був на іншій половині ліжка, але те місце вже не було теплим. Коли він прокинувся? Я настільки міцно спала, що навіть не прокинулася б, якби вибухнула атомна бомба. О леле, я сподіваюся, що не пускала слини вві сні.

Стягнувши волосся у хвіст, я звисила ноги з ліжка й змусила себе підвестися. Його туалетне приладдя досі було у ванній кімнаті (я

мимохить помітила), його спортивна сумка все ще лежала біля тітчиного комода (я випадково її побачила, коли виходила з кімнати), але його самого ніде не було.

Коли я увійшла на кухню, мене охопило важке почуття самотності. Вранці Айвен прибрав посуд, усе порозставляв туди, де воно було напередодні. Хоча через те, що він склав усе абияк, мені все ж таки довелося розставити келихи рівненько й поставити посуд до шухляди. Насправді я зробила це на автоматі, просто для того, щоб зайняти руки. У квартирі було так тихо, за вікном чулися приглушені звуки міста: глухий гуркіт автомобілів, воркотання голубів і людські голоси.

Коли я відкрила хлібницю, щоб дістати бублик, то помітила на стільниці записку, написану кострубатим почерком:

*Пішов на співбесіду щодо цієї шанованої роботи з миття посуду.
Кава ще гаряча!*

A.

Від одного погляду на цю записку я відчула всередині щем. Я не розуміла, чи хочу побачити його знову, поки не усвідомила, що, найімовірніше, ще побачу. І загалом я ненавиділа цей щем. Я вже почала жмакати цей папірець, щоб викинути в смітник під раковину, але придушила це бажання й поклала його на місце. Потім прослизнула до ванної кімнати, щоб умитися, почистити зуби, бо вчорашнє вино далось взнаки. Я нафарбувала очі тушшю, щоб не бути схожою на зомбі, яким почувалася. Як той Айвен так рано прокинувся? Ми пили майже однаково, та й до того ж він був молодшим за мене на добрих п'ять років. А це все змінює. Цю прірву зрозуміють лише ті, кому майже тридцять. Ти все ще можеш пити, але похмілля щоразу стає тяжчим.

Перш ніж я витягла бублика з хлібниці, встигла вмитися та зібрати волосся в невеличкий хвостик. Кавник був досі теплий, тож я вирішила налити собі горнятко.

Принаймні аромат був чудовим.

Я сіла на барний стілець, аби насолодитися сніданком, слухаючи воркотання голубів на кондиціонері, і намагалася переконати себе, що

цей хлопець мені не подобається.

— Дідько, — прошепотіла я. — Він ще й каву добру готує.

Він був відсутнім майже весь день, і зазвичай у неділю я залишалася вдома й дивилася усі улюблені мною телешоу, які пропустила у будні. Переважно це були випуски «Останнього героя» або якісь серіали, які я переглядала за порадою Дрю та Фіони, котрі були впевнені, що вони мені будуть до вподоби. Однак моя тітонька ніколи не сплачувала за кабельне телебачення або інтернет, тож мій телефон навряд чи під'єднається до вайфаю на сім років уперед, тому я вирішила натомість понишпорити у квартирі.

Трошечки.

Лишень щоб не нудьгувати.

Спочатку я не планувала цього робити, але спортивна сумка Айвена була саме тут, у спальні, і я ходила повз неї туди-сюди. «Я лише трохи подивлюся», — вирішила я, висунувши сумку з-за комода. І вже почала розстібати блискавку, але совість узяла гору наді мною.

Це було б неввічливо порпатися в чужих речах, та й він не давав мені жодних підстав йому не довіряти.

— Ти не можеш контролювати все, — прошепотіла я та придушила це бажання. — Найімовірніше, там сам одяг і всілякі дрібнички.

Однак ігнорувати спокусу виявилось значно складніше, ніж я собі уявляла. Попри те, що він чимало розповів мені про себе, я воліла знати все... Усе. Де він навчався у середній школі? Хто та дівчина, у яку він вперше закохався?

Який його улюблений колір?

Кинувши останній спокусливий погляд на його сумку, я зачинила за собою двері спальні, щоб мене не змусили порпатися в його речах власні погані думки, й пішла до кабінету тітоньки.

Я мусила відволіктися.

Я могла б вийти з квартири, але що, коли вона не перемістить мене сюди, коли я повернуся? Це саме те, чого я хотіла, і двері були тут, даючи мені шанс піти...

Я усвідомила, що мушу це зробити, адже тут мене нічого не тримало. Так, безумовно, Айвен був дуже привабливий, але я не збиралася

порушувати просторово-часовий континуум, щоб зустрічатися з ним. Та не так сталося, як гадалося.

Вийти було найкращим варіантом, але чи не переміщатиме квартира мене сюди знову і знову? Я взяла свою сумочку й глянула на вхідні двері.

— Не підведи, — сказала я в порожнечу, схопилася за дверну ручку й відчинила їх навстіж у коридор.

Повз мене пройшла жінка, яка вигулювала тхора на повідці зі стразами. Вона кивнула на знак вітання, хоча її погляд довго затримався на мені.

— Клементино, — сказала вона. — Рада тебе бачити.

— Навзаєм, Еміко, — відповіла я, сором'язливо підтягуючи сумку вище на плече.

— Доволі цікавий образ у тебе сьогодні.

І тут мені дійшло, що я досі була в піжамі. На моєму обличчі миттєво проступив рум'янець.

— Так... гм... я насправді зараз перевіряю справність своїх дверей.

Я розвернулася до дверей, вставила ключ і повернулася до кімнати.

Двері зачинилися з оглушливим клацанням.

Ще до того, як я увійшла до вітальні, я зрозуміла, що квартира знову перемістила мене у минуле. Кава була ще теплою, записка досі лежала на столі, і я вже не знала, що робити. Якби я справді цього захотіла, то могла б заночувати сьогодні в батьків. Можливо, Дрю та Фіона були б не проти прихистити мене на вечір. Але сама думка про визнання поразки викликала розпач.

Я завжди хотіла відчути цю магію на собі, але зараз, коли це насправді трапилося, понад усе я воліла повернутися назад.

— Гарзд, — звернулася я до квартири, визнаючи поразку. — Твоя взяла. Я лишаюся.

Можливо, це мені здалося, але голуби на підвіконні самовдоволено заворкотали у відповідь.

Я знову кинула сумочку на диван і почовгала назад до тітчиного кабінету, щоб чимось себе зайняти. У кабінеті пахло так само, як колись, — старими книжками, з потертими шкіряними палітурками й

м'якими обкладинками з погнутими корінцями, що містили на своїх сторінках романи, пригодницькі оповідання, фантастику, а також путівниками та преспап'є для графічних книжок.

Коли моя тітонька не подорожувала, вона читала. Зачитувалась, кохалась у слові. Улітку, коли ми мали перерви між поїздками, вона будувала фортецю з подушок, освітлювала її гірляндами та свічками з ароматом лаванди в кам'яних банках, заповзала туди зі мною, й ми читали разом. Іноді я проводила всі вихідні, мандруючи з Елоїзою або розгадуючи таємниці зі шпигункою Гаррієт.

У книжках було щось обнадійливе. Вони мали початок, середину й кінець, і, якщо якась частина тобі не подобалась, була змога перейти до наступного розділу. Якщо хтось із героїв помирав, можна було зупинитися на сторінці, що передувала цьому, — і він житиме вічно. Щасливі фінали були неодмінно, зло було переможене, а добро панувало вічно.

А путівники? Вони обіцяли відкрити дива світу. Вони поетично змальовували історію та культуру тих чи тих місць, ніби ділилися унікальним досвідом.

Під час однієї з наших перших спільних поїздок — здається, мені тоді було дев'ять років — я божеволіла від нудьги під час екскурсії якимось переповненим туристами англійським замком. Нашу групу переважно становили люди старшого віку, і я була єдиною дитиною в автобусі. Я забула взяти свій альбом для малювання. Я обожнювала малювати з дитинства (батьки постійно згадували, що моїм першим різдвяним подарунком був набір акварельних фарб, які можна було змивати), тому почала малювати в брошурі, коли моя тітонька розгорнула свій путівник. Вона вказала у ньому на опис місця, куди ми прямували, там було багато абзаців на сторінці, та сказала: «Чому б тобі не малювати тут? Так буде веселіше».

Так я і зробила.

Маркери змінювалися на чорнило, потім знову на акварелі, і врешті малювання переросло в моє хобі. Відтоді я малювала у путівниках під час кожної нашої подорожі. На книжкових полицях вишикувалися

туристичні путівники з різних куточків світу, де нам вдалося побувати. Їхні корінці потріскалися, а сторінки вигнулися від акварелі.

Згодом я зрозуміла, що хочу працювати з книжками, а зокрема — з книжками про подорожі. Це була легка робота, адже я вже любила все, що з ними пов'язано. Відчуття твердої палітурки в руках, запах свіжої фарби, коли ти гортаєш сторінки, зморшки на корінці м'якої обкладинки.

Обіцянка таємного місця, відомого лише авторові.

Я вирішила дістати якусь книжку. Путівник Болівією. І тут на очі мені потрапила жерстяна бляшанка. Вона була маленька, з купою кольорових плямок, але я миттєво її впізнала. Це був мій дорожній набір акварелей — один із найперших, позаяк того року тітонька Анелія подарувала мені новий, із насиченішими кольорами, і я промалювала всю подорож від Амстердама аж до Праги. Бляшана коробка була десь як моя долоня, із шістьма різними кольорами всередині.

На мій подив, фарби не засохли, але були протермінованими й трохи сухішими, ніж мали б бути. Їх досі можна було врятувати, додавши води. Зверху в бляшанці навіть зберігся маленький пензлик. Я взяла його, і мене осяяла ідея. Путівник Нью-Йорком, який я позичила на роботі, досі лежав у моїй сумочці. Отож я взяла його, ще кілька подушок із дивану (навіть ту, якою я відбивалася від Айвена) й пішла до ванної кімнати. Тітонька завжди жартувала, що я гніздуюся у ванній кімнаті, як голуби, але це було єдиним місцем у цій квартирі, де мені можна було малювати після того, як я випадково розлила баночку фарби на її новенький килим.

— Тут ти не можеш нічого зіпсувати, — промовила вона, показуючи рукою в бік ванни. — А з усім, що й зіпсуєш, впорається відбілювач.

Я влаштувалася в сухій ванній кімнаті й змочила свої акварелі, намагаючись повернути їх до життя після довгого сну. Більшість баночок була майже порожня, останні залишки фарби, наче тіні, лишалися на їхніх стінках. Я розгорнула путівник на сторінці з місцем, яке я дуже добре знала, — мостом Боу Бриджем і з купою туристів у човнах, що пропливали під ним. Штрихи синім і зеленим кольорами,

кремове каміння мосту, білі сорочки поміж яскраво вдягнених людей, що зізнавалися в коханні на тих же човнах.

Картина на стіні — місяць, оточений хмарами, складала мені товариство. Багато років тому я намалювала її для тітоньки. Малюнок їй так сподобався, що того ж дня вона вирішила віднести його до багетної майстерні.

— Люба, ти подарувала мені місяць, — щасливо казала тітонька. — О, який неймовірно чудовий подарунок.

Вона асоціювала місяць із мріями. Казала мені оточити себе людьми, які задля мене готові дістати його з неба.

Для неї це було легко, адже вона була головною героїнею своєї історії та знала про це.

І подеколи вона була головною героїнею і в моїй історії. Поруч із нею я видавалася собі тінню. Поки вона поважно гуляла Міланом, я бігла за нею з мапою. Поки вона підіймалася стежками до замків, я спілкувалася з екскурсоводом і перевіряла, чи не забула аптечку. Вона розказувала історії про привидів, а я спростовувала їх, відкриваючи перед нею вентиляційні отвори, щоб переконатися. Однак навіть найсолодші спогади з тітонькою не можуть притупити біль реальності, у якій її вже не було.

Зрештою, мені дещо почало вдаватися. Я загубилась у кольорах, у відтінках, які фарби утворювали, поєднуючись разом. Я взагалі не пам'ятала, коли малювала востаннє. Зазвичай увесь мій час забирала робота, а коли тітоньки не стало, було невимовно боляче повертатися до цього заняття. Саме вона дарувала мені набори фарб, шукала красиві краєвиди, садила мене на лавку й дозволяла малювати годинами, поки сама ходила по комісійних і сувенірних крамницях. Напевно, їй не варто було залишати дівчинку-підлітку саму на лавочці біля річки Сени, Афінського акрополя або в саду біля чайного будиночка. Та саме ці спогади були для мене найулюбленішими з усіх поїздок. Я бачила світ у різних відтінках синього, зеленого та золотого, змішувала їх разом, нашаровувала, знаходила ідеальний відтінок блакиті неба.

Було так приємно знову робити щось для себе. Просто бути собою.

Ніяких списків справ, які постійно треба виконувати, ніяких очікувань.

Творити у своєму ритмі.

І хоч я не відчувала себе тією маленькою дівчинкою, яка малювала у ванні на фігурних ніжках, я все ж була в безпеці.

Я досі почувалася самотньо. Сумнівалася, що це якимось могло змінитись, але я й не була в депресії. Правда полягала в тому, що останні кілька місяців, відколи померла тітонька Анелія, я відмежувалася від усіх. Це був єдиний спосіб тримати себе в руках. Мої батьки могли поплакатися одне одному, коли горе накривало їх посеред ночі.

Я ж у своїй квартирі в Брукліні була сама.

У мене не було нікого, хто міг би обійняти мене і сказати, що все добре, коли тобі не добре. Я мусила казати це сама собі, сидячи посеред ночі на підлозі в кухні й ридуючи в подушку, щоб не розбудити сусідів.

Минуле залишається в минулому, цього не зміниш. Нічого не змінилося б навіть тоді, якби в цій реальності, яка була сім років тому, я зустріла її. У моїй реальності вона все одно померла б. У майбутньому я б так само ридала на підлозі о другій ночі.

А три місяці по тому з'явився Нейт і вирішив, що зможевилікувати мене своєю любов'ю. Лишень мене не потрібно було лікувати. Я пережила найгірший день у своєму житті, і мені це вдалося, але це було не те, що потребувало зцілення.

Мене не потрібно було зцілювати. Мені потрібно було... нагадати, що я — людина.

І вечеря з незнайомцем, який не дивився на мене, як на глибоко травмовану, потішила мене навдивовижу гарним початком.

ЗАПАЛЮЙ, КРИХІТКО, ЗАПАЛЮЙ

Урешті-решт я припинила малювати й набрала собі ванну.

Занурилася в гарячу воду, і запахи лавандового й ромашкового мила заспокоювали мене. Я розглядала ліпнину на стелі, всі ці складні завитки й позолочені візерунки, притаманні для «Монро». Мабуть, я задрімала у якийсь момент, тому що раптово зрозуміла, що вхідні двері відчинилися, і я почула, як хтось зайшов до квартири. Кроки були важкими. Я потерла очі пальцями, вкритими зморшками від води.

Я підвелася у ванні.

Це був Айвен.

Я потягнулася до свого телефону на табуреті. Уже п'ята вечора?!

— Лимончику?! Я повернувся, — гукнув він, і його кроки наближались.

— Я тут! — відповіла я, намагаючись не панікувати. — Я... гм... у ванній!

Його кроки раптово стихли.

— О-о.

Я скривилася.

«Чудово, Клементино, — подумала я собі. Тобі треба було просто сказати, щоб він не заходив».

Мої вуха горіли від сорому.

— Тільки не починай.

Він випалив:

— Я не починаю, це ти щось починаєш.

— Ти перший почав!

— Та я ж нічого такого не сказав!

— Ти сказав «о-о».

— Я мав сказати щось інше?

Я обхопила обличчя долонями.

— Просто... просто ігноруй мене. Я втоплюся у ванні. Прощавай.

Він хихикнув:

— Тільки не топися надто довго. Я знову готуватиму сьогодні ввечері, — додав він, і його кроки затихли на кухні.

Я вхопила рушник і швидко вилізла з ванни. Поки я витиралася, почула, як він хазяйнує на кухні, аж раптом згадала, що забула взяти з собою одяг.

— Дідько... — пробурмотіла я та відчинила шафу у ванній кімнаті, щоб спробувати знайти один із тітчиних банних халатів.

Натомість я знайшла чудовий чорний атласний халат, оздоблений пір'ям пташки марабу. Це було надто смішно — такий дорогий халат у старих фільмах носили заможні жінки, а ще неодмінно мусив бути довгий мундштук і мертве тіло у холі. Я пирхнула, знімаючи його з гачка. Це ж той халат. Кілька років тому він загорівся від свічки, і вона в паніці викинула у вікно і те, і те. У квартирі тижнями смерділо смаленим пір'ям.

Що ж, принаймні це було краще, ніж загортатися в рушник.

Я знизала плечима в халаті. Він досі пахнув її парфумами від Джорджіо Беверлі-Гіллз. Оригінальний та стійкий запах. Вона носила його майже тридцять років.

Коли я вийшла з ванної кімнати, Айвен поглянув на мене, на моє вологе волосся, що пахло лавандовим милом. Він розтулив уста, аби щось сказати. І знову стулив їх.

Кліпнув кілька разів. А потім цілком серйозно промовив:

— Мем, я хочу поставити вам дуже серйозне запитання: ви вбили свого чоловіка?

Я розпушила пір'ячко і з жахливим трансатлантичним акцентом сказала:

— Вибачте, офіцере, я не можу пригадати, як помер мій чоловік. Можливо, вінен робітник, що доглядав за нашим басейном. Доведеться знайти нового.

Він скинув бровами, стоячи біля плити, на якій повільно нагрівалася велика каструля, а на столі лежало з пів дюжини лимонів.

— Робітника чи чоловіка?

— Я не впевнена, а ви на кого висуваєте свою кандидатуру?

Він ковзнув по мені поглядом:

— У мене відмінний послужний список, — відповів він тим м'яким, тихим південним акцентом. — І чимало рекомендацій.

— Сподіваюся позитивних, — запитала я.

Кутики його рота поповзли вгору, утворивши щось на кшталт легкої усмішки. Він справді вважав, що видаватиметься крутим, стоячи над плитою.

— Хай йому грець! — скрикнув він.

Він швидко відсмикнув руку, але вже встиг обпекти мізинець.

— З тобою все гаразд? — стривожено запитала я, забувши про свій «грайливий» тон.

— Так, усе гаразд, — відповів він, тримаючи мізинець у роті. — Ще б пак. Це лише подряпина.

Я наблизилася та прийняла його руку з рота, щоб оглянути палець. З його внутрішнього боку була червона пляма.

— Треба змастити це маслом.

— Масло? — перепитав він недовірливим тоном.

— Так. Моя мама завжди так робить.

Айвен усміхнувся й обережно прийняв свою руку. А потім відкрив кран і підставив мізинець під прохолодну воду.

— Ось це чудовий засіб. Я не хотів би перевести дорогезне масло твоєї тітоньки.

За мить я запитала:

— А її масло має бренд?

— Це не шикарно, якщо у нього немає назви, — галантно відповів він, закриваючи кран.

Я дістала бинт і пластир. Витерши руку рушником, він знову простягнув її мені, і я замотала палець пластиром.

— Хочеш поцілувати це? — запитав він. — Це полегшить мої страждання.

— Це не допоможе.

— Мабуть, подіє приблизно так само, як масло, — не забарився він з відповіддю.

— Ну, в такому випадку...

Мені надто не сподобалося те, як він самовдоволено розмовляв, і в тітчиному халаті з боа я раптом відчула приплив хоробрості, тому піднесла його руку до вуст і ніжно поцілувала мізинчик.

Його обличчя стало рожево-червоним, від шиї аж до маківки, через що ластовиння на щоках проступило яскравіше. І це було напрочуд сексуально, а ще його кучеряве волосся, що розпатлалося за день, проведений у місті, ослаблена краватка, біла сорочка на гудзиках, яка дещо завелика на нього, і чорні штани, котрим, як я впевнена, вже кілька років, тому що вони трохи потерті.

Щоразу, коли я придивлялася до нього ближче, він дезорієнтував мене, як калейдоскоп, що постійно рухається, сповнений безлічі кольорів та форм, які не мали б поєднуватись, але у своєму поєднанні вони становили ідеальний малюнок.

Можливо, він був найвродливішим чоловіком, якого я коли-небудь бачила.

Особливо, коли шарівся.

Збентежений, Айвен ковтнув, його адамове яблуко хитнулося.

Я відпустила його руку і сказала:

— До речі, масло справді допомагає.

— Я... е-е. — Він подивився на свій забинтований палець.

— Полегшало, еге ж?

Айвен поглянув на мої губи. Його погляд затримався. Він нахилився до мене, міліметр за міліметром, і що ближче він наближався, то більше я впивалася в нього очима, в його довгі вії, ластовиння на щоках і носі, котре збільшувалося щомиті. Його губи видавалися м'якими. У нього була гарна усмішка, добра. Складно пояснити, чому добра, але саме такою вона була.

А потім щось змусило його відступити, замислитися, і я відчула щем. Айвен відкашлявся.

— Ну добре-добре. Масло може згодитися, — сказав він, зайнятий змішуванням цукру, кукурудзяного крохмалю чи борошна та солі, і рожевий відтінок залишився тільки на краєчках його вух.

«Ти збирався мене поцілувати?» — мені кортіло запитати, але я не була впевнена, чи хочу, щоб пролунало у відповідь «ні». Натомість я спитала:

— Що на вечерю?

— Це на десерт, — відповів він, указуючи на лимони на столі. — Як ти ставишся до піци сьогодні ввечері?

— Гадаю, що на холодильнику є номер для доставки.

— Я мав на увазі заморожену.

Я розсміялася, хоча сміх видався доволі безглуздим.

— Ти впевнений, що ти шеф-кухар?

— Я сама загадковість, Лимончику, — відповів він із дражливою усмішкою, і я заспокоїлась.

Було нерозумно розчаруватися через те, що він так і не поцілував мене. Це взагалі не в моєму стилі. І, мабуть, не в його також.

— І до того ж сьогодні я готую для тебе десерт, — додав він, підморгнувши й склавши пальці в уявний пістолет. Мило та водночас моторошно.

МРІЯ І НЕ ТІЛЬКИ

Заморожена піца була саме такою, якою обіцяла бути — смакувала як картон із трохи пластиковим сиром зверху. Тобто повністю виправдовувала свою ціну. Піца, як і дешеве вино, — цілком передбачуваний варіант.

Поки ми чекали, коли вона приготується, я викопала у тітчиній шафі кілька своїх старих джинсів, що досі добре на мені сиділи, одягнула темно-сіру футболку, яку загубила в Іспанії два роки тому. Тим часом Айвен приготував пиріг, який пахнув лимонами, і поставив його в гарячу духовку, поки ми їли.

— Як минула сьогоднішня співбесіда? — запитала я, беручи свій останній шматочок. Ми вже випили пів пляшки вина та з'їли більшу частину піци.

— Чудово, — сказав він із задоволенням зітханням. — Там усе так, як я пам'ятаю. У них навіть був стіл, за яким ми з дідусем сиділи.

— А там був шеф-кухар? Той, якого обожнював твій дідусь?

Він зморщив носа й похитав головою.

— На жаль, ні. Але мені здається, що співбесіда пройшла добре! Я був одним із двадцяти трьох претендентів, які потрапили до фінального відбору.

— Щоби бути посудомийником?

Він узяв ще один шматочок пепероні й виправив мене:

— Щоб долучитися до команди одного з найпрестижніших ресторанів у Сохо. Це стиль життя, звичайно, багато людей хочуть там працювати.

Я похитала головою.

— Я не вірю, що ти не можеш почати як кухар.

— Можливо, якби я був більш талановитим, звичайно, — відповів він, знизавши плечима, і я анітрохи не повірила його вдаваній скромності.

У духовці був пиріг, який він приготував сам, і я не збиралася казати, що я знавець, хоча об'їздила весь світ і знала, що таке смачна їжа. Як і кожен, хто достатньо подорожував, я знала, що найсмачнішу піцу завжди готують у непримітних забігайлівках, найкращі тако — у фургонах із їжею, неперевершений фалафель можна придбати у вуличних продавців, а фетучині найкраще смакують в маленьких сімейних ресторациях на околиці Рима. Айвен був талановитим.

Цього вечора вікна були відчинені, і знадвору віяв легкий вітерець, тріпочучи напівпрозорими шторами. Двоє голубів, що сиділи на кондиціонері, воркотали у своєму маленькому гніздечку. Воркотуни насолоджувалися вечором.

— Отже, — сказав Айвен, змінюючи тему, — що ти робила весь день?

— Приймала ванну, — відповіла я, і коли він підвів брови, зітхнувши, додала: — Я випадково заснула у ванні. До цього я була... — Я насупилась. — У ванні.

— Просто у ванні?

Я завагалася, відклавши свій останній шматочок піци. У будь-якому разі я не була дуже голодною. Не було причин не розповідати йому, особливо після того, як він так багато розповів мені вчора ввечері.

— Не смійся, але в дитинстві я неохайно поводитися з фарбами. Моя тітонька сердилась через те, тому що вони були повсюди. Тож вона вирішила дати мені волю у ванній кімнаті. Ось що я робила, перед тим, як прийняти ванну.

Він видавався здивованим, приємно здивованим.

— Отже, ти малювала?

Я кивнула.

Коли Нейт дізнався про моє хобі, випадково натрапивши на мої пейзажі, натюрморти й портрети, захovanі в шафі, його очі загорілися від ідеї їх продати. Так би мовити, монетизувати мою творчість.

— Заробляй на цьому. Ти чудово малюєш.

Але я вже працювала у галузі продажу мистецтва як товару, і не хотіла йти цим шляхом. Я любила малювати не тому, що це могло сподобатися іншим. Я любила малювати, тому що я захоплювалася тим, як змішуються кольори, тим, як синій та жовтий завжди перетворюються на зелений. Тим, як червоний та зелений перетворюються на коричневий. У всьому цьому була впевненість, а коли її бракувало, завжди була причина.

Крім того, до того часу, як ми з Нейтом зустрілися, я геть облишила малювати.

— А я можу подивитися? — запитав Айвен, і коли я на мить задумалась, він швидко додав: — Ти не мусиш погоджуватися. Усе гаразд. Це щось особисте, чи не так? — спробував здогадатися він. — Щось приватне?

Я довго дивилася на нього, тому що він мав рацію. Але раніше мені завжди доводилося це пояснювати.

— Так, це особисте.

Він із розумінням кивнув.

— Кулінарія для мене була чимось на кшталт цього. Мені подобалося тримати це в таємниці — про моє захоплення знав лише дідусь. Я відчував у цьому якусь силу, розумієш? Це була невеличка подробиця, про яку ніхто інший не знав.

— І ти боїшся відкрити це комусь іншому, адже боїшся, що воно може зіпсуватися.

— Так, саме так.

— Але ж ти відкрився. Оскільки ти готував для мене.

Він знизав одним плечем.

— Я думав, що хочу займатися цим для душі, але потім вирішив... якого біса?

Я подивилася на крихітний шматочок фарби, що досі застряг під моїм нігтем.

— Ти шкодуєш про це?

Він замислено похитав головою.

— Запитай мене через кілька років.

«Якщо я тебе знайду, то запитаю», — подумала я.

Хоча я не могла уявити, що він би шкодував — є певний тип людей, які хапаються за свою справу й ніколи ні про що не шкодують. Він ніколи не пожалкує про те, чому взагалі вирішив стати шеф-кухарем.

Я зізналася:

— Бачив картину місяця у ванній кімнаті? Це мій витвір.

Він задумався, насупивши брови, а потім згадав. Його очі засяяли.

— О, я згадав! Чудова картина. У квартирі ще є якісь твої картини?

На це я усміхнулася та постукала пальчиком по кутику губ.

— Є. Покажу їх наступного разу, — сказала я, — якщо не забудеш мені нагадати.

— Гаразд, — погодився він. — Вони, мабуть, у мене прямо під носом.

Мені спали на думку малюнки в путівниках, що в тітчиному кабінеті. Він і гадки не мав. Я кивнула головою.

— Знаєш, це видається дивним. Сьогодні я вперше малювала за... останні пів року? Так, саме пів року.

Він присвиснув.

— Це довго. А чому ти припинила?

Я відчула, як моє тіло напружилось.

— Хтось розбив мені серце, — тихо промовила я.

— Ой... Вибач, Лимончику.

Я знизала плечима й спробувала змінити тему:

— Все гаразд. Мій колишній хлопець намагався змусити мене знову малювати, але я не мала натхнення. Якщо чесно, у мене не було сил робити з ним багато чого. Він казав, що я надто замкнута. — Я зробила повітряні лапки. — Я навіть не плакала, коли ми розійшлися.

— Це не означає, що ти його не кохала.

— Ми зустрічалися три місяці, — відповіла я, спростовуючи його теорію. — Я впевнена, що ні. Моя тітонька завжди казала, що ти відчуваєш, коли закохуєшся.

Якусь мить він дивився на мене.

— Може й так.

— Ти коли-небудь був закоханий?

А потім я запитала, намагаючись віджартуватися:

— Тому ти приїхав у це місто? Аби до когось позалицятися? Усе гаразд, — змовницьки додала я. — Можеш мені зізнатися. Я нікому не скажу.

На що Айвен усміхнувся, криво й чарівно, наче збирався розповісти мені таємницю, якої ніколи не розповідав нікому в цілому світі. Він нахилився до мене і промовив:

— А якщо й кохав?

Я сіла трохи рівніше.

— А вона знала?

— На жаль, так, — відповів він. — Шкода, що картопля фрі дуже безжалісна й мій шлунок відповідає на неї печією.

Він театральньо поклав руки на груди, а я завела очі.

— Гаразд, мабуть, я заслужив на це.

— Гм.

Він узяв мене за руку і змусив підвестися.

— Якщо в тебе є час, щоб вигадувати мені якийсь особисте життя, то буде й час, щоб... — почав він, тягнучи мене на кухню.

«Будь ласка, тільки не кажи “потанцювати”».

— ...щоб збити вершки, поки я дістану пиріг із духовки й трохи охолоджу його.

Страх швидко змінився на полегшення.

— Запросто.

Потім я зрозуміла, що він тільки-но сказав.

— Чекай, тобі потрібна допомога?

— Це буде нескладно, я обіцяю.

Чомусь я йому не повірила. Яюсь я зіпсувала спагеті в мікрохвильовій печі, тож не мала великої впевненості, що зможу щось збити. Він одягнув тітчині кухонні рукавиці з малюнком колібрі та вийняв пиріг із духовки. Аромат лимонів, теплий, липкий і цитрусовий, заповнив квартиру. Айвен відправив його в морозильну камеру та поставив переді мною миску й швиденько поклав у неї інгредієнти, задалегідь відміряні та охолоджені. Він сказав збивати це все до утворення стійкої піни. Я лише кивала й виконувала його вказівки, тож поки мені все вдалося зробити гарненько.

— Я навіть не знаю, що й думати, — відповіла я, мої руки були наче желе.

Айвен перевірів, як там пиріг, дістав крем та почав його розподіляти.

— Думай, що ти талант.

— У збиванні? Чи у вершках?

— Жартуєш?

Я засміялась і штовхнула його ліктем у бік.

— Припини.

Усміхнений, він поніс пиріг до столу, а я рушила слідом — із двома тарілками та стількома ж виделками. Ми сіли, і я простягнула йому одну виделку, й ми цокнулися ними, ніби келихами.

— Ти перша, — вирішив він, вказуючи на пиріг. — Я вже не можу дочекатися. У цьому рецепті я замінив безе на збиті вершки. Це неочікувано для лимонно-лаймового пирога зі скоринкою з пісочного тіста. Усе дуже просто. Мабуть, надто просто, особливо без безе.

— Чому без безе?

Він знизав плечима.

— У збитих вершках відчуються нотки лимона. Це доволі схоже на безе.

— Ти не вмієш готувати безе?

— На жаль, — зітхнув він і підпер рукою голову. — Це мій єдиний недолік. Якщо чесно, я і вершки не збивав. Ти збивала.

— Отже, ти не ідеальний?! — Я насмішкувато ахнула, похитнувшись. Він завів очі.

— Я був би нудним, якби був ідеальним. Безе мені не вдавалося приготувати ще з часів навчання в Кулінарному інституті. Піна не пінилась, і я геть нетерплячий. Це мій найбільший недолік.

— Найбільший недолік?

Він, щоправда, замислився на мить, перш ніж підтвердити.

— Саме так.

— Ха.

Упевнена, якби він дізнався про всі мої недоліки, то чимдуж накивав би п'ятами. Я покрутила виделку в пальцях і встромила її в пиріг.

Потім я взяла більший шматок. Тепла, липка кислінка пирога, розсипчастість пісочного тіста, солодкість збитих вершків, дрібка лимонної цедри — це був дивовижний букет смаків і текстур, що нагадав мені лимонний гай.

Айвен терпляче вичікував мого вердикту. Потім, ніби вірний своєму слову, він трохи нетерпляче затарабанив пальцями по столу та засовався на стільці, наче трошки розсердився.

Нарешті він запитав:

— Ну як?

Я покусувала зубці виделки й дивилася то на нього, то на пиріг, а потім знову на нього. Він справді був нетерплячим.

Усмішка сповзла з його обличчя.

— Це жахливо, чи не так? Я щось наплутав. Забув додати якийсь інгредієнт. Я...

— Тобі має бути соромно, — перебила його я, вказуючи на нього виделкою з куснем пирога.

Збентежений, він трохи подався вперед і відкусив шматочок.

— Ми їли піцу, хоча могли скуштувати цей шедевр, — закінчила я, а він, проковтнувши шматочок, опустився на стілець.

— І на майбутнє, я цілком згодна із десертом на вечерю.

Він кинув на мене похмурий погляд.

— Лимончику, ти майже змусила мене нервувати. — Айвен полегшено зітхнув, а потім поцікавився: — То ти знову повечеряєш зі мною? У майбутньому?

— Звичайно. Я ще не дочекалася свого горохового супу, — помірковано відповіла я і відкусила ще шматочок. — Чому ти так переймаєшся?

— Це рецепт мого дідуся, який насправді зовсім не рецепт, — відповів він, повертаючи мені виделку. — Тому пиріг завжди смакує трохи інакше.

Завжди трохи інакше.

Як фетучині Віри.

Ця фраза була схожа на удар — нагадала про друге правило моєї тітоньки. «Ніколи не закохуйся в цій квартирі».

— Він завжди казав, що їжа об'єднує людей, і саме це мені подобається в ній.

Згадавши ці слова, на його обличчі промайнула усмішка, хоча погляд був віддалений. Чи я мала такий самий вигляд, коли говорила про свою тітоньку?

— Це як окрема мова, — мовив далі він, поклавши лікті на стіл і схиливши голову на руки.

— У мене точилися цілі бесіди з людьми, з якими я ніколи не говорив ні слова. Іноді їжею можна сказати те, що висловити словами неможливо.

Його очі знову засяяли від згадки про кулінарне мистецтво, яке я вважала само собою зрозумілим. Ця його пристрасть перетворювалася на поезію. Я читала б енциклопедії, якби він писав їх із таким самим запалом.

Я відкусила ще один шматочок, і солодкість вершків у поєднанні з кислінкою лимона змусила мене скривитися від захоплення, і сказала:

— Ах, ти знову говориш про неперевершену страву.

— Усе повертається на круги своя, — відповів він, і куточки його рота зігнулися в усмішці. Універсальні істини в маслі. Секрети загорнуті в тісто. Поезія в прянощах. Романтика в шоколаді. Кохання в лимонному пирозі.

Я поставила лікті на стіл, підперши голову руками, мавпуючи його позу.

— Щоправда, я завжди асоціювала своїх залицяльників із хорошими сирами. Азіаго дуже зухвалий. Гарний чеддер ніколи мене не підводив.

— Ти вибирала чеддер? Це так на тебе схоже... якщо чесно.

Я аж затнулася:

— Ти маєш на увазі, що нудно, чи не так?

— Це не я сказав, це ти сказала.

— Доводжу до твого відома, що чеддер — дуже гідний сир. І універсальний! Чеддер смакує з будь-чим. Не те що деякі інші вишуканіші сири, на кшталт гауди, моцарели або роке...

Він нахилив голову до мене й прошепотів:

— Рокфор.

— Так, саме він, — сказала я, вказуючи на нього виделкою. — Або шевр. Або гауда...

— Ти вже казала за гауду.

Його обличчя було настільки близько, коли він нахилився над столом, що я відчула запах лосьйону після гоління на його шкірі. Я вся палала.

— Або... — Мій мозок намагався згадати ще якусь назву. — Пармезан.

— Мені завжди був до смаку чеддер, — урешті-решт сказав Айвен.

Настільки близько його очі здавалися більше блакитно-зеленими, ніж сірими, і ставали темнішими й бурхливішими, що довше я дивилася в них. Мені було цікаво, чи зможу я побачити його майбутнє в його очах, якою людиною він стане через сім років, але все, що я бачила, це — двадцятишестирічний хлопець, який трохи розгубився в новому місті, котре він збирався підкорити.

Якщо йому до смаку чеддер, то йому теж до вподоби звичайне та нудне? Я? Ні, я захопилася. Звичайно, він не це мав на увазі, але він все ще був так близько, і мою шкіру поколювало від тепла, яке я відчувала від його тіла. Його погляд знову опустився на мої губи, наче роздумуючи, чи варто ризикувати.

Потім він тихо запитав, майже пошепки...

— Чи можна тебе поцілувати?

Я затамувала подих. Мені хотілося цього, але я не мусила, й це було, напевно, найгірше рішення у світі та...

Я кивнула головою.

Айвен нахилився над столом і притулився своїми губами до моїх губ. Потім ми відірвалися одне від одного лише на мить, а потім різкий вдих — і знову з'єднали наші вуста. Я обхопила пальцями перед Айвенової сорочки та легенько потягнула на себе його ослаблену краватку. Він обхопив моє обличчя руками й жадібно поцілував мене. Я розтанула в його руках швидше, ніж морозиво на сонці. Він цілував мене так, наче хотів насолодитися мною.

— Боюсь, я справді неправильно зрозумів, — пробурмотів він, коли ми нарешті відірвалися одне від одного, його слова обпікали мої губи, голос був глибоким і хрипким. — Попри всі мої зусилля.

Я відчувала жагу, ніби ненаситне дівчисько, яким я хотіла бути, але так і не стала, ніби та, що прагнула якнайшвидше спробувати всі насолоди у світі. М'якість його губ, жадання. Я обмотала Айвену краватку навколо своєї руки, притягнувши його ближче до себе, і він видав горловий звук, коли опинився близьенько.

— Можливо, ми обоє неправильно зрозуміли, — погодилась я. — Однак мені це подобається. Ми могли б спробувати ще раз?

Його очі потемніли, як ураган на горизонті, і коли я потягнула його до себе, він охоче піддався та поцілував мене жадібніше в губи, запустивши пальці в моє волосся. Айвен провів язиком по моїй нижній губі, дражнячи, і він був на смак як лимонний пиріг, солодкий і літній. Усередині мене все палало, коли він великим пальцем ковзнув по моєму підборіддю, повільно провів ним по шиї. Його дотик був легким та ніжним, мозолі на кінчиках пальців видавалися шорсткими на моїй шкірі, викликаючи мурашки. Я здригнулася. І він пахнув чудово: лосьйоном після гоління, пральним порошком і скоринкою з пісочного тіста.

Я не усвідомлювала, наскільки жадала дотику, чогось хорошого, чогось теплого і солодкого, поки не спробувала.

«Не закохуйся в цій квартирі», — попереджала тітонька, але це ж було не кохання. Це не було, це не було, це не було...

Те, як він поцілував мене, так жадібно, що я відчула це всім своїм тілом; те, як я притягнула його до себе, обхопивши рукою його краватку; те, як я подумала про те, якщо він такий вправний у поцілунках зараз, то наскільки кращим він стане через ці сім років...

Ні, це було не кохання.

Зрештою, я не знала, що таке кохання — романтичне кохання, кохання до мурашок. То як же я могла в це повірити?

Це було не воно. Це точно було не воно.

— Ти цілуєшся так само, як і танцюєш, — пробурмотів він мені в губи.

Здивована, я відсторонилася.

— Тобто жахливо?

Він засміявся, сміх був низьким і глибоким, та знову вкрав ще один поцілунок.

— Так, ніби чекаєш, коли запросять. Ти можеш просто танцювати, Лимончику. Ти можеш узяти на себе ініціативу.

— І ти підеш у танок?

— До місяця і назад, — відповів він, і я нахилилася вперед, притиснувшись руками до його міцних грудей, і знову поцілувала його. Жадібніше. Над лимонним пирогом.

Усередині мене вибухали яскраві феєрверки. Він знову хрипким голосом млосно зітхнув, і його довгі пальці ще глибше занурилися в моє волосся, а його зуби покусували мою нижню губу.

Раптом він відсунув лимонний пиріг убік, келихи задзвеніли, вдарившись об стіну, і я поставила коліно на стіл, просто щоб стати трохи ближче. Ще трохи. Мені хотілося пригорнутися до нього. Мені хотілося розчинитися у його запаху, в його мозолистих дотиках, у його словах, що лилися з вуст, як вірші з натхненного поета.

Романтика була не в шоколаді, вона була в тому, як ми задихалися, коли хапали повітря. Вона була в тому, як він обіймав моє обличчя, як я провела пальцем по родимій плямі у формі півмісяця на його ключиці. Вона була в тому, як він бурмотів, яка я чарівна, як це змушувало моє серце тріпотіти. Вона була в тому, як я хотіла знати про нього все — про його улюблені пісні, нарешті, дізнатися про його улюблений колір. Його губи перемістилися до моєї шиї, відчуваючи мій швидкий і гучний пульс біля горла, та залишили поцілунок за вухом.

«Він ніколи не залишиться, моя люба Клементино», — почула я, як кришталево ясно в моїй голові сказала моя тітонька. Я бачила, як вона сидить у своєму кріслі із підголівником, згадуючи Віру.

Ніхто не залишається.

— Зачекай, — видихнула я, випроставшись з його обіймів. Моє серце гупало так, що віддавало аж у скронях. — Зачекай, хіба це розумно? Хіба ми маємо так чинити? Це може бути кепською ідеєю.

Він завмер:

— Що?

— Це може бути кепською ідеєю, — повторила я, відпускаючи його краватку. Мої губи стали м'якими, щоки почервоніли.

Він кліпнув, облизуючи нижню губу, його погляд все ще був п'яним від наших поцілунків.

— Ти ніколи не можеш бути кепською ідеєю, Лимончику.

«Але що, якщо можу?» — подумала я, закусивши губу. Тому що я відчувала, що баланую на краю прірви. Я могла впасти в неї й більше не видертися або ж могла балансувати надалі.

І потім я подивилася в його сіро-блакитні очі, і точно знала, як би я їх намалювала — я намалювала б їх як місяць. Шари білого, що поступово темнішають, поєднуючись із тіннями синього. Тепер, щоправда, вони були як грозові хмари в золотому вечірньому світлі.

А я була дурепою.

— Лимончику, в тебе знову цей погляд, — стурбовано сказав він.

Я виринула зі своїх думок і почервоніла від збентеження. Айвен обійшов стіл і став переді мною навколішки, поклавши руку мені на коліно, та почав великим пальцем ніжно потирати кола.

— Вибач. — Я притиснула руки до обличчя. — Мені неабияк шкода.

— Ні, ні, все гаразд.

Айвен обережно прийняв мої руки від обличчя, дивлячись на мене лише із занепокоєнням. Який милий чоловік.

Я припала до нього, уткнувшись обличчям у плече, куди я — страшенно — ідеально вписалася. Мені було так тепло та затишно, і я ненавиділа, що мені це подобається.

— Вибач, — повторила я знову, адже не знала, як ще це висловити — як сильно я цього жадала, жадала його, але були речі, з якими моє серце більше не могло впоратися, досі крихке та маленьке, розбите тим, хто не міг залишитися.

Я була зламана, і я була самотня, і мені хотілося, щоб він знайшов мене сім років тому.

— Мені шкода. Мені шкода...

— Гей, не перепрошуй і не шкодуй, тобі немає за що просити вибачення, — сказав він, ніжно відсторонюючи мене від свого плеча,

щоб подивитися мені в очі, заправити пасмо мого волосся за вухо, погладити мене по щоці своєю теплою долонею.

— Усе гаразд. Усе гаразд, справді.

Цієї миті зронули б сльозу всі звичайні дівчата, тому що його голос був таким ніжним, таким заспокійливим. Цієї миті вони б дозволили своєму серцю переповнитися та зруйнувати свої стіни, але мої очі навіть не кинуло в сльозу. Думаю, я виплакала їх усі за останні пів року. Здається, у мене їх не лишилося. Тому що, коли я подивилася на його обличчя, у його чудові сірі очі, все, що я могла відчувати, — це порожнеча всередині мене.

«Я хотіла б розповісти тобі історію, — подумала я, — і хотіла б, аби ти в неї повірив».

Але він не повірив би. Я була достатньо дорослою, щоб це знати напевно. Тому що, хоч він і вірив у романтику в шоколаді та кохання в лимонному пирозі, історія про дівчинку, яка жила у майбутньому, звучала надто абстрактно навіть для його вух. Мені була нестерпною думка про те, як він подивиться на мене, коли я розповім свою історію: наполовину із жалістю, наполовину з розчаруванням, тому мені довелося вигадати про тимчасовий збій замість того, щоб сказати йому правду.

Натомість я притулилася обличчям до його руки й поцілувала долоню.

— Чи можемо ми доїсти десерт? І поговорити ще трохи?

Айвен підвівся та поцілував мене в чоло.

— Авжеж, Лимончику. Залюбки.

Моє серце стиснулося, бо він був таким милим, і я тішилася — навіть була щаслива, — що він мене зрозумів.

Айвен знову сіл за стіл, взяв виделку та запитав мене про мої улюблені картини. Чому Ван Гог? Куди я люблю подорожувати? Який мій улюблений перекус? Якби я могла повечеряти з будь-ким з минулого чи сьогодні, хто б це був і чому? І він змусив мене сміятися, доїдаючи лимонний пиріг. Ми пили вино, і я досі відчувала присмак його губ, пам'ятаючи поцілунки, яких, по суті, не мусило б бути.

НАЗАД У РЕАЛЬНІСТЬ

Коли я прокинулася, місце на ліжку біля мене було порожнє. Айвен залишив на столі записку, в якій ішлося:

Свіжа кава у джезві.

A.

Мабуть, він уже пішов на роботу, щоб знову зайнятися миттям посуду — я навіть не чула, як він встав. Допивши пляшку вина напередодні ввечері, ми лягли спати, переплівши пальці рук і притиснувшись лобами одне до одного, місячне світло, різке та сріблясте, вимальовувало м'які лінії на наших тілах, і ми ще трохи поговорили. Про його сестру, про ресторан мрії його дідуся, про моїх батьків та їхній сумирний, рутинний спосіб життя. Він запитав про шрам у мене на брові, а я запитала про його татуювання — пучок кінзи на руці на згадку про його дідуся (у них обох був цей ген, через який вона смакувала як мило); ініціали на його торсі, загадкові та вицвілі; вінчик за вухом, тому що він вважав це кумедним. Ми говорили про те, куди я подорожувала, де він ніколи не був.

— Ти ніколи не вечеряла в ресторані «Вафельний дім»? — запитав він, приголомшений.

— Ми з тітонькою під час подорожі неодноразово проходили повз, ні, не вечеряла. Але... чому ти запитуєш? Я щось упустила?

— Там смакота. Вони цілодобово відчинені, а якщо ні, то знай, що насувається стихійне лихо, тож краще бери ноги на плечі та тікай. Їхні картопляні чипси або найсмачніші у світі, або такі розмоклі, що нагадують суп. Це просто найкраща сучасна таверна у світі.

— Та невже?

— Я обіцяю, — твердо відповів він, — ніщо не зрівняється з цим рестораном о другій годині ночі.

Я смутно запитувала себе, одягаючи блузку, де розташований найближчий до мене згаданий ресторан? Чи поласувала б я найсмачнішими картопляними чипсами або жирним супом? Чи зустріну я там його? Це змусило мене замислитися, де він насправді зараз. Через сім років.

— Побачимося пізніше, — сказала я квартирі, схопила сумочку й ключі та пішла. Ерл сидів за стійкою реєстрації та читав чергову книжку Джеймса Паттерсона, він підняв капелюха, коли я поспішила до дверей.

Тепер, коли я вийшла із квартири, місто вирувало навколо мене, постійно рухаючись уперед, і спочатку це було досить бентежно.

У квартирі моєї тітоньки здавалося, що час ніби зупинився.

Я була настільки занурена у власні думки про квартиру та видавництво «Штраус енд Едер», що не помітила Дрю і Фіону в ліфті поруч зі мною, аж поки Фіона, яка зовні була трохи пом'ята, сказала:

— Ти сяєш, наче виграла мільйон.

Я пригладила свій розкуйовджений чубчик.

— Справді?

Дрю промовила:

— Еге ж, уся світишся.

— Це дратує, — додала Фіона, натискаючи кнопку, перш ніж у ліфт устигло втиснутися ще більше людей. У кабінці було вже десять осіб, і ми були притиснуті до самої стінки.

Мої щоки почервоніли, коли я подумала про Айвена. І про його губи...

— Я витратила всі вихідні на малювання, от і все.

І я не зовсім збрехала.

— О, що малювала? — спитала Дрю.

— Той новий путівник Нью-Йорком, над яким працювала Кейт.

— О! Я бачила один на нашій полиці. Ти взяла його? І що ти спочатку намалювала?

— Боу-Бридж, — відповіла я та глянула на них обох. Вони були схожі на ходячих мерців.

— Я так розумію, ви двоє не дуже відпочили на вихідних?

— Не те слово, — пробурмотіла Дрю, дивлячись у стелю. — Усі вихідні ми облаштовували дитячу. І під «ми» я маю на увазі себе. А Фіона «контролювала процес», — на останніх словах вона зробила повітряні лапки.

— Ти чудово впоралася, люба, — відповіла Фіона й поцілувала Дрю в щоку.

Ліфт відчинився на нашому поверсі, і ми з боєм пробилися вперед та вийшли у вестибюль. Дрю попрямувала до свого столу, а ми з Фіоною пішли на кухню, аби приготувати ранкову каву. Лише коли Дрю зникла з поля зору, Фіона підійшла до мене ближче й прошепотіла:

— Я хвилювалася за тебе!

Я кинула на неї здивований погляд.

— Хвилювалася? Чому?

Вона роздратовано зітхнула та взяла чашку з посудомийної машини.

— Цими вихідними ти не відповіла на жодне з моїх повідомлень!

Я витріщилася на неї, і тут мене осяяло.

— Ой, ти ж знаєш, що у квартирі моєї тітоньки поганий зв'язок.

Вона примружила на мене очі та зморщила носа.

— Я не знала, що аж настільки...

Я дістала телефон із сумочки, і, о диво, мені надійшло кілька повідомлень від Фіони — фотографія, на якій вона та Дрю облаштовують дитячу в лісовій тематиці та сердяться на ліжечко «Ікея».

— Ой, вибачте! Я навіть не подивилася на телефон. Чудові кольори.

Схоже, що вона не повірила мені та кинула безкофеїнову капсулу кави до кавоварки.

— Справді?

— Так.

— Доброго ранку! — Ронда влетіла на кухню, її парфуми були різкими, а підбори — гучними.

— У нас зустріч! — заспівала вона й кинула на мене багатозначний погляд: — Краще не спізнюватися!

Слушно, тому що відтепер я на випробувальному терміні. Якщо я хотіла довести Ронді, що гідна посісти її місце, то мусила бути на висоті. І я буду. Зрештою, це було те, чого я прагнула.

І я не мусила все це зіпсувати.

Фіона подивилася вслід Ронді, коли та виходила з чашкою ранкової кави, й прошепотіла:

— Вона сьогодні в доброму гуморі... це викликає у мене підозру.

— Зазвичай вона в доброму гуморі, — відповіла я, і Фіона кинула на мене здивований погляд. — Що? Це очевидно. Краще йти, поки він не зіпсувався.

— Стривай, я тебе ще не про все розпитала!

— Ти можеш спробувати зробити це пізніше, — пообіцяла я і швидко налила собі чашку кави, кинула сумочку біля свого столу, схопила блокнот і ручку та помчала коридором до конференц-зали.

Коли ми всі сіли, Ронда залюбки скористалася нагодою розпочати бесіду.

— Я провела чудові вихідні, і маю надію, що всі ви також! Тож одразу перейдімо до справ... — Вона почала з маркетингового дизайну: перевірила стан реклами, чи було готове нове відео, яке показуватимуть нашим партнерам, чи вони виправили друкарську помилку в одній з гугл-реклам тощо.

Я подумала про те, аби погуглити Айвена, щоб дізнатися, чи працює він досі в тому французькому ресторані, хай би яким був той заклад. Можливо, я могла б зустрітися з ним. Можливо, він уже був су-шефом. Можливо, він уже здобув нагороди.

Або, можливо, він повернувся додому.

— Клементино? Ти мене чуєш?

Я трохи випросталася у своєму кріслі, збентежена тим, що відволіклася.

— Що? Перепрошую.

Ронда здивовано на мене глипнула.

— Я запитувала про розміщення реклами книжок Мелорі Грей у ЗМІ. Ми ж не хочемо, щоб це якось перетиналося з романом Енн Ніколс видавництва «Фалкон Гаус».

— Так, звичайно.

Я глянула на свої нотатки та спробувала викинути Айвена з думок. Решта зустрічі була звичайним коротким підсумком тижневої роботи. Говорили про книжки, що вийшли друком у вівторок, про рекламні кампанії для них, акції, на яких нам потрібно було зосередитися, про книжкові клуби... але мені не давало спокою одне-єдине питання.

Де він зараз?

СІМ РОКІВ ПО ТОМУ

Цього дня я думала, що зможу погуглити Айвена, але в мене ледве з'явилася секунда, щоб сходити у вбиральню, адже в компанії, що займалася розсилкою книжкових боксів, хтось додумався покласти до видання мемуарів однієї нашої відомої авторки шматочок мила у формі непристойного предмета, з присоском на звороті, щоб можна було приклеїти його до стіни ванної кімнати. І я витратила весь день на те, щоб загасити цю пожежу.

Коли настала шоста година, Фіоні довелося відтягнути мене від комп'ютера, перш ніж я відправила на гарячу голову чергового електронного листа компанії, що займається книжковим передзамовленням, збираючись підписати його фразою: «Нехай цей день буде таким, на який ви заслуговуєте». Ми пішли разом до метро, оскільки обидві збиралися потрапити в центр міста (у неї була призначена зустріч, а в Дрю посеред дня почалася мігрень, тому вона вирішила піти додому раніше), і вона сіла поруч зі мною на лавку, поки ми чекали на поїзд. Чоловік з акордеоном і барабанною установкою біля ніг грав джазову версію пісні Біллі Джоела «Piano Man», а за кілька кроків від нього пацюк гриз скоринку піци.

О, я любила Нью-Йорк. Навіть з його банальностями.

Не дивлячись на мене, Фіона сказала:

— Цими вихідними трапилося ще щось, еге ж? Я по тобі бачу.

— Що? Ні, я просто... Я... тобі все розповіла.

— Так, ти малювала і не дивилася на свій телефон усі вихідні — дві речі, які ти ніколи не робиш.

Вона мала рацію. Я прикусила губу, міркуючи, чи сказати їй правду. Я знала, що Фіона не припинить розпитувати, доки не дізнається про все, до того ж вона була неймовірно проникливою.

— Добре, тільки не лякайся, — почала я та глибоко вдихнула, — але мені здається, я декого зустріла цими вихідними.

Це її здивувало. Вона відірвала погляд від телефону.

— У «Монро»?

— Він мешкає у квартирі цього літа, — майже не збрехала я. — Він приїхав до міста в пошуках роботи, і ми тільки познайомились. І... він хороший. Спілкуватися з ним приємно.

Фіона кліпнула очима кілька разів. Ніби перезавантажила свій мозок.

— Вибач, ти сказала, що зустріла декого? Сама шукала цієї зустрічі? У лісі щось велике здохло, — спантеличено додала вона.

Я розсміялася.

— Та годі тобі, інколи я можу зустріти людину.

— Ага, коли ми з Дрю змушуємо тебе це зробити.

Я завела очі. Поїзд під'їхав до станції, скрипнувши гальмами, ми підвелися й попрямували до вагона.

— Ви цілувалися? Ніч провели разом? — запитала Фіона, йдучи за мною. Я завбачила два вільних місця, але молодик у діловому костюмі вмовстився там до того, як ми встигли дійти, розставив ноги й почав грати в якусь гру на телефоні.

Я зиркнула на нього.

— Розкажи мені все. Він симпатичний? — Фіоні хоч кілка на голові теши, а вона таки своє гнутиме!

Я продовжувала пильно дивитися на молодика, доки він нарешті підніс очі, скривив рота, аж потім побачив вагітну жінку поруч зі мною. Інші пасажери кинули на нього осудливі погляди. Він сховав телефон у кишеню та зсунув ноги, а я вказала Фіоні на сидіння біля нього.

— Який він має вигляд? — запитала вона. — Як його звати?

— Айвен, — відповіла я, тримаючись за поруччя над нею, — і ми тільки вечеряли разом... два дні поспіль.

Вона змахнула рукою фальшиві сльози.

— Отакої! Моя маленька Клементина нарешті подорослішала. Ти можеш справді закохатися!

Я не хотіла про це думати.

— Ну годі.

— А що, як ви одружитесь? А що, як він твоя доля? — Вона видихнула, нахилившись до мене. — Як його прізвище?

— Е-е... — Я завмерла. Поїзд штовхався далі. І тут я збагнула, що не знаю його прізвища.

Фіона витріщилася на мене.

— Ти справді провела з ним усі вихідні й не дізналася його прізвище? Містер Розсунутіноги, який досі сидів біля Фіони, посміхнувся, і вона знову зиркнула на нього.

— Я запитаю у нього сьогодні ввечері, — пообіцяла я подрузі та додала: — О, це твоя зупинка!

Фіона мала такий вигляд, ніби збиралася пропустити зустріч, щоб ще трохи поцьмувати мене, але потім зважилась і взяла свою сумочку.

— Завтра розкажеш мені все. І не забудь про прізвище, — урочисто сказала вона, але я не підтакнула й не заперечила, тому вона, вийшовши на платформу, обернулася та додала: — Я серйозно, — і поїзд рушив далі.

Я помахала їй рукою, знаючи, що з цього діла не буде, і вирішила сісти на її місце, але хлопець уже знову розповзся. Я насупилася та рушила до дверей і дочекалася виходу на станції «86-та вулиця».

Я не могла повірити, що досі не дізналася його прізвища.

Ще кілька днів тому, якби хтось сказав мені, що я зустріну у квартирі моєї тітоньки вродливого незнайомця, який стане доволі знайомим (другом чи кимось іще?), я б не йняла цьому віри. Але тепер мені було цікаво, що він приготує сьогодні на вечерю, чи влаштувався посудомийником, як промайнув його день.

Можливо, я могла б провести вихідні у квартирі влітку, дізнаючись про його родиму пляму на ключиці та шрами на його пальцях, що бачили надто багато ножів.

І можливо, наприкінці цього я змогла б відкрити йому таємницю, що живу в майбутньому. І можливо, він би мені повірив.

Або — ще гірше — я все-таки сказала б йому, і він мені б не повірив.

Мабуть, тому він мене й не шукав. Тому що я не могла ігнорувати різницю в сім років. Минуло сім років відтоді, як ми зустрілися, і з

того часу він ніколи мене не шукав. Принаймні я такого не пам'ятаю.

Поїзд під'їхав до моєї станції, я вийшла з метро й дісталася до будинку «Монро». Ерл знову сидів на рецепції, майже закінчивши читати роман Джеймса Паттерсона, за який взявся сьогодні вранці. Він зустрів мене усмішкою, як завжди, і я пішла до ліфта й піднялася на четвертий поверх.

Напевно, Айвен мав чудернацьке прізвище, мабуть, щось уельське. Він же уельського походження. Або це було щось пов'язане з родиною? А може, його прізвище було дуже нудним.

Я витягнула ключі з сумочки, намагаючись приборкати хвилювання, та швидко відчинила двері до 4Б.

— Як щодо фетучині за рецептом моєї тітоньки? — Я зайшла у квартиру, скинувши черевики біля вхідних дверей.

Ступивши кілька кроків, я зупинилась. У квартирі було темно й тихо.

Панувала тиша, від якої стискалося моє серце. Ця тиша була мені добре знайомою.

— Айвене? — гукнула я, і страх наростав у моїх грудях.

Тому що це була тиша, яку я запам'ятала відразу після смерті тітоньки Анелії. Це була бездушна, непридатна для життя тиша, яка викликала у мене бажання втекти якнайшвидше. Це була тиша, яка панувала довкола, коли я розпаковувала свої коробки, коли складала тітчині речі до шафи. Я зробила ще один крок. Потім ще один.

— Айвене? — Мій голос тепер був м'якшим, здебільшого через паніку, що охопила мене.

Це була кричуща тиша.

Коли я зайшла на кухню, світло було вимкнене, скрізь було чисто, моя коробка з посудом зі старої квартири стояла біля раковини, відкрита й наполовину розпакована. На сушарці все ще стояли кавові горнятка, які досі не мали свого місця в шафі, пустий тримач для серветок у вигляді павича. У вітальні все було оранжево-жовте від вечірнього світла — наче картина, що обрамляла те місце, де вже не стояло її блакитне крісло. Лишилися тільки сліди від його ніжок.

Ні. Ні, ні, ні...

Я зробила крок назад, потім ще один, сподіваючись, що, можливо, квартира усвідомить свою помилку і швидко її виправить. Але цього не сталося. І раптом я вибігла за двері.

Я різко зачинила їх за собою. У мене тремтіли руки, коли я знову відчинила двері та увійшла досередини.

Темрява, тиша — і сьогоднішня.

Я зачиняла двері, а потім відчиняла знову і знову.

З п'ятої спроби я просто стояла біля відчинених дверей і дивилася в залиту вечірнім світлом квартиру, в якій більше нікого не було, і я зрозуміла, що це все скінчено.

Усе це — хоч би що воно було — скінчено.

Більше ніяких розмов під час поїдання замороженої піци, танців під гру на скрипці сусідки, яка вже пішла в засвіти. Більше ніяких поцілунків, що смакували лимонним пирогом, та...

Зі своєї квартири визирнула сусідка. Це була старша жінка з густим чорним волоссям і в окулярах. Вона кинула на мене стурбований погляд.

— Клементино, усе гаразд?

Ні, ні, не гаразд, але вона б нічого й не зрозуміла. Тож я взяла себе в руки та зібралася з думками. За останні кілька місяців я навчилася робити це так професійно, як каменярь, який досконало володіє вмінням відтворювати емоції на камені.

— Так, дякую, міс Ейвері, — відповіла я, здивувавшись, наскільки спокійним був мій голос. — Лише заходжу додому.

Вона кивнула й повернулася до своєї квартири.

Я притиснулася спиною до дверей квартири, зробила глибокий вдих і видих. Мої коліна підкосилися, у грудях стислося, і я опустилася на килим. Намагаючись заспокоїти себе тим, що знала про те, що так і буде, я складала до купи всі «якби» в моїй голові. Якби ми могли провести всі ті вихідні, які я вже запланувала, якби я мала змогу роздивлятися родимку на його ключиці й купу маленьких порізів на пальцях, що бачили забагато ножів.

— Це були ідеальні вихідні, — прошепотіла я, намагаючись розвіяти сумніви. — Ще трохи, і він би припинив бути таким ідеальним. Ти б

дізналася, що він слухав *Nickelback*, чи щось іще гірше.

Одних вихідних вистачило.

Одного спогаду було достатньо.

Достатньо.

Мене поглинав смуток. Я не хотіла миритися із цим. Сидячи на старезній вкритій килимами підлозі, я витягла телефон, відкрила браузер і спробувала в рядку пошуку надрукувати щось про Айвена, щоб дізнатися, де він зараз міг би бути. Я вводила всі ключові слова, які могла придумати: «Кулінарний інститут Америки + посудомийна машина + кухар, Північна Кароліна, лимонні пироги, Айвен...»

Я переглянула кожне посилання, кожну дивну сторінку на фейсбуці, і не знайшла...

Нічого.

У мене було таке відчуття, ніби його й не існувало, але я могла думати тільки про найгірше. Його більше немає. Можливо, він став привидом, що вештається в дальньому кінці цвинтаря. І навіть якщо це не так, навіть якщо він усе ще живий, я була впевнена, що ми ніколи знову не зустрінемося.

Тітонька мене попереджала.

Правило номер один: завжди роззувайся біля вхідних дверей.
Правило номер два: ніколи не закохуйся.

Я прикусила губу, зосередилася та сказала собі, що якщо заплачу, то це і є кохання. Тепер я дізнаюся, як це насправді кохати. І спробувала, бо хотіла заплакати. Я чекала, поки печіння в моїх очах перетвориться на солоні сльози, але цього не сталося. Тому що я не плакала через тих, кого ледве знала. Це було б нерозумно, а Клементина Вест не була такою.

Вона не закохувалась.

І зараз вона б не починала.

Я глибоко вдихнула, зціпила зуби й змусила себе підвестися. Усе буде добре. Зі мною все буде гаразд. Потрібно продовжувати рухатись уперед, дивитися просто перед собою. Я сформулювала план. Подумки складала список справ. Нічого не залишилося — це те, чого я мала б очікувати, те, про що я мала б пам'ятати.

Усе було добре.

Тож я повернулася обличчям до вхідних дверей, відчинила їх і зайшла до тихої квартири. Я поклала сумочку на полицю, переодягнулася й увімкнула телевізор у вітальні, розпакувала решту коробки з посудом й склала все на належне місце.

А потім пішла вкладатися у своє ліжко в кімнаті моєї тітоньки. Мое ліжко скрипіло більше, ніж її, штори розсунулися рівно настільки, аби пропускати срібне місячне світло від місяця за 238900 миль. Однак, облишивши ці думки, я засмикнула штори, що й мала зробити із самого початку.

ПОЗА ЧАСОМ

Моє літо тривало.

Вологі червневі ранки нарешті змінилися на грозові липневі дні, що плавно перетікали в залиті золотом вечори. Від Айвена і сліду не було. Я продовжувала пошуки, вважаючи, що можливо, зустріну його на переповненій вулиці або за столиком у вишуканому, але невибагливому ресторані в Челсі чи Вест-Віллідж, який би відповідав його характеру. Та я ніяк не могла його зустріти. Я всюди шукала того, хто, найімовірніше, не хотів, щоб його знайшли. Якби він хотів, то це не було б так складно. Й ось я почала замислюватися, наскільки останні сім років його змінили. Мені стало цікаво, чи впізнала б я його на вулиці.

Цікаво, чи зустрічалися ми раніше, чи сиділи поруч у метро, чи обмінювалися жартами в темному барі, чи куштувала я приготовану ним їжу, чи випадково займала його місце в переповненому автобусі.

Мабуть, настав час відпустити це.

Поступово я припинила пошуки.

Крім того, мої друзі добре вміли відволікати мене — тобто, щонайменше, втягували мене у свої плани.

У коридорі видавництва «Штраус енд Едер» було темно. Коли я увійшла до свого кабінету, датчики руху зафіксували моє переміщення. Увімкнулося світло.

Всі розійшлися раніше з нагоди святкування Дня Незалежності США, тож я зітхнула з полегшенням і почала насолоджуватися тишею. Влітку в місті панувала вологість, а у квартирі моєї тітоньки не було системи центрального кондиціонування. Кондиціонер на вікні працював щодуху, але ніколи не рятував від спеки сповна.

— Клементино, — проспівала Фіона, нарешті витягнувши Дрю із вбиральні, де вони провели останні двадцять хвилин, перевдягаючись у вечірні вбрання. — Ти вже зібралася?

— Ми запізнимося, — відповіла я, спершись на підлокітники крісла, щоб підвестися.

Фіона змусила мене вдягнути цю жахливу фіолетову сукню, у якій я відчувала себе виноградинкою, яку ось-ось розчавлять на вино.

— Ми можемо зателефонувати йому і сказати, що не прийдемо.

— Непогана ідея, — погодилась Дрю, поправляючи краватку.

Вона одягнула рожеву сорочку з білими підтяжками й вузькі темні джинси. Дрю відмовилась від свого перевіреного твідового піджака та зручних штанів. Це була жертва, на яку вона пішла заради дружини — на яку ми пішли заради Фіони.

— Можна просто сказати, що ми всі застудилися.

Я вказала на неї.

— Саме так.

Фіона закотила очі.

— Ми йдемо. Цей хлопець дуже милий. Він живе в нашому будинку. Він навіть сам платить за квартиру, що рідко тут трапляється, адже майже всі живуть тут батьківським коштом. І тобі, — додала вона, кинувши на мене погляд, — він дуже сподобається.

Як я і думала, Фіона не забула про нашу розмову в метро, і через кілька днів знову запитала про Айвена. Я не могла розказати їй про те, що квартира більше не зводила нас разом, тому я так і не дізналася його повне ім'я, а мої майже маніакальні пошуки в інтернеті ні до чого не привели. Натомість я сказала їй те, про що миттєво пошкодувала.

— Якийсь час був неслухний.

Фіона одразу ж припустила, що він заручений з іншою, або розлучається, або переїжджає до Австралії, тож вона вирішила зробити те, що завжди роблять найкращі друзі — підбадьорити мене.

Отже, я взяла свої підбори й дозволила їй потягнути мене до ліфта і спуститися до таксі, що вже чекало на нас. Мій кавалер обрав місце у Верхньому Вест-Сайді. Це був невеличкий італійський ресторан, де в тарілку натирають сир просто за вашим столиком. Цей хлопець був

напрочуд милим. Елліот Донаван мав чарівну усмішку. Він був високим і масивним, з кучерявим чорним волоссям та карими очима шоколадного відтінку. Елліот розповідав про книжки та книжкові події, які він відвідував, про улюблених авторів. Фіона і Дрю сиділи за столиком в іншому кінці ресторану, але весь час ми відчували на собі погляд Фіони. Посеред вечері він нахилився ближче і сказав:

— Фіона трохи передає куті меду, еге ж?

Я запхала шматок хліба до рота, перш ніж встигла сказати щось, про що потім пошкодую, і пробурмотіла щось на кшталт:

— Вона хотіла, як краще.

— Так, із цим не посперечаєшся, — відповів він, але потім глибоко вдихнув і сказав: — Але навряд чи із цього щось вийде.

У теорії Елліот був ідеальним. Він був саме тим чоловіком, з яким я себе бачила. Він був працьовитим, мав гарну роботу і пристойну колекцію книжок. У нього було добре почуття гумору та приємний сміх, але щоразу, коли я зиркала на меню, то все, про що я могла думати, — це про Айвена, який розповідав мені про романтику в шоколаді та про кохання в лимонному пирозі.

Я похитала головою.

— Так, я теж так думаю. Пробач.

— Усе нормально. Мушу зізнатися, я прийшов сюди, сподіваючись відволіктися, — збентежено додав він.

— У тебе хтось є?

Він кивнув.

— А в тебе?

— Так, але час для стосунків був не найкращий.

Він розсміявся.

— Це завжди найжахливіше, чи не так?

Потім він перевів погляд на столик Фіони та Дрю. Фіоні вистачило нахабності удавати, наче вона розглядає винну карту. Елліот сказав:

— Прикиньмося заради твоїх друзів? Покажімо їм гарне шоу?

Я усміхнулася.

— Гаразд. А потім можемо вдати, що посварилися наприкінці вечора, і більше ніколи не бачитимемося знову.

— О, чудова ідея. А через що сваритимемося?

На що я запитала:

— Яка твоя найконтroversійніша думка щодо книжок?

Я знала, що начитаний чоловік, який прожив усе життя у вищих колах, працюючи на Уолл-стріт, точно мав що на це відповісти.

І він відповів.

Коли ми спускались у метро, Фіона підвела руки на знак поразки. Після нашої вдаваної сварки він узяв таксі до своєї квартири, а я, Фіона та Дрю попрямували до станції метро.

— Не можу повірити, що ви посварилися через «Дюну»!

— Слухай, я не винна, що він неправильно мислить, — відповіла я, намагаючись стримати посмішку.

— Та ж він був ідеальним, ідеальним! Але тобі треба було влаштувати сцену, — вона вела далі, розмахуючи руками в повітрі.

— Моя репутація заплямована! Це принизливо! Як я маю дивитися йому у вічі, знаючи, що він вважає «Дюну» найкращим науково-фантастичним романом усіх часів?

Дрю похитала головою.

— Яка неповага до Енн Маккефрі.

— Ну ось, я не дозволю мертвому Елліоту займати місце в моїй шафі. Власне кажучи, ринок нерухомості в Нью-Йорку й так жорстокий, — сказала я.

Фіона примружилась.

— Ага, каже та, хто має чотири різних видання «Володаря перснів».

— А могла б мати п'ять, — грізно відповіла я, і Фіона знову підвела руки.

— Гарзд, гарзд. Відтепер я краще дізнаватимуся про хлопців, а потім спробуємо ще раз.

Я ніжно схопила її руку, і ми зупинилися перед турнікетом. О цій порі на вокзалі було небагато людей, а ті, що були, просто проходили повз.

— Може, більше не будемо?

Вона розгублено підвела брови.

— Що ти маєш на увазі?

— Я зараз не шукаю нікого. Тобто не хочу зараз когось шукати, — виправилась я. — Я ціную ваші старання, але... я вже забула Айвена, чесно. Мені справді добре бути без пари.

І це була правда. Мої батьки були взірцем успішних стосунків, вони пасували одне одному в усьому, як два пазли. Але, наприклад, моя тітонька прожила сама все життя, і воно видалось не таким уже й поганим. У Ронди також нікого не було, але це не завадило їй стати успішною. Вони були доказом того, що я також так зможу. Мені просто потрібно було сконцентруватися на роботі, як це зробила Ронда. Крім того, я так втомилася від цього всього. Не те щоб я не хотіла мати кохану людину, я хотіла. Та й думка про те, що я крокуватиму цим життям наодинці, була нестерпною. Але я не хотіла нікого шукати.

Не хотіла сидіти навпроти якогось чоловіка, нічого не відчувати й планувати, як краще закінчити побачення, щоб нам більше ніколи не довелося бачитися.

Дрю обхопила руку дружини й спокійно додала:

— Вона знайде когось, коли буде готова.

Фіона зітхнула.

— Добренько, але до того ти будеш нашим третім колесом. І тобі це сподобається.

Я покійно підвела руки.

— Я залюбки побуду вашим причепом.

— Чудово, — відповіла вона, хоча й звучало трохи розчаровано. Здавалося, вона хотіла ще щось сказати, але потім передумала й витягла із сумочки свій проїзний на метро. Ми разом проїхались до станції, де в дівчат була пересадка. Я помахала рукою їм на прощання.

Фіона діяла з добрими намірами, тож я не могла її в чомусь звинувачувати. До того ж я сьогодні смачно повечеряла. Не так смачно, як в «Оливковій гілці», куди нас минулого місяця водила Дрю, але також непогано.

«Голос» у метро сповістив, що двері зачиняються, я опустилася на сидіння й нарешті розслабилася. Мої ноги гуділи від підборів, а ще я не могла дочекатися, коли ж зніму свою білизну для корекції фігури.

Потрібно було просто рухатись уперед. Це й був мій план. Нікого не залишилось — я мала б на це очікувати, я мала б це пам'ятати ще до зустрічі з Айвенгом.

Зі мною все було гаразд.

Поруч зі мною шепотілися дві дівчини, опустивши голови у свої телефони.

— Очманіти, Моксі Госсіп каже, що його щойно помітили в Сохо. Він виходив зі свого ресторану.

— Нового?

— Так.

— Із ним хтось був?

— Ні. Гадаю, він знову був сам.

Вони похихотіли, переглядаючи інстаграм-сторіз, а я дістала ручку й путівник Нью-Йорком, який узяла ще минулого місяця, і розгорнула його на розділі про метро. Там я почала замальовувати дівчат, схилених над телефонами, й вирішила поїхати до центру міста.

ЖИТТЯ ТРИВАЄ

Улітку на Мангеттені було щось магічне: сонце відбивалося від кожного дзеркального вікна хмарочосів. Це було схоже на диско-кулю. Це місце чудово пасувало для того, щоби постояти в черзі, аби потрапити на шекспірівські вистави просто неба в Централ-парку, для суботнього походу в музей Клойстерс, для ночей, сповнених світла, їжі та гарного настрою. Однак щороку на День Незалежності ми з Фіоною та Дрю вирушали до Гудзонської долини, щоб сховатися від юрми туристів та обійти всі книжкові крамнички. А поверталися саме тоді, коли місто порожніло і звичне життя тривало.

Я обідала з дівчатами та працювала допізна. Потім, одного дня, приблизно через півтора місяця після моєї першої та останньої зустрічі з Айвен, у середині липня, коли літо було в самому розпалі, Дрю радісно нахилилася за кованим столом, де ми ховалися від спеки в Браянт-парку, і сказала:

— Вгадайте, від кого ми сьогодні отримали пропозицію?

Ми з Фіоною забирали сир-гриль із фургона, розташованого біля будівлі Нью-Йоркської публічної бібліотеки. У них з'явився конкурент — жовтий фургон із фахітас, довга черга до якого простягалася вздовж тротуару. Звідти доносився неймовірний запах, але, мабуть, не настільки неймовірний, як у фахітас, що кілька тижнів тому готував мені Айвен. Крім того, я була віддана цьому фургону із сиром на грилі. Це місце з найкращим сиром у всьому Мідтауні — ідеальне поєднання розплавлених сирів усередині та хрусткої скоринки ззовні. У моїй порції були нарізані шматочки грибів і болгарського перцю, майонез, невелика кількість соусу шрирача, й це було справжнє блаженство. Після зустрічі з Айвен я почала звертати більше уваги на їжу, і на історії людей, які її готували.

— І від кого? — запитала Фіона, поїдаючи сендвіч із перцем.

— Від шеф-кухаря! Пам'ятаєш, того, що з «Оливкової гілки»? Джеймс Ештон. Завтра він приїде в офіс. Хоче зустрітися з нами.

Я зацікавилась.

— Я думала, що ми вже викреслили його зі списку.

— Майже. Щоправда, його агентка також сказала, що вони збираються навідатись і в інші видавництва... — вона знизала плечима. — Але це ж уже щось. Я ще не ознайомилася з пропозицією, але впевнена, що там усе буде просто чудово. І ти маєш нарешті прочитати ту статтю в «Гурмані».

Я опустила голову.

— Вибач.

Я досі не мала шансу взятися за цю статтю, бо темп мого життя став шаленим, а Ронда поклала на мене значно більше відповідальності. Тому досі мені так і не вдалося її прочитати.

Набиваючи рот смаженим сиром, Фіона сказала:

— Ох, Клем, ти закохаєшся в його творчість. Він так романтично пише. А його руки не менш привабливі, ніж його обличчя, — додала вона. — Їх варто буде розмістити на обкладинці його книжки.

— Руки чи обличчя?

— І те, й те.

— І він чудово пише. Я можу лиш уявити, що ми побачимо в його пропозиції, — додала Дрю, нагадавши нам про свій професіоналізм.

Я дуже сумнівалася, що кілька влучно використаних прикметників зведуть мене з розуму, але мені подобався ентузіазм Дрю. Єдине, що мене справді цікавило, це те, що вона може отримати ще одного автора до свого списку. Дрю так хотіла повернутися до офісу, щоб прочитати його пропозицію, що ми закінчили наш обід раніше й попрямували назад до видавництва «Штраус енд Едер».

Я думала, що друга половина дня мине спокійно. Джульєтт зі своїм хлопцем уже півтора тижня не розбігались, а я справлялася зі всіма своїми електронними листами, тож було дивно, що десь за годину Ронда покликала мене до кабінету й попросила зачинити за собою двері — знову.

Я так і зробила й сіла на стілець із твердого пластику.

— Щось сталося? — нерішуче запитала я, перебираючи пальцями.

Тому що зазвичай, коли вона зачиняла двері свого кабінету, щось було не так. Першого разу Ронда звільнила маркетингового дизайнера, а другого — повідомила, що збирається вийти на пенсію.

Я дуже сподівалася, що сьогодні не йтиметься про якусь невиліковну хворобу.

— Що? Оу, ні, чому ти це питаєш? — схвильовано запитала вона.

Потім додала трошки серйозніше:

— Мені варто хвилюватися?

— Ні! У жодному разі, — випалила я, розмахнувши руками перед собою.

Вона пригостила мене мигдалем і опустила на своє крісло.

— Все добре. Чудово.

На мій телефон прийшло три сповіщення. Нові. Я ковтнула.

— Майже чудово. У нас є проблема з...

Вона підвела руку.

— Неважливо. Як ти знаєш, у нас завтра відбудеться зустріч із Джеймсом Ештоном, який вибирає, з яким видавництвом працювати.

— Так, здається, Дрю згадувала про нього.

— Було б дуже добре, якби в нас усе з ним склалося, — відповіла вона і зняла окуляри. Вона поклала їх на стіл і додала: — Оскільки Безіл Рей пішов від нас до «Фоу».

Я сіла рівніше.

— Він що...

— Він уклав із ними контракт минулого тижня, — відповіла вона.

Це була, мабуть, найгірша новина, яку можна було почути. Безіл Рей був одним із наших найкращих авторів. Його кулінарні книги дуже добре продавалися, тому ми не сперечалися з ним, коли він просив забронювати йому місце першого класу в літаку чи надсилав нам райдер, який складався лише з дієтичної коли, особливого виду комбучі, яку можна було знайти лише в Південній Кореї, і веганських, безглютенних та висококалорійних страв.

— Чесно кажучи, це суттєвий удар по нашому фінансовому становищу. Враховуючи це та ще деякі невдачі, наші справи кепські, якщо не знайдемо якийсь бестселер до наступного літа. Я не хочу тебе лякати, я просто говорю все, як є, — додала вона, побачивши, як зблідло моє обличчя.

— Ви маєте на увазі, нас чекають тимчасові труднощі, чи...

— Можливо, Клементино, — серйозним тоном сказала вона. — Та я і не хочу перевіряти. Тому й попросила тебе зачинити двері.

— Оу, — тихо промовила я.

— Я збираю список нових талановитих осіб із кулінарного світу, з якими б можна було попрацювати. Але Джеймс Ештон був би безпрограшним варіантом. Він молодий, талановитий і привабливий. Ми могли б стільки заробити на ньому, — впевнено сказала вона. — Він не схожий на інших. І судячи з усього, що я чула про його агентку, то заманити його до нас буде ой як нелегко. Тому я б хотіла, щоб ти займалася ним разом із Дрю. Ти єдина, кому я цілком довіряю.

Тож я отримала шанс проявити себе.

Вона з'їла ще одну мигдальну цукерочку.

— Я б хотіла, щоб ти переглянула його пропозицію і представила свою стратегію просування його книги на завтрашній зустрічі. Усе як зазвичай. Дрю може надіслати пропозицію тобі електронною поштою.

— Звичайно, і я можу зустрітися з нею, щоб придумати план для його «підкорення».

— Чудово. З нетерпінням чекаю на результат, — відповіла вона.

— До кого він ще ходив?

— До всіх великих видавництв.

Це означало, що місія була майже неможливою. У видавництва «Штраус енд Едер» не було таких грошей і ресурсів, як у великих гравців, тому треба було придумати щось креативне. Придумати таку маркетингову стратегію, від якої він не зміг би відмовитися. Сьогодні на мене чекало багато роботи.

— Подивимося, що можна буде із цим зробити.

— Чудово, — відказала Ронда й відкинулась на спинку стільця, блиснувши зеленими очима. — Клементино, це буде великим

звершенням для тебе. Я це відчуваю.
Я сподівалася, що вона має рацію.

ЗАГУБЛЕНІ ТА ЗНАЙДЕНІ

— Почни зі статті Джеймса Ештона, тієї, що в «Гурмані», — сказала Дрю, коли ми поспішали з роботи до метро. Дощ лив як із відра, тому на шляху до станції нам довелося оминати величезні калюжі.

— Я не думаю, що те, що він пропонує, розкриває його потенціал.

— Ти досі хочеш переконати його написати мемуари? — спитала я, коли ми діставали проїзні картки.

— Передусім! Але спочатку погодимось на кулінарну книгу — якщо нам пощастить! — відповіла вона й помахала рукою, і вони з Фіоною поквапилися на поїзд.

Я попрямувала на протилежний бік станції та почала викручувати мокре волосся, чекаючи на поїзд до центру міста. Нью-Йорк був жалюгідним під час дощу, особливо коли ти без парасольки.

Мені вдалося сісти в поїзді. Я намагалася ігнорувати незнайомців, які торкалися мене з усіх боків. Це була ще одна причина, чому я завжди працювала допізна — мені не доводилося їздити в годину пік і поринати у хвилю всього цього натовпу. Я дістала свій телефон і відкрила повідомлення, яке Дрю надіслала мені півтора місяця тому: «Почитай статтю “Смачна їжа”. Автор — Джеймс Ештон».

Це була гарна стаття — про мистецтво їжі та про мистецтво її подачі. Оповідь була чарівною та жартівливою, ніби друг розповідає тобі секрети за келихом коктейлів, названих на честь померлих поетів.

Спочатку я усміхнулася — і зрозуміла, чому Дрю до вподоби цей автор. Це було заразливо, його ентузіазм захоплював. З цим можна було гарно попрацювати, особливо якби цей шеф-кухар був таким само чарівним, як і його тексти. Відкриваються можливості...

Але прочитавши пів статті, мене почало огортати якесь дивне відчуття.

Ці слова здалися мені знайомими, теплими, наче пальто, яке хтось накинув мені на плечі під час негоди. Вони злилися воєдино зі світло-сірими очима, рудим волоссям та кривою усмішкою. І раптом я подумки знову опинилася у квартирі своєї тітоньки, сидячи навпроти Айвена за тим жовтим кухонним столом, його голос був теплим і впевненим...

Неперевершеними страви зрідка роблять самі страви, а люди, з якими ми їх куштуємо. Сімейний рецепт спагеті, що дістався в спадок від бабусі. Запах вареників, що увібрав светр, який ти не прав роками. Заморожена піца на жовтому столі. Друг, який загубився у спогадах, але живий у смаку напівзгорілого брауні.

Кохання в лимонному пирозі.

Двері дзенькнули й відчинилися на моїй станції, я вийшла слідом за натовпом. У моїй голові паморочилося від цих слів, коли я знову прокручувала статтю, впевнена, що щось упустила.

Напевно, я щось не так зрозуміла...

На екрані телефона нарешті завантажилося фото.

Чоловік на кухні ресторану, одягнений у білу уніформу, зі знайомим ножем у руках. Він був старшим, навколо його світлих очей з'явилися ледь помітні зморшки, але ця усмішка все ще була такою яскравою та такою до болю знайомою, що від неї перехопило подих. Я стояла, дивлячись на кольорову фотографію чоловіка, якого знала.

Джеймс Ештон.

Ні... Айвен.

Хтось зачепив мене плечем, обігнавши на ескалаторі, це повернуло мене до реальності. То не міг бути він. Ет, не міг. Однак, коли я вийшла назовні, він знову був тут, на автобусній зупинці, де посеред графіті висіла реклама кулінарного шоу. Оголошення було там вже якийсь час. Щонайменше кілька тижнів. Я відчула щем у серці та швиденько повернула за риг, проминувши газетний кіоск, його обличчя знову було на обкладинці одного із журналів. Я почала опановувати себе. З недовірою підійшла та взяла цей журнал.

«ЯСКРАВА ЗІРКА КУЛІНАРІЇ», — йшлося в заголовку.

— Мабуть, це якийсь жарт, — пробурмотіла я.

Я зосередилася на тому, щоб дивитися просто перед собою, виконуючи один із пунктів свого плану, але відчувала щем у серці...

Я не озиралася навколо. Припинила бути частиною світу. Частиною будь-чого. І щойно зробила те саме: опустила голову, закрила серце й попростувала, як мандрівник під час проливної дощу.

Але коли я нарешті на мить зупинилася і роззирнулася, він був...

Усюди.

ІНШИЙ ТИ

— Він був прямисінько під моїм носом, — розповідала я своєму новому вазончику Хельзі, наливаючи собі келих вина.

Я сиділа на підлозі перед журнальним столиком у квартирі моєї тітоньки і як не в собі натискала на кожне посилення про чоловіка, який був на сім років старший, на сім років забутий, на сім років інший, ніж той, хто цілував мене над лимонним пирогом.

— Тільки зараз він настільки не з мого кола, що я ледве впізнаю його. Він навіть ім'я змінив. Джеймс Ештон. До речі, я б ніколи не здогадалася, що він Ештон, — із сумом додала я та опустила на диван, притискаючи пляшку вина до себе.

Коли кілька тижнів тому в мене з'явилася Хельга, то мама сказала, що з нею потрібно розмовляти, щоб вона краще росла. Але мені здається, що вона якась в'яла. Можливо, це пов'язано з тим, що я виливаю всі свої страждання на неї.

— Принаймні йому все вдалося, еге ж? Йому все вдалося. І я знайшла його...

Мені стало краще від думки, що він ще живий та що не повернувся назад додому. Він сам створив себе, як і хотів, і що більше я прокручувала його життя, згенероване в гуглі, то більше мені хотілося бачити етапи його розвитку на власні очі.

За останні сім років він працював посудомийником лише півтора місяця, потім став простим кухарем, а далі його помітив дворазовий володар мішленівських зірок Альбер Готьє. Готьє... чи не про цього шеф-кухаря він говорив за вечерею? Через рік він став су-шефом, новою зіркою, талантом, за яким було варто спостерігати. Він колекціонував нагороди, як деякі люди колекціонують кришечки від пляшок. Його кар'єрне зростання було скаженим. Одному з критиків

сподобалися його страви, і раптом він набув шаленої популярності. А два роки тому Альбер Готьє вийшов на пенсію та передав справу свого життя в руки Айвена — колишнього посудомийника цього ж закладу. І що ж це був за ресторан?

«Оливкова гілка».

Я пам'ятаю широкоплечого молодика, з яким я зіштовхнулась, коли виходила з дверей.

Я нервово покусувала ніготь на великому пальці, переглядаючи різні посилання та статті, у яких у заплутаній послідовності описувалися подробиці його життя.

Тепер, коли я знала, що його звати не Айвен, то швидко знайшла його на сторінці випускників Кулінарного інституту Америки. Там було зазначено, що він видатний шеф-кухар. Працюючи в «Оливковій гілці», він зробив собі ім'я в кулінарному світі. Джеймс був запрошеним гостем у проєкті на *Netflix* та кількох шоу на телеканалі *Food Network*. Також його часто кликали в шоу про гастрономічні подорожі. А наприкінці цього літа він відкривав власний ресторан, і мені здалося, що він не випадково вирішив видати книгу саме зараз. Назву ресторану ще не оголосили, але я була впевнена, що вона буде якось пов'язана з його дідусем. «Картопля фрі»?

Я усміхнулася, подумавши про це.

Він був як дороге вино — з віком ставав лише привабливішим. І чудово тримався в кадрі. Тож якби в Дрю все вийшло, не довелося б надто готувати його до медійних виступів, що значно полегшило б мені роботу.

Я подумала про цього колишнього усміхненого чоловіка, який обожнював лимонні пироги свого дідуся, що завжди смакували трохи інакше, і вирішила, що цей образ йому личить. Так, личить.

Я допила свій келих вина, розгорнула його пропозицію та почала складати план. Мені добре вдавалося складати плани, й загалом я добре справлялася зі своєю роботою. Це було єдине, що мені вдавалося, єдине заняття, у якому я почувалася в безпеці. Робота не давала мені думати про те, що він мене забув, бо якби ні... хіба він не спробував би мене знайти?

Я не була впевнена, що хотіла б почути відповідь.

Наступного дня, як на зло, я запізнилася на зустріч.

Насправді вона мала розпочатися о десятій, але судячи з голосів у конференц-залі за п'ять хвилин до початку, я заходила туди останньою. Я обсмикнула свою чорну спідницю, думаючи про те, що, мабуть, краще було б обрати штани. Тоді я б мала вигляд розумнішої, серйознішої. Можливо, ще було б добре замінити блузку?

Чому я завжди обираю жовтий?

Принаймні ніхто не помітив пляму від вранішньої кави на банті моєї блузки.

Серце шалено калатало, а в горлі пересохло. Чому я нервувала?

«Ти робила це сотні разів, — сказала я собі. — Тобі все вдасться».

Я заплющила очі, зробила глибокий вдих і з усмішкою на обличчі зайшла до зали.

— Всім привіт! — весело мовила я. — Пробачте моє невеличке...

«Спізнення» — ось що я хотіла сказати, але слова вилетіли з моєї голови, коли, увійшовши, я побачила чоловіка, який сидів на чільному місці за столом. Увесь ранок я репетирувала цей момент перед дзеркалом: здаватися приязною, зібраною, професійно усміхатися (не дуже широко, не показувати ясна, та поводитися так, ніби в мене не життя, а малина). Можливо, він упізнає мене, можливо, йому здасться, що він мене звідкись знає, і знову усміхнеться мені, як тоді.

Дійшовши до метро, я довела свою промову до досконалості, прокручуючи в голові сценарій, допоки не запам'ятала, що саме і як говорити.

І в одну мить я розгубилася, тому що чоловік на чільному місці за столом був уже не тим, кого я пам'ятала. Кучеряве руде волосся, коротко підстрижене по боках, підкреслювало його мужнє обличчя й чисто виголене широке підборіддя. Він уже не мав тієї бороди, яку я бачила на фото в інстаграмі, але заворожував мене не менше. У ньому ще лишилися деякі риси Айвена, якого я знала: цятки ластовиння на щоках, великий ніс та м'які губи.

Я одразу згадала їхній дотик на собі. Те, як він торкався моєї шкіри, як обхоплював руками мою талію.

Моє серце завмерло.

Але як усе ж таки багато в ньому змінилося. Я дізналася про чимало речей, тільки побачивши його особисто. Останні сім років змінили його, футболка з розтягнутою горловиною стала світло-сірим приталеним блейзером, що облягав його плечі, замість кедів він носив оксфорди, темні кола від безсонних ночей змінилися на вишукані зморшки навколо очей. Увесь його образ був бездоганним. Незграбний високий хлопець став міцнішим і спортивнішим, ніж той, кого я бачила місяць тому на тих шалених літніх вихідних. Чоловік, чий поцілунок мав присмак лимонного пирога. Чоловік, який обіцяв мені все...

Він підвів погляд, прибивши мене до місця своїми яскравими світло-сірими очима. У моєму тілі напружився кожен м'яз.

Трясця, в яку ж халепу я вскочила.

ПРОПОЗИЦІЯ

— Це Клементина Вест, — відрекомендувала мене Дрю. — Хоча, здається, ви бачилися на кілька секунд минулого місяця.

Минулого місяця?.. Чи здогадалася вона, що це був Айвен? Мій Айвен? Ні, я нічого про нього не розповідала Фіоні чи Дрю, і, крім того, він мав зовсім інакший вигляд, ніж той хлопець, якого я зустріла у квартирі моєї тітоньки.

А потім мені раптом спало на думку...

Я зіткнулася з ним, коли виходила з ресторану. Це мала на увазі Дрю.

— Клементино?.. — трохи нерішуче запитала Дрю.

Отямившись, я усміхнулася (не показуючи ясен, мала чемний вигляд, як на репетиції).

— О, привіт, перепрошую. Так, здається, ми з вами зіткнулись у ресторані. Мені шкода, що я не мала нагоди познайомитися з вами тоді.

— Усе гаразд, тепер ми можемо познайомитися знову, — зауважив він з тим знайомим південним акцентом.

Поруч із ним сиділа його агентка, акула, жінка на ім'я Лорен Пірсон, яка, поза сумнівом, була однією з найкращих у цій справі. Він усе ще не зводив з мене очей, ніби боявся, що я можу зникнути.

Чи, може, він намагався згадати? У мене було таке обличчя, яке, побачивши в юрмі, можна було запам'ятати.

«Ти мене теж упізнав?» — хотіла я запитати.

Ет, він не впізнав мене. Промайнуло сім років. Навіть я не пам'ятала своїх кавалерів семирічної давнини.

«Клем, зберися».

— Наскільки я пам'ятаю, ви майстерно зловили той десерт, — сказав він.

— Було б шкода виносити десерт із ресторану на собі, — відповіла я та сіла біля Дрю, поклавши перед собою блокнот.

А потім сталося найгірше з того, чого я боялася: він усміхнувся, ідеально відпрацьованою усмішкою — як і я, — і простягнув мені руку через стіл.

— Я впевнений, що на вас це мало б приголомшливий вигляд. Я Джеймс, але Джеймс — це ім'я мого дідуся. Друзі кличуть мене на батькове ім'я — Айвен.

Я потиснула його руку. Вона була шорстка й тепла, зі шрамами, яких стало значно більше за останні сім років. Воспанне я відчувала дотик цих рук, коли вони обіймали моє обличчя. Він проводив своїми великими пальцями по моєму підборіддю, так ніжно, ніжно, наче я була витвором мистецтва...

— Як би ви описали свого майбутнього видавця? Як друга? — запитала я, і його агентка пирснула зо сміху.

— Вона мені подобається! — вигукнула Лорен.

Усмішка Джеймса Ештона стала трохи кривою. Невеликий промах у його бездоганному образі.

— Побачимо, Клементино, — відповів він і відпустив мою руку.

— Клементина — старша піарниця у видавництві «Штраус енд Едер». Вона фактично керує всім відділом реклами, коли Ронда відсутня. Торік видання *Publishers Weekly* визнало її висхідною зіркою. Зайве говорити, що будь-яка наша книжка в її надійних руках.

— Я не сумніваюся, — промовив Айвен-Джеймс, а потім, випроставшись, повернувся до Дрю та мовив: — Розкажіть мені про «Штраус енд Едер».

Дрю так і зробила. Вона розповіла про історію компанії, наших авторів і про нашу трудову етику. Вона захопливо розповідала про нашу команду і про те, як позитивно робота з нами повпливає на його кар'єру. Джеймс ставив продумані запитання: як Дрю любить редагувати, чого вона очікує від кулінарної книги, який процес перетворення робочого тексту у фінальний продукт. Дрю підготувала презентацію, щоб показати потенційному клієнту інші успішні проекти й кампанії за ці роки.

Я, мабуть, задивилася на нього, адже його очі, у яких відбивалося світло презентації, зустрілися з моїми. На кілька миттєвостей він затримав свій погляд на мені, поки Дрю відповідала на запитання Лорен. Його світлі очі були ідеального хмарно-сірого кольору, як і мої улюблені осінні дні, до яких пасував індійський чай-лате й масивні шарфи. Я мліла від того, як він дивився на мене.

Він просто не міг пам'ятати наші вихідні разом. Це було сім років тому, і до того ж він, мабуть, зустрічав яскравіших за мене дівчат.

Потім він знову відвів погляд на розрахунки та графіки й кивав Дрю у відповідь на її приголомшливу презентацію. По тому, як вона розповідала про свою роботу та про авторів, було видно, що вона справді любить те, чим займається. Їй подобалося допомагати творчим людям сіяти насіння і спостерігати, як це насіння проростає в неймовірні проекти, про що свідчив її довгий послужний список. Вона здебільшого займалася мемуарами та історичним фентезі, але їй справді припав до серця стиль Джеймсового письма та його рецепти.

— І я хочу допомогти вам поділитися ними з усім світом, — промовила Дрю, вимикаючи проєктор. — Думаю, ми могли б стати чудовою командою.

— Що ж, це чудово, — відповіла його агентка, але все ж я не могла зрозуміти, чи вдалося нам зацікавити Джеймса. А прочитати емоції агентки було взагалі неможливо. Вона махнула в наш бік.

— Джеймсе, ти почнеш, чи краще мені?

Він сів рівніше, склавши свої довгі пальці перед собою.

— Дякую, Лорен, я почну, — сказав він тихим спокійним голосом і перевів свій сірий погляд на Дрю. — Я вважаю, що їжа — це досвід.

Я прислухалася, адже знала, що буде далі. Я знала, що він говоритиме про любов у шоколаді, затишок у вершковому маслі та поезію в прянощах. Я так розхвилювалася, адже якби він це сказав, то це означало б, що він не так уже й змінився.

— Кожен може приготувати сир на грилі чи томатний суп, а з правильним підходом будь-хто зможе приготувати це смачно. Головне — подача, — впевнено мовив далі він. — Це про майстерність. У такий спосіб ви створюєте магію, закарбовуєте момент у пам'яті.

Я згадала тітчині бутерброди з арахісовим маслом та варенням, що постійно приставали мені до піднебіння, і те, як Айвен переконував мене в тому, що це моя «неперевершена страва».

Ет, це не так.

Я швидко опустила погляд на видруковану пропозицію, що лежала переді мною. Дрю злегка усміхнулась мені, я кивнула й усміхнулась у відповідь, сподіваючись, що не видаюся надто розгубленою.

Досвід? Майстерність? А як щодо спогадів та історій? Що робило ці страви пам'ятними?

— Як ви, мабуть, могли зрозуміти з моєї пропозиції, — продовжив він, — я шукаю видавця, який зможе запропонувати мені стільки ж, скільки зможу запропонувати я, зважаючи на мою популярність у медіа та зв'язки. Це все є в пропозиції. Книга рецептів, про яку йдеться, буде присвячена відкриттю мого нового ресторану в районі Нохо на Мангеттені. У ній будуть докладно описані сезонні страви й нові рецепти для тих, кого цікавлять страви високої кухні. Ціль книги — відобразити те, що робить страви неперевершеними, — закінчив він і крадькома глянув на мене.

Я не дивилася на нього.

— Це чудова ідея для кулінарної книги, — сказала Дрю, згортаючи й розгортаючи куточок надрукованої пропозиції. — І я впевнена, що залучивши до роботи професійного фотографа, сторінки вашої книжки заграють новими барвами. Звичайно, у поєднанні з вашими роздумами про кожну страву на початку. Так само, як ви писали в «Гурмані».

— Я радий, що вам сподобалась моя стаття, — щиро відповів він. — Та я написав її багато років тому.

І мені стало цікаво, чи залишилось хоч щось від автора тієї статті. Дрю нічого не сказала, але я могла прочитати між рядків, що ця пропозиція була дуже відірвана від того, що було в статті. Текст був надто манірним. Він був чужим.

Колись Айвен поетично розповідав про найпростішу їжу, а тут не було нічого подібного. У кого вдома був сухий лід для прикрашання тарілки з локшиною? Чи, може, хтось хотів три дні готувати соус, щоби змастити ним шматок стейка? Це вже була геть не та людина, яку

я колись зустріла. Я зрозуміла, чому для Дрю стаття була важливішою за цю пропозицію. Все тепло й небайдужість у тій статті суперечили цьому манірному лоску.

Лише шість тижнів тому, чи, мабуть, краще сім років тому він із великим ентузіазмом розповідав мені про сімейний рецепт фахітас, яким із ним поділився друг, та про свого дідуся, у якого лимонні пироги завжди смакували щоразу інакше. Це Айвен написав ту статтю в «Гурмані». Не Джеймс. І його рецепти не були дорогими, незрозумілими й недоступними для тих, хто не знав, що таке соус жу.

— Здається, ви хочете щось додати, — зауважив Джеймс-Айвен Ештон, кинувши на мене незрозумілий погляд і відкинувшись на спинку стільця. Я швидко наділа натреновану мною «маску».

— Вибачте, ні, — відповіла я, і Дрю боязко глипнула на мене. «У мене просто такий вираз обличчя».

— А...

— Що ж, ми ще матимемо кілька зустрічей із видавцями, — сказала Лорен, збираючи свої речі, — але просимо вас, якщо ви зацікавлені, надіслати свою заявку до завтрашнього обіду. Подальший процес буде дещо відрізнятися від звичайного.

Ми з Дрю обмінялися здивованими поглядами.

Зазвичай ішлося про заявку та аукціон у разі, якщо було кілька пропозицій. Лорен Пірсон дуже любила аукціони. Я вже зрозуміла, що нам доведеться позмагатися з кількома іншими видавництвами, але що могло відрізнятися?

Лорен сказала:

— Ми запросимо всіх зацікавлених у другий раунд. Це буде кулінарний майстер-клас, де ми будемо оцінювати, наскільки злагоджено видавці працюють разом. І просто трохи порозважаємося. Потім ми візьмемо до уваги ваші пропозиції, а далі буде видно.

Вона склала руки на столі.

— Вам, мабуть, цікаво, навіщо нам весь цей клопіт?

Так, цікаво.

— Я б хотіла розповісти вам більше, — продовжила вона, явно насолоджуючись тим, що знала більше за нас. — Наразі це лише наша

перша зустріч. Ми детально розглянемо вашу пропозицію. Тож якщо видавець буде насправді зацікавленим і пропонуватиме оригінальні ідеї, він потрапить до другого туру.

Вона підвелася, й Айвен, тобто Джеймс, зробив те саме.

— Було приємно з вами познайомитися, — сказав він Дрю й потиснув їй руку. — Маю надії попрацювати з вами в майбутньому.

— Навзаєм. Я б дуже добре з вами попрацювала, — відповіла вона.

Він засміявся, але його погляд був віддаленим.

— Не сумніваюся.

Дрю вийшла за агенткою, щоб провести її до вестибюля, і раптом ми лишилися вдвох. Я швидко збрала всі свої папери, намагаючись піти якнайшвидше, але це було б неввічливо лишати його тут самого. Та він, певно, нікуди не поспішав.

До горла піднявся клубок.

— Джеймсе! — покликала його агентка.

— Уже йду, — відповів він та рушив до дверей. Проходячи повз, він нахилився до мене, і я відчула дерев'яні та різкі нотки його дорогих парфумів. Низьким голосом він прошепотів:

— Радий був знову тебе бачити, Лимончику.

Він швидко вийшов із зали, а я так і залишилася там стояти, роззявивши рота.

«СТИГЛІ ЯГОДИ»

Вечори щосереді ми присвячували трьом речам: дешевому сиру й вину в маленькому барі «Стиглі ягоди» біля хмарочоса-праски «Флетайрон білдінг», прикрашеному милим декором у готичному стилі, та нашому скигленню про робочий тиждень. Фіона назвала це дійство «пий і ний», хоча вона сама пропускала першу частину назви вже добрих вісім місяців. Вона саме обирала собі сирну тарілку і нарікала на те, як їй не вистачає смаку домашнього червоного вина. Зазвичай ми ходили туди втроєх: Фіона, Дрю та я, але цього разу з нами була Джульєтт, адже тиждень для неї видався жахливим, тому ми запросили і її.

Сьогодні ввечері у винному барі було мало відвідувачів, тож ми сіли за наш улюблений столик у формі черепа, що неабияк потішило Фіону. Вона сіла на чолі стола й вигукнула, регочучи:

— Дивися, сонце, я вже бачу голівку!

Укотре Дрю, здавалося, була ладна провалитися крізь землю.

Ми замовили те, що й завжди, — сирні тарілки й дешеве домашнє вино, й почали наш сеанс «пиття і ниття». Це було нашою терапією, адже ніхто з нас не мав грошей, щоб скористатися послугами психолога.

Особисто мені хотілося опинитися на безлюдному острові та звідти носа свого більше не показувати. З відучора я втратила спокій і ніяк не могла себе опанувати.

«Радий був знову тебе бачити, Лимончику», — сказав Айвен-Джеймс, хай йому грець, він же наш потенційний автор. Це означало, що він пам'ятав мене.

Я знала, як впоратися з безліччю ситуацій. Знала, за якими номерами телефонувати, коли мої автори застрягали в аеропортах, знала, до кого

з журналістів спершу звернутися щодо ексклюзивних новин, знала, як справити гарне враження, знала найкращі слова, щоб почати з позитивної ноти, але нічого з цього мені тут не зарадить.

Я прокручувала цю зустріч у голові знову і знову, намагаючись відрізнити Айвена, якого я знала, від Джеймса Ештона, котрий сидів за столом. Те, як він заволодів ситуацією із самого початку зустрічі — так, наче я не могла дивитися ні на кого іншого — це було шалено сексуальним і водночас недосяжним.

За столом Джульєтт почала розповідати про кампанію в соціальних мережах, до якої її залучила Ронда, — щось про танці в тіктоці, які здебільшого були марною тратою часу.

— Я навіть не вмю танцювати! — вигукнула вона, затуляючи обличчя руками. — О, чому вона вибрала мене?

Фіона сказала:

— Ти могла б сказати «ні».

— Ронді? — здивовано запитала Джульєтт. — Клементина могла б, але не я, і мені подобається моя робота.

Якщо чесно, то це було правдою, хоча Джульєтт була, поза сумнівом, сильнішою з нас двох, коли справа доходила до геніальних і несподіваних кампаній. Рік тому, коли я була у відпустці, «Штраус енд Едер» мали рекламувати книжку під назвою «Я шукаю зірки», але дизайнер припустився друкарської помилки в рекламі, яка була розміщена в *New York Times* і, на жаль, на великому екрані на Таймс-сквер. Тож у рекламі було: «Я пукаю зірки». Цей конфуз одразу спричинив вибух в інтернеті, всі почали це висміювати, але замість того, щоб перепросити та зняти рекламу, на яку ми витратили купу грошей, Джульєтт вирішила долучитися до цього з хештегом #япукаютакож. За збігом обставин, головна героїня книжки страждала на синдром подразненого кишківника, й авторка, натхненна цією ситуацією, вирішила поділитися тим, що вона також мала таку хворобу.

І так, це був дизайнер, якого пізніше звільнила Ронда.

Джульєтт вміла швидко реагувати, на відміну від мене, хоча я пропрацювала піарницею трохи довше.

— Може, ти доручиш це новій стажистці? — запитала Дрю, і Фіона погодилася.

— Або новому менеджеру соціальних мереж? Чому б тобі не зробити це головним боєм когось іншого?

— Я намагалася, — зітхнула вона. Але це знову стало моїм головним боєм.

— Ну, це безглуздо... Клементино, що б ти зробила? — запитала Фіона.

Опустивши очі, я гортала інстаграм на телефоні. Насправді мене цікавила лиш одна конкретна сторінка — сторінка Джеймса Ештона. Мій телефон аж світився, сповнений кольорами з фото всіх тих місць, де він побував: яскраво-жовта пустеля Сахара, темно-зелений Таїланд, рожеві сакури в Японії. Він стільки різних місць об'їздив.

Як і моя тітонька.

І в його соціальній мережі були фотографії з іншими людьми. Його агентка, Лорен, а також люди, з якими, напевно, він працював в «Оливковій гілці». Ще далі були фотографії жінок, які усміхалися, коли він цілував їх у щоку, або коли вони сиділи в нього на колінах в інтимних позах. Фотографії на курорті Гемптонс та з міжконтинентальних подорожей із виснаженими, але щасливими подружками.

Жодна з тих жінок довго не залишалася в його стрічці. Щонайбільше кілька місяців, а потім одна зникне, і досить швидко в його життя проникне інша жінка, і потім ще одна...

Певно, щось на кшталт моїх стосунків.

— Клем? — повторила Фіона. — Земля викликає Клементину! — Вона помахала рукою перед моїм телефоном.

Я швидко поклатала його на стіл екраном униз.

— Я... нічого!

Дрю промовила:

— А це вже підозріло.

— Відповідає на запитання, якого ми не ставили, ще і слова пропускає, — із сумнівом додала Джульєтт. — Це дуже дивно.

Фіона погодилася:

— Вона ніколи не вмiла брехати. Віддай-но мені це!

Я зойкнула на знак протесту, коли Фіона схопила мій телефон, ввела мій пароль (відколи вона знала мій пароль?) та ахнула, коли на екрані з'явився його профіль в інстаграмі. Я затулила обличчя руками.

— Клементино, ти закохалася? — лукаво запитала Фіона й показала дівчатам мій телефон, ніби розгадала велику таємницю.

Злякана, я відразу підвела голову:

— Ні! Аж ніяк! Я просто люблю свою роботу! — мовила я, наче жадала ще більшого цькування. — Просто...

Я притиснула долоні до шиї, знаючи, що моє обличчя змінює всі відтінки червоного, які тільки можна уявити, і всі мої подруги дивилися на мене з очікуванням, тому що я не з тих, хто вивчає чийсь сторінки в соціальних мережах. Аж ніяк.

Фіона похитала головою.

— Клементина ніколи не закохується, — сказала вона, на що Дрю схвально кивнула.

— Вона, мабуть, захворіла, — погодилася Дрю.

— А він симпатичний! — додала Джульєтт. — Чекайте, це той шеф-кухар?

Я хотіла крізь землю провалитися. Я не могла просто сказати їм, що намагалася зрозуміти, як хтось, хто написав таку чудову статтю в «Гурмані», міг озвучити нам таку ніяку пропозицію. Водночас я не хотіла підривати авторитет Дрю і знецінити її здобутки. Моє завдання полягало в тому, щоб підтримувати її, тож будь-які почуття чи застереження, які я мала, відходили на другий план.

Тому я сказала:

— Гаразд. Ти маєш рацію. Він справді гарячий. Сподіваюся, що нам пощастить з ним.

Джульєтт здавалася зацікавленою.

— О! В офісі тільки й розмов було про цього шеф-кухара. Що там з тим дивним процесом придбання прав?

— Це все трохи кумедно, але ми гратимемо в запропоновану ним гру, — відповіла Дрю та з'їла шматочок чеддеру з дошки, що мала форму

кістки. — Мені не хочеться прогавити цей шанс. Я впевнена, що книга потрапить у потрібні руки.

— Бажано у твої, — сказала Фіона, взяла руку дружини й міцно її стиснула. — Ми вболіваємо за тебе, крихітко.

Я забрала свій телефон у Фіони й поклала його в сумочку.

— Ми обов'язково потрапимо до другого раунду. Пропозиція Дрю була фантастичною, і ми чудова команда. Я б більше хвилювалася за той кулінарний майстер-клас.

Джульєтт прицмокнула.

— О, я можу тільки уявити, яке страхування йому доведеться оформити. Роб завжди мусить страхувати свою гітару.

Ми кинули на неї здивовані погляди.

— Чому? — спитала Дрю.

Вона цілком серйозно відповіла:

— На випадок, якщо вона спалахне, поки він на ній гратиме.

Гм, ну гаразд.

Урятувавши Дрю і мене від відповіді, Фіона мовила:

— Якщо хтось і спалить його ресторан, то це буде Клементина.

— Ет, ні! — вигукнула я. — Можливо, все обійдеться!

Фіона зауважила:

— Ти ж казала, що кладеш фольгу в мікрохвильову піч.

— Це було один-єдиний раз, і я була п'яна, а шоколадний батончик заморозився, — сказала я на свій захист.

Усі розсміялися та погодилися, що віддали б *усе на світі*, аби лишень стати мухою на стіні під час того кулінарного майстер-класу та спостерігати за мною.

Потім подружки поділилися своїми здогадками щодо того, як довго Безіл Рей пробуде у «Фоу», перш ніж пошкодує про своє рішення та повернеться до «Штраус енд Едер». Тут він був великою рибою, а там? Не зовсім.

— Він не повернеться, — сказала Дрю до Джульєтт. — І навіть якби він це зробив, у нього вичерпався список пристойних гоустрайтерів⁵.

Джульєтт витріщилася.

— Він послуговується працею гоустрайтерів? Насправді це має сенс. Його кулінарні книги завжди такі різні...

Я спіймала себе на тому, що знову трохи відсторонилася. Я намазала брі на крекер, полила його абрикосовим варенням і подумала, що б Айвен сказав про це місце. Чи сподобалися б йому всі ці черепи на стінах, жахливі каламбури в меню, чи він, роззирнувшись, пішов би звідси геть, бо тут усе не так, як на його яскравому зображенні? Він, Джеймс Ештон, п'є домашнє вино та їсть найдешевшу сирну тарілку в барі з готичним декором у товаристві пліткарів?

Ет, я взагалі не могла уявити його тут.

І можливо, це було на краще.

— До речі, якщо говорити про «Фалкон Гаус», — повела далі Джульєтт після того, як Дрю згадала, що Енн Ніколс також співпрацює з гоустрайтеркою, — я чула, що випусковий редактор їхніх романів тепер відповідальний за всю художню та науково-популярну літературу.

Фіона тихо присвиснула.

— А він неодружений?

Усі здивовано на неї глянули.

— Що? Для Клементини питаю.

— У нього є наречена, — відповіла я розсіяно, аби показати, що справді слухаю. І взяла ще один шматочок чеддера — мого улюбленого, він мене ніколи не підводив — та додала: — Крім того, ти мене знаєш. У мене немає часу закохуватися.

⁵ *Ghostwriter* (букв. з англ. письменник-привид) — термін, який використовують у видавничому бізнесі на позначення найнятого письменника, який допомагає зазвичай зіркового авторів з літературною обробкою його творів.

ДВЕРІ У МИНУЛЕ

Наступного дня Дрю повідомила мені новину. Жахливу, нестерпну, обурливу новину.

— Нам не вдалося, — прошепотіла вона, сидючи за високим столом у спільній кухні, мляво помішуючи свою каву, і я точно зрозуміла, що вона мала на увазі...

Джеймс та його агентка відхилили нашу пропозицію.

Я заціпеніла.

— Що? Але ж...

— Я знаю, — перервала вона мене, важко зітхнувши. — Ми не могли запропонувати меншу ціну, ніж «Естранж Букс», і я чула від Тоні, що вони в наступному раунді. Мабуть, ми йому не припали до душі.

Це було неправдою, тому що Дрю неможливо було незлюбити, і ми склали чудовий план, щоб надіслати його разом із нашою пропозицією.

— Що ж, він помилився, і він пошкодує про це.

— Дякую, — відповіла вона й зісковзнула зі стільця.

Вона намагалася поводитися так, ніби це все її не пригнічувало — зрештою, вона була редакторкою і звикла до розчарувань. Але це було інакше, адже вона мала на приміті Джеймса Ештона. Вона хотіла з ним співпрацювати. І за будь-яких інших обставин вона була б єдиною редакторкою, якій би це вдалося. Зараз був просто невдалий час і удача відвернулася.

— Здається, я збираюся прогулятися кварталом. Скажеш Фіоні, якщо шукатиме мене?

— Звичайно, — сказала я трохи безпорадно, і вона вийшла до холу.

Це ж безглуздя якесь. Я була впевнена, що ми принаймні пройдемо до наступного раунду. Я ходила кухнею туди-сюди, намагаючись

пригадати, що такого могла сказати Дрю під час учорашньої зустрічі, що він вирішив відмовити нам, але все було бездоганно. Її презентація «Штраус енд Едер» була вичерпною, а бажання працювати над проектом було майже відчутним. Хіба що...

Я завмерла на місці.

Хіба що проблема крилася в мені.

Він пам'ятав мене, і не хотів зі мною співпрацювати, і я була причиною того, що він відхилив нашу пропозицію. Гіркий клубок підкотився до мого горла, адже це було єдине можливе пояснення.

Я спіймала облизня. Тієї ж миті, коли я дізналася, що це Айвен, я мусила відмовитися, але мала неабияке бажання побачити його та довести Ронді, що можу впоратися з цим завданням.

— Лихо, — пробурмотіла я, збираючи пальцями на потилиці волосся.
— Справжнє лишенько.

Мені хотілося сказати, що на цьому невдачі закінчилися, але Ронда дізналася, що шеф-кухар обійшов нас, і сказати, що вона була трохи розчарована, було б нічого не сказати.

Вона стояла біля мого робочого місця та, хитаючи головою, розглядала наші плани та відхилену пропозицію Дрю.

— Мабуть, щось пішло не так під час зустрічі. Пропозиція хороша й гонорари до смішного щедрі.

Вона знову похитала головою й замість того, щоб повернути мені папери, викинула їх у смітник.

— Це вже сміття, та й годі.

— Його агентка запевнила нас, що, найімовірніше, всі пройдуть до наступного раунду.

— Отже, вона збрехала. Повернімося до самого початку. Сприймімо це як можливість для зростання та рухатимемося далі.

Потім вона розвернулася й пішла до свого кабінету, а я намагалася не затуляти обличчя руками.

Можливість для зростання — це для тієї, хто пропрацювала тут уже сім років. Ця зустріч мала бути формальністю, а натомість визначила нашу долю. Я почувалася пригніченою, здебільшого через те, що вважала, що нам усе вдасться.

Але ж я і зіпсувала це все, ми залишилися без головного гравця, який би виконав роль Безіла Рея. Та хай йому грець, тому Безілу Рею, справді. Йому так конче необхідно було перейти до «Фоу»?

— Можливості для зростання, — нагадала я собі, намагаючись знайти найпопулярніших кулінарних блогерів у інстаграмі, й відсіюючи всіх привабливих чоловіків, які траплялися в моїй стрічці. Відтепер ми їм не довіряємо.

До кінця робочого дня я вигадала чотири різні способи, як убити Джеймса Ештона, щоб це скидалося на нещасний випадок. Я навіть зберегла у своєму телефоні місце на Гудзоні як «ідеальне», для того щоб скинути його тіло — не те що б я хотіла. Але від думок про це мені ставало легше, коли я збирала сумочку, щоб піти.

Я обережно постукала до кабінету Дрю, і вона відвела погляд від рукопису, який щойно видрукувала та почала перевіряти, тримаючи в руці червону кулькову ручку.

— Привіт, — тихо сказала я. — В тебе все добре?

— Я стріляний горобець, Клементино, — сказала вона мені, відкладаючи рукопис, — але дякую, що запитала.

Я намагалася не надто показувати розчарування, тому що я була причиною нашої поразки. Зрештою, він пам'ятав мене. Що, якби він зненавидів мене після тих вихідних, або я потайки дратувала його, або він не хотів працювати з тією, кого цілував колись, тисячу років тому?

Через мене ми втратили цю книжку. Що, якби через мене «Штраус енд Едер» збанкрутували? Це було безглуздо, я знала, що це безглуздо. Видавці не припинили б свою діяльність через одне невдале придбання.

Я намагалася не панікувати.

Дрю глянула на годинник і здригнулася.

— Уже п'ята? Я не можу повірити, що йду з роботи після тебе.

— Тому я і запитала, чи з тобою все гаразд.

— Ха! О, дякую. Все гаразд. Побачимось у понеділок?

— Не засиджуйся допізна, — сказала я, помахавши рукою на прощання, і попрямувала до ліфта, перш ніж вона помітила, як на моєму обличчі з'явилася розгубленість.

Я попрямувала вгору до великої сірувато-білої будівлі з левами на карнизах і подумала, що, можливо, один барельєф зірветься та впаде на мене — кошмар, який мені снівся в дитинстві, — це буде бажаним способом провести кілька місяців у комі, перш ніж прокинутися, забувши все це літо, та повернутися до роботи, геть не пам'ятаючи про Джеймса-Айвена Ештона.

Сьогодні був один із тих Мангеттенгенджів, і коли сонце ховалося за будівлями, туристи та жителі Мангеттена товпилися на пішохідних переходах, дістаючи свої телефони, щоб закарбувати, як тануть за обрієм помаранчеві, жовті та червоні промінчики. Я не зупинялася, коли переходила вулицю позаду туристів. Це тривало лише кілька хвилин, а далі місто повільно накрили сутінки. До того часу, як я дійшла до свого будинку, все дійство уже добігло кінця.

Ерл привітно зустрів мене, коли я зайшла. Він уже прочитав із половину свого нового детективу — «Смерть на Нілі». Мені лишень хотілося потрапити до квартири моєї тітоньки, набрати ванну з ароматною піною, зануритися у воду й на якийсь час розслабитися, слухаючи саундтрек до фільму «Мулен Руж».

Нарешті я зайшла в ліфт, де пахло салатом з тунця. Бе... Я сперлася на поруччя, подивилася на своє викривлене відображення та пригладила свого чубчика, адже день був таким вологим, що моє волосся розтріпалося.

Утім, нічого не вдієш.

Вийшовши на четвертому поверсі, я попрямувала до квартири 4Б. Я не могла дочекатися, щоб скинути цю спідницю. Після ванни я б одягла спортивні штани, дістала б морозиво з морозилки й подивилася б повтор якогось примітивного шоу.

Я відімкнула двері та пробралася всередину, скинувши взуття біля вхідних дверей.

— Лимончику? — почувся глибокий і знайомий голос із кухні. — Це ти?

НЕПРОХАНІ ПОРАДИ

У квартирі пахло їжею — теплою та гострою, — і тихі звуки радіо лунали по квартирі. Грала мелодія, яка була популярна багато років тому.

Цей голос, я знала цей голос. Моє серце настільки закалатало в грудях, що, здавалося, ось-ось розірветься.

Я зробила крок, а потім ще один.

Це неможливо. Ні, це неможливо.

— Айвене? — нерішуче чи, можливо, з надією відгукнулась я.

Чи мала я надію, чи це дивне відчуття в моєму нутрі насправді було страхом?

Я не могла збагнути. Я зробила ще один крок коридором. Які були шанси?

З кухні почувлися кроки, а потім з дверного отвору висунулась голова чоловіка з рудим волоссям і світлими очима.

І двері за мною з клацанням зачинилися.

Айвен був одягнений у забруднену білу футболку з розтягнутою горловиною та потерті джинси. Він неабияк відрізнявся від напруженого чоловіка, який сидів навпроти мене в конференц-залі та був позбавлений всього того, що змушувало його сяяти. Він усміхнувся своєю доброю, милою усмішкою, наче був радий мене бачити.

Він справді був радий.

Це неможливо, ні, це неможливо...

— Лимончику! — він радісно привітався зі мною, і навіть те, як він вимовив моє безглузде прізвисько, було інакшим. Наче це була наша маленька таємниця. Він широко розкинув руки й обійняв мене. Я не дуже любила міцні обійми, але раптове притискання до його грудей,

близькість — усе це змусило моє серце тріпотіти. Замість страху я відчула у животі сповнених надії метеликів. Він пахнув милом та корицею, і мені захотілося обхопити його та міцно притиснути до себе.

«Я зустріла тебе у нинішні дні, і ти геть інший, — хотіла я сказати йому, притискаючись обличчям до його грудей, але засумнівалася, що він мені повірить. — Я не знаю, чому ти змінився. Чому так сталося».

І подумки тихенько додала: «Я тебе геть не знаю».

— Бачити тебе — розрада для очей. Ти саме на вечерю, — сказав він мені у волосся. — Сподіваюся, тобі подобається чапчхе.

Я витріщалася на нього так, ніби він був приви́дом. У голові паморочилося. Квартира відтворювала той самий сценарій, як це відбувалося з тітонькою та Вірою. Але чому зараз? Ще одні перехресні стежки?

Айвен насупився та випустив мене з обіймів.

— Щось не так?

— Я...

Я зрозуміла, що мені було все одно. Він був тут. Я була тут.

І я була щаслива, як ніколи.

— Вибач, — випалила я, — що я не повернулася.

— З квартирою все гаразд?

— Що?

— З голубами, — сказав він.

— О так! Усе добре. Я просто заглянула, щоб дізнатися, як ти тут. Вибач, що увійшла, не постукавши.

— Усе гаразд. Я був впевнений, що ти повернешся. Принаймні, — додав він, сором'язливо всміхнувшись, — я сподівався.

Ми простояли так ще одну незручну хвилину. Ніби хотіли щось сказати одне одному, але вирішили промовчати.

«Я сумувала за тобою», — але чи це було надто в лоба?

«Я сумувала за тобою таким», — це взагалі досить дивно звучить.

Я хотіла нагримати на нього й запитати, чи я була причиною того, що він відмовився від пропозиції Дрю, але він ще не був тим чоловіком.

І не буде тим чоловіком ще багато років поспіль.

Потім він відкашлявся й запросив мене на кухню, де вимкнув радіо й повернувся до плити. На мить я завагалася, а потім попрямувала за ним, всілася на стілець і поставила внизу сумочку, ніби так відбувалося зазвичай. Чи скидалося це на рутину? Це було комфортно. Це було нереально.

— Як справи? — запитав Айвен, помішуючи дерев'яною ложкою в каструлі вариво.

— Добре.

Потім, коли я зрозуміла, що надто часто вживала це слово протягом останніх кількох тижнів, додала:

— Щоправда, я трохи забагато працювала, зате малювала частіше.

Потім я нахилилася до сумочки, яка стояла біля ніг, і дістала путівник Нью-Йорком, щоб показати йому свої нові малюнки. Нарешті я розфарбувала ту, на якій були дівчата в метро, і мені дуже сподобалося те, як вони купались у блакитних і фіолетових кольорах.

— О, чудово! — вигукнув він і взяв путівник, щоб подивитися інші зображення. — Це справді щось неймовірне. Ось що я тобі скажу: коли я відкрию власний ресторан, я замовлю тобі кілька картин.

Я подумала про «Оливкову гілку» та про його пропозицію щодо кулінарної книги.

— Сумніваюся, що вони справді у твоєму смаку.

— Звичайно, в моєму, — він згорнув путівник і повернув його мені.
— Що скажеш?

Мені було приємно — це була чудова думка.

— На жаль, я не продаю картин.

— Тоді як щодо обміну? — відповів він. — Щовечора вечерятимеш у моєму ресторані.

Він намалював дивовижне майбутнє. Я була б у захваті, якби це здійснилося.

— Добре, — сказала я, знаючи, що цього не станеться. — Але тільки якщо я матиму власний столик.

— Щовечора для тебе буде зарезервований найкращий столик у закладі.

— Домовилися, шеф-кухарю, — відповіла я, простягаючи руку, і він потиснув її — його рука була міцною, теплою, а пальці вкриті шрамами. Принаймні його рукостискання не змінилося в майбутньому. Хіба що в конференц-залі він тримав руку на секунду довше.

«Ти пошкодуєш про це», — сказала я собі, коли він повернувся до плити. І поклала путівник назад у сумочку.

«Ет, не думаю».

Він просто забуде про все, що між нами було.

Я оглянула квартиру. За останні кілька тижнів, відколи мене не було, він почувався як удома. На сушарці стояв посуд, а надворі біля кондиціонера, де гніздилися голуби, було кілька крихт. Він дістав із шафи дві квітчасті миски й поклав у них локшину з овочами та м'ясом. Айвен поставив їх на жовтий стіл і навіть не запитав, перш ніж дістати нову пляшку вина.

— Я згадав, що ти любиш рожеве вино, тож купив на випадок, якщо ти прийдеш, — здивував він мене. — Пригощайся.

— О, ти намагаєшся мене якось вразити? — пожартувала та сіла до столу.

З ним було так легко. Можливо, справа була в його безтурботній усмішці? Вона роззброювала мене. Не знаю, як це трапилося, але паніка, що огортала мене після зустрічі з Джеймсом, а згодом після втраченої книги, вщухла.

— Хе! Можливо, — погодився він, сів навпроти мене й налив нам обом по келиху вина. — Бон апеті, Лимончику.

Я завмерла, коли він вимовив моє прізвисько, ніби це було щось надважливе.

— Можеш повторити? — запитала я, одразу ж зрозумівши, як дивно це прозвучало.

— Що? Бон апеті? — він скорчив гримасу. — Я знаю, що моя французька жахлива, не зосереджуйся на цьому.

— Ні, те, як ти мене називаєш.

Він усміхнувся одним кутиком рота, і, нахилившись уперед, сказав:

— О, то тепер тобі до вподоби?

У мене по шії пробігли мурашки.

— Ні. Мені... мені просто треба звикнути до нього. Ти ж не припиниш так мене називати.

Звичайно, він мені не повірив. Навіть я собі не повірила.

— Забудь, — швидко додала я.

Раптом тишу порушив телефонний дзвінок.

— Не мій, — сказала я, бо в минулому мій телефон не працював.

— Оу, вибач, — пробурмотів він, знову підводячись.

Айвен зняв старий розкладний телефон із зарядки. Вочевидь, він не був фанатом нових технологій. Подивився, хто телефонує, і почухав носа. Він постійно так робив, коли почувався розгубленим.

— Вибач, я маю поговорити, — сказав він, взяв слухавку й пішов у спальню.

— Привіт, мамусю. Щось трапилося?

Я тихенько сиділа й розглядала свою тарілку з холодною локшиною, овочами та м'ясом. Мені їсти самій, чи... Я справді намагалася не підслуховувати, але стіни в цій квартирі були тонкі, як папір, а спальня розташовувалася біля кухні.

— Так, я досі шукаю квартиру. Ні, ні, все добре, все гаразд, — сміючись сказав він. — Припини так хвилюватися, гаразд? Слухай, у мене тут гості. Я тобі передзвоню пізніше, обіцяю.

Пауза.

— Я дам тобі знати. Люблю тебе теж. Добраніч.

Коли він повернувся, я спробувала вдати, що чимось займаюсь. Я складала й розгортала серветку, придивлялася до срібного начиння (навіть не знала, що в тітоньки були срібні палички для їжі).

Він запитав:

— Мої навички миття посуду недостатньо ідеальні?

— Ні, що ти! — швидко відповіла я, поклавши палички назад. — Я просто. Моє відображення в... стіни дуже тонкі, — зізналась я, і він пирхнув зо сміху.

— Моя мама. Вона дуже хвилюється. Як і всі матері, — додав він, закотивши очі, та взяв зі столу серветку. — До речі, вона переказувала вітання.

— Ти розповів їй про мене? — здивовано запитала я.

— Я сказав, що в мене гості, — відповів він. — І вона, звичайно, відразу ж вирішила, що ми тікаємо одружуватися у Вегас.

— Ого, це вже трохи занадто.

— Це мама, — засміявся він. — Ну що, їстимемо?

— Бон апеті, — сказала я, і він пирхнув зо сміху.

Я взялася до їжі, щоб не здаватися самовдоволеною. Як виявилось, я була голодною. Навіть холодна локшина була дуже смачною, а м'ясо таким ніжним, що аж тануло в роті.

— Хороша свиняча лопатка ніколи не підводить, — відповів Айвен. — Чесно кажучи, для мене це свого роду їжа для заспокоєння. Це були складні кілька тижнів.

— О! Точно, співбесіда, — раптом згадала я.

Якщо подумати, то він справді мав гірший вигляд, ніж зазвичай. Його волосся було немитим і зачесаним назад, а біла футболка здавалася такою, ніби вона немало пережила за сьогодні. Горловина звисала, відкриваючи родимку на його ключиці. Я одразу ж відвела погляд.

— Ти отримав роботу?

Він проковтнув локшину, став у позу і сказав:

— Я офіційно їхній новий посудомийник. Просто забув, наскільки це складна робота.

Айвен показав мені свої руки. Вони вже були сухими й потрісканими. Я взяла його долоню, його шкіра була шорсткою на дотик.

— Тобі потрібен хороший зволожувальний крем, — сказала я. Він притис руки до себе й подивився на свої нігті. — Або рукавички.

— Еге ж.

— Та все буде добре. Ти ж не плануєш вічно працювати посудомийником.

— Ні, і якщо не брати до уваги потріскані руки, то там дуже круто. Я працював на інших кухнях, але в «Оливковій гілці» є щось таке, що просто...

— Це назва того ресторану? — запитала я, хоча вже знала відповідь.

— О так. А я тобі не казав?

Коли я похитала головою, він засоромлено усміхнувся.

— Ти маєш зайти туди. Я дуже гарно вимію тобі тарілки.

— О, як приємно.

Він усміхнувся, накрутив локшину на палички, і з'їв ще трохи.

— Шеф-кухар тут просто неперевершений. Він точно знає, як продемонструвати сильні сторони кожного з кухарів. Так, у нього всі ходять як по струнці, але я вже не можу дочекатися підвищення, — захоплено сказав він і знову почухав свій ніс. — Ну, майже.

Я підвела брову.

— Там з'явилася вакансія кухаря, і я хочу спробувати власні сили, але...

— Але що? Спробуй! Знаєш, квартири в цьому районі страшенно дорогі.

— Я знаю, але мене щойно найняли, тож я не впевнений, чи варто подаватися. Насправді я ще поки не заслужив, та й ще один хлопець також хоче стати кухарем. Він чистить овочі. Усі думають, що саме він отримає роботу.

— Саме тому ти навіть не збираєшся спробувати? — запитала я.

— Я не впевнений, чи варто. Що якщо я не згоджуся? Що як я зганьблюся перед шеф-кухарем? Пощастило, що мені взагалі випав шанс навчатися в кумира мого дідуся. Мій дідусь не здобув відповідної освіти, і зараз я хочу цього для себе понад усе. Я хочу, аби він пишався мною, розумієш? І я не знаю, чи...

Я нахилилась і поклала свою руку на його. Він затих, подивився на мою руку, а потім знову на мене. Я ніжно гладила його долоню.

— Джеймсе Айвене Ештон, — промовила я. — Ти талановитий, працюючий і заслуговуєш на це місце так само, як і всі.

— Я ще не заслужив...

— А хто вирішує, скільки треба працювати, щоб заслужити? Якщо ти цього хочеш, то вперед! Ніхто не буде підтримувати тебе більше, ніж ти сам.

Він завагався.

Я обхопила його руку пальцями й міцно стиснула її.

— Айвене, треба здійснювати свої мрії.

Він перемістив руку й натомість переплів наші пальці разом, його сухі та потріскані, а мої ніжні та бліді.

— Гаразд, — нарешті погодився він і знову подивився на мене своїми чарівними сірими очима. — Але я щось не пам'ятаю, щоб казав тобі своє повне ім'я.

— Точно казав, — швидко відповіла я, вивільняючи свою руку з його.

Я знову взялася до локшини.

— Пам'ятаєш? У перший вечір. — Я легенько постукала себе по скроні. — В мене дуже гарна пам'ять.

Він хихикнув.

— Упевнений, що так і є.

Він нахилив голову, замислившись на мить.

— Я тобі розповідав про ресторан, який хочу відкрити?

Мені стало цікаво, і я випрямилася.

— Ні.

Він пожвавішав, наче песик, якому кинули кісточку.

— Справді? Добре, уяви собі столи, за якими поміщатиметься вся родина. Червоні стіни, усе дуже затишно, шкіра на стільцях трохи потерта. Я запрошу місцевого художника розробити дизайн люстр, найму найкращих людей, на стіни повішу твої картини, — підморгнувши, додав він. — Розумієш, я хочу створити місце, де люди почуватимуться як удома.

Я подумала про страви, які він хотів додати в кулінарну книгу, й мені це не вкладалось у голову. Локшина із сухим льодом, пельмені, для яких потрібен пароконвектомат, соус чилі, для якого необхідний рідкісний вид африканського перцю.

— Це звучить, як місце, де я б хотіла поїсти. А я ненавиджу їсти в ресторанах, — відповіла я. — Як ти хочеш його назвати?

— Ще не знаю. Насправді я ніколи не думав, як би його назвати, — повільно усміхнувся він. — Думаю, що в мене ще є кілька років, щоб подумати про це.

Сім, якщо бути точною.

Айвен допив своє вино, а я відклала палички, не в змозі доїсти цілу порцію. Він показав на миску, і я сказала:

— Так, звичайно, забирай.

— Я справжнісінька чорна діра для їжі, — відповів він, поставивши мою тарілку поверх своєї.

Я взяла свій келих і відкинулася на спинку крісла, поки він доїдав мою локшину. І тут у мене промайнула ідея.

— Хочеш, розкажу тобі історію?

— Звісно, — сказав він із повним ротом їжі.

— У мене на роботі є один автор, — я намагалася не видавати жодних подробиць. — Ми з подругою взяли участь в аукціоні на його книжку. Усі, хто були зацікавлені, пройшли в другий тур. Усі, крім нас. Нам він просто відмовив.

Його брови сіпнулися вгору.

— Просто так?

— Просто так. І мене це засмутило, тому що моя подруга і колега покладала великі надії на цю співпрацю. — Я почала гризти свій ніготь, перш ніж усвідомила, що роблю, і швидко зупинилася. — Що б ти робив у такій ситуації?

— Ти знаєш, чому він це зробив?

Боюся, що через мене.

— Не знаю.

— Гм, складна ситуація.

Він почав підводитися з нашими тарілками, але я відштовхнула його руку й зібрала їх сама.

— Ти готував, я прибираю, пам'ятаєш? — нагадала я і ввімкнула воду, чекаючи, поки вона стане теплою.

Айвен попрямував за мною на кухню, і поки я стояла біля раковини, він поклав своє підборіддя мені на плече та притулився до мене. Він пахнув мийним засобом і лавандою. Мені потрібно було зібратися на силі, щоб не розтанути біля нього, як морозиво.

— Ну, — сказав він, і я відчула вібрацію від його голосу на своїй шкірі. — Може, ти підеш і спробуєш його переконати?

Я засміялася.

— На жаль, це так не працює. І що ще гірше, моя кар'єра і кар'єра моєї подруги напряму залежать від його книжки. Я просто не розумію. Ми повинні були пройти в другий раунд.

— Шкода, що він не шеф-кухар. У ресторанах хороша кухня — це хороша команда. На кухні всі залежать одне від одного, і найкраще, якщо ми будемо в гарних стосунках. Мої друзі працювали в місцях, де всі постійно сварилися між собою, і це було настільки жахливо, що вони звільнялися. Люди — це найважливіше, що може бути на кухні.

Люди?

Я глянула на нього.

— Ти справді так вважаєш?

Він знизав плечима, наче це було очевидно.

— Безумовно. Нам не так багато платять, щоб ми працювали в якомусь остогидлому місці, особливо якщо в нас досить хороше резюме, щоб влаштуватися в інше місце.

Я вимкнула воду й поглянула на нього. Думки прокручуватися зі швидкістю світла. Ось воно. Усе, що мені потрібно було зробити, це звернутися до шеф-кухара в ньому — до того чоловіка, який розповідав мені про важливість людей. Я впевнена, що на сьогодні він уже встиг попрацювати на поганих кухнях. З того, що я почула, кухарів не дуже цінують. Я розуміла, що шанси на успіх мізерні, але спробувати варто було.

Він сказав:

— Що? У мене щось на обли...

Повернувшись до нього, я подивилася в його чарівні очі кольору місяця, поклала руки йому на обличчя та злегка стиснула його щоки.

— Айвене, ти геній!

Він моргнув.

— Я? Ну так, я знаю.

— Геній!

Я наблизила його обличчя до свого, щоб поцілувати. Його уста були м'якими й теплими. Я здивувала його. Він ледве зрозумів, що відбувається, коли я вже відійшла.

— Побачимося пізніше?

Я повернулася, щоб вийти, але він схопив мене за руку й потягнув до себе. Відчайдушно, із жагою. Його руки були міцнішими, ніж зазвичай.

— Ще трошки, — прошепотів він і знову поцілував мене.

Цього разу це не було несподіванкою, він жадав поцілунків, і я розтанула. Я обхопила вільною рукою його футболку, притискаючи його до себе. Він відпустив мою руку і, нахилившись, щоб схопити мене за талію, раптом посадив мене на стіл. Він вдивлявся мені у вічі. Його світлі очі потемніли й стали бурхливими. Розкуйовджене волосся спадало йому на обличчя. Світло кухонної лампи робило його золотистим.

— Ось тобі мотивація, — вимовив він і поцілував мене ще раз і ще раз, у щоки, у шию. — Щоб ти повернулась якомога швидше.

— Ти так за мною скучив? — запитала я, обіймаючи його за шию.

Він прошепотів мені в губи:

— Я б збрехав, якби сказав «ні».

Найгірше було те, що я хотіла залишитися. Він смачно мене зацілював, а його руки обхопили мої стегна. Але я побачила час на мікрохвильовій пічці за ним. Була вже дев'ята година. Якщо я хотіла встигнути в «Оливкову гілку» до закриття, то мені треба було вже бігти.

— Я повернуся, — прошепотіла я, шкодуючи, що мушу йти.

Він мені не повірив.

— Обіцяєш?

— Обіцяю.

Хоча це насправді від мене не залежало, але теоретично це не було брехнею. Я б прийшла до нього знову. Якщо квартира перемістила мене назад зараз, то я розуміла, що вона може зробити це знову. У глибині душі я знала, що так і станеться. Отож я зісковзнула зі столу, і він ще раз поцілував мене, наче хотів у такий спосіб закріпити нашу домовленість. Я зрозуміла, що мушу вже йти, якщо взагалі кудись збираюся, бо вирватися з його обіймів ставало дедалі важче.

«Згадай друге правило», — сказала я собі та відійшла від Айвена. Я збрала сумочку й рештки сили волі, які в мене ще залишилися, та пішла, перш ніж переконати себе залишитися.

РІШЕННЯ

Я знала, що це погана ідея, але в мене не було іншої. Потрібно було врятувати наше становище.

Я викликала таксі, сказала водієві їхати до «Оливкової гілки» в Сохо, і вже за двадцять хвилин стояла біля входу в ресторан. Без плану дій. Двері та вікна були відчинені навстіж, щоб впустити вечірнє літнє повітря. Вечірні відвідувачі були геть не такими, як ті, яких я бачила за обідом. Модні молоді люди в новому блискучому вбранні фотографували свою їжу, ледве перекушуючи — і на більшості тарілок були страви, яких вони майже не торкнулися. Я почувалася не у своїй тарілці, і це мало не завадило мені зайти всередину, але потім я зібралася на силі та згадала слова моєї тітоньки: «Вдавай, що ти тут своя, поки відчуєш, що це так».

На вході мене зупинила господиня та запитала, чи я маю заброньований столик. Це була моя перша перешкода. Звичайно, я не мала столика, і вона б не пустила мене до ресторану. Тож я розправила плечі, задерла підборіддя та вдала із себе поважну особу.

— Я тут, аби побачити Джеймса.

Господиня вирячила очі та окинула мене поглядом.

— А ви...

Так, чимало людей хотіли побачити його в ці дні, і я сумнівалася, що він узагалі згадував про мене. Проте я досі відчувала примарний дотик його вуст до своїх.

— Я...

Гм. Просто піарниця з видавництва, від співпраці з яким він відмовився. Це точно не посприяло б мені побачити його. Тож я швиденько подумала. Ага. Що б зробила моя тітонька? Протягом

багатьох років вона безліч разів удавала, що належить до якоїсь когорта, поки це ставало правдою.

— Я журналістка. З... е-е... з... — Я пробіглася очима стосиком журналів за стійкою адміністратора. — «Жіночого здоров'я».

Я намагалася не подати знаку. Чому мені так кепсько вдавалося брехати?

Вона насупилася, окинувши оком мене ще раз.

— І ви прийшли до Джеймса?

— Так, за коментарем для статті про те, як змусити жіночі серця битися швидше.

Я поринала в брехню дедалі глибше.

— Трохи запізно, чи не так?

— «Ніколи не запізно» — це девіз журналістів. Він тут?

Господиня стиснула губи, потім натиснула на навушник і щось сказала в нього. Вона трохи почекала, а потім кивнула.

— Вибачте, вам доведеться прийти... Зачекайте хвилинку!

Я пройшла повз неї, наче в мене не було часу на порожні балачки. Теоретично так і було.

— Повідомте його, що я тут, — сказала я через плече й зайшла в темний ресторан, який я не могла собі дозволити. Вона щось крикнула у відповідь, але не зробила жодного руху, щоб зупинити мене. У неї було забагато інших людей, яких потрібно було привітати та розсадити, і їй, мабуть, усе одно не платили достатньо.

Я оминула офіціанта, який ніс важку тацю до великого столу, й прослизнула у коридор, що вів до кухні та вбиралень. Металеві двері на кухню відчинилися, звідти вийшов офіціант із тацею, оздобленою чудовими стравами, та пролетів повз мене, я відійшла вбік і потримала двері, щоб вони не зачинилися.

Ось і все.

— Ласкаво просимо до пекла, — прошепотіла я та увійшла.

На кухні старша жінка з темно-коричневою стрижкою підвела погляд від страви — найімовірніше, рибної, — та роздратовано скривилася.

— Стороннім вхід на кухню заборонено, — сказала вона й гукнула, щоб їй подали соус чи щось на кшталт. Мабуть, вона була су-

шефинею.

На кухні панував хаос. Працівники кричали «Позаду!», коли несли розпечені сковорідки, або «На розі!», коли повертали, кидаючи немитий посуд у раковини в кутку. Це було занадто, але я змусила себе не здаватися.

Ще один офіціант пройшов повз мене на кухню та поклав папірець із замовленням перед су-шефинею, яка взяла його й прокричала вказівки персоналу.

Потім вона повернулася до мене й трохи роздратовано повторила:

— Стороннім вхід на кухню заборонено.

— Я шукаю...

Вона махнула рукою офіціантові, що стояв біля мене.

— Забери її звідси.

Поруч зі мною офіціант, незграбний двадцятирічний хлопець, розтулив руки, намагаючись виставити мене назад у коридор.

— Перепрошую, мем, — пробурмотів він, дивлячись собі під ноги.

Він геть не підводив на мене погляд.

Я спробувала відштовхнути його.

— Чекайте, чекайте, я хочу поговорити з шеф-кухарем!

— Усі хочуть, — відповіла су-шефиня, витираючи край тарілки зі стравою та навіть не зволивши на мене глянути. — І ви не виняток.

А це вже було грубо.

Офіціант схопив мене за руку, але я висмикнула її.

— Послухайте, мені потрібно лише кілька хвилин.

— Ви бачите його тут? Геть! — знову скрикнула вона, махнувши рукою, й офіціант виштовхнув мене з кухні.

Ніколи в житті зі мною не поводитися так вибачливо. Він бурмотів: «Вибачте, вибачте, вибачте», навіть коли виставив мене за двері.

Я потроху відходила до коридору, і ворота пекла зачинилися.

— Зачекайте, будь ласка, мені просто потрібно поговорити з...

— Щось не так?

На якусь мить офіціант заляк. Завмерла і я. Серце затріпотіло, мов пташка. Хлопець швидко повернувся на голос позаду мене.

— Шефе, — пробурмотів він, досі потупившись у підлогу. —
Вибачте. Вона пройшла на кухню й запитувала вас.

— Та невже, — буркнув Джеймс.

Я відчула, як у мене по шкірі побігли мурашки.

— Су-шефіня Самюель попросила мене вивести її звідси.

— Сподіваюся, не назавжди.

Офіціант здригнувся.

— Я... е-е...

— Це жарт, — майже жалібно мовив він і махнув хлопцю рукою. —
Облиш її. Можеш повертатися до роботи.

— Так, шефе. — Офіціант знову кивнув і швидко пішов.

Коли хлопець пішов, я почула, як шеф-кухар пробурчав:

— Ти не з журналу.

Розвернувшись на підборах, я зирнула з Джеймсом Ештоном. Поза
спиною пробіг мороз. Іще пів години тому його вуста був на моїй шиї,
його подих — на моїй шкірі, а тепер ми ніби геть чужі.

— Джеймсе, — мовила я, намагаючись тримати голос рівним.

Я сподівалася, що це спрацює.

Я сподівалася, що Айвен мав рацію.

Джеймс був у кітелі, застебнутому збоку, що підкреслювало його
широкі плечі.

— Так, Клементино?

— Ти відхилив нашу пропозицію.

— Так, і якщо саме тому ти тут, — обережно сказав він, — моє
рішення остаточне.

Моє серце опинилося в п'ятах.

— Зачекай, вислухай мене.

— Пробач, — мовив він, опустивши руки, і пройшов повз мене до
кухні. — Мені справді потрібно повернутися до роботи.

Я знову повернулася до нього на підборах.

— Це через мене?

Він завмер, стоячи спиною до мене. Мої руки були стиснуті так
міцно, що я відчула, як нігті залишають сліди на долонях.

— Це через мене? — повторила я. — Тому що ти і я...

Він глянув на мене через плече, й це була вся відповідь, яка мені справді була потрібна.

Це було через мене. Мої кулаки почали тремтіти. Напевно, я мала б засмутитися, що він ненавидить мене, але навіщо так учиняти із Дрю? Я була не засмучена, я була зла.

— Стривай, тобі не здається, що це трохи жорстоко?

Він повернувся до мене.

— Анітрохи.

— Та між нами нічого такого не було, — сказала я, підійшовши до нього ближче. — Ну, поцілувалися кілька разів, і що?

Джеймс зробив крок назад. Я знову підійшла ближче, і він опинився біля стіни, затиснутий між мною та світильником із плафонами у вигляді фруктів.

— І я впевнена, що відтоді в тебе й не таке було.

Його світлі очі розширилися.

— Гм... добре...

— Я розумію, що можу тобі не подобатися, або ти намагаєшся мене забути, але чому відмовлятися від пропозиції «Штраус енд Едер» через це? — продовжила я, бо той Айвен, якого я знала, не мав нічого спільного із чоловіком, що стояв переді мною. Мені було все одно на його успіх чи красу. Я просто хотіла врятувати видавництво.

— Клементино, — сказав він, і мене роздратувало те, що його голос досі був рівним, спокійним, — ти справді вважаєш, що нам варто працювати разом? Ти вважаєш, що це, — він показав рукою на нас обох, — буде гарною ідеєю?

— Я вважаю, що ви з Дрю чудово спрацюєтеся! Гадаю, що «Штраус енд Едер» будуть дуже раді працювати з тобою. Не забувай, що я, тряся, класний професіонал, і я це знаю. Я ніколи не дозволю особистій неприязні, чи що там ти до мене маєш, вплинути на те, як старанно я працюватиму з тобою та на твої книжки. — Я розтиснула кулаки. — Розумію, що це було непрофесійно прийти сюди, але ти якось казав, що саме хороші люди створюють гарні команди, а в «Штраус енд Едер» усі саме такі. Люди там працюватимуть й чесні, і вони заслуговують на шанс.

Я б не стояла тут і не клеїла б із себе дурепу, якби це не було важливо. Видавництву потрібні були такі самі популярні автори, як Безіл Рей, і якщо ми не зможемо таких знайти, то справи будуть дуже кепські, дуже. Ніхто б не закрився через втрату Безіла Рея, але я не хотіла допустити, щоб він став цвяхом у труні видавництва «Штраус енд Едер».

Джеймс стиснув губи, сподіваючись, що я перерву зоровий контакт, але зрештою першим це зробив він. На його щелепі сіпнувся м'яз. Він пробурмотів:

— Мені не подобається, що ти використовуєш мої ж слова проти мене.

— Визнай, — сказала я, тицьнувши його в груди. — Це була хороша ідея.

Він зморщив носа — що було бодай однією ознакою, що він жива людина. Першою невеличкою ознакою, що він досі мій Айвен.

— Це... також досить мило, — сказав він. — І трохи сексуально.

Я кліпнула очима.

— Сексуально?

Його обличчя було так близько, що я відчувала його слова на своїй шкірі.

— Ти притиснула мене до стіни, Лимончику.

Ох...

Я нарешті зрозуміла, наскільки близько ми були одне від одного. Так близько, що я могла бачити своє відображення в полірованих гудзиках його кітеля. Аж непрофесійно близько. І раптом це дивне відчуття повернулося. Мене мало не знудило. Жар заливав мої щоки й вуха. Я швидко відійшла.

— Вибач, вибач...

— Але ж я не скаржуся...

— Я не працюватиму з тобою, — перебила я. — Я мала розв'язати це питання, тільки-но дізналася, про чію книгу йдеться. Це була моя помилка. Джульєтт може посісти моє місце. Вона чудова рекламниця, і вона...

— Ні, все гаразд.

Зітхнувши, Джеймс потер потилицю. Крики з кухні прокотилися коридором, наче луна печерою. Із зали долинав гучний гомін, дзенькіт посуду, дружній сміх.

Ще тихіше він пробурмотів:

— Я вважав, що ти не захочеш зі мною працювати.

Вирячивши очі, я озирнулася на нього.

— Що?

— Я так вважав. Мені здалося, що на тій зустрічі ти була не щирою. Ти була там не зовсім приязною. У тебе був такий погляд... Ти знаєш...

Він спробував скорчити гримасу й додав:

— Ось такий... Той самий погляд...

Мене охопило обурення.

— Я думала, що ти не хочеш мене бачити!

«Минуло сім років. Ти навіть не шукав мене!»

Я трохи відступила й провела пальцями по волоссю.

— Отакої.

— Пробач, — мовив Джеймс, хоча здавалося він хотів ще щось сказати. — Мені справді сподобався ентузіазм Дрю. Певно, з нею було б чудово працювати.

— Еге ж, — підтакнула я. — То ти передумаєш?

— Мені... мені доведеться поговорити з агенткою, — відповів він і знову почухав потилицю, перш ніж усвідомив, що робить, і швидко зупинився. Він тримав руки по боках.

Принаймні був хоч якийсь прогрес.

— Добре, — коротко відповіла я.

— Гаразд.

Його су-шефіня просунула голову у двері. Побачивши нас удвох, вона геть не здивувалася.

— Шефе, припиніть флірт — ви нам тут потрібні!

— Так, шефине, — відповів він і рушив до кухні, але повернувся до мене й прошепотів: — Я не люблю, коли ми сваримося, Лимончику, — і залишив мене в коридорі.

Це прізвисько він лишив для мене, як вишеньку на торті, — солодку і смачну. Я не могла позбутися відчуття, що, можливо, — можливо! — я зайвих думок надумала.

НЕБАЖАНИЙ ПОДАРУНОК

Таким чином у п'ятницю по обіді Дрю опинилася на сьомому небі від щастя. Вона, ніби книжковий хробак, стягла з полиць книгарні всі безоплатні кулінарні книги видавництва «Штраус енд Едер». Ми з Фіоною надіслали їй посилання на уроки кулінарії на ютубі та склали список кулінарних шоу на *Netflix*, щоб передивитись їх за вихідні.

Квартира не переміщала мене назад до нього, але, можливо, це було на краще, оскільки я повільно впадала в паніку через те, що не вміла навіть правильно тримати ножа.

— Ми можемо спалити увесь ресторан, — радісно сказала Дрю, пританцьовуючи, поки йшла до нас із Фіоною. — Але ми хоча б не вилетіли відразу.

Фіона перекушувала половиною батончика мюслі, який мав піти в моє парфе. Вона відкусила шматочок.

— Сонце, як для того, хто не вміє готувати, ти, безумовно, дуже старатимешся це зробити.

— Так, крихітко, — відповіла Дрю, скидаючи стос книжок на край столу і вмоцнюючись у крісло. — Я там таких тортеліні наготую. Я не знаю, як ти це зробила, Клементино, але ти божественна. Як і завжди. Агентка сказала, що Джеймс Ештон настільки швидко ухвалив рішення, що навіть не порадився з нею.

Фіона додала:

— Що ти зробила, щоб змусити його передумати?

Я знизала плечима, помішуючи свій йогурт.

— Нічого такого. — Крім того, що вдерлася на кухню і серйозно поговорила з нашим потенційним клієнтом. — Я лиш запитала в нього, чому так, і він передумав.

Майже так і було.

Джеррі, наш листоноша, високий чоловік, який готував найкращі торти на всі свята, викотив візок із відділу кореспонденції, насвистуючи пісню Ліззо.

— Доброго ранку, дами, — привітався він і потягнувся по посылку, щоб віддати її мені. — Це твоє.

— О! — Я взяла її та перевернула, щоб прочитати ім'я відправника. У моїх очах потемніло.

Джеррі сказав Дрю:

— Я чув, що ти в наступному раунді з цим шеф-кухарем. Вітаю!

Вони «дали п'ять» одне одному.

— Дякую, рватиму й метатиму, — радісно відповіла Дрю. Джеррі засміявся й покотив свій візок далі.

Дрю взяла першу ліпшу книжку з купи — «Сіль, жир, кислота, тепло» Семін Носрет, і почала читати.

— Гадаю, ми не встигнемо закінчити дитячу цими вихідними, — сказала Фіона, і Дрю сумно глянула на неї.

— Що? Ти досі не поклеїла шпалери, які я купила?

— Люба, я знаю про клеєння шпалер ще менше, ніж про кулінарію.

— Існує менше способів зіпсувати шпалери, — відповіла вона.

Дрю зиркнула на дружину, Фіона усміхнулася. Якщо двома словами — це й був їхній шлюб.

Я швидко відклала посылку, перевернувши її догори дригом.

— Я люблю клеїти шпалери. Може, допомогти?

— Овва, ти справді можеш? Дякую, — з полегшенням сказала Фіона й запхала решту батончика мюслі до рота.

— Ми тобі заплатимо, — додала Дрю.

— Пляшка рожевого вина і я ваша, скільки вам потрібно, — відповіла я, доїла йогурт, викинула його упакування й підвелася. — Мені, мабуть, варто було б уже йти працювати.

Я майже пішла, коли Дрю сказала:

— Агов, ти забула посылку.

Фіона підняла її та перевернула.

— Цікаво, від кого... ой.

Я здригнулася.

Фіона показала Дрю ім'я на коробці, і від подиву її очі розширились.

— Твоя тітонька? Але ж...

— Думаю, пакунок просто загубився на пошті, — пробурмотіла я.

Дівчата стурбовано глянули одна на одну. Іноді, коли тітонька була ще з нами й подорожувала сама, вона надсилала мені на роботу подаруночки з різних країн: шкіряні блокноти з Іспанії, чаї з В'єтнаму, традиційний шкіряний комбінезон із Німеччини.

Але тітонька вже пів року як померла.

Посилка, певно, загубилася на пошті дуже давно. Тітонька Анелія нікуди не виїжджала з минулого листопада, коли останній раз відкрила для себе нове місце — Антарктиду. Вона сказала, що це був найхолодніший день у її житті. Було настільки холодно, що кінчики її пальців ще тижнями зігрівалися після повернення додому.

— А опалення у квартирі працює? — запитала я, і вона розсміялася.

— О, зі мною все добре, все добре, люба. Іноді тобі просто буває холодно.

— Напевно.

Я не могла згадати, що я тоді робила. Мабуть, я поверталася з роботи й щойно вийшла з метро, мій ніс був холодний, сніг хрумтів під ногами, але я не могла ясно це пригадати. Ми ніколи не закарбовуємо в пам'яті буденні моменти: коли чуємо чийсь голос, бачимо усмішку чи відчуваємо запах парфумів. Наша голова ніколи не запам'ятовує ті подробиці, котрі потім хотілося б пригадати серцю.

Моя тітонька казала:

— Мене огортає туга. Вирушаймо на пошуки пригод, моя люба. Зустрінемося в аеропорту й сядемо на перший же рейс...

— Я не можу, в мене робота, — перебила я. — До того ж я сьогодні купила нам квитки до Ісландії на серпень. Ціна була дуже приємна, тому я не змогла встояти.

— О!

— Ти не хочеш в Ісландію?

— Ні, ні, я хочу. Просто ми там уже були.

— Але ж не в серпні. Здається, там опівночі можна побачити сонце, а ще там є термальні води, на яких я хочу побувати. Я чула, вони корисні

при артриті, тому це й тобі не буде зайвим, — додала я, і тітонька видала невдоволений звук, адже ставало очевидно, що їй не подобається думка про те, що вона вже не молода. Їй було шістдесят два, тож, на її думку, у неї ще не мало бути артриту. Принаймні до сімдесяти.

У мене задзвонив телефон.

— О, мама телефонує. Побачимося на новорічній вечері в батьків, ти прийдеш?

— Звичайно, любя, — відповіла вона.

— Обіцяй, що не полетиш нікуди наступним же рейсом.

Вона розсміялася.

— Обіцяю, обіцяю. Без тебе нікуди.

І раптом я перемістилась у новорічний ранок. Мій телефон дзвонив і дзвонив. У мене тріщала голова. Напередодні ввечері я випила забагато всього. У роті пересохло, і, здається, я цілувалась із кимось посеред ночі, але не могла згадати його обличчя. Дрю та Фіона завжди тягнули мене на новорічні вечірки, і всі вони закінчувались однаково.

Я довго намацувала свій телефон та, коли знайшла його, нарешті відповіла:

— Мамо, чому так рано?

— Її не стало. — Я ніколи раніше не чула, щоб моя мама говорила таким голосом. Вона була в істеричі. Її голос зривався. Вона видушувала слова. — Вона померла! Сонечко, доню, вона померла.

Я не зрозуміла, була ще сонна.

— Хто? Що ти маєш на увазі? Мамо?

— Анелія.

Потім тихіше мама додала:

— Сусіди знайшли її. Вона...

Про це вам ніхто не розкаже, про це треба дізнатися лише зі свого досвіду — ніколи не буває легкого способу говорити про самогубство. Ніколи не було й ніколи не буде.

Якби хтось запитав, я б розповіла їм правду про те, що моя тітонька була дивовижною, що вона жила на широко, що вона мала найзаразливіший сміх, що знала чотири мови, і її паспорт був усіяний

такою кількістю печаток із різних країн, що будь-який мандрівник позеленів би від заздросців. І що в неї був монстр за плечима, якого вона нікому не показувала.

Той монстр не дав їй побачити все, що вона втратить: дні народження, річниця, заходи сонця, винний магазинчик на розі, на місці якого тепер був дорогий бутик із меблями в стилі прованс. Він затулював їй очі на весь той біль, якого вона завдала людям, яких залишила. Ти відчуваєш жахливий тягар туги за нею і намагання не звинувачувати її водночас.

А потім починаєш звинувачувати себе. Чи могла я зробити щось, щоб нарешті достукатися до неї? Якби любила її більше, приділяла більше уваги, якби я була кращою людиною, якби цікавилася, якби знала, що треба було цікавитися, якби я могла читати між рядків...

Якби, якби, якби.

Говорити про самогубство нелегко.

Іноді люди, яких ви любите, залишають вас, не попрощавшись.

— З тобою все гаразд? — обережно запитала Фіона, поклавши руку мені на плече.

Я відсахнулася, змахуючи сльози з очей.

— Так, — відповіла я, набравши повітря в легені. Потім ще раз. Фіона тримала посилку в руках, і я її забрала. Я не збиралася розпаковувати її. — Все добре. Просто... несподівано.

Дрю глянула на пакунок.

— Він доволі маленький. Цікаво, що там?

— Мені потрібно повертатися до роботи.

Вийшовши, я викинула залишки обіду й посилку в смітник, повернулася до свого робочого місця і, як завжди, поринула в роботу. Як і слід.

Дві години по тому, коли майже всі пішли додому, я повернулася до смітника, щоб знайти посилку десь під локшиною чотириденної витримки й половинкою бутерброда з тунцем, але її там не було. Посилка, яку надіслала мені тітонька, зникла.

МАЙСТЕР-КЛАС

Вихідні та наступний тиждень промайнули, як у тумані. Квартира здавалася порожньою без Айвена. Щоразу, відчиняючи двері, я сподівалася побачити його знову, але мене завжди зустрічала пустка, тож я почала сумніватися, чи перемістить вона мене у минуле.

Спливали одноманітні дні; Дрю та Фіона готувалися до відпустки для догляду за дитиною — крихітка ось-ось мала народитися — та все впорядковували... Аж раптом я опинилася в таксі, яке довезло мене до «Оливкової гілки». Табличка на дверях ресторану повідомляла, що ввечері заклад буде зачинений через проведення одного заходу. Одного заходу? Так, кулінарного майстер-класу. Редактори різноманітних видавництв зі своїми командами вже мали бути тут. «Фоу» і «Гарпер», і «Рендом Гаус», і, за чутками, новий видавець «Фалкон» — сам містер Бенджі Ендор. Крізь відчинені вікна я бачила кількох людей, які спілкувалися в порожній банкетній залі.

— Отже, план такий: я готую, ти нарізаєш, — уточнила Дрю, мабуть, тому що не довіряла моїм кулінарним навичкам. Цілком слушно. Я їм теж не довіряла. — І якщо ми натрапимо на Паркера, то зв'яжемо його та зачинимо у вбиральні.

Фіона висунула голову з пасажирського сидіння позашляховика.

— Утрить там добряче всім носа!

Вона склала пальці обох рук у пістолети, коли таксі знову рушило у Нижній Іст-Сайд, щоб відвезти її додому.

Ми з Дрю зачекали, поки автомобіль зникне за рогом, а потім вона обсмикнула свою сорочку й запитала:

— Який у мене вигляд?

Я поправила її намисто з медальйоном і поклала руки їй на плечі. Вона видавалася такою самою знервованою, як і я.

— Ти втреш усім носа!

— *Ми* втремо всім носа, — виправила мене Дрю.

Вона взяла мене попід руку й затремтіла.

— Ой, я нарешті нервую! Ми можемо відмовитися? Скажи Штраусу, що я тепер живу в лісі. Стала відлюдницею. Живлюся підніжним кормом.

— Що сталося з редакторкою, яка казала, що піде по головах заради Джеймса Ештона? Крім того, ти не витримаєш жити без гарячої води.

— Ти маєш рацію. Тож я краще гайну до замку в Шотландії.

— Певно, він буде з привидами.

— Тобі подобається руйнувати всі мої плани, еге ж? — сказала вона безтурботно.

Я завела очі та злегка спрямувала її до вхідних дверей.

У ресторані я завважила редакторів із різних видавництв, дехто з них мав гучні імена, а декого я бачила вперше. Я не була на жодних заходах протягом останніх кількох місяців — ну, принаймні відтоді, як не стало моєї тітоньки. Тож Дрю *коротко розповіла про кожного*.

На столі стояли келихи із шампанським, і ми взяли по одному й пішли в куток ресторану, поки не настав час починати нашу кулінарну подорож.

— Ця місія нездійсненна, — пробурмотіла Дрю, метнувши очима по кімнаті. — Ми глибоко у ворожому тилу, як дві шпигунки в джунглях... о, Паркере, привіт!

Вона швидко випросталася, коли до нас чванливо підійшов довготелесий світлошкірий хлопець у надто великих окулярах, із зачесаним назад волоссям. Він належав саме до тієї когорти чоловіків, які вважають, що вони найрозумніші у світі. Його улюбленою книжкою мало б бути щось із творів Джонатана Франзена, або, ще гірше, — «Бійцівський клуб»⁶. Він був таким хлопцем, котрий кине́ться грудьми на амбразуру та скаже: «Так, так, це, поза сумнівом, якісна література».

Він був *настільки* одіозним.

— Дрю Торрес, радий тебе бачити, — сказав Паркер з посмішкою, яка, ймовірно, була такою ж справжньою, як і його накладне волосся.

— Хвилюєшся?

— О, ще і як! Не можу дочекатися, щоб дізнатися, що ж ми готуватимемо.

— Не щодня випадає нагода повчитися в одного з найкращих шеф-кухарів. Минулого тижня я розмовляв із Крегом, — він показав на випускового редактора «Гарперс» чи «Саймон енд Шустер», — і ми обговорювали різноманітне меню ресторану Джеймса. Я в захваті від того, що Джеймс має такий широкий спектр навичок.

Дрю кивнула.

— О так, він дуже талановитий.

— Він чудово доповнить список авторів у «Фоу». У нас є стільки фантастичних ресурсів, хоча я впевнений, що «Штраус енд Едер» теж докладуть чималих зусиль, чи не так?

— Ми маленькі, але досить успішні, — відповіла Дрю і, вказавши на мене, додала: — Клементина — одна з найкращих старших піарників. Вона причетна до успіху багатьох наших книжок.

— О, права рука Ронди Едер, мені було цікаво, коли я вас зустріну! — Паркер протягнув мені руку. — Я чув про вас тільки хороше. Я здивований, що вона випустила вас із тієї нори, у якій вас тримала, — додав він зі сміхом.

Я натягнуто усміхнулася.

— Ну, а я здивований, що ваш видавець випустив вас із вашої нори, — пролунав глибокий, м'який голос, і ми з Дрю перезирнулися, побачивши, як до нас наближався статний хлопець. Темне волосся, зачесане назад, окуляри в товстій оправі, зі справжнісіньким візерунком на обличчі, що утворили родимки. Він кинув на свого колегу-редактора багатозначний погляд.

— Припини бути таким осоружним, Паркере.

Паркер здивовано поглянув на Бенджі Ендора.

— Я лишень пожартував! Вона зрозуміла, що я пожартував! Га?

Я відповіла:

— О так, звичайно.

— Бачиш? Зрозуміла, — Паркер лягнув мене по плечу.

Я напружилась, намагаючись не сіпнутись, аж раптом хтось з іншого боку ресторану покликав Паркера, він попрощався та підійшов до них. Я здригнулася, коли він нарешті відпустив мою руку.

Дрю театралью прошепотіла:

— Бачиш? Він найгірший.

— Ти не жартувала.

Бенджі Ендор кинув на нас вибачливий погляд.

— Я б сказав, що він має добрі наміри, але ми всі знаємо, що це не так.

— Ми б усе одно сказали, що ти лукавиш, — не змогла промовчати я.

— Це перетвориться на чиюсь історію походження лиходія, — погодилася Дрю, а потім задумливо похитала головою та додала: — Напевно, мою, якщо чесно.

Бенджі щиро засміявся.

— Якщо Паркер знову вам надокучатиме, дайте мені знати.

— Дякую, але я думаю, що ми впораємося, — відповіла Дрю.

— Звісно, я просто хотів би подивитися, — сказав він, підморгнувши, і, попрощавшись, пішов у інший куток, щоб знову стирчати там, мов самотнє дерево.

Нам більше не довелося переминачися з ноги на ногу, тому що до ресторану ввійшов весь усміхнений Джеймс Ештон, з чарівними ямочками на щоках, у темно-бордовій сорочці на гудзиках і джинсах, що добре пасували до неї. Я намагалася не виказати емоцій, щоб у нього *знову* не склалося про мене неправильне враження.

Дрю штовхнула мене ліктем у бік і прошипіла:

— Припини дивитися на нього так, ніби ти хочеш його вбити!

Мабуть, це не працювало. Я застогнала:

— У мене просто такий вираз обличчя.

Джеймс підійшов до кухні та заплескав у долоні, щоб привернути до себе увагу.

— Ласкаво просимо! — привітався він. — Тішуся бачити всі ваші прекрасні обличчя. Сподіваюся, ви всі прийшли з відкритими серцями та порожніми шлунками. А тепер прошу всіх пройти за мною на

кухню. Я підготував для всіх вас окремі місця, щоб ви навчилися готувати фірмові страви «Оливкової гілки».

Насправді Дрю не варто було так хвилюватися про *приготування* страв. Як виявилось, ми були не найгіршими кухарями — ця честь дісталася Паркеру, який разом зі своїм піарником і директором з маркетингу підпалив усю робочу поверхню. Джеймс кинувся до нього з вогнегасником і потім зо сміхом поплескав його по плечу.

— Буває і з найкращими з нас! — сказав він.

У цій камерній атмосфері Джеймс Ештон був милим і привабливим, був дуже терплячим учителем, але він стримано усміхався та лаконічно відповідав, коли редактори ставили запитання. Я продовжувала шукати в ньому бодай якусь рису тієї людини, яку я бачила в конференц-залі, але він, здавалося, добре тренувався. Він нікого не підпускав близько, що, по суті, було розумно та професійно, — о, він був дуже *професійним*, — і це змусило мене задуматися, як і чому він став таким досвідченим і витонченим.

Попри все це, кулінарний майстер-клас був неймовірно веселим, що я незабаром забула, що взагалі хвилювалася. Зрештою ми розсипали борошно всюди, поки готували равіолі, крадькома пили кулінарне вино, поки вчилися вварювати соус, і плакали, коли різали цибулю, і говорили прощальні слова курці, коли розрізали грудку навпіл. Бенджі Андор, який був по сусідству з нами, реготав настільки голосно, що йому довелося перепрошувати, щоб сісти й перевести дух. («Я ще не був таким захеканим відтоді, як машина вибила з мене дух»). Ми якимось дивом насилу пройшли кулінарний майстер-клас, але розуміли, що не здобудемо найвищих похвал за презентацію.

І коли Джеймс Ештон нарешті підійшов до нашого столу, він видавався задоволеним нашими равіолі.

— Вони скидаються на...

На вагіни. Не те щоб хтось із нас це сказав.

— На фірмову страву «Оливкової гілки», — сказала я натомість, повторюючи його заяву, зроблену раніше, і відпила ще один ковток кулінарного вина.

Дрю ладна була тричі провалитися крізь землю.

Джеймс прикусив внутрішню частину щоки, щосили намагаючись зберегти солідний вигляд. Але я помітила це. Слабину в його іміджі.

— Як вам це вдалося? — запитав він лише після того, як зміг відвести погляд.

— Вони продовжували розвалюватися, — коротко сказала Дрю. — Так ми просто... зліпили їх до купи.

Він кивнув із серйозним обличчям.

— Хай там як, вони будуть чудовими на смак, я впевнений.

Я кашлянула собі в плече, аби приховати сміх, і Дрю штовхнула мене ліктем у бік, коли Джеймс неспішно пішов перевірити, як там справи у «Фалкон Гаус».

— Я не можу повірити, що ти сказала, що вони схожі на *фірмову страву* його ресторану! — прошипіла Дрю.

— Ну так, Дрю, — відповіла я. — А ти б вважала за краще, щоб я сказала, що вони схожі на вульви? Кожна з них трохи відрізняється.

Вона завела очі та почала кидати равіолі в каструлю з окропом.

— Ти *нестерпна*.

Я штовхнула її ліктем у бік.

— Ти рада, що я тут.

— Безмежно.

Решта кулінарного майстер-класу промайнула так, як і очікувалося. Ми закінчили готувати, і Джеймс трохи розповів про те, як він керує своєю кухнею.

— Хороша кухня ґрунтується на досконалості, а чудова кухня ґрунтується на спілкуванні та довірі, — сказав він, глянувши на мене, коли я склала пальці в пістолети за спиною Дрю та поцілила в нього. Він уперто проігнорував це. — Я хочу подякувати вам усім за те, що ви прийшли сьогодні ввечері. Я знаю, що це дещо відрізняється від того, через що ви зазвичай проходитье, щоб укласти угоду на книжку, тому я ціную вашу готовність вивчати кухню разом зі мною.

Мені хотілося, щоб він звучав більш захоплено, як у квартирі моєї тітоньки. Я хотіла побачити його *таким* — схвильованим, пристрасним, — але ця його частина здавалася трохи приглушеною в різкому кухонному освітленні «Оливкової гілки». Моє серце було

повне і важке, коли я думала про Айвена, який чекав на мене у квартирі моєї тітоньки, і про того, хто зараз тут, з нами — вони такі різні та водночас такі схожі.

Він не говорив про найкращі пропозиції чи остаточні розрахунки. Він говорив про їжу та техніку її приготування, і сподівався, що ми всі повернемося до його ресторану незалежно від результатів цього майстер-класу.

Після майстер-класу він обійшов усіх і подякував за участь, і ми всі поклали залишки наших страв у пакети, щоб забрати з собою, та вийшли з ресторану, сміючись і дошкуляючи Паркеру за те, що він ледь не підпалив увесь заклад.

— Я кращий редактор, ніж кухар! — виправдовувався він.

На що Дрю відповіла:

— Якщо чесно, тут усі такі.

Надворі чекала білява жінка, яка кинулася до Бенджі Андора, щойно той вийшов. Він нахилився і поцілував її в щоку, простягнув їй свої жахливі равіолі, і вони попрямували до метро. Паркер бурчав, поки він і його команда ловили таксі. Машина Дрю приїхала раніше.

— Я можу дочекатися твого таксі, — сказала вона, але я відмахнулася від неї.

— Не варто, воно з хвилини на хвилину приїде.

— Добре. — Вона обняла мене й поцілувала в щоку. — Дякую, що ти в моїй команді. Не знаю, що б я робила без тебе, Клементино.

— Ти все одно втерла б їм усім носа. Ось, можеш взяти це для Фіони, — додала я, простягаючи їй свою їжу, щойно вона сіла в таксі.

— Фіона любитиме тебе вічно.

— Знаю.

Машина поїхала, і незабаром я залишилася сама біля «Оливкової гілки». Моє таксі вдруге об'їхало не той квартал, і в мене з'явилося відчуття, що водій збирається скасувати поїздку, зазначивши, що я не з'явилася. Мабуть, мені варто було б їхати додому на метро й заощадити гроші. Крім того, вечір був неймовірним. Місяць був повним і великим, бездоганно вписаним між будівлями, як головний герой власного фільму, відбиваючись від вікон каскадом сріблястого

світла в теплу помаранчеву барву вуличних ліхтарів. Кілька годин я була настільки зосереджена на приготуванні їжі, що навіть не думала про вихід на пенсію Ронди чи катастрофу, яка чекала на «Штраус енд Едер», якщо ми не отримаємо права на книжку Джеймса. Ет, «зосереджена» — це не зовсім те слово. Моя щелепа боліла не від того, що я її стискала; натомість щоки боліли від того, що я багато всміхалася. Я не отримувала стільки задоволення вже... дуже давно. Особливо в тому, що стосувалося моєї роботи.

До цієї справи з Джеймсом Ештоном я навіть не могла згадати, коли востаннє мені було *весело* на роботі. Раніше було — я знаю, було, я б не залишилася у «Штраус енд Едер», якби не було — навіть коли я працювала до знемоги. Було щось підбадьорливе в тому, щоб опанувати професію, перебувати в колі односторонців, але за останні кілька років... Я не була упевнена. Робота ніколи не змінювалася, але, думаю, те, що мені в ній подобалося, змінилося. Раніше моя робота була схожа на втілення моїх мрій, а тепер — на втілення мрій інших.

Але саме так *мала* відчуватися робота, яку ти любиш, чи не так? Коли ти пропрацювала якийсь час?

Поки я стояла, розмірковуючи та спостерігаючи, як моє таксі знову повертає *не туди*, хтось підійшов до мене позаду. Я озирнулася.

Це був Джеймс, який зачинив двері на вечір і крутив ключі на вказівному пальці. Він був такий же бездоганний, як і кілька годин тому, і я намагалася побороти бажання провести пальцями по його волоссю, щоб зробити його бодай трохи менш бездоганим. Поруч із ним я почувалася недоладною.

— Здається, ми встали не на ту ногу, — почав він.

— *Ми?* — перепитала я, повертаючись до нього. — Я не вина, що ти не в гуморі.

Він розсміявся та засунув руки в кишені темних джинсів. Вони сиділи на ньому надто добре, щільно облягаючи кожен вигин. Щоправда, це був не перший раз за вечір, коли я подумала, що в нього пружні сідниці. Не те щоб я коли-небудь говорила це потенційному авторові. Або взагалі вимовляла це вголос. Насправді я, мабуть, не мусила думати про це ще на самому початку.

— Гарзд, гарзд, — сказав він м'яким і теплим голосом. — Я встав не на ту ногу.

— Уже краще.

Застосунок у моєму телефоні показував, що водій досі кружляв і кружляв. Він не збирався приїхати по мене, чи не так?

— Знаєш, — мовив Джеймс і розчаровано зітхнув, зморщивши носа, — в моїй уяві це було значно простіше.

Здивована, я знову глянула на нього.

— Про що ти говориш?

Він повернувся до мене, і мені б хотілося, щоб він не видавався таким привабливим у світлі вуличного ліхтаря. Коли переливалися помаранчеві та коричневі пасма його рудого волосся, коли виблискувало кілька сріблястих волосинок на його скронях. Але він мав привабливий вигляд, і я не могла змусити себе відвести погляд. Мене тоді спало на думку, що дивно було бачити його у світлі, а не в маленькій, тісній квартирі на Верхньому Іст-Сайді. Він був тут, справжній. У сьогоднішній.

Я відчула невимовний щем.

— Ти голодна? — запитав він.

Я кивнула головою.

Дрю перекушувала увесь вечір, а я так нервувала, що шматок у горло не ліз. Напевно, це була кепська ідея переходити будь-які професійні межі, але це ж була лишень їжа. Це не була пропозиція руки й серця або щось на кшталт цього. До того ж він був для мене такою загадкою, що я не могла встояти. І я справді вмирала з голоду. Але, можливо, не через те, про що я думала...

Я скасувала виклик таксі та запитала:

— Що ти маєш на увазі?

Він вказав головою вниз по вулиці та трохи нахилив корпус, перш ніж рушити в тому напрямку. І я, мабуть, проїнята настроєм Нью-Йорка, що змінив денну спеку на яскравий, блискучий вечір, сповнений сяйва можливостей, пішла за ним.

АРКА ВАШИНГТОН-СКВЕР

Моя тітонька говорила мені, що літні ночі в місті неймовірні. Вони були настільки короткими, наскільки вам було потрібно, але ніколи не були достатньо довгими. Дороги тягнулися в темряву, хмарочоси сягали зірок, а коли ви закидали голову, небо здавалося безмежним.

— Отже, — почала я, оскільки мовчанка між нами ставала дещо незручною, — ти вже планував, що скажеш після того, як запросив мене на вечерю?

Він обдарував мене сором'язливою усмішкою.

— Не зовсім. Я дуже погано вмію планувати.

— Ах!

Ми мовчки пройшли ще один квартал.

Потім він поставив найгірше з можливих запитань:

— Як ся має твоя тітонька?

Як ніж у серце. Я засунула руки в кишені, щоб вони не тремтіли, і зібралася на силі, щоб відповісти.

— Вона померла. Приблизно пів року тому.

— Ох. — Він зняковіло потер потилицю. — Я... я не знав.

— Ти й не мав знати.

Ми зупинилися на наступному перехресті та подивилися в обидва боки, перш ніж перейти дорогу, але машин не було.

— Минуло сім років.

— А ти взагалі не змінилась.

Я розвернулася та пішла перед ним спиною вперед.

— Хочеш, я розповім тобі про свій догляд за шкірою? — мовила я, бо сумнівалася, що він повірить правді. — Я відкрию тобі всі секрети.

— Ти хочеш сказати, що я здаюся старим?

— *Шанованим* — значно краще звучить.

Джеймс роззявив рота й, задихаючись, притиснув руку до грудей.

— *Ох*, а я думав, що ми намагаємося встати на ту ногу.

— Не ми, а ти, — нагадала я йому, не в змозі стримати усмішку. Я знову розвернулася та чекала, поки він мене наздожене. — Я жартую.

Він притиснув руки до обличчя, наче міг розгладити гусячі лапки навколо очей.

— Я відчуваю, що мені вже потрібно зробити укол ботоксу...

— Я пожартувала, — засміялась я.

— Можливо, навіть пластичну операцію.

— *Припини*, будь ласка, ти хочеш зіпсувати свій ідеальний ніс?

— Може, я ще й лисію? Може, мені просто зробити нове обличчя...

Я схопила його за руку, щоб зупинити.

— Мені подобається твоє обличчя, — сказала я йому в доброму гуморі та, перш ніж змогла зупинитися, простягнула руку й обхопила його щоку, провівши великим пальцем по зморшках сміху навколо його рота. Рум'янець вкрив його щоки, але замість того, щоб відсторонитися, він заплющив очі та нахилився до моєї долоні.

Шкіра на його щоці була грубою від дрібної щетини, і коли я подивилася на нього — справді подивилася — у цьому чоловікові було стільки знайомих мені рис, проте щось у його зовнішності трошки змінилося. Його брови були доглянуті, а волосся акуратно підстрижене. Я провела великим пальцем по його носу, намацуючи там горбинку.

— Коли ти встиг зламати носа? — запитала я, нарешті опустивши руку.

Його губи здригнулися в усмішці.

— Це далеко не така крутезна історія, як ти думаєш.

— То тобі не під час бійки в барі *зламали* носа? — запитала я, удавано приголомшена.

— На весіллі сестри, приблизно рік тому, — відповів він. — Вона кинула букет, а я стояв надто близько до людей, які намагалися його зловити.

— І хтось із них тебе вдарив?

Він похитав головою.

— Букетом. На ньому була маленька срібна застібка. Вдарила мене прямо в ніс.

Я не могла стриматись і засміялася.

— *Серйозно?* Ти хоч зловив ті квіти?

Він усміхнувся.

— Ти за кого мене маєш? Звичайно, я зловив букет. Моя сестра та всі її друзі були ошелешені.

Ми знову пішли, і парк Вашингтон-сквер був просто попереду. На дальньому боці стояв фудтрак, але я поки що не могла розібрати його назву.

— Отже, теоретично, — збагнула я, — ти *маєш* одружитися наступним.

— Так. Ось чому вони були ошелешені. Я не дуже люблю зобов'язання.

— Твій інстаграм розповів мені про це.

Він знову усміхнувся.

— Для мене честь, що ти *шукала* про мене інформацію.

Я вказала на себе.

— Старша піарниця. Це моя робота.

— Звісно, звісно, — погодився він, а потім знизав плечима. Так, як я пам'ятала, і це досі мене дратувало. — Можливо, я просто ще не знайшов даму свого серця.

Я глянула на нього. Якусь мить я роздивлялася риси його обличчя в тьмяному світлі ліхтарів.

— *І кого ж* ти шукаєш, Джеймсе?

— Айвен, — м'яко поправив він, і на його обличчі промайнув задумливий вираз. — Мої друзі кличуть мене Айвеном.

Я нахилила голову.

— А хто я для тебе?

Я не була упевнена, яку відповідь я хотіла почути — що так, я подруга? Або — ні, ми не повинні виходити за межі професійного спілкування? Або...

Чи *хотіла* я, щоб він сказав, що я *щось більше* для нього значу?

Це була безглузда думка, тому що я бачила, з якими жінками він зустрічався, і жодна з них не була схожа на мене — обтяжену роботою зануду-піарницю з дипломом мистецтвознавиці, яка щороку святкувала свій день народження, попиваючи вино з фляг перед картинами Ван Гога.

— Ну, — почав він, — насправді...

«ФАХІТАС ВІД МАМИ»

— Айвене! Це ти? — вигукнув чоловік із фургона з їжею, відірвавши нас обох від розмови.

Ми якимось чином опинилися перед яскраво-жовтим фудтраком зі стилізованим логотипом збоку, на якому містився напис «Фахітас від мами». Уздовж тротуару вигиналася черга, яку становили переважно студенти коледжів і молоді люди, які відвідували літні заняття в кампусі Нью-Йоркського університету, що розташовувався неподалік.

Айвен?

Тож це означало...

Кремезний чоловік помахав із вікна фургона, й обличчя Джеймса засяяло, побачивши його.

— *Мігелю!* — вигукнув він.

Чоловік вийшов надвір. Це був міцний латиноамериканський хлопець із кучерявим темним волоссям, зібраним у пучок, поголеним обличчям, смаглявою шкірою та широкою усмішкою, широкою, як світ — створювалося враження, що він справді дотепно жартував. Вони швиденько обійнялись — із таємним рукостисканням і всім іншим.

— Отакої, я думав, що не побачу тебе до вихідних! — привітно мовив Мігель. — Що за привід? Прийшов проситися на роботу? — Він смикнув своїми густими чорними бровами.

— Готовий працювати на моїй кухні? — кинув Джеймс.

— У тому твоєму новому дорогому ресторані? Та хай йому грець, — відповів Мігель.

Джеймс знизав плечима.

— Варто спробувати.

— А це хто? — Мігель глянув на мене.

— Це Лимончик, — відрекомендував мене Джеймс, помахавши мені рукою.

Лимончик. Не Клементина. Гадаю, він вживав моє справжнє ім'я лише за професійних обставин.

Я простягнула руку, вирішивши не виправляти його. Гадаю, я часто не появлятимуся поруч з його друзями, щоб їм знадобилося повне ім'я.

— Привіт. Рада знайомству.

Мігель потиснув мою руку — його рукостискання було міцним та сильним, і цей хлопець мені відразу сподобався.

— Лимончик, так? Приємно познайомитися. Як ти опинилася разом з цим хлопцем?

Разом?

Я стрепенулася, миттєво запанікувавши.

— О, ми не разом... ми просто... розумієш, я чекала на таксі, але воно так і не приїхало, я просто була на кулінарному майстер-класі, і насправді я його...

— Ми знайомі вже якийсь час, — утрутився Джеймс, глянувши на мене, щоб запевнитися, чи це гарна ідея. Так і було. Я відчула неймовірне полегшення, аж зраділа. — Давні знайомі.

— Саме так, — погодилась я, хоча Мігель одразу ж насторожився.

Перш ніж він встиг запитати, як ми познайомилися, з вікна фургона висунулася жінка і гукнула до нього:

— Гей, йолопе! Ти залишив мене тут саму з такою чергою?

На що Мігель обернувся та кивнув на Джеймса.

— Ізо, Айвен тут!

— Ну, скажи Айвену, щоб став у чергу! — відповіла жінка, пірнувши у вікно.

Це була висока та м'язиста світлошкіра жінка, її медового кольору волосся було забране у хвіст, її вуха були обвішані пів дюжиною сережок, її голі руки були вкриті такою кількістю різноманітних татувань, що вони злилися в гобелен. Потім, добре подумавши, вона знову висунула голову й додала:

— Айвене, якщо ти знову прийшов до нас поживитися, то хоча б роздай напої!

— Він тут із дівчиною, — відповів Мігель.

Джеймс кинув на нього зрадливий погляд.

— Це не...

— То нехай краще щось замовить — ми зачиняємося рівно о десятій!
— вигукнула Іза.

Посмішка Мігеля стала гіркою.

— Краще піду допоможу, поки вона не задумала вбити мене вві сні.
Знову, — похмуро додав він і поспішив назад у фудтрак, аби взятися за нове замовлення.

Ми стали в кінець черги. Кілька людей озирнулися, щоб поглянути на Джеймса, хоча лише одна чи дві людини впізнали його, діставши телефони, щоб зіставити зображення в інтернеті поруч із ним у реальному житті.

Джеймс, здавалося, геть не помічав цього.

— Це Мігель Руїз та його наречена, дама його серця — Ізабель Мартін. Ми всі разом закінчили Кулінарний інститут.

— О! — згадала я та підійшла до фургона ближче, щоб прочитати меню. З огляду на їхню назву, «Фахітас від мами», я зрозуміла, що вони пропонують, але все одно була приємно здивована, коли пробіглася очима по меню.

— Отже, тобі це вдалося, — сказала я з усмішкою.

На якусь мить він облишив витягувати гаманець із задньої кишені та запитав:

— Вдалося що?

— Змусити свого друга відкрити фудтрак завдяки фахітасу за сімейним рецептом.

Спочатку він замислився, а потім, мабуть, згадав, адже всміхнувся та схвильовано мовив:

— Справді, я ж *готував* тобі фахітас під час нашої першої зустрічі, еге ж? Ці значно смачніші.

— О, я не сумніваюся.

— О! Лимончику, розкажи мені, що ти *насправді* думаєш про мої страви?

— Здається, я щойно це зробила.

Джеймс роззявив рота, і я була впевнена, що він би сказав щось дотепне й уїдливе, але саме цієї миті ми дійшли початку черги, і я, на щастя, відволіклася, замовивши фахітас із куркою, а він — з яловичиною та дві пляшки пива. Він затримався біля фургона з їжею, поки Мігель та Іза готували наше замовлення, і видавався тут цілком у своїй стихії, ніж на бездоганній кухні, де він, одягнений у кухарський кітель, вигукував накази. Тут верхні гудзики його сорочки були розстебнуті, а волосся трохи скуйовдилося та звисало через вечірню вологість. Він відчитував Мігеля за деякі прийоми роботи з ножем.

— Серйозно, поглянь на цей ніж, — сказав Джеймс, *прищмокнувши*.
— Це, мабуть, найтупіша річ на цій кухні, окрім тебе.

— У мене є *почуття*, брате.

Накладаючи на тарілку ще один фахітас, Іза сказала:

— Ні, немає. Я придушила їх багато років тому.

— Ви *змовилися*? Ідіть обоє на всі чотири вітри, — сказав з усмішкою Мігель.

Джеймс розсміявся, і, о, це було чарівно, як це було невимушено. Просто картина — те, як він красувався біля вікна фургона з їжею свого друга.

Він обернувся до мене й запитав:

— Чи знаєш ти, що в Америці фудтрак теоретично класифікується як ресторан? І оскільки це так, він має право на зірку Мішлен?

— Ні, я не знала, — відповіла я.

Мігель завів очі.

— Ти мене не переконаєш.

— Один раз мені це вже вдалося.

— Пхе. Ти пропонуєш, аби я запросив сюди якогось високочолого ресторанного критика, щоб він скуштував моєї їжі та розповів мені те, що я вже знаю? Ет, дякую. Можеш залишити свої зірки собі. — Мігель махнув рукою та повернувся до плити, а Джеймс завів очі.

Оскільки я сама не була до кінця впевнена, то запитала:

— Як можна отримати зірку Мішлен?

Джеймс повернувся до мене й затарабанив пальцями.

— Це загадка. Ну не така вже й загадка, але те, що критик «Мішлен» відвідав наші ресторани, ми дізнаємося, коли він уже пішов. Зазвичай вони приходять раз на півтора року або близько того, — якщо лишень ресторану не загрожує втрата зірки, тоді вони можуть нанести несподіваний візит.

— Це щось на кшталт продовольчої мафії, — змовницьки сказала я.

— Маєш рацію. Щоб отримати одну зірку, критик має відвідати ресторан, і йому мусить настільки сподобатися їжа, що він дасть закладу зірку. Дві зірки — критик має відвідати ресторан чотири рази. Три зірки? — Джеймс присвиснув. — Це найскладніше. Десять візитів. Десять бездоганних вечер поспіль за роки вашої роботи. Це майже неможливо, тому є лише кілька закладів, що можуть похизуватися трьома зірками.

Він мав збентежений вираз обличчя та крутив срібну каблучку на великому пальці.

— Більшість шеф-кухарів готові відати пів царства за три зірки.

— А ти?

— Я теж шеф-кухар, — відповів він із настороженим виразом обличчя.

Він вказав на плиту, де Мігель виклав у миску смужки стейка й додав болгарського перцю та цибулі.

— Мігель та Іза — двоє найталановитіших людей, яких я знаю. Вони готують з неймовірною легкістю, але їхня їжа складна та неабияк деталізована. Бачиш ці стейки? Вони маринувалися щонайменше чотири години в суміші з... чого там? Соку лайма й...

— Секретний рецепт твоєї мами, — пожартувала Іза.

Джеймс розсміявся.

— Так, так. Інгредієнти свіжі, і вони змінюють меню залежно від сезону. Восени вони готують настільки смачний гарбузовий фахітас, що всі десять оближеш.

Поки він говорив, я поділяла його захоплення. Так само, як я робила це у квартирі. Він забагато жестикулював, малюючи епітети у повітрі. Проте це було мило, а інші люди у черзі нашорошували вуха.

На його палку промову злетілися всі, наче метелики на полум'я.

Мені б хотілося, щоб саме ці свої риси він проявив у тій конференц-залі, на тому кулінарному майстер-класі — скрізь, де це мало значення.

Я боялася, що саме ця частина його особистості зникла, але він навчився приховувати її та показувати лише друзям, які не викажуть його таємниць.

— Чому ти усміхаєшся? Я щось смішне сказав? — раптом запитав він, опускаючи руки.

— Ні, вибач, мені... мені цього бракувало, — сказала я.

— Я набрид тобі своїми розмовами про їжу? — запитав він.

Я похитала головою.

— Ти такий захоплений нею.

Джеймс насупив брови, він вочевидь був збитим із пантелику.

— Я завжди захоплений кулінарією.

«Тоді чому ти не показуєш це частіше?» — хотіла я запитати, але відчула, що це може бути трохи неввічливо. Крім того, сім років зробили нас майже чужими, тож хто я така, щоб щось казати?

— Я знаю, мені просто... мені просто цього бракувало... Впродовж семи років. — Я розсіяно махнула рукою. — Семи років. Це був довгий час.

— Ах. — Джеймс кивнув і трохи криво усміхнувся.

Мене за серце взяв болючий щем. Щем за чимось теплим. За чимось добрим. За чимось, що, можливо (саме можливо), могло б залишитися. Усмішка й гірко-солодка омана від лимонного пирога.

І сьогодні ввечері я мала неприємності, бо всміхнулася у відповідь.

— Думаю, для мене це було трохи довше, — сказав він нарешті.

Я вирячила від здивування очі. Раптом мій телефон задзвонив, і я швидко перевела погляд і витягнула його з сумочки, очікуючи, що це хтось із моїх авторів, які застрягли в аеропорту чи в готельній конференц-залі. Це були Фіона та Дрю. «Ой леле, я забула написати Дрю та сказати їй, що... що я пішла вечеряти з нашим потенційним автором!»

Ет, можливо, ні.

«**ЗЕМЛЯ ВИКЛИКАЄ КЛЕМЕНТИНУ!!!**» Фіона відправила повідомлення з купою емодзі, котрі, як я сподівалась, означали те, що

вона стурбована й не збирається мене вбивати.

«Тебе вбили? — запитала Дрю. — Чи потрібно нам подавати заяву в поліцію?»

«КЛЕМЕНТИНО, ДРУГЕ ІМ'Я ВЕСТ, ТИ ЖИВА? — додала Фіона. — НАПИШИ, ТАК ЧИ НІ».

Я справді любила своїх друзів. Але я також хотіла, щоб вони не зіпсували момент.

Джеймс, трохи стурбований, запитав:

— Чи все гаразд?

— О так. Я просто мушу відповісти на це.

Інакше мої подружки справді могли б подати заяву про моє зникнення.

— Це мої подруги. Вони трохи...

— Ні слова більше, — відповів він, піднісши руки. — Я візьму їжу. Ти, якщо хочеш, можеш піти й знайти нам місце.

— Звичайно, дякую.

Тож я швиденько відійшла від фургона з їжею, що, можливо, було на краще, адже я відчувала легке запаморочення поруч із Джеймсом: він мав надто привабливий вигляд, і це була та межа, яку я не збиралася перетинати. Я попрямувала до кам'яних лавок перед Аркою Вашингтон-сквер і сіла там чекати.

Фіона додала:

«Гаразд, можеш не писати. ЯКЩО ТИ ВБИВЦЯ, МИ ПРИЙДЕМО ПО ТЕБЕ, ПОСЕСТРО».

Дрю не вгавала:

«ХАЙ ТОБІ ГРЕЦЬ.

СКАЖИ ЇЙ, КРИХІТКО».

«Вам обом потрібно заспокоїтися», — нарешті написала я, поглянувши на фудтрак.

Мігель щось говорив Джеймсу, який, потираючи потилицю, видавався збентеженим. Мені хотілося закарбувати цей образ у пам'яті, помістити його в уявну рамку, так само як яскраве світло вуличних ліхтарів на його волоссі та сині й фіолетові тіні на обличчі. Я вже не вперше за цей вечір відчула, як мої пальці смикаються від

думки намалювати його барвистими фарбами, щоб зафіксувати цей момент. Щоб це тривало вічно.

Фіона блискавично відповіла: **«ОВВА, ВОНА ЖИВА. ЛЮБА, ВОНА ЖИВА»**.

«АЛЛЛУЯ», — додала Дрю.

А затим: **«АЛЛЛУЯ»**.

Аж потім: **«АЛЛУЯ»**.

На моїх устах з'явилася усмішка.

«Дрю, хіба ти не редактор?» — запитала я.

Вона надіслала насупленого смайлика.

Фіона написала: **«Вочевидь їй ніколи не доводилося придбавати авторські права на пісню “Алілуя” Руфуса Вейнрайта»**.

«Здається, я постарішала на десять років, читаючи ці повідомлення», — відповіла я, а потім сказала їм, що збираюся повечеряти з другом, якого зустріла на вулиці, — мабуть, не зовсім брехня — і відклала свій телефон, коли Джеймс підійшов із нашою їжею, тримаючи дві пляшки пива під пахвою. Я взяла пляшки, коли Джеймс сів, і він відкоркував їх об лавку.

— За смачну їжу, — сказав він, простягаючи мені пляшку.

— І хорошу компанію, — відповіла я, ми цокнулися пляшками.

Я задовольнялася тим, що малювала в голові цей літній вечір. Вечір — це суміш опівнічно-синього та фіолетового серпанку, вкраплень перламутру та кричущо-яскравих рожевих відтінків, які могла бачити лише я, тому що вони були метафорою того, що я відчувала.

Вечір був теплим, пиво — холодним, а товариство, по суті, ідеальним. Люди прогулювалися під аркою, сміючись одне до одного, а небо в парку здавалося таким безкраїм, що я майже бачила зірки. Ми теревенили під час їжі. Він розпитував про мою роботу, а я — про його. Новий ресторан, який він відкривав, займав левову частку його часу, тож на плечі його су-шефині в «Оливковій гілці» звалилося чимало важкої роботи, через що Джеймс почувався винним.

— Су-шефиня — це та жінка, яку я бачила на кухні минулого тижня? — запитала я, згадавши, як вона виганяла мене з приміщення.

— Айона Самюель, — відповів він, кивнувши. — Одна з найкращих су-шефинь. Айона поки цього не знає, але вона стане шеф-кухаркою «Оливкової гілки», тільки-но я звідти піду. Я не можу уявити ресторан у кращих руках.

— Не гірко? Покидати місце, де пробув останні сім років.

Він знизав плечима.

— Є таке, але це добре для мого бренду та моєї кар'єри.

Було приємно бачити, що його життя склалося саме так, як він хотів. І неважливо, що я думала про це.

Зрештою, я в цьому всьому брала мізерну участь.

— Я так багато працював, — мовив далі він, — що насправді вже не можу зупинитися. Та й не дуже хочу.

— Ти створив щось дивовижне. Я впевнена, що твій дідусь пишається тобою.

Він завагався і зробив великий ковток пива.

— Взагалі-то, його вже немає.

Від цих слів мені забракло повітря.

— Ох, вибач, моє співчуття.

Він похитав головою.

— Все гаразд, справді. Минуло майже сім років. Дідусь помер відразу після того, як... — Він зробив паузу й натомість сказав: — Через кілька днів після того, як у мене з'явилася власна квартира.

Отже, після того, як він з'їхав із квартири моєї тітоньки. Після літа. Однак незабаром після того, як влаштувався на роботу. Його дідусь так і не побачив, як він став успішним шеф-кухарем. Це було несправедливо. Я не знала, як його втішити — і навіть не знала, чи варто так *чинити*. Як-не-як минуло вже сім років, і він, здавалося, міг згадувати про свого дідуся, а мені ще важко було говорити про свою тітоньку. Зрештою, я просто сказала:

— Поглянь, чого ти досягнув. Ти відкриваєш власний *ресторан*. Він би тобою пишався.

— Так, досягнув, — погодився Айвен, хоча в його голосі не вчувалася погорда. Він сказав це якимось... втомлено. Так, саме втомлено. — І я відмовився від багато чого, аби бути тут. Від

стосунків, друзів, інших кар'єрних можливостей... Був єдиний шлях — нагору.

Я поклала до рота останній шматочок фахітаса з курятини й, розглядаючи Джеймса у світлі ліхтарів, поцікавилася:

— Ти шкодуєш про це?

— Якщо я скажу, що так, — задумливо відповів він, — чи не буде це зрадою мене колишнього: того хлопця, який мріяв потрапити сюди? Напевно.

Але потім його губи повільно розпливлися в усмішці, медовій та стриманій.

— Хоч це й добре, що ні. Але... — Він завагався. — Я неабияк шкодую, що не був поруч. З тобою, — додав він. — Коли померла твоя тітонька. Я шкодую про це.

У мене в горлі утворився клубок. Я відвернулася.

— Усе гаразд, — коротко сказала я. — Зі мною все гаразд.

— Ні, — пробурмотів він, вглядаючись в моє обличчя, і я знала, що воно має трохи розгублений, трохи сумний вираз. — Бачу, що ні.

— Чому ж ти тоді не шукав мене? — випалила я. — Протягом останніх семи років.

Він спохмурнів, поставив тарілку на лавку поряд із собою та витер руки. Я уявляла, що він гадав, як краще сказати мені, що йому було однаково, що, якби він захотів шукати, то зробив би це. Однак Джеймс просто поклав руку між нами, сперся на неї та, нахилившись ближче, прошепотів:

— Чи ти повірила б мені, Лимончику?

ЧУДОВО ПРОВЕДЕНИЙ ЧАС

— Я... не розумію, що ти маєш на увазі, — зізналась я.

Він зітхнув і знову відкинувся на спинку лавки, оглядаючи парк, групу молодих людей, які фотографувалися під аркою.

— Тоді дозволь мені описати ситуацію, що склалася сім років тому. Тобі було скільки років... двадцять два? Я знаходжу тебе, і я незнайомиць, еге ж? Тому що *ти* не знатимеш мене ще сім років поспіль.

Його слова застали мене зненацька, і я мало не поперхнулася пивом, намагаючись зробити ще один ковток. Що він сказав мені раніше? «Думаю, для мене це було трохи довше».

— То... ти знаєш? Що...

— Так, — коротко відповів він. — Я знаю.

Я ніяк не могла збагнути, що більше мене бентежило: усвідомлення того, що він *думав* про те, аби приїхати й знайти мене, або той факт, що в якийсь момент протягом наступних кількох тижнів, перш ніж він з'їде з квартири моєї тітоньки, я скажу йому правду. Я трохи випросталася, усвідомивши:

— Отже, я ще раз перемістилася, чи не так? До квартири у минулому часі.

Він зосередив свій погляд на вуличному ліхтарі.

Я довго вдивлялася в його обличчя, намагаючись зрозуміти за порухом губ, за невпевненістю в очах, чи бреше він, але він нічим не видав себе, навіть коли спіймав мій пильний погляд і відповів таким самим.

— Я не пам'ятаю, Лимончику, — наполягав він, і я швидко відвела погляд.

«Що ж тоді трапилось?» — хотіла запитати я. Щось настільки жахливе, що він навіть не міг мені розповісти?

Я спробувала пригадати те літо сім років тому, коли ми з тітонькою несподівано вирушили в подорож. Це був перший і останній раз, коли ми з нею пропали на кілька місяців, заряджали телефони десь у кафе й ночували у хостелах. Наступного року я влаштувалася на роботу в «Штраус енд Едер», і потім щороку ми планували подорож наприкінці літа. Ми зустрічалися в музеї Метрополітен на мій день народження з валізами в руках, сиділи якийсь час у залі з картинами Ван Гога, а потім їхали світ за очі.

Я не пам'ятаю того дня, коли повернулася додому того чудового літа, проведеного за кордоном сім років тому. Зате пам'ятаю, як наш літак здійснював посадку в аеропорту Ла-Гуардія, так довго, що у них закінчилося безкоштовне вино, пам'ятаю, як ми з тітонькою вийшли з таксі біля її будинку, як я обійняла її на прощання і, будиши стомленою, випадково спіймала таксі, в якому вже був один пасажир.

Я насупилася.

Джеймс потягнувся до мене й розгладив великим пальцем шкіру між моїми бровами. Він нічого не сказав, але йому й не треба було цього робити, адже я розуміла, що, напевно, моє обличчя знову прибрало того самого виразу, віддаленого й кислого, ніби я смокчу скибочку лимона.

— Ти не пам'ятаєш чи не хочеш мені розповісти? — спитала я, відсовуючись від нього, а він нахилив голову набік і замислився, як відповісти.

— Чи є третій варіант?

— Звичайно, але розкажи, що трапилось.

Він завагався, опустив погляд на свій недоїдений фахітас, намагаючись зрозуміти, як підібрати правильні слова, і раптом у мене з'явилося відчуття, що ліпше мені про це не знати.

— Вибач, — швидко сказала я. — Ти не мусиш відповідати на це. Ого, я... я справді не знаю, як вести нормальну розмову, еге ж? Який твій улюблений гурт? Улюблена книжка? Улюблений *колір*?

— Тсс... ти все ж таки маєш вгадати... О ні, — додав він тихіше, побачивши щось позаду мене, і його погляд потемнів. — Я відчуваю, що зараз пошкодую про це.

— Про що? — я озирнулася через плече.

Мігель та Іза зачинили фургон, опустили віконниці та замкнули двері, перш ніж вирушити до нас. Я подивилася на годинник.

— Вони справді зачинилися рівно о десятій, еге ж?

Коли вони підійшли, Джеймс сказав:

— Мігелю, сподіваюсь, у твоєму коричневому пакеті немає того, про що я подумав.

— Пхе, звичайно, немає, — відповів Мігель та звернувся до мене: — Хочеш скуштувати? — Він сів поруч зі мною та запропонував мені вміст пакета.

Я витягла чипсину, і вона, схоже, була вкрита цукром. Пригостившись, я переконалася, що справді то був коричневий цукор.

— О, це смачно. А що це?

Джеймс вигнув брову й, дивлячись на Мігеля, сам узяв одну чипсину.

— Це коронна страва Мігеля, — сказав він мені. — Чипси з тортільї, посипані цукром та корицею, і ще чимось. Поки не розібрався.

Мігель *хмикнув*.

— Навіть Іза цього не знає.

Десертні чипси були чудовими та солодкими, і мали приємний хрускіт. Вони добре смакували після фахітаса. Я з'їла ще одну чипсину.

— Каєнський перець? — припустила я.

Діставши жменю з пакета, Іза сказала:

— Він ніколи тобі не скаже — угадала ти чи ні. Я ставлю на соус шрирача.

— Не ті відтінки смаку, як для шрирачі, — розмірковував Джеймс.

Мігель неабияк тішився з того, що ніхто не міг здогадатися.

— Яке це має значення? Чи ви хочете вивідати *всі* мої секрети?

— Можливо, це допоможе Джеймсові з кулінарною книгою, — сказала Іза. — Адже він не вміє пекти хліб.

— *Вмію*, — з обуренням відповів Джеймс, — а чипси — це не хліб.

Вона засміялася й погладила його по голові.

— Каже хлопець, який двічі мало не провалив курс «Вступ до випічки хліба».

— І він ще й цим пишався, — додав Мігель, перевівши погляд на мене.

Потім Мігель простягнув руку та відкинув пасмо Джеймсового волосся, щоб показати мені татуювання за його вухом. Вінчик, який я бачила там раніше, тепер був вицвілий, і його контури стали трохи розмитими.

Джеймс невдоволено пирхнув і лягнув Мігеля по руці.

— Так, не видавай усі мої секрети.

— Ой-ой. — Мігель помахав Джеймсу рукою та повернувся до мене. — Знаєш, як він зробив це татуювання?

— Це страшенно кумедна історія, — додала Іза, обіймаючи Джеймса за плечі.

— Не слухай їх, — благав мене Джеймс, його рука злегка й повільно торкнулася моєї, ніби ненавмисно. — Вони брешуть, як гребінцем чешуть. Дурисвіти.

— До речі, *щодо* «Вступу до випічки хліба»... то був наш перший день в Кулінарному інституті. Ми троє були там найстаршими, — сказав Мігель, і Джеймс похитав головою.

— О ні, тільки не ця історія.

— Це чудова історія! — парирував Мігель і нахилився до мене. — Хай там як, цього хлопця викликав шеф-кухар, який нас навчав, і ми всі, лишень уяви, по лікоть у тісті, еге ж?

— Як же я ненавиджу цю історію, — простогнав Джеймс, розгублено проводячи рукою по обличчю.

— Його запитали... Ізо, про що його запитали?

Вона дістала з пакета ще одну чипсину.

— Його запитали про те, що він робить.

— Я дотримувався вказівок, — пробурмотів Джеймс.

— До речі, то був дуже шанований шеф-кухар. І ось Джеймс йому каже: «А на що це схоже? Я збиваю його». — Джеймс стояв по лікоть у тесті, з борошном на обличчі, а дріжджі були розсипані на всьому

столу. Він використовував — що, трясця, ти використовував? Дерев'яну *ложку*? Він був страшенно хаотичним.

Іза хихикнула.

— І викладач просто подивився на нього і мовив: «Збивай, збивай».

Джеймс зауважив:

— Якщо чесно, тоді я ніколи в житті не бачив данського вінчика. Потім Іза вирішила, що того вечора ми всі підемо випити, а тоді ми опинилися в тату-салоні... — Він знизав плечима. — Ось така історія.

Мігель та Іза також показали мені татуювання кухонного приладдя за своїми лівими вухами — лопатку та черпак.

— Ну, тепер я відчуваю себе обділеною, — сказала я. — Я теж хочу кухонну посудину за вухом. Що б мені набити?

Іза дістала з пакета ще жменю чипсів.

— Ет, тобі не кухонне приладдя потрібно набивати. У тебе мусить бути... Гм.

— Пензлик, — упевнено сказав Джеймс.

Мігель запитав:

— Ти художниця?

— Це лише хобі, — швидко відповіла я. — Насправді я піарниця у книжковому видавництві. Це чудова робота. Я працюю під керівництвом однієї з найталановитіших людей у цій галузі, і це велика честь. Я люблю свою роботу.

По той бік від Джеймса Іза запитала:

— Чому тобі це до вподоби?

Я роззявила рота — і завмерла.

Це запитання виявилось складнішим, ніж я думала.

Річ у тім, що я теж любила свою роботу, але якщо бути чесною із собою? Я більше не була впевненою, що захоплена цим — не так, як Ронда, чи та людина, якою я була шість місяців тому, котра підіймалася *кар'єрними щаблями* дедалі вище, і це все, чого вона прагнула, але...

Я бачила запал і хвилювання Дрю через можливість придбання прав на книжку Джеймса, бачила, як Ронда, навіть коли збиралася вийти на пенсію, була захоплена своєю роботою до самого кінця, а я здебільшого почувалася... втомленою.

Я згадала останню розмову з тітонькою.

«Вирушаймо на пошуки пригод, моя люба».

Якщо чесно, слово «пригода» звучало привабливо.

— Я... просто працюю, — відповіла я. — І тішуся, що мої дві найкращі подруги теж працюють зі мною. Що спонукало тебе стати шеф-кухаркою? — запитала я її.

— Моя мама — відома шеф-кухарка, перепрошую, *шеф-кондитерка*. Я виросла на задвірках кухні, — відповіла Іза. — Найбільше я люблю запах свіжоспеченого круасана. Ніщо не може з ним зрівнятися.

— Або коли отримуєш бездоганне поєднати солі, кислоти та жиру...
— Мігель поцілував кінчики її пальців і підкинув її долонь в повітря.
— Це змушує страву співати.

— Або люди, які приходять скуштувати твій витвір мистецтва, — погодився Джеймс, а потім стиснув губи й похитав головою. — Щоправда, за більшість ресторанних робіт платять копійки. А ти гаруєш цілісінькими днями. Хоч ти готуєш чудові страви, коли приходиш додому, то зазвичай їси якусь гидоту. Або ти надто втомлений, щоб узагалі їсти. Цей бізнес не для всіх. Якщо ти не маєш високої мети, то навіщо ти на кухні?

— Я не пам'ятаю, коли востаннє готувала собі їжу, — незворушно сказала Іза, дивлячись віддаленим поглядом.

Мігель допив залишки свого пива.

— Я не пам'ятаю, коли востаннє хвалив мої страви.

— Я теж не пам'ятаю, і я збираюся відкрити ресторан і маю надію здобути визнання критиків, тому сподіваюся, що щось зміниться, — додав Джеймс, допиваючи залишки пива й підводячись на ноги. Він схопив порожні тарілки й пляшки з-під пива та пішов викидати їх, і я відчула гнітючу тугу.

Іза зітхнула, з'їдаючи чергову чипсину.

— Я дуже боюся, що він згорить.

Мігель потер потилицю.

— Отож.

Я дивилась, як Джеймс підходить до смітника в дальньому кутку площі.

— Згорить?

— Саме так, — підтвердив мені Мігель, спостерігаючи, як Джеймс копав ногою бляшанку по тротуару, а потім підібрав її та викинув разом із рештою сміття. — Я просто... інколи думаю, що він робить надто багато. І недостатньо для себе.

— Він хоче, щоб його дідусь пишався ним, — завважила я.

Мігель кивнув.

— Це так, але певної миті він мусить захотіти зробити щось для себе? Якби це був не його дідусь, то це був би шеф-кухар Готьє, якби це був не Готьє, то це було б те, що він вважав за потрібне зробити, щоб перейти на наступний рівень. Знову і знову, — сказав він, прокочуючи рукою, щоб підкреслити сказане.

— Можливо, він теж цього хоче, — зауважила Іза.

— Можливо, — відповів Мігель. — Але, можливо, є щось у тому, щоб робити те, що дарує тобі радість. Навіть якщо це не те, що дасть тобі ту трикляту зірку Мішлен.

Я допила пиво, коли повернувся Джеймс із засунутими руками в кишені темних джинсів. Він знову сів між нами й сперся на руки.

— Гаразд, годі скаржитися на роботу. Лимончику, ти знаєш, що я б, мабуть, не вижив у Кулінарному інституті без цих двох?

— Він був *занудою*, — поскаржилася Іза та вкинула до рота ще одну чипсину.

Я подивилася на Джеймса.

— Ще і як вірю.

Він видавався приголомшеним.

— Ет...

— У нас ще багато історій, — мовив Мігель.

Я взяла жменьку чипсів та сказала його друзям:

— Я нікуди не поспішаю. Розкажіть мені *все*.

Іза радісно замуликала і схопилася на ноги. Якщо Джеймс любив говорити руками, то Іза любила говорити всім тілом. Я відразу помітила, що вона рухалася, коли говорила: ходила туди-сюди, обертаючись на підборах, наче сидіння на місці було для неї прокляттям.

— Отож ти дивишся на трьох найкращих шеф-кухарів, які закінчили Кулінарний інститут Америки, — почала вона, вказуючи на них трьох.
— Але двоє ледве закінчили навчання... хоча намагалися старанно навчатися.

Джеймс нахилився до мене й пробурмотів низьким і трохи грайливим голосом:

— Здогадайся, хто ці двоє.

— Звичайно, не ти, — відповіла я, і його рот смикнувся в легкій усмішці.

Іза повела далі:

— Ми легко потоваришували, адже були найстаршими на курсі.

Джеймс мовив трохи голосніше, хоча й досі сидів близенько до мене. Наші плечі торкалися, і я почувалася підліткою, моє серце тріпотіло, мов пташка.

— Здається, я був найстаршим на курсі...

— Ні, ні. — Мігель махнув рукою. — Там була та пенсіонерка-бухгалтерка. Як її звали? Беатріс? Бернадетт?

Іза клацнула пальцями та вказала на нього.

— Берті! То через неї ми їздили за кордон того літа, пам'ятаєш? Коли ми обслуговували тих нудистів на узбережжі Франції.

— Краще б я не брав у цьому участь, — мовив Джеймс із відсутнім поглядом, вочевидь він не хотів про це згадувати.

Мігель мовив далі:

— Або згадайте, як ми ледь не отруїли королеву Англії.

— Ми *цього* не зробили, — виправив його Джеймс. — Навіть віддалено цього не було.

Але все, на чому я загостила свою увагу, вилилося в таке запитання:

— Ви готували для королеви?

Він похитав головою.

— Упокой, Господи, її душу. Це була не така вже й велика справа...

— Ет, трясця, ще і яка справа! Слухай, він узагалі холонокровний. Це був бенкет, еге ж? Вишуканий, шикарний. І ми здобули гарні рекомендації. Хоча, здається, ти не працювала на тій кухні, еге ж, Ізо?

— Еге, я напивалася в районі Шордич.

— Так, так. — Мігель кивнув головою, згадуючи. — Ну, якби не той дегустатор отрут, ніхто б цього не помітив.

— Паприка та мелений перець чилі схожі на вигляд, чи не так? — Джеймс потер перенісся, а потім сказав трохи тихіше: — І я був трошки як з *похмілля*.

— Отакої, — ахнула я. — Ти ледь не став убивцею!

— Мелений перець чилі не вбив би королеву, — обурено відповів Джеймс, штовхнувши мене плечем. Навіть крізь одяг він був теплим, і так близько я відчувала запах його лосьйону для гоління — з нотками кедр та троянди. — А от каєнський перець⁷? Напевно.

— Це навіть не *найвеселіша* історія! — вів далі Мігель, в його очах спалахнула іскра.

Він майстерно оспівував деякі інші історії, в які вони встрягали з Джеймсом: про випадковий зв'язок у Глазго, про незабутню зустріч із гангстером у Мадриді, яка закінчилася гонитвою на мопедах головною вулицею міста. Джеймс подорожував так далеко й так багато, як розповідав мені ще у квартирі моєї тітоньки, й він сподівався, що так буде завжди.

Ми розмовляли, поки наші пальці, вкриті корицею та цукром, не торкнулися дна пакета з чипсами, і це був чудовий вечір. Такого чудового вечора в мене давно не було.

Настільки чудового, що він прилипає до твоїх кісток, густий і теплий, та огортає твою душу золотистим світлом.

Смачна їжа в хорошому товаристві.

Наприкінці вечора Джеймс знову сміявся, і аж увесь світився, коли розповідав про свої перші дні на посаді кухаря в «Оливковій гілці» та про торговця м'ясом, який намагався звести його з дочкою.

— Мені здається, ти справді ходив на побачення, чи не так? — запитала Іза.

Джеймс кивнув головою.

— *Один раз*. Ми швидко зрозуміли, що ми несумісні. Але в неї було козеня, яке вона взувала у гумові черевики. Страшенно мило, — зізнався він.

Мігель завважив:

— Здається, це було восени, коли ти щойно приїхав до Нью-Йорка. Коли тебе підвищили до кухаря?

Я вже приготувалася дізнатися про всі брудні та ганебні речі, які коли-небудь скоював Джеймс Айвен Ештон або в яких доводилося йому брати участь.

Але Мігель додав:

— Після того, як ти зустрів ту дівчину, так?

Цієї миті Джеймс змінився в обличчі. Він став напруженим.

— Не чіпай цю історію.

— О, вона цікава, — Іза завела очі та сказала мені: — Він завжди говорив про неї. Щохвилини, щосекунди. Як її звали? Це було якось пов'язано з піснею, еге ж?

— *З піснею?* — Я і хотіла, і водночас не хотіла знати.

— Так, — погодився Мігель і заспівав: — «О моя люба, о моя люба, о моя люба *Клементино*».

⁷ Каенський перець є дуже пекучою пряністю та може викликати опіки не лише під час внутрішнього вживання, а й на шкірі внаслідок звичайного зіткнення з ним. У кулінарії та медицині застосовується в мінімальних дозах.

НЕСЛУШНИЙ ЧАС

Джеймс провів мене до метро, хоча сам викликав таксі, щоб на ньому дістатися додому... Я не була впевнена, де він живе, але це точно не в «Монро». Після того, як Мігель заспівав «О моя люба Клементино», я подумала, що врешті-решт вдавлюся чипсами. Джеймс швидко перевів розмову на те, як Мігель освідчився Ізі — посеред фургона з їжею, одного дощового весняного дня три роки тому. Жодних клієнтів, тільки вони двоє, і стейк, у якого вже виходив термін придатності. Я була б зачарована їхньою історією, однак у мене з думок не йшла попередня розмова.

«Він завжди говорив про неї», — сказала Іза перед тим, як Мігель заспівав пісню, і від думки про це у мене з'явилися метелики в животі.

Він говорив про неї — тобто про мене.

— Сьогоднішній вечір був чудовим. Дякую, що розважала моїх друзів. Вони можуть бути... досить балакучими, — сказав Джеймс, засунувши руки в кишені.

— Якщо ти думаєш, що *вони* балакучі, тобі варто поспілкуватися з Дрю та Фіоною, — відповіла я і від думки про них чотирьох в одній кімнаті ледь не розреготалася. Я зупинилася прямо перед сходами, що вели на залізничну платформу, і він затримався поряд зі мною. І надто близько, і надто далеко.

Ніби ми обоє чекали, що щось станеться. Я повернулася до нього й, намагаючись не бути надто сором'язливо, запитала:

— Ну що, отже, Клементина? Скількох дівчат на ім'я Клементина ти знаєш?

Кутики його вуст сіпнулися. Його очі були двома сірими озерцями. Можливо, я б намалювала їх напівпрозорим зеленим — з украленнями жовтих, блакитних та опалових хмаринок.

— Лише одну, — тихо відповів він і вийняв руки з кишень.

Ці метелики в моєму животі стали ненажерливими.

— Тоді їй, мабуть, пощастило.

— А ще вона розумна, талановита і вродлива, — мовив далі Джеймс, перелічуючи мої якості на пальцях, і підійшов на крок ближче.

З такої близькості він був ще красивішим, ніж я була готова витримати, його густі темні брови були охайними, а ластовиння на носі всівало його шкіру, мов сузір'я. Його погляд був стриманим, а мені хотілося, мені неабияк хотілося, щоб він досі був тим хлопцем з широко розплющеними очима із квартири моєї тітоньки.

Я піднесла руки до його обличчя, провела кінчиками пальців по зморшках сміху навколо його рота, відчуваючи ледь помітну щетину. Я заплющила очі та відчула, як його вуста наблизились до моїх, і мені хотілося, щоб він мене поцілував — і я усвідомила це зі страхом. Я понад усе хотіла, щоб він поцілував мене, я нічого так не жадала уже досить довгий час. Це було схоже на пригоду, фіналу якої я не знала. В моїй душі вибухали тисячі феєрверків. Такі ж емоції я завжди відчувала, коли моя тітонька широко усміхалась і кликала мене у нові пригоди.

Це *теж* була пригода. І я раптом зрозуміла, що не проти взяти в ній участь.

Поза жодним сумнівом, я хотіла цього.

Я хотіла його.

Але минула секунда, потім ще одна, і жага в мені почала згасати. Я розплющила очі, коли він трохи відійшов від мене, і натомість поцілував мене в чоло.

— І ще вона цілком недосяжна, — додав він, і я відчула його подих на своєму волоссі.

Щем узяв за серце. Він відійшов від мене з гірким виразом на обличчі.

— Завжди неслухний час, еге ж, Лимончику?

— Так, — прошепотіла я напруженим голосом, тому що він мав рацію, і я була пригнічена тим, що він вказав мені на це. Я не могла дивитися на нього.

— Я вже маю... я вже маю йти, — пробурмотіла я та побігла сходами вниз.

— Лимончику! — гукнув він, але я не зупинилася, поки не минула турнікет і не дійшла до платформи метро.

Я мало не згубила власну кар'єру, і заради чого? Заради якогось швидкоплинного почуття, яке все одно мине? Нічого не залишається.

Геть нічого.

Однак мене лякало не те, що мені навіть не спало на думку поцілувати його, а те, що я зовсім не дбала про власну кар'єру. Про те, що б подумала Ронда. Про те, що я перекреслила б сім років понаднормової праці, безсонних вихідних і паперової тяганини.

Ось що мене найбільше лякало: те, чого я так завзято прагнула, вмить виявилось б для мене геть неважливим.

Поїзд підійшов до платформи, і я сіла. Я досі відчувала дотик його рук, і все всередині мене палало, коли я думала про те, як він був близько. Я досі відчувала запах його лосьйону після гоління. Тепло його тіла. Згадувала, як він зупинив себе, його майже беззвучне зітхання.

«Завжди *неслушний час, еге ж?*» — запитав він.

Так, мабуть, так.

КОЛИСЬ ДАВНО

Я зайшла до своєї квартири, скинувши черевики в передпокої. Дош м'яко стукотів по шибці, наче хтось пальчиками. Двоє голубів кублилися у своєму гнізді на кондиціонері, а я розмірковувала, чи варто прийняти холодний душ, аби змити із себе вечір і всі ті надокучливі думки, які досі не йшли з моєї голови. І тут хтось гукнув:

— Лимончику?

Я завмерла на місці. Не йнявши віри своїм вухам, я озвалася:

— Айвене?

Перечепившись через свої черевики, я поквапилася на кухню. Він сидів за столом, перед ним стояла пляшка бурбона й склянка. Він усе ще був у забрудненій білій футболці та мішкуватих чорних штанах.

— *Лимончику!* — з кривою усмішкою сказав він. — Привіт! Радий тебе бачити. Що ти робиш тут о пізній порі?

— Я... я хотіла тебе побачити, — відповіла я так щиро, що моє серце защеміло в грудях. Я просто не думала, що зможу його застати. Цього хлопця з рудою чуприною та сірими очима, який усміхався тією криво-теплою усмішкою.

І він ніколи не зможе мене забути.

Я швиденько рушила в кухню та обхопила його обличчя руками. Він подивився на мене широко розплющеними від здивування очима — ох, ці широко розплющені очі — та поцілувала його. Грубо і жадібно, бажаючи витатуювати його смак у сірій речовині свого мозку. Я хотіла робити це всю ніч: проводити пальцями по його рудому волоссю, торкатися його кучерів, притискатися до нього так міцно, щоб відчутти, як він притискається до мене.

Його вуста мали смак бурбона, а легка щетина поколювала мою шкіру.

— Чому така жага, Лимончику? — спитав він, підвівшись, аби хапнути повітря.

Його запитання мене дещо засмутило, наче він підозрював, що у мене є приховані мотиви. Нібито я не могла просто хотіти бути тут і цілувати його.

— А в тебе немає? — запитала я, і це, здавалося, була вичерпна відповідь для нього, тому що так, він мав її теж.

Так, я знала, що він мав жагу. Те, як він дивився на мене весь вечір, розглядав мене, ніби хотів випити мене до дна, ніби думав, що ніколи більше не побачить — я *знала* цей погляд. Так мама дивилася на тата. Так дивилася моя тітонька, коли згадувала той далекий час, від якого лишився терпкий спогад.

Я добре знала цей погляд, я впізнала його, щойно він підвів голову, коли я увійшла, коли він назвав мене Лимончиком з тим п'яним очікуванням.

Він наблизився до мене та запустив пальці в моє волосся, притягуючи мене для ще одного поцілунку. Ніжно та чуттєво, його руки обхопили моє обличчя, а його рот притиснувся до мого, щось м'яко бурмочучи на моїх губах. Його язик ковзнув по моїй нижній губі, і я припала до нього, відчуваючи всередині тисячі феєрверків. Від нього так *добре* пахло шаленістю, милом та *ним самим*, що викликало в мені ще більшу жагу.

— Здається, ти завжди навідуєшся саме тоді, коли мені потрібна компанія, — пробурмотів він.

— Компанія чи я?

Він трохи відкинувся на спинку стільця, дивлячись на мене своїми бурхливими, схожими на хмари перед першим снігом восени чудовими очима.

— Гадаю, ти, — відповів він м'яким і впевненим голосом, і це розтопило крижану стіну, яку я вибудовувала навколо себе, і я знову поцілувала його, щоб насолодитися цими словами на своїх губах.

Його руки ніжно обхопили моє обличчя, повільно спустилися до моєї блузки, розстібаючи гудзики один за одним своїми спритними, довгими пальцями. Поки він це робив, його поцілунки встеляли шлях

до шиї. Я видала звук, що скидався більше на несамовитий, ніж сексуальний, коли він провів зубами по обрисах моєї шиї до плеча. Він закружляв нас, а потім ніжно притиснув мене до столу, затим підняв мене й посадив, відсунувши пляшку бурбона. Його язик ковзнув по шкірі моєї ключиці, смокчучи її, а потім його зуби вп'ялися в неї.

Задихаючись, я відчула, як моє тіло вкрили сироти.

— Забагато? — запитав він, дивлячись на мене з-під своїх дивовижно довгих вій п'янким поглядом.

Ні, навпаки.

— Ще, — благала я, відчуваючи, як моїми щоками розтікається тепло.

— Мені подобається, коли ти червонієш, — пробурмотів він, цілуючи пагорби моїх грудей та розстібаючи верхні гудзики на блузці. — Це зводить мене з розуму.

Я ніколи не замислювалася над тим, який маю вигляд, коли червонію.

— І як це? опиши.

— Це чарівний колір, — почав він.

Я відчувала його гаряче дихання на своїй шкірі, коли він укладав мене знову, його коліно було притиснуте до краю столу, а руки — по обидва боки від мене.

— Це починається прямо тут... — Він залишив поцілунок трохи нижче яремної ямки. — ... і повзе вгору, — поцілував мене в шию, — і вгору, — вдруге поцілував у шию, — і вгору, — ще один поцілунок залишив на підборідді. Потім на моїй правій щоці. — І це зводить мене з розуму, коли знаю, що я — причина.

Я відчула, як моя шкіра почервоніла від цього досить правдивого, щирого припущення, моє серце затріпотіло, мов пташка у клітці. Він усміхнувся самими кутиками рота.

— Ось як зараз, — прошепотів він і поцілував мої рум'яні щоки.

Він поводився зі мною настільки ніжно, настільки щиро, що, якщо чесно, це було сексуально. Я закохувалася раніше, — звичайно, як можна, подорожуючи світом, не закохатися у красеня в Римі чи розважливого мандрівника-австралійця, шотландця з глибоким горловим голосом, або ж поета в Іспанії, — але це було геть інше.

Кожен його дотик, кожен помах кінчиками пальців по моїй шкірі мав вагу. Викликав трепет.

Наче я була не просто дівчиною, яку можна поцілувати та згадувати з ніжністю через десять років, а кимось, кого можна буде поцілувати через десять років.

Через двадцять.

Але, звичайно, цього не сталося, цього не могло статися, тому що я вже знала, чим це закінчиться.

Він поцілував мене між брів і запитав:

— Про що ти думаєш, Лимончику?

Мої пальці ковзнули вниз по його грудях і залізли під футболку. Я думала про те, що хочу забутися в його обіймах. Про те, що хочу насолодитися ним, *тут* і зараз. Я думала про те, наскільки це було егоїстично знати, що у нас нічого не вийде, і не зупинитися. Я думала про те, наскільки розумною була моя тітонька, коли встановила це друге правило, і про те, як рішуче я збиралася його порушити.

Я провела рукою по татуюванню на його животі — зображенню маленького кролика, що біжить. Від мого дотику на його шкірі виступили сироти.

— Скільки їх у тебе? — запитала я натомість.

Він насупив брови.

— Десять. Хочеш їх усі знайти?

У відповідь я стягнула з нього футболку, і він кинув її на кухонну підлогу, а я побачила ще одне татуювання на його стегні — важіль.

— Уже два.

Ініціали на лівому боці торса.

— Три. Чотири, — додала я, цілуючи «пучок трав», що зібраний на його лівій руці та перев'язаний червоною ниткою.

Ще татуювання на внутрішньому боці другої руки — стежка, обабіч якої ростуть сосни.

— П'ять.

— Ти вправно їх знаходиш, — пробурмотів він, коли я зісковзнула з кухонного столу й повільно потягнула його до вітальні. Він знову поцілував мене, покусуючи мою нижню губу.

— Я ніколи не відступаю перед викликом, — відповіла я і розвернула його, поцілувавши «м'ясний ніж» на його правій лопатці. — Шість.

Сьоме татуювання було на його правому передпліччі — наполовину розрізана редиска, що розвалювалася.

Восьме — було невеличке, ледь помітні цятки, що утворювали сузір'я Скорпіона на зап'ястку. Отож він був Скорпіоном.

— Стає дедалі складніше, — сказав він.

— Тепер, еге? — відповіла я, і він зрозумів, що сказав, і розсміявся. Цього разу він сам укрився рум'янцем.

Я повела його коридором, поцілувала, штовхнувши на ліжку, й залізла на нього. Насправді він був неабияк збуджений цією грою, і я так само.

Дев'яте татуювання містилося трохи вище ключиці, а родимка у формі півмісяця — нижче. Це була лінія серцебиття, і коли я злегка покусала там шкіру, він тихенько застогнав.

Він прошепотів:

— Шкода, що тобі не вдасться знайти останнє.

Звичайно, вдасться! Адже я була уважною слухачкою та мала гарну пам'ять. Я обережно повернула його голову набік, почувши, як у нього перехопило дух, і відкинула волосся, що завивалося біля його лівого вуха, та поцілувала захований там «вінчик».

— Десять, — прошепотіла я. — То який мій приз?

Він почухав носа.

— Посудомийник годиться?

— Хтось колись сказав мені, що це найважливіша роль на кухні, — відповіла я.

— Можливо, той, хто ним і залишиться до скону.

— Ох, Айвене, — зітхнула я, обхопивши його обличчя руками. — Мені байдуже, ким ти працюєш. Ти мені подобаєшся.

Ось і все.

Правило моєї тітоньки порушене; мій бездоганний план розбився вщент. Я знала, що Айвен не буде посудомийником вічно, і навіть якби він ним був, це не мало б значення — посудомийником, кухарем,

юристом чи взагалі ніким. Це був чоловік із чарівними очима, кривою усмішкою та милими жартами, яких мені так бракувало.

Ці чудові перламутрові очі знову потемнішали від бурі, від шторму. Айвен обхопив мене за талію та поклав на ліжко. Він притулювся до мене всією своєю вагою, протягнувши руки по моїх стегнах, під спідницю.

— Я зніму з тебе блузку, — сказав він, і його пальці знайшли шлях до гудзиків на моїй сорочці, розстібаючи один за одним своїми довгими спритними пальцями. Мені ж хотілося, щоб вони були в іншому місці.

— Я цілуватиму кожен частинку тебе. Я запам'ятаю кожен частинку тебе.

— *Кожну частинку?* — запитала я, коли він розстібнув мій бюстгальтер.

— Кожну... — пробурмотів він, коли його уста припали до моїх грудей, а його пальці ковзали моїми вигинами вниз, задираючи спідницю, прослизаючи під спідню білизну, — чарівну.

Я напружилася, коли його пальці бавилися зі мною, а мої руки знайшли опору в його скуйовдженому волоссі.

— ...*Частинку*, — низьким голосом промовив він і, пестячи мене, ввійшов у мене своїми пальцями, а його язик танцював на моїх оголених грудях.

Я звивалася під його вагою, але він міцно тримав мене і бурмотів у моє волосся солодкі, як шоколад, слова, терпкими й манірними, як лимони, були його твердження.

Я ніколи не була з тих жінок, які зможуть закохатися в голос, але коли я кінчила, він притулювся ротом до мого вуха і промуркотів:

— Хороша дівчинка, — саме так, що я втратила будь-яке почуття самовладання.

У моєї тітоньки було два правила у квартирі: перше — завжди знімати взуття біля вхідних дверей, і я впевнена, що принаймні один раз забула це зробити.

Тож принаймні один раз я могла порушити й друге правило.

Лише раз.

Але, на відміну від першого правила, досить порушити друге лише раз, щоб назавжди зіпсувати собі життя.

— Протизаплідні? — запитав він між поцілунками.

Мені довелося на мить замислитися. «Так, але...»

— Зачекай, будь ласка.

Айвен по моєму тілу встелив доріжку з поцілунків і залишив один на внутрішньому боці стегна, після чого вийшов, аби дістати щось із гаманця. Потім повернувся до спальні та вислизнув зі штанів. Він розірвав зубами обгортку презерватива — це було *значно* сексуальніше, ніж я могла уявити, — і одягнув його, а потім повільно, насолоджуючись, увійшов у мене. Він бурмотав гімни моєму тілу, і я зрозуміла, що розчиняюся. Розчиняюся так, що мені боляче зібратися до купи. Розчиняюся так, що вже не зберуся.

Тож я поцілувала його, почувуючись збудженою, безрозсудною та сміливою, і розчинилася. Наступного ранку в моєму роті був гидотний присмак, а потім я згадала: бурбон. Порожня пляшка досі стояла на тумбочці, а мої рожеві мереживні трусики звисали з абажура.

Рішуче, Клементино.

Поруч зі мною хтось застогнав. Я так звикла прокидатися на самоті, що не помітила, що Айвен досі лежить у ліжку поруч зі мною, поки він не перевернувся й не поцілував моє оголене плече.

— Доброго ранку, — сонно пробурмотів він і придушив позіхання, притулившись до моєї шкіри. Зранку його голос був невиразним, хрипким і чарівним.

— Як відчуваєшся?

Я притиснула долоні до очей. У голові тріщало.

— Як мертва, — прохрипіла я.

Він розсміявся, тихо й гуркотливо.

— Кави?

— Ем-м...

Айвен почав вставати, але простір, який він залишив, раптом став таким холодним, і я швидко схопила його за талію й потягнула назад у ліжку. Сміючись, він упав на матрац, а я згорнулася калачиком біля його спини, штовхаючи свої замерзлі ноги об його.

— У тебе ноги замерзли! — вигукнув він.

— Буває.

— Добре, добре, лише дай мені... зачекай, — зітхнувши, сказав він і перевернувся на спину. — Я не для того тебе обіймав, — мило додав він.

— Ще п'ять хвилин, — пробурмотіла я, поклавши голову йому на груди. Його серце шалено калатало, і я слухала, як він вдихав і видихав.

У квартирі було тихо, ранкове світло розливалось золотими й смарагдовими відблисками, відбиваючись від картини зі скла, що висіла на стіні.

Через якийсь час він сказав:

— Гадаю, ці голуби з вітальні дивляться на нас ще зі світанку.

— Гм?

Він показав на вікно, і я підвела голову. Звісно ж, на підвіконні гніздилася знайома пара голубів. Я сіла в ліжку, загорнулася в простирадло та примружилася, дивлячись на них.

— Як вважаєш, скільки загалом живуть голуби?

Він замислився.

— Напевно, приблизно п'ять років.

— Просто цікаво, — безтурботно відповіла я і знову перевела погляд на підвіконня. Ці голуби мали точно *такий самий* вигляд, як та пара з мого дитинства. В одного було синє пір'ячко на шиї, ніби комірець, решта — з білими та сірими плямами, а другий видавався трохи масним, зі смугами темно-синього оперення, що сягали аж до кінчиків пір'я. Якщо подумати, то я не могла пригадати, який вигляд мали голуби перед ними й чи були в них пташенята. Я завжди вважала, що вони гніздяться взимку, і щороку на підвіконні нова пара. І мені спало на думку, певно, голуби нагадали, що я була не там, де мала б бути.

Я махнула рукою.

— Киш, киш! Геть! — сказала я, але вони навіть не сполохнулися, тому я затарабанила пальцями по вікну. Тоді вони просто полетіли на своє звичне місце на підвіконні вітальні. — Моя тітонька ненавиділа

цих двох, — сказала я, притулившись до нього спиною й заплющивши очі.

Айвен трохи сіпнувся.

— Лимончику? — запитав він через якусь мить.

— М-м?

— Чому ти згадуєш свою тітоньку в минулому часі?

Я заціпеніла.

Перше, що мені спало на думку, це вдати, що я заснула. Нічого не сказати. Друге — збрехати. *Про що ти? Минулий час? Напевно, обмовилася.*

Чому може зашкодити брехня? Для нього вона була ще жива. Для нього вона подорожувала зі своєю племінницею, пробиралася до Лондонського Тауера й цілісінькими днями випивала в Единбурзі, а через пів Норвегії її переслідував морж.

Для нього вона не помре ще кілька років. Їй би навіть не спало на гадку таке. Вона була ще жива, і світ досі тримав її в собі.

«Ось ти й дізнаєшся», — подумала я. Потім прошепотіла напруженим голосом:

— Ти мені не повіриш.

Він насупився. Це був незвичний хмурий погляд: брови насуплені, лівий куточок рота опущений трохи нижче, ніж правий.

— Спробуй розповісти, Лимончику.

Я думала розповісти йому... Я хотіла... я ж розповіла. Але...

— Вона ніколи не залишається вдома надовго, щоб я могла її побачити, — збрехала я. — Вона багато подорожує. Їй подобаються нові місця.

Він замислився на якусь мить.

— Розумію, мене також ваблять подорожі. Я б хотів мандрувати.

— Раніше я постійно їздила з нею.

— І що тебе зупинило?

— Робота. Дорослі справи. Вдала кар'єра. Стабільні взаємини. Дім.

— Я підвелася в ліжку й, закутавшись у ковдру, знизала плечима. — Я мусила колись подорослішати.

Він зморщив носа.

— Ти, мабуть, думаєш, що я божевільний, якщо почав нову кар'єру на півдорозі до тридцяти.

— Аж ніяк. Я вважаю, що ти сміливий, — завважила я та поцілувала його в ніс. — Люди постійно змінюють своє життя, неважливо, скільки тобі років. Але... чи можеш ти мені дещо пообіцяти?

— Будь-що, Лимончику.

— Пообіцяй мені, що ти завжди будеш собою.

Він звів брови на перенісці.

— Ну, це дивне прохання.

— Я знаю, але ти мені подобаєшся таким, який ти є.

Він хрипко засміявся та поцілував мене в чоло.

— Гаразд. Я обіцяю — тільки якщо ти теж дещо пообіцяєш.

— Що?

— Завжди знаходити час на те, що робить тебе щасливою, наприклад, на малювання або подорожі, а решта — до дідька.

— Як поетично.

— Я кухар, а не письменник.

— Можливо, колись ти будеш і тим, і тим. А зараз мене ошчасливить душ. Можливо, він зарадить цьому похміллям.

Я почала вставати з ліжка, але він знову притягнув мене до себе й поцілував. Мені подобалося, як він цілував, ніби я була чимось, що можна смакувати — навіть із ранковим подихом.

— Це також робить мене щасливою, — додала я.

Він усміхнувся мені в губи.

— Найщасливішою.

Зрештою я відірвалася від нього, зібрала свій одяг і пішла в душ.

— Може, сьогодні кудись сходимо? — сказав він, коли я вийшла з ванної кімнати, витираючи волосся рушником.

Він сидів на канапі, заплющивши очі та заклавши руки за голову. Вікно було відчинене, щоб голуби могли поласувати попкорном на підвіконні. Я глянула на годинник на мікрохвильовій печі — була вже перша година дня.

— Ти можеш показати мені місто. О, і можеш взяти із собою акварелі. Я можу за тобою поспостерігати. Де ти любиш малювати?

Я подумала.

— Переважно в туристичних місцях.

— Отже, Централ-парк? Або є інший, який тобі подобається більше?
Проспект-парк чудовий.

— Добре...

Він схопився з дивана.

— Ну ж бо! Поки день не промайнув. Сьогодні надворі краса.
Відпочиньмо. Я можу взяти з собою книжку, а ти — акварелі.

— За-зачекай, — сказала я в паніці.

Але він зник у кабінеті, а потім повернувся з моїми фарбами й книжкою та узяв мене за руку.

— У мене ще вологе волосся. Голова тріщить. І ще я без макіяжу!

— Ти чарівна така, якою ти є, — відповів він і потягнув мене через вітальню, де схопив зі столика свій гаманець. — *Це* не головне.

І все ж я дозволила йому повести мене до вхідних дверей.

«Я не можу покинути цю квартиру», — хотіла я сказати йому, але він би мені не повірив. Проте я не намагалася покинути цю квартиру *разом* з ним. Можливо...

Я могла б зупинити його, якби справді хотіла. Я цього не зробила. Його ентузіазм був заразливим. Він перелічив місця, котрі хотів би відвідати: забігайлівку з фільму «Коли Гаррі зустрів Саллі», деякі інші ресторани, що пов'язані з фільмами. Він хотів спробувати хот-дог у парку, крендель, певно, морозиво.

— А в Централ-парку справді дозволяють брати напрокат човни? — спитав він, поки я взувала балетки.

Його рука на моєму зап'ястку була напружена від хвилювання, доки я не взяла його пальці й не переплела зі своїми.

Ось, так значно ліпше.

Айвен усміхнувся, ведучи мене до дверей, від думки про нашу прогулянку його очі сяяли.

— Ми можемо обійти все. Знайдемо найжирнішу піцу в Нью-Йорку.
Ми...

Тієї миті, коли Айвен відчинив двері, він зник, залишивши лише тепло своїх пальців, що були переплетені з моїми, а потім навіть воно

зникло, і я стояла в темній квартирі своєї тітоньки в сьогодні та дивилася на свою порожню руку.

ЛИСТ, ЩО НЕ ДІЙДЕ ДО АДРЕСАТА

Після чотирьох, ні, п'яти невдалих спроб повернутися у минуле, я нарешті здалася та зрозуміла, що квартира сьогодні не збирається переміщати мене до нього, і вирішила піти у деяких справах. Я замкнула двері, поклала ключі в сумочку та вийшла з будинку. Мені не хотілося залишатися у квартирі, досі відчуваючи тепло його руки у своїй.

На стійці реєстрації Ерл згорнув черговий роман Джеймса Паттерсона й помахав мені рукою.

— О, добридень, Клементино! Влітку справді миттєво починається гроза, еге ж? — сказав він, коли я підійшла до виходу та побачила, що йде похмурий сірий дощ.

Я була рада, що мала не надто похмільний вигляд, хоча почувалася кепсько.

— Я пам'ятаю, як ви з тітонькою спускалися в ліфті, бігли на подвір'я та поверталися мокрі до нитки. — Він похитав головою. — Дивно, що це не призвело до смерті.

— Вона завжди казала, що танці під дощем дають змогу жити довше, — відповіла я, хоча це було безглуздо й, поза сумнівом, неправда. Це була гарна думка, навіть якщо вона виявилася хибною.

— Треба буде колись і собі спробувати, — сказав з усмішкою він. — Можливо, я житиму вічно!

— Можливо, — погодилася я та притулилася до стійки, аби перечекати грозу. Щоразу, коли дощ починав тарабанити у вікна, хоч би де ми з тітонькою були — неважливо, вдома чи десь у мандрах, — вона хапала мене за руку й тягнула під дощ. Вона простягала руки й задирала голову до неба. Вона завжди говорила, що саме так відчувається життя.

Ось у чому сенс життя...

Хто ще міг похизуватися тим, що танцював під дощем перед Лувром?

— Ходімо, моя люба Клементино, — підбадьорливо казала вона, закликаючи мене під зливу перед відомим паризьким музеєм, великою скляною пірамідою, нашою партнеркою по танцю. Потім вона здійняла руки над головою та заплющила очі, наче була провідником божественної сили. Вона прийняла позу й почала трясти плечима. — Живемо лише один раз!

— Що? Ні, припини! — благала я, мої туфлі рипіли, а гарна жовта сукня вже промокла наскрізь. — Усі ж дивляться!

— Звичайно, адже вони хотіли б чинити так само. — Вона схопила мене за руки, скинула їх угору й закружляла мене бруківкою в життєствердному вальсі проти смутку, смерті, горя та душевного болю. — Насолоджуйся дощем! Ніколи не знаєш, коли він буде останнім.

У цьому й була моя тітонька. Вона жила одним днем, тому що завжди вважала, що він буде для неї останнім. У цьому аж ніяк не було романтики або причини — навіть коли вона була здорова, вона жила так, ніби востаннє, відчуваючи присмак смерті на язичі.

Мені подобалося, як вона дивилася на світ — завжди як на останнє зітхання перед кінцем. Всотувала все так, ніби більше ніколи цього не зробить. І можливо, мені й досі до вподоби якісь її риси.

Мені подобалося, як вона проживала кожную мить, кожную секунду, закарбовуючи спогади, — широко й повно. І я ненавиділа те, що вона ніколи не думала — жодного разу не припускала такої думки, — що вона матиме ще один танець під дощем.

Розгублені погляди туристів на подвір'ї Лувру змінилися на здивовані, коли вона потягнула їх — усіх незнайомців — одного за одним під зливу. Скрипаль, який шукав притулку під дашком газетного кіоску, підняв свій інструмент на плече та знову загравав, а діти вибігли, щоб приєднатися до нас, і незабаром усі кружляли під дощем.

Тому що це була моя тітонька. Саме такою вона була.

Мелодія пісні *ABBA*, що лунала поверх струн скрипаля, надихала, й ми танцювали... Наступного дня я застудилася та провела решту тижня у квартирі, яку ми винаймали, одужуючи на бульйонному супі

та газованій воді. Ми ніколи не говорили моїм батькам, що я захворіла, лише те, що ми танцювали під дощем.

У всякому разі я ніколи не розповідала батькам про погане.

Можливо, якби розповідала, то...

Дощ почав ущухати, коли Ерл сказав:

— О, здається, у тебе щось у поштовій скриньці.

Моя поштова скринька. Це було так неприємно чути. Вона мала належати моїй тітоньці, але тепер ключі були в мене, і всі листи, адресовані їй, залишалися без відповіді протягом останніх шести місяців. Вона більше не отримувала багато листів після того, як я закрила її банківський рахунок та кредитні картки, але іноді надходила якась небажана розсилка, тому я підійшла до ряду золотистих поштових скриньок і дістала ключ.

— Що там? — запитала я, відчиняючи скриньку.

Він знизав плечима.

— Гадаю, звичайнісінький лист.

Лист? Моя цікавість взяла гору над страхом. Можливо, цей лист повернувся відправнику, адреса невідома. Можливо, це була замаскована розсилка. Або, можливо...

Я відчинила поштову скриньку й дістала його. Лист видавався таким самим непотребом, що їй час від часу надсилали, аж раптом я помітила написану від руки адресу в кутку.

«Від Віри».

Клубок підступив до горла. Віра — моєї тітоньки Віра? Віра з її розповідей? У мене в голові паморочилося. Груді стискалися. Це було надто реально, надто несподівано.

— Клементино, — почула я голос Ерла. — Клементино, все гаразд?

Я відірвала очі від листа й запхнула його в сумочку.

— Так, — швиденько відповіла я і спробувала перевести подих. — Усе гаразд.

Він мені не повірив, але дощ ущух, сонце визирнуло з-за хмар, і в мене з'явився шанс піти надвір.

— Гарного дня, Ерле.

Я помахала йому рукою та вийшла з обертових дверей у спекотний і задушливий суботній день прогулятися, щоб голова бодай трохи просвітлила.

Того вечора я запросила Дрю та Фіону на вечерю, що водночас мала стати екстреною нарадою. Дрю хотіла побувати в новому ресторані азізьської кухні в Нохо, але коли ми туди дісталися, то побачили чергу, що була вже за дверима. Фіона не хотіла чекати щонайменше годину, щоб сісти за столик, а Дрю і гадки не мала, що суботнього вечора там буде сила-силенна людей і що варто було забронювати столик заздалегідь, попри те, що заклад новий і про нього, напевно, мало хто чув. Але, як виявилось, кілька днів тому популярний журнал помістив на своїх сторінках крутезний відгук про це місце, тому тепер всі ринули спробувати яєчні рулетки із соусом шрирача.

— Можливо, тут є щось поблизу, — пробурмотіла Дрю, дістаючи телефон, але я була впевнена, що у цей час скрізь буде досить людно. Задушливий полудень змінився теплим літнім вечором, хмари котилися рожево-помаранчевим небом, наче перекотиполе.

— Може, кудись, де є столики на терасі? — спитала Фіона, дивлячись через плече у телефон Дрю, яка переглядала перелік ресторанів у застосунку з відгуками.

Я підставила обличчя сонечку, поки вони вирішували, куди піти, адже сама я не була надто вибагливою, а Фіона мала найбільше обмежень у їжі з усіх нас. Вони сперечалися про те, чи варто нам кудись їхати, якщо можна відвідати інший ресторан у Вест-Віллідж, оскільки Фіона не хотіла блукати. Аж тут я помітила знайомий яскраво-жовтий фургон із їжею у дальньому кінці вулиці, на тому самому місці, що й вчора ввечері — у парку Вашингтон-сквер.

Як завжди, для обслуговування юрми студентів, які відвідують семінари влітку.

Я запитала:

— Як щодо фахітас?

Вони розгублено глянули на мене, і Дрю, гортаючи свій телефон, поцікавилася:

— Де це?..

— Який рейтинг? — додала Фіона.

Я розвернула їх і злегка підштовхнула вперед.

— Повірте мені, куди ми йдемо, нам не потрібні рейтинги.

Вони намагалися сперечатися зі мною, поки не побачили фудтрак та чергу, що в'юнилася тротуаром. Більшість людей у черзі були або студентами Нью-Йоркського університету, або туристами, які опинилися біля Арки Вашингтон-сквер, приваблені запахом смаженого м'яса та поп-піснями дев'яностих.

— Здається, тут дуже смачно, — сказала Дрю, коли Фіона знайшла інстаграм-акаунт фургона з їжею та зробила кадр, щоб позначити їхнє меню у дописі. — Звідки ти дізналася про це місце?

«Учора я вечеряла тут із Джеймсом Ештоном, який, як виявилось, був не таким уже й давнім моїм знайомим — це складно, — і його друзі є власниками цього фургона», — сказала б я, коли не... все це.

Хоча я подумала, що коли це розповім, то відкрию скриню Пандори, і Дрю почне розпитувати про те, звідки я знаю Джеймса Ештона, коли його зустріла, — речі, про які я *точно* не могла б збрехати, адже насправді познайомилася з Дрю та Фіоною сім років тому, і вони б пам'ятали такого мого залицяльника, як Джеймс.

Тож я вирішила розповісти лише децицію правди.

— Не гнівайтесь, але Джеймс справді показав мені це місце вчора ввечері після майстер-класу.

Очі Дрю мало не вискочили з орбіт.

— Шеф-кухар?

Я кивнула, і Фіона зойкнула:

— *Клементино!*

— Це була лише вечеря! Ми обоє все ще були трохи голодні, а мені так і не вдалося викликати таксі... хай там як, власники цього фудтрака — його друзі.

Дрю, здавалося, трохи вагалась, і я це розуміла, бо, погляньмо правді в очі, якби інші видавництва дізналися, що я проводила час з автором поза межами роботи, це мало б вигляд...

Що ж, поповзли б чутки, м'яко кажучи.

У піарі будь-яка реклама — це хороша реклама, але не в цьому випадку. В цьому випадку це видавалося б украй непрофесійно, і Дрю знала, що я таким чином не пожертвую власною кар'єрою. Принаймні я сподівалася, що вона так вважає.

Поки ми чекали на замовлення, Фіона запитала:

— Тож чому ти скликала екстрену зустріч?

— О! Я майже забула.

Я полізла у сумочку й дістала листа.

— Я знайшла це у тітоньки... у поштовій скриньці в «Монро», — швидко виправилась я.

— Лист? — пробурмотіла Дрю, а потім її очі розширилися, коли вона прочитала, кому він був адресований. — Твоїй тітці?

— Хто така Віра? — поцікавилась Фіона.

— Віра була... вона і моя тітонька зустрічалися тридцять з гаком років тому. Моя тітонька ніколи багато про неї не розповідала, але Віра була для неї дуже важливою.

Настільки важливою, що вона вирішила відпустити її, боячись, що те, що між ними було, може зіпсуватися. Тому що люди змінюються за сім років, і Анелія з Вірою не були винятком. Це було схоже на те, як Айвен перетворився на Джеймса. Як я змінюсь за сім років.

— Я не знаю, як вчинити. Мені повернути його адресантці чи просто залишити?

— Він датований всього кількома днями тому, — зауважила Фіона. — Я не думаю, що вона знає, що твоєї тітоньки вже немає. Може, тобі варто їй сказати? У листі у відповідь? Або, якщо в тебе є її адреса, особисто?

— Але що б вона сказала? — запитала Дрю, а потім похитала головою. — Я б просто повернула листа відправнику.

— А що, коли вони були закохані?

— Тоді чому вона не знає, що Анелія мертва?

Я слухала їхні аргументи, вдивляючись у довгий і звивистий почерк, що належав жінці, про яку я чула лише з розповідей моєї тітоньки. Жінці, яка пережила багато з того, що зараз переживаємо ми з Айвеном.

Моя тітонька розповіла мені свою версію історії, і я просто припустила, що Віра зникла й жила собі власним життям, але цей лист довів протилежне. Вони все ще підтримували зв'язок, через роки.

Чому моя тітонька ніколи про це не розповідала?

— Клементино! — Дрю трохи стривожилася та штовхнула мене своїм плечем. — Ми майже біля віконця.

Я швидко відклала листа.

— Так, так, дякую.

— І що ти збираєшся робити?

— Не знаю, — чесно відповіла я.

Фіона взяла мене під руку.

— Що ж, хоч би яким був твій вибір, ми з тобою.

Це багато означало, і я міцно стиснула її руку.

Коли наблизилася наша черга, очі Мігеля миттєво спалахнули. Він здійняв руки й промовив:

— О! Давно не бачились! Так добре, що ти повернулася по добавку, га? — спитав він, поворухнувши бровами.

— Не змогла втриматися.

Висунувшись у віконце, Іза запитала:

— А хто твої друзі?

— Фіона і Дрю. — Я помахала їм, і вони чемно помахали. — Це Мігель та Іза.

— Радий познайомитись, — сказав Мігель, помахавши рукою. — Мені подобається знайомитися з новими друзями.

— Лимончик трохи розповідала про вас, — додала Іза.

Дрю та Фіона кинули на мене дивні погляди.

— Лимончик? — запитала Дрю.

— Прізвисько, — швидко відповіла я. — Мені, будь ласка, фахітас із куркою та... — Я поглянула на своїх подруг, очікуючи, щоб вони зробили власні замовлення, і додала: — І пляшку води.

— Може, пива? — запитав Мігель.

Думка про це змусила мене позеленіти. Я досі відчувала наслідки вчорашнього пияцтва. Айвен міг би просто напоїти мене до неприємності.

— Досить водички.

— Добре, візьми у холодильничку збоку, — сказав він, і я почала діставати свою картку, щоб заплатити, але Дрю махнула рукою, щоб я відійшла.

— Я маю картку.

— Але...

— Серйозно, ми пригощаємо. Але ще дві пляшки води.

— Зрозумів. — Він кивнув і ввів дані на планшеті.

Дрю оплатила, а я пішла до того боку фургона, де, за словами Мігеля, мала бути вода. На холодильничку сидів чоловік.

Я завмерла.

Він швиденько випростався. Навіть з бейсболкою, низько насунутою на чоло, я миттєво його впізнала за родимою плямою у формі півмісяця, що була на ключиці та визирала з-під його чорного лонгсліва.

— Джеймсе? — зірвалося з моїх уст.

Його очі розширилися.

— Лимончику?

— Що ти тут робиш? — запитала я, тому що якби Дрю та Фіона побачили його, вони б одразу припустили, що я привела їх сюди, щоб зустрітися з ним. І, впевнена, спуску не дали б мені.

Він видавався спантеличеним.

— Вони мої друзі! Я іноді тусуюся тут.

— Хіба ти не мусиш зараз керувати рестораном?

— Зазвичай... — нерішуче мовив він. — Я зараз готую свій новий ресторан до тестового відкриття. Пізніше Іза та Мігель допоможуть мені з деякими останніми штрихами. Що ти тут робиш?

— Я привела своїх друзів пригоститися їжею твоїх друзів.

— Друзів... — Він зморщив носа, трохи замислився, а потім, випроставшись, поцікавився: — Вони тут?

— Так...

Саме цієї хвилини з передньої частини фургона з їжею донісся голос Дрю:

— Клементино, агов, чи все гаразд?

— Усе чудово! — відповіла я. — Холодильник просто... е-е... змерз!
— І я махнула Джеймсу рукою, щоб він відчинив холодильник, на якому сидів, і дав води. — Чому ти так дивно поводишся? — пробурмотіла я йому.

Мігель гукнув:

— Там мусить бути Айвен. Нехай він тобі допоможе.

Ми з Джеймсом зирнулися.

— Дякую, — озвалась я, а Джеймс пробурмотів щось собі під ніс, занурив руки у крижаний холодильник і дістав звідти три пляшки. Він простягнув їх мені.

— Я не поводжуся *дивно*, — відповів він, і тоді я збагнула у чому річ.

— О леле, у тебе похмілля. Ми стільки не пили навіть вчора ввечері!
— мовила я. Щоправда, він не пив дуже багато. Той Айвен сім років тому напоїв мене до непритомності.

— Ти й сама не дуже бадьора, — кисло відповів він.

Щиро кажучи, нас обох бадьорими не назвеш. Він глянув мені за спину, розмірковуючи, чи варто вітатися з моїми друзями.

— Вибач, але я не думаю, що зараз я в бойовій формі, щоб зустрітися з ними.

— З Дрю ти вже знайомий, лишилося познайомитися з її дружиною.

— А, редакторка... Гм, я думаю, буде ліпше, коли вона не побачить мене з похмілля, — зметикнував він, кивнувши. — Гаразд?

Це було мило, що він загалом спитав.

— Вважай, що ти отримав єдиний шанс вирватися на волю.

— Скористаюся ним, — похмуро відповів він. — Я обов'язково познайомлюся... — Його слова застрягли в горлі. Потім, без попередження, він потягнувся до мене, відкинувши моє волосся вбік, і його світлі очі потемніли й стали бурхливими. Він стиснув губи, і я не зрозуміла чому, поки...

— Здається, ти теж добре провела ніч, — пожартував він.

І тоді я зрозуміла.

— Ой лелечко! — зойкнула я, швидко відвертаючись, і розпустила волосся, щоб приховати синець. Радше засмокт. Уранці я намагалася замастити його консилером, але той, мабуть, стерся за день.

— Учора ввечері після нашої вечері ти мала ще одне побачення? —
дражнив він мене. — Було гаряче?

Я кинула на нього мовчазний погляд. На мить він не зрозумів, а потім
вирячив очі та підніс руку до рота. І все, що він сказав, було:

— *Ой!*

Я кашлянула.

— Так воно й було, якщо чесно.

— Що було? — Він мав дещо ошелешений вигляд.

Я відповіла:

— Гаряче.

Він застогнав і провів руками по волоссю.

— Ти не мушиш цього робити, Лимончику.

— Ти ж сам запитав.

— Я знаю. Це зводить мене з розуму. — У його голосі вчувався
розпач, а обличчя скривилося. — Для мене це було сім років тому, а
для тебе — минулої ночі.

— До речі, сьогодні вранці теж, — виправила я.

З його горла вирвався болісний звук.

— Звичайно, як я міг забути?

— Я не певна, щоправда. Це був дуже хороший секс.

Я трохи нахилила голову, розглядаючи цього чоловіка, який стояв у
тіні фургона з їжею свого друга, з похмілля — як я підозрювала — з
тієї самої причини, що я: ми пили разом. Хоча я була певна, що вчора
ввечері мені було веселіше, ніж йому.

Він потер обличчя руками.

— Якщо це помста мені за те, що я відмовив тобі вчора ввечері...

— О, не хвилюйся, ти так не вчинив.

— Ти ж знаєш, що я маю на увазі, — буркнув він.

Справді, він подумав, що я повернулася до квартири вчора ввечері та
завела любові з колишнім Айвенгом, аби змусити його нинішнього
ревнувати.

Я закотила очі.

— Ну, ти помиляєшся. Квартира робить те, *що* їй заманеться і коли
заманеться — і це не моя провина, що ти тепер не хочеш мати зі мною

нічого спільного.

Він зробив крок ближче, досить близько, щоб я могла його поцілувати, якби наважилася.

— Нічого спільного з тобою? — прошепотів він недовірливо. — Я пам'ятаю твій смак, Лимончику, твоє дихання, коли я був у тобі.

Я відчувала, як палає моя шкіра, навіть коли я притискала пляшку з водою до шиї та відводила погляд.

— Я пам'ятаю, як ти лічила татуювання на моїй шкірі, твої солодкі вуста, те, як звивалося твоє тіло, коли ти кінчала, — пробурмотів він, проводячи кінчиками пальців по моїх шалено багряних щоках. — І мені все ще страшенно подобається, як ти червонієш. Це зводить мене з розуму.

У мене щелепа відвалилася. Серце калатало. Цієї миті він був схожий не на Джеймса, а на Айвена, мого Айвена, який дивився з обличчя, яке було мені сім років чуже. І я подумала, що він збирається нахилитися, щоб украсти поцілунок, але він відступив і швидко заліз у фудтрак, коли тільки-но з-за рогу показалася Дрю.

— Агов, — сказала вона, тримаючи в руках нашу їжу, — все гаразд?

— Так, — пискнула я, блискавично обернувшись.

Чим швидше ми підемо, тим ліпше.

— Я вже маю пляшки з водою! Можемо звідси йти.

Дрю кинула на мене розгублений погляд.

— Добре.

— Ходімо! Посидьмо біля водограю, — сказала я, швидко відтягуючи подруг від фургона з їжею.

Коли ми переходили вулицю, я озирнулася й побачила, як Джеймс вийшов із фургона з їжею. Потім він низько насунув бейсболку й пішов у протилежний бік.

«*Це табу*», — нагадала я собі, повертаючись до своїх подруг.

«*Геть не думай про нього*».

«ТРИМАЙТЕ ЗА МЕНЕ КУЛАЧКИ»

Решту вихідних я провела у ретельному прибиранні квартири моєї тітоньки та замальовках Воркотунів для розділу «Дика природа» туристичного путівника Нью-Йорком. Квартира не перемістила мене в минуле до Айвена, хоч би як мені хотілося, щоб це сталося. Малювання було простим способом відволіктися, принаймні допоки я почала чистити сумочку та знову знайшла листа від Віри. Адреса була у Верхньому Вест-Сайді. Так близько — просто через парк від будинку «Монро» — і водночас так далеко.

Що довше я проживала у квартирі моєї тітоньки, то краще розуміла, чому вона її зберегла. Чому після розставання з Вірою вона не продала її, а натомість подорожувала світом, щоб триматися якомога далі. У звуку клацання замка, у скрипі петель, коли двері розчахувалися, була можливість рулетки, яка може повернути тебе у той час, коли ти почувалася найщасливішою, проте може цього не зробити.

Анелія говорила, що романтика крізь час ніколи не працює, але тоді чому Віра досі пише їй? Я хотіла розпечатати лист, прочитати його вміст, але це здалося мені надто особистим. Це була не моя справа читати його рядки, і я сумнівалася, що моя тітонька хотіла б цього. Єдине, що я могла зробити, це повернути його адресантці та розпитати Віру особисто.

Коли я прийшла на роботу в понеділок, Ронда вже була у своєму кабінеті та мала вигляд більш виснажений, аніж зазвичай. Вона вже скинула із себе піджак — здебільшого вона робила це лише після обіду, — і змінила підбори на зручні балетки, які зберігала в нижній шухляді столу.

Я постукала у скляні двері, і вона підвела погляд.

— Ах, Клементино! Саме вчасно.

— Сьогодні ви раненько, — завважила я.

— Я не могла спати, тож подумала, що варто попрацювати.

Це означало, що посеред ночі вона придумала щось, що не давало їй спати, тож вона прийшла в офіс раніше, щоб це зробити. Справою всього її життя була робота у видавництві, вона вклала в нього все. У вільний час вона читала та обдумувала нові стратегії для чергової великої книжки, у її колі спілкування були директори інших видавництв.

Такою мусила бути і я — я *хотіла*, щоб це була я, але у мене під шкірою був свербіж, який посилювався щодня. Відчуття, що я перебуваю в надто маленькій коробці, в тісних лещатах. І я цього боялася, тому що так довго намагалася знайти місце, де могла б затриматися надовго.

— До речі, — мовила далі Ронда, постукуючи кульковою ручкою по блокноту на столі, — ти вже вирішила, чим займатимешся під час відпустки?

— Гадаю, я просто гулятиму містом, — відповіла я, знаючи, що вона запитує, щоб переконатися, що я справді збираюся використати відпустку. Я не хотіла б, але доведеться.

Вона кивнула, з вигину її плечей я зрозуміла, що їй відлягло від душі.

— Добре, добре. З огляду на перехід тобі, можливо, доведеться бути на зв'язку.

На якусь мить я замислилася.

— На перехід?

— Так, — відповіла вона, не дивлячись на мене й акуратно перебираючи ручки у стаканчику. — Як я вже казала, Штраус поділив мою роботу на три посади: співвидавець, директор з маркетингу та директор із реклами. Я висуваю твою кандидатуру на посаду директорки з реклами, але він хоче проводити співбесіди не лише зі співробітниками нашого видавництва. Щось на кшталт *здорової конкуренції*, — незворушно додала вона.

— О. — Я кивнула. — У цьому є сенс. Я тут лише сім років.

Нарешті моя шефіння подивилася на мене, і її обличчя скривилося. Я впізнала цей вираз — вона сердилася. Але не на мене.

— Ти — одна з найталановитіших людей, яких я зустрічала останнім часом. Я боротимусь за тебе до кінця, Клементино, якщо ти цього хочеш.

— Звичайно, так, — швидко відповіла я, сподіваючись, що ці слова стануть засобом від сверблячки під моєю шкірою. — Я хочу цього.

Червоні губи Ронди розтягнулися в усмішці.

— Добре. Я не очікувала нічого іншого. Штраус, можливо, захоче найняти когось іншого, але співзасновниками видавництва «Штраус енд Едер» є двоє людей, і моє слово має таку саму вагу, як і його. Тобі, — багатозначно повела далі вона, — просто треба добути Джеймса Ештона.

— О, і це все? — запитала я, намагаючись не видати паніки. — Так само легко, як дістати місяць з неба.

— Іди й добудь, — підбадьорила вона.

Я повернулася до на своє робоче місце, де було так мало особистого простору, що я навіть не могла покричати у свою дорожню подушку, яку цілими днями ховала під столом і використовувала, коли дрімала у складському приміщенні. Я вже знала, що від здобуття Джеймса Ештона залежала моя кар'єра. Їй не треба було мені нагадувати про це.

Дихай, Клементино.

Якщо я хотіла побудувати ту кар'єру, якої прагнула сім років, то мушу виконати це завдання. Будь-що.

Я надіслала кілька електронних листів і переглянула деякі інтерв'ю для подкастів, і поступово мій погляд перемістився на акварельні пейзажі, які я намалювала багато років тому та які висіли на корковій дошці біля мого монітора. Бруклінський міст. Ставок у Централ-парку. Сходи Афінського акрополя. Тихий сад і будиночок для чайних церемоній в Осаці. Рибальський пірс. Світлини місць, де я побувала, й тієї людини, якою я була, коли їх малювала.

Те неспокійне відчуття під моєю шкірою повернулося, жахливіше, ніж будь-коли.

Картина із зображенням стіни з льодовиків мала пурпурні та блакитні відтінки. Це було влітку, коли мені виповнилося двадцять два роки — Клементино з часів Айвена, яка щойно пережила розрив стосунків зі

своїм хлопцем. Я мусила це передбачити, але не передбачила, і після цього була в цілковитому замішанні. Закінчивши навчання, я повернулася до батьківського дому на Лонг-Айленді та провела там ціле літо, розсилаючи своє резюме до компаній на вакантну посаду мистецтвознавиці. Однак я не була впевнена, що хочу нею працювати.

Ми з хлопцем збиралися вирушити в пішохідний тур Європою, але, звичайно, цього не сталося, адже він покинув мене й вирішив влаштуватися айтівцем у Сан-Франциско, а я майже повернула гроші за авіаквитки, аж поки моя тітонька не дізналася про це та змінила мій намір.

— У жодному разі, — сказала вона під час телефонної розмови.

Я лежала, дивлячись у стелю, у своїй спальні в батьківському будинку, обвішаній плакатами бойзбендів часів моєї юності. Усі мої речі лежали в коробках у коридорі, вивезені з квартири мого колишнього хлопця протягом двадцяти чотирьох годин.

— Ми збираємося вирушити в цю подорож.

Від несподіванки я сіла.

— *Ми?*

— Ми з тобою, моя люба!

— Але я не планувала, що ми поїдемо. У половині готелів, які я забронювала, є одне ліжко та...

— Життя не завжди йде за планом. Головне — не упустити жодної можливості, — сказала вона любісінько. — І не кажи мені, що ти не хочеш спати біля своєї улюбленої *тітоньки*.

— Я не це мала на увазі, але в тебе, мабуть, є інші справи. Та поїздка, про яку ти говорила, на Острів Пасхи...

— Облиш! Я можу ту поїздку відкласти. Нумо помандруймо з наплічниками за спиною Європою! — рішуче мовила вона. — Ти і я. Ми так не чинили ще з того часу, як ти навчалася у старших класах, пам'ятаєш? Востаннє, на згадку про старі добрі часи. Зрештою, живемо лише один раз.

І неважливо, що я хотіла сказати «ні», тітонька Анелія була тією силою, яка відкидала усі мої сумніви. Я могла придумати будь-яке виправдання, знайти будь-яку причину, щоб залишитися вдома і

потопати в жалості до себе, але це не мало б значення. Тітонька з'явилася наступного ранку із зібраними валізами, у блакитному пальті, яке вона завжди приберігала для поїздок, та у великих протисонцевих окулярах, а таксі вже чекало на узбіччі, щоб відвезти нас до аеропорту. Вуста моєї тітоньки викривилися в усмішці, такій широкій і шаленій, що я відчула, як мій душевний щем поступився місцем чомусь іншому — хвилюванню. Жазі чогось нового.

— Вирушаймо на пошуки пригод, моя люба, — заявила вона.

І тоді я зрозуміла, що жага до пригод живе в моєму естві.

Я сумувала за тією дівчиною, але тепер відчувала, як вона поволі повертається, і мені вже не настільки осоружною була думка про щось нове. Що довше я сиділа тут, за своїм робочим столом, то більше запитувала себе, чого саме я прагну.

Мабуть, такого життя, як у Ронди. Ця жінка була оточена списками бестселерів та нагородами. Вона була цілком щасливою на своєму місці, і я уявляла себе в її помаранчевому кріслі. Який би я мала вигляд. Я б мала покласти всі свої сили на вівтар цієї посади. Хоч би скільки годин я працювала, я знала, що Ронда працює більше. Вона була на зв'язку з нашими авторами, їхніми агентами, своїми підлеглими щохвилини. Вона носила свою роботу так само, як носила свої лабутени. Аби бути такою ж, я мусила б навчитися відповідати цьому образу. Я мусила б змінити своє зручне взуття на підбори, придбати піджак, стати такою, якою мене хотіли бачити...

Певно, я мусила змінитися настільки, наскільки змінився Джеймс.

Я хотіла цього, чи не так?

Мій телефон завібрував, і я глянула на текстове повідомлення від Дрю.

«Діло піде! Друга й остання пропозиція!!! Тримайте за мене кулачки», — написала вона й додала емодзі у вигляді складених у молитві рук.

«ТОБІ ВСЕ ВДАСТЬСЯ!» — відповіла Фіона.

«Джеймс та його агентка запросили нас на відкриття свого нового ресторану в четвер. Відтермінуємо наше “пиття і ниття” на той день?» — запитала Дрю.

«Звучить чудово», — написала я, і Фіона поставила вподобайку.

Я перевела телефон у беззвучний режим і повернулася до роботи. Це було не в моїх руках. Хоч би кого вибрав Джеймс — це його вибір. Тепер я нічого не могла із цим вдіяти.

Усе йшло своїм ладом — приходило в моє життя та минало, тому що ніщо не залишається назавжди. Ніщо ніколи не *залишається*.

Але все може повернутися.

Це нагадало мені дещо. Я знову дістала телефон і додала:

«Чи не хочете піти зі мною, щоб доставити листа?»

ТЕ, ЩО НЕ СКЛАЛОСЯ

Віра жила на 81-й вулиці, між Новим Амстердамським та Бродвейським театрами, у чотириповерховому будинку без ліфта кольору кремового каменю. За адресою, зазначеною в її листі, вона жила на третьому поверсі у квартирі 3А. Фіона та Дрю задля підтримки пішли зі мною, хоча Дрю досі вважала, що мені слід було просто відправити листа назад.

— А що, якщо вона не захоче тебе бачити? — запитала Дрю.

— Я воліла б особисто дізнатися, що людина, якій я писала листи протягом останніх тридцяти років, померла, — заявила Фіона.

Дрю зітхнула й заперечно похитала головою.

Дрю мала рацію, коли вважала, що, певно, ліпше відправити листа назад. Стосунки моєї тітоньки й Віри були не моєю справою, але оскільки я знала цю історію, я відчувала себе... зобов'язаною завершити її.

Я так багато чула про Віру, що вона здавалася мені майже казкою — кимось, кого я не сподівалася колись зустріти в реальному житті. Мої руки були липкими, а серце шалено калатало в грудях. Тому що я збиралася зустрітися з нею, чи не так? Я збиралася зустрітися з частинкою життя моєї тітоньки.

Я зробила глибокий вдих і глянула на домофон. Імена були розмазані — майже нерозбірливі. Я примружилася, щоб хоча б спробувати розібрати цифри, і натиснула на дзвінок 3А.

За мить тихий голос відповів:

— Алло.

— Доброго дня! Вибачте, що турбую вас. Мене звати Клементина Вест, і в мене є лист, який ви відправили моїй тітоньці, — сказала я, а потім додала, трохи тихіше: — Анелії Колінз.

Відповіді не було досить довго, настільки довго, що я думала, що, найімовірніше, не отримаю її взагалі, але потім вона мовила:

— Проходь, Клементино.

Двері з дзижчанням прочинилися, і я сказала подругам, що невдовзі повернуся.

Потім я глибоко зітхнула, зібралася на сили та ввійшла до будинку.

Завітати до Віри було все одно, що роз'ятрити рану, яку я зашила пів року тому, але мені довелося це зробити. Я знала, що так і вчиню. Якщо вони з моєю тітонькою підтримували зв'язок усі ці роки, то чому Анелія ніколи не згадувала про це? Якщо вони залишилися друзями, чому в них нічого не склалася? Я вважала, Анелія покинула Віру, як і все, що вона любила, щоб не зруйнувати те, що вони мали. Проте, мабуть, у моєї тітоньки було більше таємниць, ніж я думала. Більше того, що вона приховувала. Того, що вона ніколи нікому не показувала.

Колись я хотіла бути такою, як моя тітонька. Я вважала її сміливою і відважною, і бажала мати в собі такі риси. Моя тітонька навчила мене бути неупередженою та розкутою, і я неабияк цього прагнула. Однак відколи її не стало, я відсахнулася від цього. Тепер я не воліла бути схожою на неї, тому що моє серце краялося.

Моє серце досі краялося.

І тепер я мала розповісти комусь іншому, комусь, хто також любив Анелію настільки, що писав їй листи через тридцять років після того, як їхні шляхи розійшлися, саме те, чого я сама ніколи не хотіла б чути.

Я зупинилася біля квартири 3А і постукала у двері. Моя тітонька розповідала мені про Віру, описувала її зовнішність. Але коли Віра відчинила двері, я була миттєво вражена тим, наскільки вона нагадувала мені мою тітоньку. Вона була високою та худю, у жовтогарячій блузці та зручних штанах. Її попелясто-русяве волосся було підстрижене дуже коротко, а обличчя було доволі кутастим для жінки під шістьдесят років.

— Клементино, — привітала вона мене і раптом міцно обійняла. Руки в неї були тонкими, тому мене здивувало, наскільки вона сильна. — Я стільки про тебе чула!

Сльози навернулися мені на очі, бо вона підтвердила те, про що я гадала — чи був цей лист випадковістю, чи це була ще одна спроба розмови в довгій історії листування туди-сюди протягом багатьох років. І це було останнє.

Анелія підтримувала зв'язок з Вірою, і вони говорили про мене.

Від неї пахло апельсинами та свіжою білизнаю, і я обійняла її у відповідь.

— Я теж багато чула про вас, — пробурмотіла я їй у блузку.

За мить вона відпустила мене й поклала руки мені на плечі, добре розглядаючи мене з-під своїх окулярів-півмісяців.

— Ти неабияк схожа на неї! Майже як дві краплі води.

Я ледь помітно всміхнулася. Це був комплімент?

— Дякую.

Вона відступила на крок, щоб запросити мене до своєї квартири.

— Проходь, прошу. Я саме збиралася зварити каву. Ти любиш каву? Мусиш полюбити. Мій син варить найкращу каву...

Однак моя тітонька забула згадати, що Віра мала легкий південний акцент, а її квартира була заповнена фотографіями невеликого південного містечка. Я не надто уважно їх роздивлялася, коли увійшла до вітальні та сіла, а вона приготувала нам дві чашки кави й вмостилася поруч зі мною. Я трохи заціпеніла, все було як у тумані. Після стількох років слухання історій про цю жінку, на ім'я Віра, ось вона, у плоті.

Це була жінка, яку Анелія любила настільки, що відпустила її.

— Я міркувала, коли ж зможу з тобою зустрітися, — сказала Віра. — Оце так сюрприз! Усе гаразд?

У відповідь я потягнулася до сумочки й дістала листа, який вона відправила моїй тітоньці. Він трохи пом'явся через сусідство з моїм гаманцем, але я розгладила його й повернула.

— Перепрошую, — почала я, бо не була впевнена, що ще сказати.

Віра насупилася, взявши нерозпечатаного листа.

— О, — прошепотіла вона, усвідомивши, що відбувається, — вона...

Існують речі, які важко робити: складне ділення без калькулятора, подолати марафонську відстань, пересісти на рейс до Лос-Анджелеса

за двадцять хвилин — але це було найважчим. Знайти слова, зібрати їх докупи, навчити свої вуста їх вимовити — навчити своє серце їх розуміти...

Я б нікому цього не побажала.

— Вона померла, — вичавила я, не в змозі дивитися на Віру, намагаючись тримати себе в шорах. Зібратися в силі. — Приблизно пів року тому.

Їй сперло дух. Вона міцніше стиснула листа.

— Я не знала, — тихо промовила Віра. Вона подивилася на лист, а потім знову на мене. — О, Клементино. — Віра потягнулася до моєї руки й міцно стиснула її. — Розумієш, я нещодавно повернулася до міста. У мого сина тут робота, і я хотіла бути поруч із ним, — пробурмотіла вона, бо це було краще, ніж обговорювати щойно почуте.

Вона проковтнула свій смуток і за мить, коли знову зібрала докупи думки, мовила:

— Чи можу я спитати, що з нею трапилось?

Я хотіла відповісти «ні», але не тому, що мені було соромно. Я не була впевнена, чи зможу говорити про це без сліз.

Ось чому я взагалі про це ні з ким не говорила.

— Вона... вона погано спала, тому вже якийсь час приймала прописане лікарем снодійне. І вона просто...

Хоч би скільки разів я завчала ці слова, мені це не допомогло. Я не знала, як пояснити. Я кепсько впоралася.

— Сусіди викликали їй швидку на Новий рік, коли вона не відчинила двері, але було надто пізно, — я чимдуж стиснула губи, відчуваючи, як з моїх грудей виривається ридання. — Вона просто заснула. Вона прийняла достатньо пігулок, аби точно не прокинутися. Вони знайшли тітоньку в її улюбленому кріслі.

— У блакитному. Ох, — голос Віри надломився. Вона впустила листа й притиснула руки до рота. — *Ох, Енні.*

А що ще можна було сказати?

— Мені шкода, — прошепотіла я, зосередившись на гострому болю та впиваючись нігтями у свої долоні. — Про це нелегко говорити. Мені шкода, — повторила я.

— О, люба, не картай себе. Ти нічого поганого не зробила, — сказала вона.

Але ж я бачила, чи не так? Я мусила побачити знаки. Я мусила її врятувати. Я мусила...

А потім ця незнайома мені жінка обійняла мене і міцно притиснула до своєї жовтогарячої блузки, і це було схоже на дозвіл. Дозвіл, якого я не давала собі впродовж пів року. Дозвіл, на який я чекала, сидячи на самоті у квартирі моєї тітоньки, і горе підійнялося так високо, що мені стало душно. Дозвіл, який, як мені здавалося, я дала собі, але це був не дозвіл плакати — це був наказ залишатися сильною. Наказ триматися. Я казала собі знову і знову, що я маю бути зібраною до купи.

І нарешті, *нарешті* хтось дав мені дозвіл відкритися.

— Це не твоя провина, — сказала вона мені у волосся, і я схлипнула.

— Вона пішла, — прошепотіла я, мій голос був напруженим і високим. — Вона полишила нас.

І через це моє серце краялося.

Ця жінка, яку я не знала, яку я лише уявляла з розповідей моєї тітоньки, міцно обіймала мене, поки я плакала, і вона плакала разом зі мною. Я ридала, бо тітонька покинула мене — вона просто пішла, пішла безоглядно. Вона пішла, а я ще була тут, і лишилося стільки речей, які вона ще не зробила і ніколи вже не зробить. Будуть світанки, які вона ніколи не побачить, і Різдво в Рокфеллерському центрі, яке вона вже ніколи не зможе обговорити, пересадки в аеропортах, на які вона більше ніколи не встигне, і вино, яке вона ніколи більше не вип'є зі мною за цим її жовтим столиком, поїдаючи фетучині, які завжди смакують трохи інакше.

Я ніколи більше її не побачу.

Вона ніколи не повернеться.

Поки я сиділа там і плакала в плече Віри, мені здалося, що ніби прорвало греблю і весь потік мого горя та смутку вирвався назовні. Через якийсь час ми нарешті відірвалися одна від одної, й вона дістала коробку серветок і промокнула очі.

— Що сталося з квартирою? — поцікавилася Віра.

— Вона заповіла її мені, — відповіла я, потім взяла кілька серветок і витерла обличчя. Воно було мокрим і набряклим.

Вона кивнула, ніби їй від душі відлягло.

— О, чудово. Ти знаєш, що ця квартира була моєю до того, як вона придбала її? Ну, не *моєю* — я лише орендувала її в одного похмурого старого, який дер за неї три шкури. Він помер, тому мені довелося з'їхати, і його родина продала квартиру твоїй тітці. Я не думаю, що вони взагалі знали, що там відбувається.

Це мене здивувало.

— Вони не знали?

— Ні, вони ніколи там не жили, проте орендарі знали. Чоловік, у якого я взяла оренду, попередив мене. Він зрозумів це на власному гіркому досвіді. Він вважав, що якась жінка має ключ від квартири та приходять і переставляє його речі! Тільки після того, як він дізнався її ім'я, зрозумів, що жінка, яка постійно вдиралася, померла майже п'ять років тому. — Вона похитала головою, але всміхнулася спогадам. — Я майже не повірила йому, аж раптом це трапилося зі мною, і я зустріла твою тітку!

Вона не дуже була схожа на Віру з розповідей моєї тітоньки. Ця Віра була більш зібраною, носила намисто з перлів, видавалася такою ж бездоганною, як і її просто обставлена квартира. І якщо дрібниці були іншими, то, можливо, щось в історії моєї тітоньки теж було іншим.

— Чому у вас нічого не склалося? — спитала я.

Віра знизала плечима.

— Я не знаю, що тобі на це сказати. Гадаю, вона завжди трохи боялася, що щастя закінчиться, о так, ми були щасливими, — сказала вона та загадково всміхнулася, потираючи великими пальцями воскову печатку на зворотному боці свого листа. — Я ніколи нікого не любила так, як любила Енні. Ми підтримували зв'язок через листування, іноді раз на два місяці, іноді раз на рік. Ми говорили про наше життя. Я не впевнена, що вона коли-небудь шкодувала, що відпустила мене, але я шкодую, що не поборолася тоді за нас трохи більше.

— Я знаю, що вона думала про це, — мовила я, згадуючи той вечір, коли моя тітонька розповіла мені всю історію, як вона плакала за

кухонним столом. — Вона завжди хотіла, щоб ваша історія мала інший фінал, але я думаю, вона боялася, бо... квартира... ну ви знаєте. Те, як ви зустрілися.

На її обличчі з'явилася сором'язлива усмішка.

— Вона так боялася змін. Вона боялася, що наші шляхи розійдуться. Вона не хотіла все зіпсувати, тому зробила те, що їй давалося найкраще — зберегла це для себе. Ці почуття, цей момент. Я була така зла на неї, — зізналася вона. — *Роками*. Роками я сердилася. А потім змирилася. Такою вона була, і це була її риса, яку я любила разом із рештою її рис. Вона жила, як уміла. І це чудово. У нас залишилися добрі спогади.

Я вагалася, бо як вони могли бути добрими, коли вона нас покинула? Коли востаннє вона відчувала смак лимонних крапель у роті?..

— Навіть після того, як...

Віра взяла мою руку і міцно стиснула її.

— Спогади добрі, — повторила вона.

Я прикусила нижню губу, щоб вона не тремтіла, і кивнула, витираючи очі тильною стороною долоні. Кава, яку Віра принесла, вже охолола, і ніхто з нас до неї не доторкнувся.

Мій телефон завібрував, і я була впевнена, що це Дрю і Фіона запитують, чи все зі мною гаразд. Напевно, мені треба було повернутися до них, тому я обняла Віру й подякувала їй за те, що вона поговорила зі мною про мою тітоньку.

— Ти можеш приходити у будь-який час. У мене ще чимало історій, — сказала вона й провела мене до дверей.

Тепер, коли в голові уже не паморочилося, я придивилася на фотографії, що вишикувалися на стіні вздовж коридору. Віра була майже на всіх із них, біля неї стояли двоє дітей різного віку — хлопчик і дівчинка, обоє з копицею рудого волосся на голові. На деяких фото вони були зовсім маленькими, а на деяких — підлітками. Риболовля на озері, випускний у початковій школі, двоє дітей сидять на колінах в усміненого Санти. Вони обоє були дуже схожі на Віру, і я зрозуміла, що це, мабуть, її діти. На фотографіях не було жодної іншої людини,

тільки вони троє. І я не могла відірвати погляд від хлопчика з його ямочками на щоках і світлими очима.

— Моя донечка називала нас трьома мушкетерами, коли була маленькою, — сказала Віра, коли застала мене за розгляданням фотографій, і мені здалося, що я чую її голос через тунель. Вона вказала на фотографію вродливої молоді жінки у весільній сукні поруч з усміхненим темноволосим чоловіком.

— Це Лілі, — сказала вона, а потім вказала на фотографію хлопця, обличчя якого я дуже добре знала.

З фотографії мені усміхався одним кутиком рота хлопець зі світлими очима, кучерявою рудою чуприною, у квітчастому фартуху шеф-кухаря. Він готував щось на улюбленій плиті та стояв поруч із невисоким старшим чоловіком, вдягненим у схожий фартух із написом «Я НЕ СТАРИЙ, Я ДОБРЕ ЗАГАРТОВАНИЙ». Його очі були такими ж світло-сірими. Я дивилася на фотографію з гірко-солодким трепетом.

— А це Айвен, — вела далі вона, — з моїм покійним батьком. Айвен його дуже любив.

— Ох, — тихенько промовила я.

Вона усміхнулася.

— Він відкриває ресторан у місті. Я *дуже* ним пишаюся, але він останнім часом такий напружений. Я іноді думаю, чи він займається цим, бо любить свою справу, чи лише заради дідуся.

Я дивилася на фотографію хлопця, якого знала, — Айвена з його кривою та заразливою усмішкою. Мабуть, це фото було зроблене незадовго до того, як він переїхав до Нью-Йорка. І раптом, дивлячись на це фото, мені дещо спало на думку. За сім років у ньому найпомітніше змінився погляд. На фотографії Айвен *аж світився*.

Цікаво, коли він перемінився.

— Можливо, ти колись з ним познайомишся. Він дуже гарний, — додала Віра, ворухнувши бровою.

— Так, гарний, — погодилась я і знову подякувала їй за те, що вона дозволила мені поплакати в себе на плечі, та, обійнявши її востаннє, вийшла з будинку до своїх подруг, які відразу в один голос заявили, що я маю такий вигляд, ніби мені не завадило б випити.

Вони й гадки не мали, наскільки мали рацію.

НАДТО ПУСТО

Решту тижня я думала про те, як я могла не помітити ці знаки.

Не те щоб це було очевидно. Я згадала, що Айвен казав, що Анелія була подругою його мами, але я навіть не запитала її імені. Подумавши про це, я зрозуміла, що тітонька могла запропонувати свою порожню квартиру чийсь дитині, яку вона знала. І не просто знала, а знала дуже добре. Я сумнівалася, що Айвен знав історію своєї мами з моєю тітонькою, — він би неодмінно про це заговорив.

Чи знала квартира, хто такий Айвен? Тому вона звела нас на цьому роздоріжжі?

Мої пальці були неспокійні — настільки неспокійні, що я принесла на роботу акварелі, сіла в Браянт-парку під час обідньої перерви та взялася малювати юрбу перехожих. Повернувшись на роботу, я відразу пішла змивати фарбу, що засохла на кінчиках пальців.

— Мені подобається, що ти знову малюєш, — прокоментувала Фіона в середу, коли ми відпочивали на траві в Браянт-парку на одному з пледів, що були в кабінеті Дрю, а я замальовувала будівлю Нью-Йоркської публічної бібліотеки в золотистих і кремових тонах у своєму путівнику «Найкращі безоплатні туристичні місцевості». — Жовтий колір неймовірний.

— Майже лимонний, — додала Дрю, розпластавшись на землі поряд із Фіоною та заклавши руки за голову. — Я давно хотіла запитати, що змусило тебе повернутися до малювання?

Я знизала плечима.

— Не знаю, я просто вирішила знову малювати, — відповіла я, промиваючи пензель у кришечці від пляшки для води та вибираючи іржаво-оранжевий колір для контурів будівлі, — і це робить мене щасливою.

Дрю хмикнула.

— Я навіть не можу згадати, що робить мене щасливою...

— Книжки, люба... ой, — Фіона схопилася за живіт, її обличчя скривилося. — О, це було цікаво.

Дрю в тривозі випросталася.

— Усе гаразд? Щось не так?

Фіона відмахнулася від неї.

— Усе гаразд, зі мною все гаразд. Це було просто дивне відчуття.

Я кинула на неї нерішучий погляд.

— Ніби дитина народжується?

— Я народжуватиму лише через тиждень, — відповіла Фіона, наче це могло втамувати біль, проте до кінця дня вона почувалася чудово, і їй геть *не сподобалася* ідея розпочати декретну відпустку раніше. («Що, цілісінькими днями поратися по дому? Ні, дякую, я збожеволюю»).

Коли настав четвер, я переодягнулася у вбиральні в сукню, яку принесла з собою в офіс, і після роботи ми разом із Дрю та Фіоною спіймали таксі до нового ресторану Джеймса. Це було тестове відкриття, із зарезервованими столиками лише для запрошених. Заклад мав назву «гіацинт», що викрашалася малими вітіюватими літерами.

Ми зустріли Джульєтт знадвору, одягнену в стильну кремову блузку, заправлену в мішкуваті коричневі штани, з поясом на талії. Її волосся було зібране у два пучки, в руці вона тримала підроблену сумку від «Прада», яка видавалася настільки справжньою, що я майже повірила в це, якби вона не сказала, де можна придбати таку саму. Поруч з нею я трохи скидалася на... голодранку та обідранку в ліловій сукні до колін з бантом на комірі, і вперше з мого останнього побачення з Нейтом...

— Підбори? — ахнула Джульєтт. — Овва, ти на підборах! І ти така висока на них.

Вона швидко дістала телефон та сфотографувала їх.

— Це потрапить до моїх інстаграм-сторіз. Ми маємо закарбуємо цю подію.

— Іноді я ношу підбори, — простогнала я.

— Коли хочеш сподобатися комусь, — зауважила Фіона.

— Нашому майбутньому авторові, звичайно, — парирувала я.

Дрю вперла руки в боки й попрактикувалась у спокійному диханні.

— До речі, якщо хтось із вас сьогодні ввечері змусить мене червоніти...

— Ми поводитимемося чемно! — віддала честь Джульєтт і додала:

— Хоча, можливо, комусь із вас доведеться пояснити мені, якою виделкою користуватися, якщо їх буде кілька.

Я взяла Дрю і Фіону під руки та сказала:

— Не хвилюйся, я теж помиляюся.

І ми разом відчинили важкі дерев'яні двері та ввійшли всередину.

Дорогою сюди я уявляла, який вигляд має його ресторан — можливо, він схожий на той, про який Айвен розповідав за холодною локшиною. Довгі столи та малиново-червоні стіни, теплі та затишні, потерті шкіряні стільці. На стінах — картини місцевих художників, люстри — бра й канделябри.

Стіл, зарезервований для жінки, з якою він познайомився на вихідних за сивої давнини.

Пам'ятаю, як він мені обіцяв: «Щовечора для тебе буде зарезервований найкращий столик у закладі».

Я була впевнена, що він забув цю розмову, хоча той самий путівник лежав у мене в сумочці, коли ми ввійшли до його ресторану.

Він був яскравим — це перше, що я завважила, — надто освітленим, з полірованими білими мармуровими столами та білосніжними бра з легким блакитним відтінком. Стільці скидалися в кращому випадку на табурети, на стелі виднілися сріблясті труби. Це місце було схоже на щось середнє між складом і напівдобудованим універмагом. Якщо ви допуститеся у цьому місці помилки, вона виставиться на загальний огляд. Моє серце защеміло, бо це геть не було мрією Айвена.

То був Джеймс.

Господиня відразу впізнала Дрю за фотографією на своєму планшеті та провела нас до спеціального столика. Тут уже були знайомі обличчя: Бенджі та його наречена, Паркер і його дружина, а також двоє інших редакторів, які відвідували кулінарний майстер-клас. Ми сіли за один

із великих столів, стільці були незручними й холодними, і я відчула себе настільки не у своїй тарілці, що в мене засвербіла шкіра.

«Вдавай, що ти тут своя, поки відчуєш, що це так», — подумала я про себе.

— Це місце таке шикарне, — сказала Фіона, коли офіціантка принесла нам меню, яке містило перелік із семи страв. Фіона мала спеціальне меню з урахуванням її харчування під час вагітності. Офіціантка також принесла нам пляшку вина.

— Комплімент від шефа-кухаря, — сказала офіціантка, відкоркувала червоне вино і налила нам по келиху.

Коли вона пішла, Дрю піднесла келих і промовила:

— За чудовий вечір, незалежно від того, отримаємо ми книжку чи ні.

Наше невеличке товариство цокнулося з нею. Вино було сухе і трохи кисле, і раптом я відчула себе так, ніби повернулася на той перший обід в «Оливковій гілці», де почувалася не на своєму місці та дико розмахувала руками, щоб знайти бодай якусь опору.

Мої друзі висловили свою думку про ресторан, меню та інших гостей закладу. Я одним вухом слухала, як Джульєтт розповідала про нову рекламну кампанію, яку вона готувала разом з менеджером із соціальних мереж, коли до «гіацинту» ввійшла знайома постать — Віра Ештон.

Господиня провела її до найкращого столика, й Віра, всміхнена та захоплена декором, сіла. Я перепросила та вийшла з-за столу, щоб піти привітатися.

— О, Клементино! — вигукнула вона, склавши руки. Вона була одягнена в брючний костюм шавлієвого кольору, в її вухах сяяли перли. — Так несподівано бачити тебе тут. Чарівно, еге ж?

— Так, — відповіла я на знак привітання. — Як ся маєте?

— Добре! Дякую. Певно, ти сюди прийшла на тестове відкриття Айвенового... ой, Джеймсового ресторану, — змовницьки сказала вона. — Він не любить, коли я називаю його Айвеном на людях. Переймається своїм іміджем, чи щось на кшталт того. Трохи нерозумно, та нехай.

Я не була в цьому впевнена, побачивши цей ресторан.

— Я взагалі-то працюю в одному з видавництв, яке хоче підписати з ним контракт. — Я махнула рукою в бік свого столика. — Просто хотіла підійти й привітатися.

— О, яка приємність! Сподіваюсь, він обере вас. А ось і Лілі з чоловіком, — додала вона, і тільки-но я озирнулася, як до столика підійшла мініатюрна молода жінка у квітковій сукні, з довгими рудими косами.

Мене вразило, наскільки вона схожа на Айвена, від світлих очей до ластовиння на щоках. Вона, як і її чоловік, нерішуче всміхнулася мені. Аж тут я зрозуміла, що загороджую стілець, на якому вона мала б сидіти, і відійшла вбік.

— Лілі, — сказала Віра, вказавши на мене рукою, — це Клементина. Пам'ятаєш мої розповіді про Анелію? Це її племінниця.

— Приємно познайомитися, — люб'язно сказала Лілі, коли її чоловік сів поруч із нею. — Мова про Анелію, в якій Айвен проживав одного літа?

— Так, у її квартирі, — підтвердила Віра. — Я дізналася, що вона їде за кордон, тому зателефонувала їй і спитала, чи може мій син залишитися там на літо. Він влаштувався на роботу в улюблений ресторан свого дідуся, і ось, через сім років, подивіться, де ми опинилися! І все тому, що Анелія дозволила йому проживати там безоплатно.

Цього я *не знала*.

Віра засміялася, хитаючи головою.

— Хіба не дивно, як часом улаштований світ? Це ніколи не питання часу, а завжди питання вчасності.

Так воно й було, еге ж?

— Мені б дуже хотілося, щоб у нього були зручніші стільці, — сказала Лілі та засміялася. — Дідусь би цих *не схвалив*.

— Я впевнена, що він би оцінив цей задум, — дружньо відповіла Віра. — Клементино, чи не бажаєш долучитися до нас? Ми маємо вільний стілець.

— О ні, мені треба повертатися за свій столик. Було дуже приємно всіх вас побачити, познайомитися з тобою, Лілі. Гарного проведення

часу! — попрощалась я та попрямувала до свого столика.

У глибині приміщення, за матовим склом, була прихована кухня. Залежно від освітлення, те скло трохи переливалося, немов опал. За ним тіні рухалися туди-сюди. Я стиснула губи в тонку лінію, дивлячись на сліпучо-білі мармурові столи та чіткі обриси, а також на страви, які виносили на столи, — кола білого кольору з невеличкими кольоровими вкрапленнями. За столами сиділи впливові та відомі люди, про яких я дізналася мимохідь, коли досліджувала діяльність Джеймса у кулінарному світі. Законодавці уподобань. Критики. Люди, з якими його *слід* було бачити. Люди, на яких він хотів справити враження.

Я повернулася до свого столика, але на моєму місці вже хтось сидів. То був широкоплечий чоловік у бездоганній уніформі шеф-кухаря, за його кучерявими локонами біля лівого вуха ховалося татуювання вінчика.

Джеймс поглянув на мене, коли я наблизилася, та обдарував мене ідеальною усмішкою.

— О, привіт! Я просто прийшов привітати вас усіх у «гіацинті».

Джувльєтт сказала:

— Тут так яскраво, що мені треба було взяти із собою протисонцеві окуляри.

— Ти доведеш редакторів до серцевого нападу, якщо не писатимеш назву закладу з великої літери, — додала я.

— Можливо, я започаткую новий тренд, Клементино, — сказав він із цією своєю бездоганно білосніжною усмішкою.

Він підвівся та відсунув для мене стілець. Я сіла, і в моєму горлі утворився клубок.

— Було приємно знову побачити вас усіх і познайомитися з вами, Джувльєтт. Будь ласка, насолоджуйтеся смаком, і я маю надію, що ці страви будуть незабутніми, можливо, навіть неперевершеними.

Потім він відійшов до сусіднього столика, а мої друзі почали обговорювати страви з меню, майже всі вони були варіаціями рецептів, які він пропонував. Ті ж страви, але удосконалені, щоб відповідати рівню цього закладу.

До мене долинали розмови, що точилися за іншими столиками, про те, як він отримав зірку Мішлен для «Оливкової гілки», як він здобув премію Фонду Джеймса Бірда в категорії «Шеф-кухар-початківець». Подейкували про його презентацію, його страви, його уважність до дрібничок, про те, як він жадав — завжди жадав — більшого. Як це зробило його зіркою.

Люди були в захваті та чекали його подальших звершень.

І хоч би як я тужила за ним колишнім, було важко не пишатися ним теперішнім.

Хоча його найближчих друзів, Ізи та Мігеля, ніде не було видно.

Офіціантка почала виносити нам тарілки.

Спочатку це був рибний суп — чорний окунь у квіткових пелюстках. Усі порції були на один зуб, однак саме таким і мусить бути дегустаційне меню — купа маленьких тарілок, достатніх для того, щоб втамувати голод і натхненно поспілкуватися про насичений смак ікри.

Була печінка форелі зі свіжими яблуками та жирним карамелізованим вершковим маслом.

Качине рагу.

Амарантові грінки з копченою ікрою та соусом тартар.

Кулька з кукурудзяного борошна з соусом з димчастого жовтка та качанами маринованої кукурудзи.

Буцик зі свинячої крові.

Йогурт з маршмелоу.

Морозиво з карамельною глазур'ю.

І, нарешті — трохи безе з лимонним смаком на розсипчастому крекері. Це мало бути його новою версією лимонного пирога, але коли я їла його, все, про що я могла думати, це — десерт, який ми з Айвенгом смакували за кухонним столом моєї тітоньки.

Він казав, що йому ніколи не вдавалося приготувати безе — і це його недолік, що він не може бути вправним у *всьому*, що він був би нудним, якби був ідеальним, і все ж таки шматочок, який я скуштувала, був бездоганним. Хрусткий крекер розсипався у мене в роті.

Я не помітила, як на мої очі навернулися сльози. І Дрю запитала:

— Усе гаразд?

Так, усе мало бути гаразд. Адже ця вечерея загалом була чудовою, вона мала справити враження на кожную видавничу команду, що завітала сюди. На кожную знамениту та впливову людину, яка опинилася тут. Усе було дивовижно.

Навіть ідеально.

І все ж таки я не могла викинути з голови фотографію, яку бачила на стіні Віри, з якої дивилися Айвен та його дідусь на тлі надто маленької кухні, в різних фартухах, з борошном на щоках. І цю його усмішку, одним кутиком рота, жахливо ідеальну.

Ідеальну, тому що він не вважав її такою. Він був просто собою.

— Перепрошую, — сказала я та, витерши серветкою рота, швидко подалася до вбиральні. Двері були зачинені. Я вилаялася собі під ніс та вирішила почекати знадвору. Вивіска над дверима була написана тим самим петлеподібним почерком.

У мене серце стиснулося.

Моя тітонька завершила кар'єру, адже боялася, що ніколи не стане кращою за ту, якою вона була у виставі «Справи сердечні». Айвен же був цілковитою її протилежністю. Він прагнув бути кращим, волів здобути загальне визнання, вражати всіх своєю досконалістю...

Але чи усвідомлював він, від чого відмовився?

Я мусила б пишатися ним... я пишалася, проте...

— Ну і як все пройшло?

Здригнувшись, я обернулася та побачила шеф-кухаря Джеймса Ештона. Він вийшов до мене прямісінько з кухні, де його команда працювала як добре злагоджений механізм. Я мигцем побачила їхні заклопотані обличчя через кругле віконце у дверях. Вони працювали над досконалістю, якої я не могла збагнути.

— Це... справжній ресторан, — сказала я йому, вказуючи в бік обідньої зони.

Його ідеальна усмішка стала натягнутою.

— Тобі це не до душі.

Я проковтнула клубок у горлі. *О ні.*

— Я цього не говорила.

— Я бачу це на твоєму обличчі.

Я озирнулася на обідню залу: дзенькіт столового наряддя та приглушений гомін, ахання, коли принесли тарілки, з яких сиплеться сухий лід. Ми були тут відокремлені у власному маленькому світі.

— Вибач, Джеймсе, — тихо сказала я.

Його обличчя нічого не виказало, але він запитав:

— Чому ти ніколи не називаєш мене Айвеном?

Це було запитання, на яке я не знала, як відповісти до того моменту, поки не поглянула у ці стримані сірі очі, в яких не було жодної інтриги. Я підійшла до нього й поклала руку на його сильний торс. Я хотіла поцілувати його, хотіла випустити назовні чоловіка, якого іноді бачила в цій ідеальній оболонці, але не змогла. Все, що я могла зробити, це сказати йому те, що думаю насправді.

— Я мала чудові вечери з чоловіком на ім'я Айвен, який розповідав мені, що романтику можна знайти в шматочку шоколаду, а кохання — у лимонному пирозі, — почала я, і на його лиці запало збентеження.

— Лимончику, ті страви нікого б не вразили. Я тоді був посудомийником, і нічого не розумів.

— Я знаю, і їжа сьогодні була дуже смачною. Ота... рибна страва була дуже смачною. Вибач, не пам'ятаю назви, — різко додала я, сподіваючись, що це його не роздратує. — Вона була дуже смачною. А ти всім задоволений? — запитала я, показуючи йому на всі гострі кути й порожні білі стіни. Те, як він намагався зробити щось нове, а в результаті вийшла пуста.

— А чому б і ні, — відповів він, і в його голосі прозвучали нотки розчарування. Він показав на залу. — Звісно, я задоволений. Здається, всі у залі насолоджуються стравами та чудовим вечором.

— Тоді заплющ очі. Що ти чуєш?

— Я не буду цього робити.

— Будь ласка.

— Лимончику.

— *Будь ласка.*

Він тяжко зітхнув і заплющив очі.

— Я чую звуки кухонного начиння, розмови. Скрип кондиціонера. Треба буде це виправити. Ну що, задоволена?

— Слухай далі, — сказала я йому, і, на мій подив, він слухав. За мить я запитала: — Ти чуєш, щоб хтось сміявся?

— Сподіваюся, ніхто не сміятиметься.

— Я не маю на увазі з *тебе*. Маю на увазі загалом.

Я знову поглянула на ресторан, на незнайомих, що не могли вмотитися на незручних начиння фотографували свою їжу, потягували вино чи шампанське, втупившись очима в телефони.

Повільно розплющивши очі, він теж оглянув залу, намагаючись знайти якийсь інакший столик, щоб довести мені, що я помиляюся. Але коли не вдалося, він промовив:

— Я створюю тут щось нове. Щось *винахідливе*. Щось таке, що люди хочуть бачити. Щось, про що вони розмовлятимуть, — він стиснув губи й перевів погляд на мене. — Я подаю неперевершені страви. Ти знаєш, що це моя мрія. Це те, заради чого я працюю.

— Я знаю, — спробувала пояснити я, але він уже не слухав. — Я просто хочу, щоб ти залишався собою.

— Собою *минулим*, ти хотіла сказати? — відповів він, і я здригнулася. — Клементино, чого ти від мене *хочеш*?

Щоб ти був тим чоловіком, який щиро мені усміхався, поки ми їли заморожену піцу. Чоловіком, який розсипався жартами, поки ми вечеряли локшиною. Чоловіком, який розповідав мені про лимонні пироги свого дідуся, що завжди смакували трохи інакше.

— Ти так змінився. *Сухий лід до локшини*, серйозно?

Він зморщив носа.

— Так, це холодна локшина.

Як та, яку він готував для мене минулого тижня.

Я скуштувала ще раз.

— Деконструйований *лимонний пиріг*?

— Де кожен шматочок смакує трохи інакше.

Як пиріг, який готував його дідусь.

— Але це не те саме. Це ті страви, які зробили тебе тим, ким ти є, — спробувала заперечити я. — Вони *створили* з...

— А якби я досі був посудомийником, ти була б зараз тут? *Змагалася б за право видавати мою книгу? Ні. Ніхто б не прийшов.*

Усвідомлення цього накрило мене, наче хтось вилив на мене відро крижаної води. Горло заціпеніло. Я відвернулася.

— Клементино, я досі той, що і був, — сказав він. — Я досі намагаюся зробити так, щоб дідусь міг мною пишатися. Досі намагаюся готувати неперевершені страви, але тепер просто знаю як. Я *точно* знаю, що робить їжу неперевершеною. Я вчився у людини, яка їх готувала.

— Айвене, це був твій дідусь, — перебила я, на його обличчі застиг серйозний погляд, а потім воно набуло такого вигляду, наче він знову пережив утрату свого дідуся. Я потягнулася, щоб спробувати обхопити долонями його обличчя, але він відсахнувся.

У мене перехопило дух, а на очі навернулися сльози.

— Вибач.

— Зміни — це не завжди погано, Клем, — сказав він твердим голосом. Його щелепа рухалася, поки він намагався дібрати слова. — Можливо, замість того, щоб намагатися перетворити мене у того, кого ти зустріла в тій квартирі, тобі варто було б дозволити собі теж трохи змінитися.

Я швидко прибрала руки.

— Я...

Позаду нього відчинилися сріблясті двері, але замість офіціанта, який мав виносити тацю з наступною порцією вигадливо оформлених тарілок, я побачила... Мігеля? Прибране назад волосся, бордовий костюм, келих шампанського в одній руці.

Він таки був тут?

Мігель усміхнувся і сказав:

— А я все думав, куди ж ти подівся. Іза якраз відкорковує шампанське... О, Лимончику, привіт. Айвен не казав, що ти тут будеш.

Джеймс стиснув губи, а я відвернулася, намагаючись знайти якийсь привід, щоб піти, бо, мабуть, я помилялася.

Надто помилялася.

Раптом із зали почулися крики. Всі озирнулися на цей хаос, і я зблідла, коли зрозуміла, що крики долинали з-за мого столу. Дрю допомагала Фіоні підвестися. Джульєтт в цілковитій паніці шукала мене очима й викликала таксі. Вона побачила мене й підняла телефон угору.

— ПОЧАЛОСЯ! — крикнула Джульєтт.

Уже?..

Джеймс нічого не розумів.

— Почалося? Що почалося? — запитав він, і ми майже водночас второпали. — У неї відійшли води?

— Маю бігти, — пробурмотіла я, і він мене не зупиняв.

Коли я поспішила назад, то відчула, як щось тепле ковзнуло по моїх щоках. Я витерла сльози, забрала телефон і свою сумочку.

— Таксі буде за п'ять хвилин.

— Я зловлю, — сказала Джульєтт й поспішила на вихід.

— Може, не варто так спішити, — почала Фіона, але її вже ніхто не слухав. Дрю виводила дружину з ресторану.

Я востаннє озирнулася на Джеймса та решту незнайомих облич, і мене поглинуло таке жахливе відчуття, що аж шкіра запекла. Я не хотіла бути тут, бо в дечому він усе ж мав рацію.

Клементина Вест, старша піарниця у «Штраус енд Едер», узагалі не помітила б Айвена, якби той був посудомийником. Вона б не бігала за ним так наполегливо, якби його резюме не було підкріплене стількома рекомендаціями. Вона добре зналася на своїй справі й шукала талановитого шеф-кухаря, щоб знайти автора для свого видавництва. Вона була правою рукою Ронди Едер, розумною, надійною. Ось що мало значення.

А Лимончик, перевтомлена й виснажена, закохалася у того усміхненого посудомийника, якого зустріла поза часом. Вона мала шматочки фарби під нігтями, брала безоплатні путівники з полицок для працівників, їй хотілося свободи, її паспорт був усіяний штампами, а гонор невгамовним.

І поки я думала, ким би хотіла залишитись, я зрозуміла, що зруйнувала шанси Дрю попрацювати із цим автором. Здавалось, я

багато чого зруйнувала, намагаючись знайти себе. Та врешті-решт я вийшла з його ресторану.

Джульєтт зупинила чорний позашляховик.

— Ти вибрала *попутне* авто? — шоковано запитала Дрю.

— Я запанікувала, — похнюплено відповіла Джульєтт.

Ми сіли у машину поруч зі спантеличеною парою, яка, схоже, збиралася на побачення. Я не озиралася, зачинила дверцята, і ми рушили.

ПИСЬМОВЕ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗА ДВА ТИЖНІ

У пологовому відділенні пресвітеріанської лікарні Нью-Йорка не очікували, що слідом за молодою жінкою у поважному стані увірветься почет із добре вбраних подруг, але переобтяжена роботою медсестра розверне нас біля дверей і звелить залишитися в кімнаті очікування.

Ми з Джульєтт так і вчинили. Хоча могли б піти додому, але нам це навіть на думку не спадало. Аж ніяк. Тому ми сиділи там і чекали, бо Фіона і Дрю стали для мене родиною — принаймні я з ними бачилася частіше, ніж з батьками. Ми разом «нили» за келихом вина, разом зустрічали Новий рік, святкували Гелловін та рідкісні державні свята. Разом святкували дні народження та справляли поминки, і вони були першими, кому я зателефонувала, коли трапився найгірший день у моєму житті. Цілком справедливо, що ми були разом і в найкращі дні.

Тож не дивно, що я опинилася в кімнаті очікування. Джульєтт же була новенькою в нашому товаристві.

— Можеш піти, якщо хочеш, — сказала я, але вона похитала головою.

— Ні, я все доводжу до кінця, — відповіла вона.

Я хотіла вказати, що в неї насправді немає жодних зобов'язань перед Фіоною чи Дрю, але потім передумала. Якщо вона хотіла бути тут, хто я така, щоб її відмовляти?

Через годину я потягнулася і глянула на свій телефон. Було майже о пів на одинадцяту вечора. Джульєтт нервово гортала інстаграм, поки я робила начерки у своєму путівнику, змальовуючи кімнату очікування для розділу під назвою «Тихі місця для відпочинку». Сонний диван,

втомлені стільці. По той бік сиділа сім'я: чоловік, який повернувся з дружиною, дідусь і бабуся, які очікувально згорбилися в кріслах, двоє дітей, які переглядали діснеївський мультик на татовому телефоні.

— О леле, — пробурмотіла Джульєтт, побачивши фото.

Я сіла й, пильно глянувши на неї, запитала:

— Щось трапилося?

— Нічого, — відповіла вона, зітхнувши.

Я все одно подивилася на її телефон.

— Це Роб?

— У нього сьогодні був концерт, — відповіла Джульєтт, але не це послугувало причиною такої реакції. На фотографії він цілував іншу жінку. — Вона, мабуть, його шанувальниця. Він дуже добре ставиться до них.

Я кинула на неї здивований погляд.

— *Правда?*

— Еге ж, він загладить свою провину, — відповіла подруга, вимикаючи телефон і ховаючи його в сумочку. — Все гаразд.

Але це було не так. Я повернулася до неї та взяла її руки у свої.

— Ми ж друзі, чи не так?

— Я сподіваюся на це. У тебе є доступ до моїх приватних сторіз в інстаграмі, а якщо ми не друзі, то я маю видалити тебе зі списку.

Я не могла стримати сміх.

— Оскільки ми друзі, то я хочу тобі дещо сказати: під чотири вітри твого Ромео-Роба.

Вона кліпнула.

— Що?

— Хай йому грець, тому Робові, — повторила я. — Ти надто розумна, надто вродлива й надто успішна, щоб якийсь гітарист із невідомого гурту поведився з тобою так, ніби тебе можна замінити. Ти не замінна.

— Взагалі-то, він басист, — пробурмотіла вона.

— Хай йому грець! Навіщо ти досі з ним сходишся, якщо він робить тебе такою нещасною?

Від здивування вона викотила очі та вже хотіла щось сказати, але передумала, глянувши на сім'ю, що була з нами в кімнаті очікування.

Обурені моїми мовними зворотами, вони затулили дітям вуха. Мені було однаково, адже це був мій зоряний час.

Я мовила далі:

— Я розумію, він гарячий. З ним, мабуть, найкращий секс у твоєму житті. Але якщо тебе щосекунди не проймає тремтіння від того, що ти поруч із ним, якщо він не робить тебе щасливою, то що, трясця, ти робиш? Ми живемо лише раз, — сказала я, бо якщо я щось і зрозуміла про життя у квартирі, що подорожує у часі, то це те, що хоч би скільки часу ти мала, його все одно бракуватиме. І я хотіла почати жити так, аби насолоджуватися кожною миттю, яку я маю.

— І якщо ти все зробиш правильно, — сказала я, згадуючи, як сміялася моя тітонька, коли ми бігли через аеропорт, щоб встигнути на наступний рейс, як вона широко розкидала руки на найвищому пагорбі у Шотландії та в Парфеноні, і у Санторіні, і у кожному місці з чудовим краєвидом, яке їй траплялося, ніби хотіла обійняти небо. Як вона завжди поволі роздивлялася меню, як цікавилась історіями людей, яких зустрічала, як всотувала в себе їхні розповіді, як ганялася за мріями. — Якщо ти зробиш це правильно, — повторила я, — тобі вистачить і одного життя.

Джувльетт довго мовчала, а потім її обличчя скривилося від сліз.

— А що, коли я н-ніколи нікого більше не знайду?

— А що, коли ти *знайдеш*? — запитала я, міцно стискаючи її руки. — Ти заслуговуєш на те, щоб хоча б дізнатися.

Зі схлипуванням вона розкинула руки й міцно обійняла мене, уткнувшись головою мені в плече. Я не очікувала цього, тому напружилася від раптового контакту. Якщо вона це помітила, то не відсторонилася, а продовжила ридати мені в плече. Я незграбно обійняла її та поплескала по спині.

Я не знала, що ніхто ніколи не говорив їй, що вона варта кращого. Я не знала, що вона вже якийсь час думала розірвати ці стосунки. Я не знала, якою нещасною вона була. Наскільки нещасною. Джувльетт сказала, що не усвідомлювала цього, поки я не сказала, що вона варта кращого.

Холодок пробіг моїм тілом, бо коли вона нарешті випустила мене з обіймів і сказала, що я маю рацію, я подумала про своє невеличке робоче місце, картини краєвидів, які розвісила на корковій дошці, та стоси путівників, що сховала в шухляді столу. Я подумала про те, як прийду додому в маленьку квартиру моєї тітоньки й щоранку їздитиму на метро, плануватиму чиїсь відрядження в електронних таблицях до кінця свого життя.

І я зрозуміла, що я також нещасна.

Двері кімнати очікування розчахнулися, і Дрю увірвалася всередину. Її усмішка була такою широкою, яскравою та заразливою, що важко було не усміхнутися у відповідь.

— Ходімо, ходімо! — сказала вона, схопила нас за руки та повела коридором. — Ви *мусите* з нею познайомитись! Неодмінно. Вона чарівна.

А Пенелопа Грейсон Торрес, яка народилася вагою майже чотири кілограми, справді була чарівною. Навіть коли обригувала мене.

Того понеділкового ранку в кабінеті Ронди було тепло й тихо, коли я увійшла і поклала аркуш паперу на її стіл. Без Дрю та Фіони це було легше зробити, але вони вийдуть у декретну відпустку на наступні кілька місяців і мене засмучувало те, що до їхнього повернення мене тут уже не буде. М'який поп-плейліст гудів із динаміків Ронди, коли вона відкинулася на спинку крісла й перегортала сторінку за сторінкою переплетеного рукопису, її окуляри були низько на перенісці. Вона глянула на папірець, потім перевела погляд на мене та збентежено звела брови.

— Що це?

Кінець, початок.

Щось нове.

— Я дещо зрозуміла цього літа, — почала я, схвильовано заламуючи пальці, — і це те, що я більше не почуваюся щасливою. Я вже давно не почувалася щасливою, але не знала чому, поки в моєму житті не з'явився давній знайомий.

Ронда сіла трохи пряміше, взяла папірець та почала читати.

— Мені шкода, що це неочікувано — для мене це також неочікувано. Я не впевнена, чи хочу тут працювати, — мовила я, поки вона читала заяву про звільнення. Її обличчя спохмурніло. — Певно, ні. Дякую за можливість, і перепрошую.

За те, що я відчувала, що витратила її час даремно протягом семи років. За те, що знову і знову відшліфовувала себе, аби вписатися в рамки, котрі, як я думала, мені потрібно було встановити для себе. Я ніколи не носитиму підборів і піджаків — я більше цього не хотіла, і мене це лякало, та водночас хвилювало.

Я не могла дивитися їй в очі, тому розвернулася, щоб піти, але коли я це зробила, Ронда сказала:

— Я не знала, ким хочу бути, доки мені не виповнилося сорок років. Тобі потрібно переміряти чимало взуття, аж поки ти знайдеш те, в якому тобі сподобається ходити. Ніколи не перепрошуй за це. Тільки-но я знайшла своє, задоволена уже двадцять років.

— Я б дала вам п'ятдесят, не більше, — зауважила я.

Ронда зі сміхом відкинула голову назад.

— *Иди*, — сказала вона, помахавши мені моєю заявою, — і шукай те, що зробить тебе щасливою.

Так я і вчинила.

Попри те, що в мене було два тижні, щоб передати свої обов'язки Джульєтт і допомогти Ронді почати процес найму на мою посаду, я спакувала свої речі в одну коробку — Дрю завжди називала це «звільненням з однією коробкою» — і зрозуміла, що частина мене підсвідомо завжди знала, що я не працюватиму тут вічно. Я не захарашувала свій стіл речами з дому. І не прикрашала свою коркову дошку фотографіями друзів та родини. Я навіть жодного разу не змінювала шпалери на своєму комп'ютері.

Я просто працювала тут.

І тепер цього було вже недостатньо.

Після того, як я подала заяву про звільнення, робота видавалася дивною. Ми з Джульєтт обідали в Браянт-парку на траві, і я потихеньку почала передавати їй свої проєкти, а Фіону та Дрю ми тримали в курсі всіх офісних пліток.

Після тестового відкриття «гіацинту» Дрю не отримувала відповіді від Джеймса і його агентки аж до наступного вівторка — навіть тоді вони просто повідомили нам, що невдовзі ухвалять остаточне рішення, але не могли точно сказати коли. Вочевидь усі були неабияк зайняті останніми приготуваннями до офіційного відкриття ресторану, що мали обмаль часу. Мені забракло сміливості сказати Дрю, що найімовірніше я ґрунтовно провалила наші шанси, адже він мене ненавидить. Я в цьому була впевнена. Або принаймні ніколи більше не хотів мене бачити. Але Дрю була настільки заклопотана своєю крихіткою, що навряд чи вона зараз хоч один раз згадала про Джеймса. І якщо Джеймс справді хотів мене бачити, він знав, де я живу, хоча, схоче, навіть сама квартира не хотіла, щоб я його знову бачила.

ТУРИСТИЧНИЙ СЕЗОН

Однак найгіршим у звільненні з роботи було придумати, як повідомити про це батькам, які досягли успіху в усьому, за що вони бралися. Батькам, які ніколи нічого не кидали. Батькам, які прищепили мені ті самі погляди на життя.

Батькам, з якими я планувала відсвяткувати свій день народження на вихідних, як ми завжди це робили.

Батькам, яким я казала «так», тому що любила їх і не хотіла розчаровувати.

І я боялася, що так чи інакше це трапиться.

— *Сонечко*, ми тут! — покликала мама, запросивши мене до столика, за яким вони з татом уже сиділи, хоча до того столика я могла дійти із зав'язаними очима.

Батьки щороку приїжджали до міста на вихідні на мій день народження. Вони замовляли той самий столик в тому самому ресторані в ту саму суботу перед моїм днем народження, і завжди замовляли ту саму їжу. Це була така традиція, яка тягнулася відтоді, як я себе пам'ятаю, — тепер це вже ритуал.

Ми обідали в чарівному невеличкому ресторані під назвою «Ячня», що на 84-й вулиці. Мама замовила другу страву — дві ячні-глазуні та дві смажені сосиски. Не смажені, а радше *підгорілі*. А тато замовив ячню-феєрію, яка була звичайнісіньким омлетом з болгарським перцем, грибами, цибулею та трьома різними видами сиру й чашку кави без кофеїну. Я, своєю чергою, ніколи повторно не замовляла одну й ту саму страву, але, з огляду на те, що я відвідувала цей заклад майже тридцять років, це виявилось нездійсненим завданням.

Якщо моя тітонька була людиною, яка завжди пробувала щось нове, то мої батьки знову і знову потопали в монотонній буденності.

У цьому був їхній шарм.

Коли я підійшла до їхнього столика, тато встав та міцно обійняв мене, і я відчула його шорстку бороду на своїй щоці. Він був кремезним чоловіком, і від його обіймів могла хруснути спина. Він підійняв мене на руки й закружляв, а коли поставив на підлогу, вона трохи попливла.

— Доню, — вигукнув він розкотистим голосом. — Скільки літ, скільки зим!

— Поглянь на себе! Яка ж ти змучена! — додала мама й, обхопивши моє обличчя руками, поцілувала мене в щоку. — Юна леді, тобі потрібно висипатися.

— Мала кілька складних тижнів на роботі, — зізналась я, коли ми всі сіли обідати.

— Ну, тепер ти тут! І як іменинниця ти геть не думатимеш про роботу протягом наступних, — мама перевела погляд на свій смартгодинник, — *щонайменше* чотирьох годин.

Чотирьох?

— Чого сидиш як засватана? — іронічно підмітив тато, бо на моєму обличчі, мабуть, промайнув багатостраждальний вираз. — Ти ніколи не приїжджаєш до батьків, тому нам завжди доводиться долати довгий шлях до міста, щоб побачити тебе.

— Не такий вже і довгий, — зауважила я. — Ви живете на Лонг-Айленді, а не в Мені.

Мама відмахнулася від мене.

— Хай там як, тобі варто частіше приїжджати до нас.

Офіціантка впізнала наші обличчя, вона вже знала, що замовляли мої батьки, і вичікувально подивилася на мене, готова до того, що я спробую щось нове. Однак, переглянувши меню, я зрозуміла, що вже спробувала все, що там було.

— А як щодо чорничних вафель?

Вона здивовано скинула бровами.

— Хіба ви не замовляли їх попереднього разу?

— Цього разу я візьму до них вермонтський кленовий сироп, — додала я, — та найбільшу чашку кави, яка у вас тільки є. Вона

занотувала це в блокнот і пішла.

Мама почала обговорювати нову оббивку сидінь у поїзді, яким вони їхали сюди, й те, що будівництво Лонг-Айлендської автомагістралі триває вічність, і те, що їй довелося перейти до нового лікаря, бо попередній нічого не тямив у ліках. Мама дуже добре вміла скаржитися. Вона робила це часто та залюбки, а тато навчився просто кивати й слухати. Мама і тітонька — це два полюси: одна втомлювалася від нових речей, друга — шукала їх скрізь, хоч би куди пішла.

Мій шлунок скрутився у вузлик, адже якоїсь миті вони запитають про мою роботу, і якоїсь миті я буду змушена...

— Тож, — мовив тато, — як просувається робота над книжкою?

Надто швидко. Це сталося надто швидко.

— Я, гм...

Офіціантка принесла нам їжу, що відразу відволікло батьків, і, на щастя, вони почали говорити про те, що, напевно, у цьому ресторанчику новий шеф-кухар, бо мамина яєчня була приготовлена не так, як попередні рази. Я колупала свої чорничні вафлі, які видалися досить смачними, особливо в поєднанні з вермонтським кленовим сиропом. Батьки запитали, як справи з квартирою, а я розпитала їх про татів пташиний кондомініум (вервечку годівничок, складених разом, наче дизайнерський курорт. Я казала татові, що коли він це побудує, то до туди злетяться всі голуби, але тато не йняв віри, аж поки, о диво, його витвір заселили самі голуби.)

Коли ми пообідали, мама перепросила й пішла до вбиральні, а тато підсунув свій стілець трохи ближче до мене й поцупив останній шматок чорничних вафель.

— Ти ж знаєш, що мама не мала на увазі, що ти видаєшся втомленою.

Я перевернула ніж для масла й глянула на своє відображення.

Будь-хто міг би завважити, що ми з батьками неабияк схожі — у мене був червонуватий ніс тата, його світло-карі очі та похмуре мамине обличчя. Я анітрохи зовні не нагадувала тітоньку Анелію, хоча, можливо, саме тому я намагалася бути неабияк схожою на неї.

— Я що, видаюся аж надто втомленою?

— Ні! — швидко відповів тато, бо, живучи з мамою роками, він навчився відповідати на такі запитання. — Звичайно, ні. Тому я і сказав, що ні. Насправді ти видаєшся щасливою. Вдоволеною. Щось хороше відбулося на роботі?

Я нахилила голову, розмірковуючи над відповіддю. Певно, це була слухна нагода, щоб йому розповісти.

— Насправді... Я звільнилася з роботи.

У тата відвисла щелепа. Він закліпав своїми великими карими очима.

— Е-е... тобі... запропонували місце деінде?

— Ні.

— Тоді...

— Так. — Я відвела погляд. — Я знаю, що це було нерозумне рішення, але... За це літо я зрозуміла, що не була щасливою там, і я знаю, що це було легковажно, але тієї миті, коли я відпрацювала останні два тижні, я відчула неймовірне полегшення.

Я глянула на нього, сподіваючись, що він мене зрозуміє, хоча тато ніколи нічого не кидав у своєму житті.

Він замислився на добрих пів хвилини. Це було те, що я любила у своєму батькові. Він був добрим і терплячим. Він врівноважував мою маму, яка була гамірливою та різкою, тому я завжди воліла спочатку розповідати татові важливі новини, перш ніж дивувати маму.

— Я вважаю, — нарешті сказав він, ретельно добираючи слова, — що ніщо не триває вічно. Ні добре, ні погане. Тому просто знайди те, що робить тебе щасливою, і запроси це у своє життя надовго, якщо не назавжди.

Я відклала ніж для масла й поклала серветку на тарілку.

— А якщо я не знайду?

— Можливо, не знайдеш, — відповів він, — а можливо, знайдеш. Ти ж не знаєш, що чекає на тебе в майбутньому, люба. — Він погладив мене по голові, як колись у дитинстві, та підморгнув. — Не думай надто багато про це, домовились? У тебе ж є якісь заощадження...

— І я можу продати квартиру тітоньки Анелії, — тихо додала я.

Його брови поповзли вгору.

— Ти впевнена?

Я кивнула. Я міркувала про це якийсь час.

— Я не хочу жити там вічно. Ця квартира надто нагадує про неї, а я втомилася жити у минулому.

І це в буквальному сенсі.

Він знизав плечима й відкинувся на спинку стільця.

— Добре, а ми з мамою завжди будемо поряд, якщо тобі щось знадобиться... О! Серденько моє! — додав він, коли зрозумів, що мама стоїть позаду нас і, мабуть, уже якийсь час. — Як, ха-ха, як довго ти там стоїш?

Мама справді височіла над нами, вона перевела на мене свій гострий погляд. О ні!

— Досить довго, — сказала вона загадково.

Ми з татом переглянулися, мовчазно домовившись, що відкопаємо одне одного, якщо мама вирішить кинути когось із нас у могилу.

Потім мама сіла на стілець, повернулася до мене та взяла моє обличчя у свої долоні (її пальці були довгими й наманікюреними — рожевими, як квіти на блузці) та сказала:

— Ти звільнилася з роботи, Клементино?

Я завагалася, мої щоки стиснулися між її руками.

— Т-так?..

Вона звужила очі. До того, як вийти на пенсію, мама працювала поведінковим терапевтом, і вона використовувала багато з цих навичок у поведінці з моїм батьком та зі мною. Потім вона відпустила моє обличчя та втомлено зітхнула.

— Ну що ж! На такий поворот подій я не очікувала.

— Мені шкода.

— Не варто. Я рада, — додала вона й взяла мою руку у свої холодні. Її руки нагадали мені руки тітоньки Анелії. Ми з мамою рідко не сходилися в поглядах, і хоча я намагалася бути схожою на неї, зрештою я була більше схожа на її сестру. — Нарешті ти робиш щось для себе, сонечко.

Мене здивувала її реакція.

— Я... я думала, що ти розсердишся.

Мої батьки спантеличено переглянулися.

— Розсерджуся? — повторила мама. — З чого б це?

— Тому що я кидаю. Я здалася.

Мама стиснула мені руки.

— Моя ластівко, ти не здаєшся. Ти хочеш спробувати щось нове.

— Але ви з татом завжди знаходите спосіб зробити так, аби щось вдалося. Ви робите щось знову і знову, навіть коли стає складно. — У мене очі були на мокрому місці. Де б ще мене застала криза середнього віку, як не в улюбленому ресторані моїх батьків, де на футболках усіх офіціантів були зображені яйця, а на бейджиках — каламбури. — Я почуваюся невдахою через те, що не можу змусити себе залишитися.

— Це не так. Ти одна з найсміливіших людей, яких ми знаємо.

Тато погодився:

— Трясця, ти вирішила стати *піарницею* після розмови з якимось незнайомцем у таксі. Це сміливіше за все, що я міг би зробити. Я десять років вирішував, чи стати мені архітектором.

Це правда. Того дня, коли я повернулася із закордонної подорожі, я сіла в таксі з незнайомцем із «Монро», і він запитав про книжку, яку я тримала в руках, — це був путівник, який я розмальовувала все літо за кордоном.

Мама сказала:

— Ти будеш найщасливішою тоді, коли поринеш у *власну* пригоду. Не Анелії, не тих, з ким ти зустрічаєшся, не тих, хто розповідатиме тобі, що і як робити.

Потім мама плеснула в долоні й подала знак, щоб офіціантка принесла нам рахунок.

— Ми вже! Хто хоче взяти святкову порцію морозива з фудтрака біля входу до музею Метрополітен та піти на прогулянку парком? — запитала вона, і на її очі навернулися сльози, адже в такий спосіб ми вшановували пам'ять тітоньки Анелії.

Я закарбувала слова батьків у своєму серці та пішла з ними їсти морозиво в парку. І ми гуляли парком цієї погожої суботньої днини на початку серпня та вдавали, що не надто вже й спекотно.

Було щось приємне в тому, щоб робити це знову: сидіти на тих самих лавках у парку, годувати тих самих качок у ставку. Це було так звично,

так знайомо. Хоча насправді кожна така прогулянка була трохи інакшою.

Ніби зустріч із давнім другом через сім років.

ПРОЩАННЯ

Попрощавшись із батьками на вокзалі, я поїхала додому.

До квартири моєї тітоньки.

До *своєї* квартири.

Зміни не завжди були поганою річчю, і моя тітонька переконувала себе в цьому. Але й не завжди були на краще. Вони могли бути нейтральними, і це нормально.

Речі змінювалися, люди змінювалися.

Я теж змінилася. І мала на це право. Я хотіла цього. *Хотіла*.

Були речі, що залишалися незмінними — «Монро», наприклад. У мене завжди перехоплювало подих, коли я підходила до цієї будівлі. Здавалося, що цей будинок мав би бути центральним об'єктом химерної серії книжок про маленьку дівчинку. Можливо, на ім'я Клементина. У будинку завжди був консьєрж, старшого віку джентльмен, на ім'я Ерл, який знав імена всіх мешканців і завжди вітався з ними. У ліфті щоразу пахло чийось забутим обідом, дзеркало на стелі повсякчас відставало від реальності на частку секунди, а музика завжди була жахливою.

— У тебе все буде гаразд, — сказала я своєму відображенню, і воно, здається, повірило в це.

Ліфт зупинився на четвертому поверсі. Я вже не пам'ятала, скільки разів котила валізи цим коридором, коліщатка чіплялися за кожен горбочок і вм'ятинку на килимі. Паспорт був у моїй руці, а в рюкзаку лежали путівники. Сім років тому я саме поверталася додому з нашої поїздки Європою, була втомлена й цю втому відчайдушно потребувала змити в душі. Решта мого життя простягалася переді мною, як найкращі розділи роману, які автор ще не написав і не знав, з чого почати.

Я мала диплом мистецтвознавиці, але не знала, що робити далі. Думала про те, щоб стати арткураторкою. Обмірковувала можливість стати галеристкою. Можливо, спробувати вступити до аспірантури. Але нічого з цього мене не зачепило. Я вирішила, що й не зачепить. Я провела все літо, малюючи в пошарпаному путівнику Європою, який поцупила в книгарні Лондона, замальовуючи краєвиди над рекомендованими туристичними місцями та ресторанами.

Я провела свою тітоньку до її квартири, і так втомилася, що в мене відвалювалися ноги. Я зловила таксі, не знаючи, що хтось ще тільки-но прослизнув усередину. Відчинивши дверцята, я ковзнула всередину й виявила незнайомого хлопця, котрий дивився на мене зі спантеличеним виразом обличчя.

Невдовзі ми з'ясували, що обоє прямуємо до Нью-Йоркського університету, й вирішили поїхати разом, розділивши вартість проїзду. Тепер, коли я повернулася в місто, я мала перейматися своїм майбутнім. Мусила знайти роботу, будувати свою кар'єру, але все, про що я могла думати — це путівник «Найкращі безоплатні туристичні місцевості» з логотипом перехрещених молоточків. Ідея почала визрівати. Він розповів мені про квартиру, яку він збирався винаймати з двома своїми друзями, і про те, як він радий можливості залишитися в місті. А потім він запитав мене:

— А як щодо тебе?

Я не могла згадати, який він мав вигляд — потерті джинси та звичайна біла футболка, — але здебільшого той день був, як у тумані. Протягом останніх кількох місяців я зустріла так багато людей, але всі вони злилися воєдино.

Навіть ті, хто змінив моє життя.

— Я думаю, що хочу працювати з книжками, — відказала йому я, сама здивувавшись цій відповіді. — Це дивно? — додала я та сором'язливо всміхнулась. — Я нічого не знаю про книговидання! Це, мабуть, божевільно.

Він усміхнувся, і, розмірковуючи про це, я майже згадала його обличчя. Його усмішку одним кутиком рота. Його добрі очі.

— Я так не вважаю. Гадаю, що тобі все вдасться, — сказав він.

Це був той зародок ідеї, який через кілька тижнів змусив мене подавати резюме на кожну вакантну посаду, яку я могла знайти у видавництвах міста. Я ладна була братися за все, до чого була хоч трохи придатна. Мені просто потрібно було зробити перший крок у цій галузі. Мені просто потрібен був шанс.

Ще пам'ятаю те, що я була на попередній співбесіді в конференц-залі видавництва «Штраус енд Едер» та сиділа навпроти жінки, такої зухвалої та сміливої, для якої ніби й були створені червона помада та леопардові підбори. І я відразу ж зрозуміла, що хочу бути такою самою, як вона — точнісінько, як вона. Тією, хто живе своїм життям. Тією, хто успішна. Тією, хто знає себе.

Але, намагаючись бути Рондою, я ніколи не зупинялася, щоб замислитися про те, які частини себе я відсікла.

Гадаю, щось подібне сталося і з Джеймсом.

Ми подорослішали й віддалилися одне від одного, але по-різному.

Я зупинилася біля квартири 4Б. Моєї квартири. Дістала ключ із сумочки, повернула його у замок. Коли двері відчинились, я відчула подих прохолодного повітря, і моє серце закалатало. Мене знову огорнуло знайоме відчуття. Таке легке, ніби плід моєї уяви. Коли я переступила поріг, то відчула поколювання на своїй шкірі — я потрапила у минуле.

У квартирі було темно, однак крізь вікна вітальні пробивалося проміння золотистого полуденного сонця. Голуби чепурилися на кондиціонері. Все було охайно, ковдри складені, подушки збиті.

Ковдри були не мої. А в кутку кімнати стояло тітчине улюблене крісло з відкидною спинкою.

Квартира знову перемістила мене до нього.

Я швидко перевірила на телефоні дату. Сім років тому ми саме повернулися з подорожі. Невже я вже сумую за ним?

Але коли я зайшла на кухню, він сидів за столом. У потертих джинсах і білій футболці, з розтягнутою горловиною, раптом на мене дивився той незнайомиць, з яким я їхала в таксі. Коли він вийшов із будинку, ми зустрілися з ним надворі. Я ловила з ним таксі, і моє серце

стискалося від усвідомлення того, що ми знову і знову перетинались, як кораблі вночі.

Він підвів голову — і його очі засяяли.

— Лимончику...

Моє тіло відреагувало швидше, ніж я встигла все зважити. Я рушила в кухню, а він притягнув мене до себе, уткнувшись обличчям у мій живіт.

— Ти справжня? — пробурмотів він, адже я зникла на його очах, коли він бачив мене востаннє.

Щодня я поверталася до квартири з надією, що вона дасть мені шанс знову потрапити в минуле, і я зможу все пояснити, але цього не відбувалося.

Я провела пальцями по його волоссю. Я згадала, яке воно м'яке, його руді кучері огинали кінчики моїх пальців.

— Так, і мені шкода. Шкода, що не сказала тобі.

Він відкинувся на спинку стільця та подивився на мене своїми чарівними світлими очима.

— Ти примара?

Я полегшено розсміялася, тому що я і була примарою, і водночас нею не була, тому що все це складно, тому що я знала, що це почуття зараз, тепле й бентежне, й поцілувала його в уста.

— Я хочу розповісти тобі історію про чарівну квартиру, — почала я. — Можливо, спочатку ти не повіриш мені, але я обіцяю, що це правда.

І я розповіла йому дивну історію про квартиру поза часом, що змішує минуле з майбутнім, неначе акварелі. Про квартиру, яка, як мені здавалося, інколи жила своїм життям. Я розповіла йому лише чарівні фрагменти, ті, що зігрівали моє нутро, як теплий суп узимку. Я розповіла йому про свою тітоньку та жінку, яку вона кохала крізь час, і про її страх, що все хороше може завершитися; розповіла про її племінницю, яка так боялася чогось нового, що задовольнялася тим, що має; яка майже зреклася *себе самої*, аби стати такою, якою, як їй здавалося, вона хотіла бути.

— Допоки вона не зустріла в тій жахливій та водночас чарівній квартирі того, хто змусив її прагнути більшого.

— Він, мабуть, дуже важливий для неї, — тихо відповів він.

Я провела пальцями по його обличчю, запам'ятовуючи вигин брів, обрис підборіддя.

— Так і є, — прошепотіла я.

Він поцілував мене, довго і смакуючи, немов я була його улюбленим смаком. А мені хотілося, щоб він ніколи не випускав мене з обіймів, але якась частина мене прагнула повернутися у сьогоднішнього дня, до якого я належала.

— Але чому сім? — запитав він через мить, насупивши брови. — Чому саме сім років?

— Чому б і ні? Це щасливе число... *або*, — додала я дразливо, — можливо, це кількість веселок, які ти побачиш. Може, це кількість рейсів, які ти пропустиш. Кількість лимонних пирогів, які ти спалиш. А може, це просто те, як довго ти чекатимеш, перш ніж знайдеш мене знову в майбутньому. — Я почала пручатися, аж тут він схопив мене за талію та притягнув до себе ще міцніше.

— Мені ніколи не доведеться нічого чекати, якщо я ніколи не відпускати тебе, — серйозно сказав він, міцно тримаючи мене за руки. — Ми можемо залишитися тут назавжди.

Яка чудова думка.

— Ти знаєш, що це неможливо, — відповіла я, — але ти знайдеш мене в майбутньому.

Його очі прибрали сталевого відтінку.

— Я можу знайти тебе зараз. Сьогодні. Я шукатиму скрізь. Я...

— Я не була б собою, Айвене.

Сім років тому я була б жахливою для нього. Двадцятидворічна дівчина, яка щойно пережила своє перше болісне розставання, все літо вешталася з тітонькою, цілувалася з кожним іноземцем, якого зустрічала в темних барах. Я не шукала кохання, я намагалася забути хлопця, який розбив мені серце, і чинила так знову і знову. Тепер я ледь пригадаю його ім'я — Еван чи Веслі, він мав середній статок, жив у передмісті, їздив на екологічній машині та мав намір вступити на юридичний факультет.

Сім років тому я була геть іншою людиною. Я приміряла різні капелюхи, щоб побачити, який з них пасує найкраще, гадала, в якій личині мені буде комфортно жити.

Сім років тому він був яснооки́м посудомийником з милом під нігтями, у розтягнутій футболці; посудомийником, який намагався втілити свою мрію. А тепер він був успішним і впевненим у собі, хоча, коли усміхався, з його обличчя трохи спадала маска, і я бачила його таким, яким більшість людей, напевно, не жадала б бачити. Але я любила його таким.

Це було кохання, чи не так? Це було кохання з першого погляду — але я закохувалася знову і знову в одну й ту саму людину. Це було кохання, яке існувало, коли ми обоє змінювалися. Воно відкрило новий подих життя. Це було несподівано й, поза сумнівом, важко, і це не було чимось, що можна було передбачити.

Кохання — це запрошення у незвідану далечінь, разом крок за кроком.

І я настільки кохала цього чоловіка, що мусила його відпустити. Того чоловіка. Того, хто був у моєму минулому.

Тому що той, хто в моєму сьогодні, був таким же чудовим, хоч і трохи втомленим, але й більш *дивовижним*, і я зараз почувалася такою дурепою через те, що порівнювала його з тим чоловіком, якого зустріла в минулому. Я уявляла, що він буде таким самим, як цей Айвен, лише старшим. Але ми всі змінюємося.

— А ким я буду через сім років, коли ти мене знайдеш? — запитав він невпевнено, ніби боявся людини, яку я зустріну.

Але не було про що хвилюватися.

— Собою, — сказала я йому, нахилившись, аби притулитися чолом до його чола, всотуючи кожну часточку цього Айвена, хлопця, якому ще не розбивали серце, який ще не знав слів тих пісень, що про нещасне кохання. Мені хотілося його обійняти. Хотілося загорнути його в ковдру й пронести через усе це. Я хотіла б бути поруч... поруч з *ним*. Але я б не змогла. Ще досить довгий час.

— Ти подорожуватимеш світом, — вела далі я. — Багато готуватимеш і спрямовуватимеш свій погляд на культури, їжу та

історії, як соняшник на сонце. Гадаю, що люди побачать у тобі іскру й твою пристрасть до того, що ти робиш, і одного дня ти готуватимеш за рецептами, про які писатимуть у журналах, і прийматимеш гостей різних прошарків, і готуватимеш для них смачну їжу, і вони закохаються в неї. У тебе.

Усмішка торкнулася його вуст.

— Отже, ти зустріла мене в майбутньому.

— Так, — відповіла я, силкуючись запам'ятати шорсткість його щетини, легку насупленість брів, ніби він намагався стримати сльозу.

— І *ти*, — прошепотіла я, обіцяючи йому, — будеш чудовим.

ПРИМАРИ

Ми поцілувалися востаннє і, перш ніж годинник на мікрохвильовій печі показав п'яту, він пробурмотів, що йому потрібно йти. Айвен сказав моїй тітоньці, що з'їде з квартири о четвертій, а він затримався вже на годину. Йому ще треба було піти на роботу у вечірню зміну, а потім дістатися до своєї нової квартири.

— Я повірив тобі на слово і вмовив свого друга переїхати зі мною до міста. Пам'ятаєш того хлопця, що розповів мені рецепт фахітас? Ми хочемо винайняти квартиру в районі Грінвіч-Віллідж.

Отже, він збирався жити в протилежному кінці міста протягом наступних семи років — над грецьким рестораном у Грінпойнті, — там, де жила я до переїзду до квартири моєї тітоньки.

— Гадаю, що вам усе вдасться, — сказала я, злегка усміхнувшись.

— Справді? Ловлю тебе на слові.

Ми ще якусь мить ніяково постояли біля дверей. А потім я поклала йому руки на груди та відштовхнула його.

— *Йди*, — сказала я. — Ми ще зустрінемося.

— Чи буду я таким же гарним, як зараз? Чи лисітиму? О, я дуже сподіваюся, що не лисітиму.

Я засміялася і знову штурхнула його.

— *Йди*.

— Гарзд, гарзд, — сказав він, усміхаючись, і востаннє схопив мене за зап'ясток. Він поцілував внутрішню частину моєї долоні й подивився на мене так, немов хотів закарбувати в пам'яті. — Побачимося через кілька років, Лимончику. Обіцяєш?

— Обіцяю. І ще, Айвене...

— Так?

— Вибач.

Він насупився.

— За що?

У відповідь я просто усміхнулася, трохи збентежено і трохи сумно, тому що коли я знову його зустріну, я буду настільки охоплена бажанням упізнати в ньому того, ким він був, що не зможу побачити того, ким він став. Він зможе побачити мене знову, але я була невпевнена, чи зроблю це я.

Ось і все. Останній момент, коли моє зап'ястя було в його руці, а через вікна струменіло денне світло, яскраве й нерухоме, таке буває лише в серпні, і його волосся переливалося рудими й світлими відтінками.

«Здається, я тебе кохаю», — хотіла я сказати, але вже іншому Айвену.

Він поцілував мене на прощання й пішов ловити таксі, яке зрештою ділитиме з дівчиною, яка не була впевнена, ким вона хоче бути, і так триватиме роками. Вони перекинуться кількома фразами, і він дізнається таємницю, а потім вони попрощаються в парку Вашингтон-сквер.

Двері зачинилися, і я майже очікувала, що квартира перемістить мене в сьогоднішня, але на кухні було тихо, а голуби воркотали на підвіконні, тому я ще довго так простояла із заплющеними очима, востаннє перебуваючи в часі, коли моя тітонька ще була жива.

Коли її не стало, я думала про те, щоб зібрати речі та поїхати. Розвіяти свій смуток, подолати його. Але я ніяк не могла цього зробити.

Я сумувала за нею щодня. І ще довгі роки я не зможу приборкати цей смуток. Я настільки глибоко тужила, ніби досі вважала, що могла все виправити. Вона ніколи не хотіла, щоб хтось бачив монстра за її плечима, тому приховувала його, і коли нарешті дозволила йому залісти собі в голову, це розбило наші серця вщент.

Це розбило серце кожному, хто її знав, і розбиватиме знову і знову. Це був біль, що виник не для того, щоб коли-небудь його зцілили добрі слова та чудові спогади. Цей біль існував тому, що колись на цьому світі існувала й вона. І цей біль жив у моєму серці, як і любов, як і

згадка про той жахливий, фатальний день. Я змирилася з цим. Я жила з цим.

Іноді люди, яких ти любиш, залишають тебе на півшляху. Іноді вони залишають тебе, не попрощавшись.

А інколи вони залишаються десь у дрібницях. У мюзиклі. В запаху парфумів. У шумі дощу та в жаданні пригод, і в тузі за пересадками в аеропорту.

Я ненавиділа її за те, що вона залишила мене, і любила за те, що вона залишалася доти, допоки могла.

Я б нікому не побажала зазнати такого болю.

Я востаннє пройшлася її квартирою, згадуючи всі ночі, проведені на її дивані, всі ранки, коли вона готувала мені яєчню, лак для нігтів на дверній рамі, що був позначкою мого зросту, книжки в її кабінеті. Я згадала обличчя людей, яких ми зустрічали, та історії, які ми чули. Це були люди, досвід, спогади, які зробили з мене ту, ким я є.

Я почула, як відчинилися двері, та вийшла з її кабінету. Айвен щось забув?

— Айвене, якщо ти знову забув свою зубну щітку... — Мій голос обірвався, коли я побачила на порозі жінку, одягнену в блакитне пальто.

Вона впустила сумки, її обличчя витягнулося від розгубленості та здивування. Потім вона всміхнулася, яскраво й сяйливо, і розпростерла обійми. Моє серце заколотилося від горя, радості й любові. Його переповнювала любов до цієї моєї примари.

КОЛИ Я ТЕБЕ ЗНАЛА

Я сиділа на одній із лав перед картинами Ван Гога з флягою вина й трьома своїми найкращими подругами. Ми передавали флягу по колу й потроху пили. Вони привітали мене з днем народження, навіть пісеньку заспівали, й вручили мені подарунки. Джульєтт подарувала книжку.

— Це новий любовний роман Енн Ніколс! Я отримала його завчасно, але ти нікому про це не кажи.

А Дрю та Фіона подарували мені елегантну та гарну обкладинку для паспорта.

— Тому що ти маєш ним скористатися, — усміхнено сказала Фіона.

Я обійняла їх усіх, вдячна за те, що в мене є такі друзі, які були зі мною і в горі, і в радості. Зазвичай ми святкували дні народження найближчої середи на наших посиденьках «пиття і ниття». Але вони знали, що цієї середи я збиралася відвідати «Метрополітен», оскільки була передбачуваною, як і мої батьки. І подруги наздогнали мене на сходах, що було геть несподівано. Я думала, що побачу Дрю та Фіону щонайменше через тиждень, але вони вирішили взяти Пенелопу із собою, і вона, загорнута у слінг, напрочуд спокійно дрімала на грудях Дрю.

Ми з тітонькою раніше «відвідували» Ван Гога в музеї перед тим, як вирушити в подорож, але цього року я нікуди не їхала. Хоча все одно було приємно прийти й посидіти тут, як колись, під час навчання в коледжі, випити трохи вина й послухати, як мої подруги коментують витвори мистецтва, ніби хтось із нас у цьому справді тямив.

— Мені подобається ця рама, — сказала Джульєтт. — Вона така... бездоганна.

— Певно, вона виготовлена з червоного дерева, — зауважила Фіона, перш ніж Пенелопа Грейсон Торрес видала звук, який, імовірно, дав зрозуміти, що щось не так.

Фіона взяла дитину в Дрю і сказала:

— Мені потрібно знайти вбиральню. Дрю, ти з нами?

— Думаю, тут є близенько. Ми зараз повернемося, — додала Дрю, підвівшись із місця.

— Не поспішайте, — відповіла я, і вони пішли коридором.

Джувльєтт взяла мапу, яку хтось забув на одній із лав, і розповіла мені, що давно не відвідувала цей музей.

— Тобі варто бувати тут частіше, дослідити все. Я була тут безліч разів, що, здається, запам'ятала всі етикетки напам'ять, — відповіла я, і їй це видалося чудовою ідеєю, адже вона негайно вирушила в крило Саклера, залишивши мене на самоті.

Нарешті, усамітнившись, оточена туристами, я вмостилася на лавці та вдивлялася в картину Ван Гога, затиснену між полотнами інших художників-постімпресіоністів тієї епохи — Гогена й Сери. Пересуваючись галереєю 825, відвідувачі намагалися не шуміти, однак їхні кроки були гучними та відлунювали від дерев'яної підлоги.

Я заплющила очі, видихнула й відчула тугу за тітонькою.

Вона завжди казала, що любить роботи Ван Гога, й, можливо, саме тому я також їх любила. І з огляду на те, що я знаю тепер, мені спало на думку, що, певно, їй подобалися роботи Ван Гога з різних причин. Можливо, їй подобалося те, як він творив, не знаючи власної цінності. Можливо, їй подобалася думка про те, що для того, щоб тебе полюбили, необов'язково бути ідеальним. Можливо, вона відчувала певну спорідненість із цим митцем, який усе своє життя боровся з монстрами у власній голові. Останніми словами Вінсента Ван Гога — після того як брат намагався втішити його, сказавши, що він одужає після самострілу в груди, — були: *«La tristesse durera toujours»*. Смуток триватиме вічно.

І саме так і було. Був смуток, був розпач, і був біль, — але також був і сміх, була і радість, і було полегшення. Не могло існувати горя без любові або любові без горя, і я вирішила, що моя тітонька жила з

усвідомленням цього. Жила заради світла, любові та радості, які вона виявляла попри те, що її роздирило. Вона жила, бо любила. Вона жила, бо її любили. І яким було дивовижним життя поряд із нею.

Я не помітила, що Дрю повернулася, доки вона не кашлянула, підозріло склавши руки за спиною, — ніби вона щось приховувала. Фіони біля неї не було.

— Привіт, вибач, я не хотіла тобі це вручати, коли навколо всі інші...

— Що це? — запитала я.

— Маю надію, що ти не сердитимешся на мене, але... — вона показала пакунок і простягнула його мені. — Коли ти його викинула, я... дістала його зі смітника. Я намагалася підібрати слухний момент, щоб віддати його тобі, але, знаєш... ніколи не буває слухного моменту.

Це була посилка від моєї тітоньки — та, що загубилася в пошті та яку я викинула.

Я взяла пакунок і провела руками по акуратному почерку тітоньки.

— Пробач, якщо ти гніваєшся, але...

— Ні. — Я змахнула сльози з очей. — Дякую. Я пошкодувала, що викинула його.

Вона усміхнулася.

— Я рада.

Потім Дрю нахилилася й обняла мене.

— Клем, ми любимо тебе.

Я обійняла її у відповідь.

— Я теж вас усіх люблю.

Вона поцілувала мене в щоку і знову зібралася кудись іти, але я зупинила її на мить.

— Тобі писали щось про книжку? Джеймса Ештона.

Чи я все зіпсувала? Але я побоялася запитати про це, однак я так і не дізналася, чим там закінчився той аукціон. Здається, він мав завершитися сьогодні. Він, напевно, вибрав «Фоу» або «Гарпер», або...

Очі Дрю засвітилися, і вона кивнула, всміхнувшись. Подруга сіла на краєчок лави, міцно взяла мене за руки й сказала:

— Нам це вдалося! Я дізналася про це саме перед тим, як ми прийшли сюди. Ось такий сюрприз.

Я полегшено видихнула.

— Чудово.

— Нам потрібно обговорити деякі питання щодо контракту, але він наш.

— Ваш, — виправила я.

Її вуста трохи здригнулися.

— Видавництво «Штраус енд Едер» без тебе буде вже не те.

— Усе буде гаразд. А Джеймс просто сятиме від співпраці з тобою, я це знаю.

Дрю пожвавішала.

— Ти маєш рацію, і тобі варто сказати це *голосніше*.

Я так і зробила. Я встала, вказала на Дрю і вигукнула:

— Увага всім!

Дрю зблідла.

— Ні, зачекай, припини...

— Будь ласка, поаплодуйте Дрю — найуважнішій та наймилішій редакторці, яку ви коли-небудь зустрічали! — кричала я, поки Дрю намагалася втихомирити й посадити мене на лаву.

Адміністраторка залу стомлено глянула на мене.

— І вона щойно виграла книжковий аукціон!

Пролунали поодинокі оплески, коли Дрю потягнула мене на місце, її обличчя залив рум'янець.

— Тсс! Припини! Що з тобою? *Хочеш*, щоб тебе вигнали?

Я засміялася і сказала:

— Я радітиму кожній гарній події, яка станеться у твоєму житті.

Адміністраторка вже попрямувала до нас, але потім вирішила, що це того не варте, розвернулася і знову пішла на своє місце біля входу.

— Ти нестерпна, — сказала Дрю.

— Але ж ти любиш мене.

— Еге, — погодилась вона та знову кинула погляд на пакунок. — Знайдеш нас, коли завершиш перегляд?

— Обіцяю.

— Гаразд, — відповіла Дрю й пішла до Фіони.

Коли вона пішла, і в галереї знову запанувала тиша, я глянула на пакунок, що лежав на лаві поруч зі мною. Він був невеличким, розміром з листівку, тож я розуміла, чому він легко міг загубитися. На ньому було з пів дюжини різних штампів, які докладно описували його довгу та виснажливу подорож. Дивно, що посилка взагалі дійшла до мене.

Мої пальці ковзнули під коричневий пакувальний папір, і я нарешті розірвала його. Це був путівник Ісландією під назвою *ævintýri býður*, авторства Інгольфур Сігюрдссона. Я увійшла в інтернет і надрукувала в рядку пошуку переклад цієї назви.

«Пригоди чекають».

І вона сунула у путівник листа:

Подобиці нашої наступної подорожі! Я знайшла цей путівник у затишній невеличкій книжковій крамничці в Кентербері, Англія.

З любов'ю, А. А.

Мій рот скривився, а на очі навернулися сльози. Вона планувала цю поїздку, хоча й не була певною, що хоче їхати.

Я згорнула листа й сховала його назад у путівник країною, до якої мені так і не вдалося вирушити, та знову підвела погляд на картину Ван Гога.

Я ніколи не дізнаюся, чи хотіла вона заподіяти собі смерть, чи ні; чи було це випадково, чи навмисно, але я волію вірити, що в іншому всесвіті ми сідаємо на літак до Ісландії, вона у своєму ніжно-блакитному пальті, з волоссям, зібраним у шарф, готова зануритися в усі романи, які завантажила у свою електронну книгу, а я малюватиму в путівнику, який щойно згорнула.

Мені подобалася ця історія. Вона була хороша.

Але... і ця. Трохи сумніша, але вона була моєю. І хоча до Ісландії я не збиралася, пригоди досі на мене чекали. Я розгорнула першу сторінку путівника, дістала олівець і почала замальовувати родину з маленькою дитиною в протилежному кінці галереї. Батьки тримали дівчинку за обидві руки, а вона тягнула їх від однієї картини до іншої, рахуючи

птахів на кожній з них. Якщо на полотні не було пташок, вона казала «жодної!» і йшла далі. Тому я вирішила намалювати зграю голубів позаду неї.

Я була впевнена, що мої подруги водять одна одну музейними залами, розглядаючи лицарські обладунки, сфінксів та картини Рембрандта, а я сиділа собі щаслива й виливала свою душу на сторінки.

Я не помітила чоловіка, який сів поруч зі мною, поки маленька дівчинка не підійшла до нього й не запитала, чи любить він птахів.

— Майже всіх, — з ніжністю в голосі відповів він. — Хоча щодо голубів я не впевнений.

— А я обожаю голубів! Мамо, тату, нумо рахувати голубів на картинах? — вигукнула вона й пішла до своїх батьків, перш ніж потягти їх до сусідньої зали, у якій, як я пам'ятала, було багато картин із птахами.

Чоловік поруч зі мною нахилився вперед, поклавши руки на коліна, й роздивлявся картини перед собою. На ньому була світло-лавандова сорочка із засуканими рукавами, що давали змогу побачити вже не дуже свіжі татуювання. Я поглянула на нього...

— Айвене? — пошепки вимовила його ім'я, адже боялася помилитись.

Та він уже не був таким, як раніше. Його руді кучері стирчали навсібіч, а сорочка була трохи зім'ята. А потім він подивився на мене своїми чудовими світло-сірими очима, і я відразу зрозуміла, як би їх намалювала. Я б використала відтінки чорного, білого, кремового, золотого, синього, перламутрового. Він знову усміхнувся мені одним кутиком рота, посмішкою того самого чоловіка, якого я зустріла у малесенькій квартирі поза часом на Верхньому Іст-Сайді.

Я лише розтулила рота, щоб привітати його з вибором видавництва. Це був єдиний правильний вибір. Я хотіла, щоб це прозвучало якомога саркастичніше і грайливіше, в намаганнях приховати свій жаль та розбите серце, коли він сказав:

— З днем народження, Лимончику!

— Що? — перепитала я.

Він дістав невеличкий букет соняшників.

— З днем народження!

Я нерішуче взяла квіти. Він пам'ятав мій улюблений колір. Звісно, пам'ятав, адже він залишився такою ж доброю та дбайливою людиною. Таким, яким і був завжди. Багато що могло змінитися, але не це.

— Пробач, — сказала я. — Я не мала говорити нічого з того, що сказала тобі на *відкритті*.

— Можливо, — відповів він, склавши руки.

Якийсь час ми сиділи мовчки, розглядаючи картини. Навколо нас снували туристи, в галереї стояв тихий гомін.

— Як ти дізнався, що я буду тут? — за мить запитала я.

Він скося на мене глянув.

— Ти казала, що ходиш сюди кожного дня народження, — усміхнувся він. — Ти навіть не уявляєш, скільки разів за ці сім років, я думав про те, щоб приїхати сюди. Просто посидіти біля тебе, сподіваючись, що ти мене впізнаєш.

— З моменту нашої зустрічі у таксі? — запитала я.

Він кивнув.

— Але я завжди був трохи наляканим. А потім, коли ти появилася на тій зустрічі у видавництві... — Він клацнув язиком по піднебінню й похитав головою. — Я намагався мати крутий вигляд перед тобою.

— Тобі вдалося. Можливо, навіть надто добре вдалося, — додала я.

Він хихикнув і повернувся до мене.

— Повечеряймо разом? Якщо хочеш. Я знаю один ресторан у Нохо. Він нещодавно трохи змінився.

— Я навіть не знаю... А там смачно?

— Достатньо, — відповів він, а потім, подумавши, додав: — Я сподіваюся.

На моєму обличчі з'явилася усмішка. Я не могла нічого із собою вдіяти.

— Що ж, тоді, гадаю, ми маємо піти й перевірити це на власні очі, — сказала я.

Айвен підвівся й простягнув мені руку, і коли він мене торкнувся, я відчула знайоме хвилювання, яке пронизало все моє тіло. Такі самі відчуття я переживала, коли швидко, затамувавши подих, бігла за тітонькою через термінали аеропорту.

Це було відчуття чогось нового.

У ГОНИТВІ ЗА МРІЯМИ

— Заплющ очі, — сказав він, коли ми вийшли з таксі перед його рестораном. Чудовий золотистий вечір відбивався промінчиками світла у вікнах ресторану, тому я не могла нічого там розгледіти.

— Чому? Ти збираєшся викрасти мене? — відповіла я, і він закотив очі, а мої затулив руками, щоб я не підглядала. — Хочеш я скажу тобі своє стоп-слово? Це сасафрас.

— Іди вперед... але обережно, — додав він, коли я переступила через щось і зайшла до ресторану. Я почула, як за мною зачинилися двері. У ресторані було холодно й тихо. Судячи зі звуку наших кроків, ми були самі.

— Ти подаруєш мені поні? — запитала я. — О! Чи ти нарешті приготував *гороховий суп*?

— Ти можеш побути серйозною хоча б хвилинку? Це дуже важливо. Стій тут, — додав він, зупинивши мене в конкретному місці. Я закусила нижню губу, намагаючись не усміхатися надто широко.

— Гаразд, — сказав він. — Три... два...

Він глибоко вдихнув.

— Один.

Він прибрав руки.

Стелю прикрашали люстри в сільському стилі, що відкидали золотисте світло на маленькі столи з червоного дерева, на яких стояли чудові букети фіолетових гіацинтів упереміш зі свічками, що м'яко мерехтіли. Стіни кольору зеленої шавлії (не малинового, але цей колір тут і не пасував би) були вкриті величезною кількістю картин, що були у різних рамах та різних розмірів.

Айвен поспішно підійшов до стільця й відсунув його.

— Знадобиться трохи часу, щоб привести це все до пуття, — сказав він, коли я сіла. — Але я думаю, що час ще є.

— Це *справжня* шкіра?

— Штучна, але критикам цього знати не потрібно, — додав він, підморгнувши.

Потім він взяв меню і простягнув його мені. Воно здавалося майже таким самим, як меню, яке я бачила тут два тижні тому. За винятком однієї відмінності, точніше двох. І, звісно ж, я підмітила *ту*, яка мала б цікавити мене менше.

— Ти написав назву з великої літери?

Він глянув на мене й указав на десерт.

— Я збираюся готувати цей клятий лимонний пиріг, але локшину із сухим льодом ми лишаємо в меню, — додав він трохи тихіше.

Кутики мого рота розтягнулись, утворивши легеньку усмішку. Мені подобалося це освітлення, воно було приглушеним і атмосферним. Романтичним.

— Я думаю, що це хороша ідея, — відповіла я, все ще роздивляючись меню. Насправді я розпливлася в усмішці, адже він додав до меню ще одну страву. — *Картопля фри*, серйозно?

Він опустився на коліна переді зі мною, поклавши руку мені на ногу, й наші очі опинилися на одному рівні. Він був такий привабливий, що мені хотілося обвести обриси його обличчя, я хотіла намалювати лінію його підборіддя, колір його волосся. Ця сцена могла б потрапити в розділ путівника під назвою «Мальовничі місця». Я не втомлювалася б дивитися на його обличчя роками, десятками років. Я бажала спостерігати, як воно старіє, хотіла бачити, як з'являються зморшки, коли він усміхається.

— Це те, що ти уявляла? — запитав він, обводячи поглядом ресторан. — Після того, як ти нагадала мені, що мої страви є неперевершеними завдяки моєму дідусеві, я озирнувся навколо й почав роздумувати про те, яка частина цього ресторану відображає мене.

Я похитала головою.

— Це все був ти. Кожна деталь. Усе ти. Я помилялася.

— Не зовсім, — відповів він і знову змусив мене підвестися. — Стільці були поганою ідеєю, вони були надто незручними.

— Правда, — полегшено визнала я.

— І освітлення було надто яскравим, ніби я на кожного гостя світив прожектором. Але, — додав він, — на відміну від посудомийника, яким я був сім років тому, я знаю, що мені більше подобаються маленькі столики, вони створюють інтимну атмосферу. Однак білий колір був надто сліпучим.

Він потягнув мене на середину зали, став позаду, обхопивши мене за талію, та поклав підборіддя мені на плече. Айвен повільно повернув мене до порожнього місця на стіні посеред ресторану.

— Це для тебе, якщо ти колись матимеш натхнення щось тут намалювати.

Я міцно обхопила його пальці своїй талії, мої губи стиснулися, а на очі навернулися сльози.

— Справді? — прошепотіла я та відчула, як він кивнув за моїм плечем.

— Справді. Все своє життя я мріяв створити місце, де було б комфортно. Я постійно над цим працював. Над місцем, куди можна було б приходити зі своїми рідними, щоб смачно поїсти й почуватися як удома. Цей заклад — це я. Не той, ким я був сім років тому, і не той, ким я був на тестовому відкритті. «Гіацинт» — це теперішній я. І ти, Лимончику, допомогла мені це згадати.

Я повернулася до нього й побачила перед собою цього чудового чоловіка, в якому поєдналися мрійливий посудомийник і досвідчений шеф-кухар. Я побачила маленького хлопчика, для якого картопля фрі була неперевершеною стравою, і чоловіка, який випікав найніжніші лимонні пироги.

— І мені подобається, — мовив далі він, — що кожна частина цього ресторану має свою історію, що цю історію диктує атмосфера. — Ця історія про зустріч минулого, — він притиснув своє чоло до мого. — З теперішнім.

— Або зустріч теперішнього з минулим, — додала я.

Він поцілував мою руку.

— І зустріч теперішнього з теперішнім.

— І... — Я посміхнулася, згадавши ту дівчину, яка сиділа з ним у таксі. — Зустріч минулого з минулим.

— Здається, я кохаю тебе.

Я кліпнула.

— Щ-що?

— Клементино, — те, як він вимовив моє ім'я, було схоже на обіцянку. Обіцянку не віддавати мене самотності й болю. Я могла б вічно слухати, як він смакує всі літери мого імені. — Я кохаю тебе. Ти вперта й занадто всім переймаєшся, і в тебе з'являється ця зморшка між бровами, коли ти думаєш, і ти бачиш у людях те, чого вони самі в собі не бачать, і я люблю твій сміх, і те, як ти червонієш. Я кохав жінку, яку зустрів у тій квартирі, але, гадаю, зараз я кохаю тебе трохи більше.

Я проковтнула клубок у горлі. Моє серце відбивало шалений ритм.

— Кохаєш?

Він обхопив моє обличчя руками і прошепотів:

— Так, Лимончику, я тебе кохаю.

Мені здавалося, що я була на сьомому небі.

— Я теж тебе кохаю, Айвене.

Він нахилився ближче, я відчула запах його лосьйону після гоління.

— Я хочу тебе поцілувати, — пробурмотів він.

— Будь ласка.

І цього чудового вечора середі в ресторані, який був відображенням його душі, Айвен поцілував мене. Його поцілунок був гострий і солодкий, з присмаком чогось нового. Я усміхнулася йому в губи й прошепотіла:

— А я думала, ти знайдеш романтику у шматочку шоколаду.

Він розсміявся.

— Дівчина, яку я колись зустрів, казала, що романтика в хорошому чеддері. — Він опустил руки мені на талію та почав злегка кружляти мене під звуки уявної пісні. — Що б ти хотіла сьогодні, Лимончику?

Я знову поцілувала його.

— Тебе.

— На *вечерю!* — закинувши голову назад, він засміявся, а потім сказав трохи м'якше: — А *тоді* дістанешся й до мене.

— Тільки не смійся.

— Не буду.

— Я хочу бутерброд з арахісовою пастою і варенням.

Він знову залився сміхом, а потім цмокнув мене у щоку.

— Гаразд.

Айвен потягнув мене на свою бездоганну кухню, де приготував мені сендвіч з арахісової пасти та желе із залишків свіжоспеченого хліба, виноградного компоту та натуральної арахісової пасти. Хлібчик був м'яким, і коли я знову поцілувала Айвена, то він смакував, як виноградне желе. Він розповів про своїх нових кухарів та запитав:

— Лимончику, що збираєшся робити з рештою свого життя?

Я схилила голову і замислилася, а він нахилився до мене й відкусив шматочок мого бутерброда.

— Не знаю, але думаю, що маю перевірити, чи мій паспорт ще дійсний.

— Ти збираєшся подорожувати?

— Напевно, що так. А можливо, просто йтиму на поклик своїх мрій.

Ми обоє спиралися на стіл, і він нахилився й ніжно притиснув свої вуста до моїх.

— Я думаю, що це чудова ідея.

Я поклала решту бутерброда на стіл і обхопила пальцями його комір, відчуваючи тепло його шкіри на холодних пальцях. Якщо чесно, я жадала чогось іншого.

— Запрошую тебе в гості. Знову побуваєш у моїй квартирі.

— Тільки якщо ти вгадаєш мій улюблений колір, — промовив він, і на його обличчі засяяла щира усмішка.

— Ну, це дуже легко, — сказала я і тихенько прошепотіла відповідь йому на вушко.

Він усміхнувся кутиком рота, його очі заблищали.

— Правильно, Джеймсе Айвене Ештоне? — запитала я, вже знаючи, що так і було. Спочатку я не могла зрозуміти, але виявилось, що він

повторював це слово знову і знову, щоразу, коли називав моє ім'я. У нас був один улюблений колір на двох.

Того вечора у «Монро» було тихо. Останні промінчики сонця освітлювали небо, кидали рожеві та блакитні відблиски на горизонт, а я вела Айвена до дванадцятиповерхового будинку з кам'яними левами на карнизах, де сусіди вигравали мюзикли на своїх скрипках. Ерл сидів на своєму місці, читаючи Агату Крісті. Він помахав нам рукою та повернувся до книжки.

— Ти навіть не уявляєш, скільки разів я проходив повз цю будівлю, сподіваючись побачити тебе, — сказав він, коли ми зайшли до ліфта. — Я вже боявся, що чоловік біля входу запам'ятає моє обличчя.

— Дивно, що ми більше не бачилися після тієї зустрічі в таксі, — мовила я. — А якби зустрілися, то що б ти зробив?

Він закусив губу.

— Багато чого, що не схвалюється у пристойному суспільстві.

— О, тепер мені дуже цікаво... Подивися вгору, — мовила я, і коли він це зробив, я прошепотіла дещо йому «минулому», і його очі розширилися.

Він поглянув на мене, і я побачила, як його обличчя потроху вкриває рум'янець, підкреслюючи веснянки. Він провів язиком по нижніх зубах, злегка розтуливши рота.

— Справді, — пробурмотів він.

Я знизала плечима. Двері ліфта відчинилися на четвертому поверсі.

— Можливо, — сказала я, загадково усміхнувшись, і повела його за собою.

Ми проходили повз ряди малинових дверей із дверними молоточками у вигляді левів. Діставшись дверей квартири 4Б, він притиснувся до них спиною, притягнув мене до себе, обійняв та вп'явся в мої уста своїми. Його цілунки були палкими, наче він жадав цього роками.

— Я так і не зміг забути, — промовив він, намагаючись перевести подих.

Я ковзнула руками по його торсу.

— Що?

— Те, як добре ти цілуєшся. За останні сім років, — мовив далі він, притулившись чолом до мого. — Я ходив на чимало побачень, цілував силу-силенну жінок, намагався закохатися знову і знову, і все, про що я міг думати, — це ти.

Я не знала, що відповісти.

— Усі сім років?

— Дві тисячі п'ятсот п'ятдесят п'ять днів. Не те щоб я лічив, — додав він, хоча було і так зрозуміло, що лічив.

Від цих його слів у моєму животі пурхали метелики. Сім років — *цілих* сім років.

Я прошепотіла:

— Принаймні тобі не доведеться чекати більше ні секунди.

Він щиро усміхнувся кутиками вуст і знову поцілував мене. Повільно, ніжно.

— Ні, — прошепотів він мені в губи, ще раз поцілувавши мене в куточок рота. — Лимончику, це очікування було того варте.

— Повтори, — пробурмотіла я, тому що мені досі до нестями подобалося, як він вимовляє моє грайливе ім'я зі своїм легким південним акцентом.

Я відчула, як він усміхнувся мені на губи. Він підвів руку до мого обличчя й поцілував мене знову, ніби не міг насититися, і, чесно кажучи, я могла б провести решту свого життя, цілуючи *його*. Цього разу поцілунок був довшим, жадібнішим. Айвен нахилився, його руки потягнулися до моїх стегон. Я провела рукою по гудзиках на його сорочці, перш ніж розстібнути два з них і торкнутися кінчиками пальців його тіла. Я жадала загубитися у цьому моменті, не маючи ні путівника, ні маршруту.

Та потім я згадала.

— Ми досі в коридорі.

— Хіба? — він поцілував мене у щоку.

— Ага.

Ще один поцілунок у скроню, в ніс, і знову він припав своїми губами до моїх губ.

— Думаю, нам варто зайти всередину.

— Напевно.

І я притягнула його до себе, щоб поцілувати ще раз, а потім відчинила двері своєї квартири, і ми вихором влетіли туди. Ми скинули взуття біля вхідних дверей, тільки-но ті зачинилися за нами. Айвен підняв мене, я обхопила його стан ногами, притискаючись якомога дужче. Я запустила свої руки в його руді кучері. Цей чоловік був як бренд, який хотілося пити ясною літньою дниною, як золотий полудень, у світлі якого я воліла загубитися, як вечір із замороженою піцою та лимонним пирогом, який щоразу смакував інакше...

Він посадив мене на стільницю в кухні та покрит поцілунками мою шию.

— Нова рослина, — пробурмотів він, глянувши на потос на стільниці.

— Це Хельга. Вона не проти трохи посунутися.

Я почула тепло на тілі від його сміху.

— Гаразд. — Він ніжно вкусив мене за плече, його пальці ковзнули під мою спідницю і, розстебнувши блискавку, стягнули її з мене. А потім він розстебнув гудзики моєї блузки й поцілував мої груди.

Я розстібала гудзики на його сорочці один за одним, обвівши поглядом родимку у формі півмісяця, а потім зупинилася. Я побачила нове татуювання й насупила брови.

— Коли ти його зробив?

Айвен глянув униз, а потім сором'язливо підвів очі на мене.

— Десь сім років тому. Воно трохи потьмяніло...

— Це ж квітка лимона.

— Так, — відповів він, дивлячись просто мені у вічі.

У нього на серці була витатуйована квітка лимона.

— А що ти кажеш людям, коли вони запитують про неї?

Його сором'язливість розтанула в усмішці, теплій і солодкій, як шоколад.

— Я розповідаю їм про дівчину, в яку закохався у потрібному місці, але не в потрібний час.

У горлі застряв клубок.

— І що б ти розповів їм зараз?

— Що у нас нарешті видався слухний час.

— Питання часу, — прошепотіла я.

— Питання *вчасності*, — виправив він і знову поцілував мене.

Айвен знову поцілував мене, перш ніж його рот ковзнув униз по моєму животу до спідньої білизни. Він стягнув її вниз, і я обвила пальцями його руді кучері, поки він говорив мені комплементи на моїй кухні. Він був таким ніжним, коли поклав руки мені на стегна і широко розсунув мої ноги. О, я справді кохала цього чоловіка. Я кохала цього чоловіка, коли він цілував мене і ніс у мою спальню.

Коли він вивчав мої шрамики на колінах, що лишилися після того, як я упала в дитинстві. Коли проводив своїми мозолястими й теплими пальцями по веснянках на моїй спині. Коли цілував шрамик від порізу склом на моїй правій брові.

Він ніжно відкинув моє волосся назад і поцілував мене так жадібно, що я нарешті зрозуміла, що мала на увазі моя тітонька, коли казала, що ти завжди знаєш, коли закохуєшся...

Тепер я це знала.

Я закохувалася у кожен новий поцілунок, хоча кохала й раніше. Я закохувалася у незнайомця з таксі, а потім у того, кому через сім років дозволила залишитися у квартирі. У процесі я не усвідомлювала, що вже давно літаю в хмарах. Ми вечеряли, жартували, пили вино й танцювали під мюзикл зі звучанням скрипки, їли фахітас пізно ввечері у парку, гуляли блискучими тротуарами з переробленого пластику, а я так і не помічала, що закохалася, поки він не підійшов, не сів поруч зі мною перед картиною митця, що вже давно пішов у засвіти, й не сказав мені, що кохає мене.

Я відчувала кохання у тому, як його пальці вивчали моє тіло, коли він знову ввійшов у мене. Тепер він був значно кращим, ніж сім років тому. «Бездоганна гра, сер». Раптом я припинила думати про всіх його жінок, яких бачила в інстаграмі. З ними він гарно попрактикувався, і я пожинала плоди його успіху. Він обхопив мої руки своїми, й ми рухалися в унісон. Айвен вимовляв моє ім'я так, ніби воно означало щось особливе, ніби це було заклинання. Можливо, початок рецепта. Чи початок кінця?.. Ні, я навіть не думатиму про це.

Він пестив мою шию, одразу за вушком, і я притиснулася до нього, намагаючись бути ближче, ніж можливо. Я хотіла текти в його жилах, як кров, зростися з його кістками, стати його тілом...

— Я уявляв цей момент роками, — прошепотів він, цілуючи мою шию. — Я так багато про це мріяв.

— І як тобі реальність? — запитала я, притискаючись до нього й не бажаючи його відпускати.

— *Чорт*, в мільйон разів краще.

Я розсміялася й поцілувала його, а потім він почав рухатися швидше, наші серця забилися частіше, і ми більше не розмовляли. Ми зливалися воедино, палали дедалі дужче, віднайшовши одне одного в потрібному місці в потрібний час. І я так кохала його. Я любила його шрами та опіки на руках, і його дурнувате тату у вигляді вінчика за вухом. Я любила відчуття його рудих кучерів на моїх пальцях, і я любила те, що у нього було лише три сиві волосини.

Лише три.

Зі мною, певно, буде їх більше.

І ми сміялися, і вивчали тіла одне одного, ті місця, котрі були знайомі й водночас нові. Ця ніч була дивовижна. Моє серце було наповнене, і я була щаслива, така щаслива, що закохалася в таку ніч, коли я відчувала, що нарешті моя мрія здійснилася, і навіть більше.

ЕПЛОГ

МИ ЗАЛИШАЄМОСЯ

На четвертому поверсі будинку «Монро» у районі Верхнього Іст-Сайду була розташована маленька захарашчена квартира, яку я любила.

Я любила її за те, що вранці стільницю на кухні заливало дивовижне сонячне світло, а о десятій ранку в цілковитій тиші порошинки пилу виблискували у повітрі, наче зірочки.

Я любила її за елегантну ванну з фігурними ніжками, яка була ідеального розміру для того, щоб скрутитися в ній калачиком і малювати. Я любила її за гори книжок у кабінеті, і за напівживого плюща, що огортав бюсти давно померлих поетів.

Вечорами я згадувала, як моя тітонька статечно проходилася залогою у своєму улюбленому халаті з серії «Я холоднокровно вбила свого чоловіка», зав'язавши волосся в тюрбан, тримаючи в одній руці мартіні, а в другій цілісіньке життя, яке вона схопила за роги.

Я любила цю квартиру, бо на дверях, що вели до спальні, були позначки мого зросту, які моя тітонька наносила щоліта іншим кольором лаку для нігтів.

І я любила цю квартиру, тому що мені подобалося бачити в ній Айвена, який наспівував поп-пісні дев'яностих, пританцювував від кухонної дошки до плити й від плити до раковини, крадькома зиркаючи своїми блискучими очима, схожими на діаманти. Я майже уявила, як захочу повертатися в ті моменти знову і знову, щоби просто згадати його усмішку і те, як він називав мене Лимончиком своїм оксамитовим голосом.

Я любила цю квартиру, навіть коли ми спакували все у коробки. Я поцілувала свої пальці та приклала їх до стіни, щоб попрощатися з нею вперше і востаннє. Я воліла залишитися там назавжди, але Айвен узяв мене за руку й повів у якусь світлу невідомість.

Нічого не залишалось, чи тільки я так думала. Нічого не залишалось й не затримувалося.

Та я помилялася.

Моя квартира в «Монро» на Верхньому Іст-Сайді, сповнена магії, навчила мене прощатися.

Вона більше не була моєю.

Але це не мало значення, адже я забрала із собою спогади про всі чудові моменти, про стіни й меблі, про ванну на ніжках і блакитне крісло, і те, як моя тітонька танцювала зі мною у вітальні. Тож, хоч би де я була, квартира завжди була зі мною.

Тому що те, що найважливіше, насправді ніколи не залишає нас.

Любов залишається.

Любов завжди залишається.

2025

ISBN 978-617-17-0991-1 (epub)

Жодну з частин даного видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Електронна версія створена за виданням:

Перекладено за виданням: Poston, Ashley. *The Seven Year Slip* / Ashley Poston. — New York : Berkley, 2023.

Переклад з англійської *Дарії Цицюри*

Дизайнерка обкладинки *Маша Грім*

Постон Е.

П63 З різницею у сім років / Ешлі Постон ; пер. з англ. Д. Цицюри. — Х. : Віват, 2025. — 400 с. — (Серія «Художня література» ISBN 978-966-942-826-4).

ISBN 978-617-17-0643-9 (укр.)

ISBN 978-059-33-3650-2 (англ.)

Кар'єра Клементини ретельно спланована, вона любить свою роботу, наполегливо працює та готується до підвищення, тому зараз їй не до романтичних стосунків. Проте одного дня в успадкованій від померлої тітоньки квартирі вона зустріла хлопця з добрими очима, дивними татуюваннями, південним акцентом та ароматом лимонного пирога. Хлопця, у якого можна закохатися. Але от халепа! Він живе в минулому, рівно сім років тому. Ще з дитинства вона чула, що ця квартира є чарівною і дає можливість подорожувати в часі, а також що ніколи не можна закохуватися в її стінах. Чи ладна буде Клементина порушити цю настанову? І що є важливішим — час чи вчасність?

Це значно більше, ніж звичайна історія про самопізнання, нові починання і, найголовніше, про кохання.

УДК 821.111(73)

© Ashley Poston, 2023

© ТОВ «Видавництво «Віват»», видання українською мовою, 2025